JAZZ, BLUES, EMPROVİZE MÜZİK DERGİSİ

JAZZ

NİSAN-MAYIS-HAZİRAN 2005/02 • 106422 • YIL 9 • SAYI 38 • 5 YTL / 5 MİLYON TL

Nicholas Payton

A capella Boğaziçi

Gary Burton

Michel Camilo

Selen Gülün

Charlie Parker

Toots Thielem

KLASİK MÜZİK, ROCK, OPERA, JAZZ MÜZİĞİNİN KİLOMETRE TAŞLARI. 50 DVD ve 50 FASİKÜLDEN OLUŞAN EŞSİZ BİR KOLEKSİYO

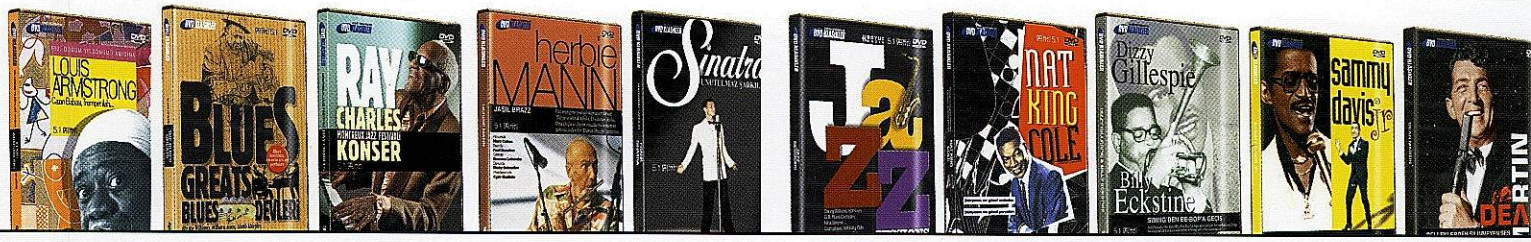

MUHTEŞEM BİR KOLEKSİYON... TAM 50 DVD, 50 FASİKÜL: BEACH BOYS, BEATLES, BEETHOVEN, BILLY ECKSTINE, BIZET, BRAHMS, CESAR FRANK, CHOPIN, DEAN MARTIN, DEBUSSY, DEDE EFENDİ, DI LASSO, DIZZY GILLESPIE, DVORAK, FRA SINATRA, GABRIEL FAURE, HACI ARİF BEY, HAYDN, HERBIE MANN, III. SELİM, ITRİ, J. STRAUSS, JOHN LENNON, JOSEPH PARATORE, KISS, LEBRUN, LED ZEPPELIN, LOUIS ARMSTRONG, MADONNA, MARILYN HORNE, MOZART, NAT KING CO PAUL MCCARTNEY, PAVAROTTİ, QUEEN, RAY CHARLES, ROLLING STONES, ROSSINI, SAINT-SAENS, SAMMY DAVIS, SCHUBERT, SCHUMANN, SPOHR, STRAUSS, TCHAIKOVSKY, TOM JONES, VERDI, ZEKAİ DEDE, ZOLTAN KOCSIS, ZUBIN MEH

KONSER PERFORMANSLARI
DVD KLASİKLER koleksiyonuna sahip olmak için

"çok özel" bir fırsat!

DVD VIDEO

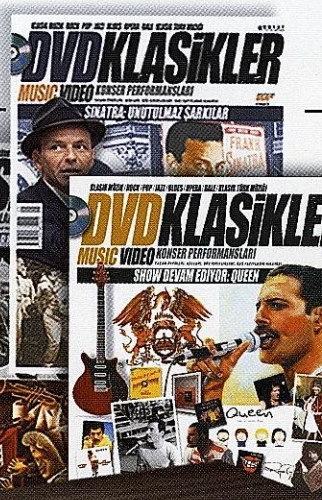

Tam 50 DVD ve 50 fasikül

50 DVD'lik konser performansları koleksiyonu... Bestecilerin yaşam öyküleri, aşkları, düş kırıklıkları ve baş yapıtların hikayesini içeren fasikülleri ile eşsiz bir koleksiyon.

Eviniz Konser Salonuna Dönüşecek!

Bunun için TV ekran ve bir DVD player yeterli. Ev Sineması ses sistemine sahipseniz, bu konserler eşsiz bir müzik şölenine dönüşecek.

30 DVD ve 30 fasikül
Hemen Teslim!

30 DVD + 30 Fasikül adresinize ücretsiz olarak hemen gönderilecek.

Hemen Teslim!
Tam 5 DVDBox, 5 Klasör

DVD ve Klasörlerinizi birlikte saklayabileceğiniz özel yapım 5 adet ahşap DVD-Box'a ve 5 adet KLASÖR'e hemen sahip olacaksınız.

17.5 YTL x 24 AY

ÜSTELİK EVİNİZE ÜCRETSİZ TESLİM

Bu kampanya 50 DVD ve 50 fasikülden oluşan DVD Klasikler aboneliğine ait
Bonus Card ve Advartage Card için 24 ay x 17.5 YTL, toplam 420 YTL.'dir.

TIKLA

on-line satış
www. boyut.com.tr

ARA

0212 444 53 53

Sayı: 38
Nisan, Mayıs, Haziran 2005 ISSN 1300 - 8846

NARDIS

Merhabalar,

Bahar sayımızı hazırlarken özellikle Üniversite etkinliklerinin öne çıktığını sevinerek gördük. Ankara'da **ODTÜ**, İstanbul'da **İTÜ**, Yıldız, Zonguldak'da **Karaelmas**, Isparta'da **SDÜ**, Eskişehir **Anadolu Üniversiteleri** bize etkinliklerini duyuran kurumlar. Eminim diğerlerinde de jazz ile ilgili birşeyler oluyordur. Yapmayı düşünenlere de biz **JAZZ DERGİSİ** olarak basın desteği vereceğimizi şimdiden duyuruyoruz.

Bu sayımızda neler yaptık, neler ile ilgilendik; **Orhan Kahyaoğlu** jazz firmalarını ve onların öne çıkardıkları sound ile ilgili araştırma ve inceleme dizisine devam ediyor, **Traditional Crossroads** bu sayımızın firması. Röportajlarımız içinde Kanada'da yaşayan arkadaşlarımız **Özgü Özman** ve **Ozan Boz** dergimiz adına **Gary Burton** ile görüşme fırsatı buldular. DMC Müzik **Kerem Görsev**'i "DMC Jazz"ın başına getirdikten sonra pekçok önemli kayıt ile hayırlı işler ortaya çıkmaya başladı. İlk kez geçtiğimiz yıl İstanbul Jazz Festivalinde dinlediğimiz **A Capella Boğaziçi**, **Selen Gülün**, **Mehmet Okonşar** DMC'den yeni albümleri çıkan isimler arasındaydı. Röportajları **Tunçel Gülsoy** yaptı. Aldığımız haberlere göre Mayıs başında da gitarist Cem Nasuhoğlu ve İstanbul'da yaşana ABD'li trompetçi Lloyd Cheasholm de albümleri çıkacak olan, sıradaki müzisyenler.

İstanbul'daki etkinlikler arasında İş Sanat, Akbank, Babylon, Nardis ve Indigo öne çıkıyor. Kapak konumuz olan jazz'da çok ender kullanılan enstrümanlar arasında olan ağız armonikası üstadı **Toots Thielemans**, Richard Galliano ile birlikte geliyor. Babylon'da **Nicola Conte**, AKSM'de **Greg Osby**, Indigo'da **Jason Moran**, Nardis'te Dave Kikoski ve **Pete Lockett**, Roxy'de **Bugge Wesseltoft** İstanbullu jazz severleri, Ankara'da ise **Tania Maria** memnun edecek.

İstanbul'da **Emin Fındıkoğlu** durdu durdu şapkadan bir tavşan daha çıkarttı (1980'lerde Bilsak Festivallerini hazırlamıştı). 6,7,8 Mayıs'ta **Jazz Weekend Europa** adıyla Ortaköy Meydanında (yağmur yağarsa Silahhane'de) mini bir festival gerçekleşecek. İlk gece (ve ertesi gün öğleden sonra) Danimarka'dan **String Swing**, İtalya'dan **Lennie's Pennies**, Fransa'dan **Stephane Belmondo** dörtlüsü, ikinci gece (ve ertesi gün öğleden sonra) Macaristan'dan **Janos Hamori** dörtlüsü, Fransa'dan ünlü gitarist **Sylvain Luc**, Türkiye'yi temsilen de **Ricky Ford orkestrası** çalacak. Bayıltana kadar müzik, dinleyicinin işi zor.

Afyon Jazz Festivali de 05-12 Haziran tarihleri arasında yer alacak.

Nardis Jazz Club Türk jazz müzisyenlerini, özellikle de vokal müzik ile ilgilenenleri heyecanlandıracak bir yarışma ile gündeme geliyor. 12 Haziran'da Estonya'nın başkenti Tallinn'de 5.si düzenlenecek olan **Nomme Jazz International Young Jazzsingers Contest**'e gidecek olan şarkıcıyı seçecek. Ülkemizin her yerinden müzisyenlerin katılmasını ve seçilecek olan vokalistimizin de ülkemizi en iyi şekilde temsil etmesini diliyoruz.

Bu arada geçtiğimiz 12 Mart haftası içindeki günlerde Avrupa ve Amerika'daki kulüplerde adına özel geceler düzenlenerek ölümünün 50. yılı nedeniyle anılan **Charlie Parker**'ı biz de unutmadık. Gökhan Bulut'un kaleminden sanatçının yaşamı üzerine bir yazımız var. "Görüş Açısı" cevval yazarımız Filiz Küçük tarafından başarıyla devam ediyor, davulcular konusundan tek kadın davulcumuz **Canan Aykent**'den sonra kadın jazz müzisyenleri konusuna geçiş yapıyoruz. Bu ilginç yazı dizimizi umarım atlamadan okuyorsunuzdur.

Önümüzdeki sayımız biliyorsunuz İstanbul Jazz Festivali sayısı. Biz şimdiden çalışmalarımıza başladık. Görünen odur ki **Pelin Opçin** bu yıl aralarında seçim yapmakta zorlanacağımız bir konser listesi ile karşımıza çıkmaya hazırlanıyor. Kontratları imzalayan sanatçılar arasında **Jamie Cullum** ve **Elvis Costello** var. **Soulive** ve **Tord Gustavsen**'in de adlarını bu "kesinler" listesinde görmek en büyük dileğimiz. Ne diyelim kolay gelsin sevgili Pelin...

Yaz sayımızda görüşmek üzere...

ZUHAL FOCAN
focan@nardisjazz.com

JAZZ

Boyut Yayıncılık ve Tic. A.Ş. adına sahibi ve
Genel Yönetmen
Bülent ÖZÜKAN
Genel Sanat Yönetmeni
Murat ÖNEŞ
Genel Müdür
Nilgün ÖZÜKAN

Gnl. Md. Yardımcısı
Muhasebe-Finans
Jale ÜRPER

Yayın ve Reklam Yönetmeni
Zuhal FOCAN
focan@nardisjazz.com

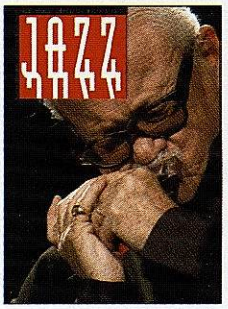

Kapak: Toots Thielemans

Katkıda Bulunanlar
Can Ergelmiş, Devrim Dikkaya, Elçin Joyner, Emre Memecan, Filiz Küçük, Gökhan Bulut, Ozan Boz, , Özgü Özman, Özlem Oktar Varoğlu, Seda Binbaşgil, Sirel Ekşi, Uğur Hüküm.

Grafik - Tasarım
İbrahim C. YILGAZ
Bülent USTAOĞLU

Matbaa Müdürü
Memduh ARSLAN
Müessese Müdürü
Ejvet OKTAY
Abone İlişkileri
Songül DOĞAN

Yönetim Yeri
Jazz Dergisi
Matbaacılar Sitesi
1. Cadde No: 115
(Milliyet Gazetesi Arkası)
34204 Bağcılar / İSTANBUL
Tel: 0.212.413 33 33
Fax: 0.212.413 33 34

Ankara Bürosu:
Akay Cad. Güfte Sok. No: 8/5 Akay/Ankara
Tel: 0.312.419 11 75-76-77
Fax:0.312.419 11 78

İzmir Bürosu:
Şair Eşref Bulvarı No: 65/3 D. 5 Alsancak/İzmir
Tel: 0.232.465 14 08-09-17
Fax: 0.232.465 14 11

Antalya Bürosu:
Barbaros Mah. Akarçeşme Sok No: 23
Kaleiçi/Antalya
Tel: 0.242.244 49 90-91
Fax: 0.242.244 49 92

Basıldığı Yer
Boyut Matbaacılık A.Ş.

BOYUT YAYIN GRUBU

© 2005 BOYUT YAYINCILIK ve TİCARET A.Ş.

Hank Mobley
THE STYLINGS OF SILVER
Horace Silver
Hackensack, NJ
1957

içindekiler

1 NARDIS

4 RIFFS
- PRAG, AGHARTA CLUB Serdar Karabatı
- JON WEBER Serdar Karabatı
- HUSBAND, MANSOUR, HALL Serdar Karabatı
- NICHOLAS PAYTON Elçin Joyner
- i.TUNES Seda Binbaşgil
- KİTAPLAR, CD'LER Zuhal Focan

12 ŞU JAZZ DEDİKLERİ
- Ali Sönmez

16 FİRMALAR – SOUND'LAR
- TRADITIONAL CROSSROADS Orhan Kahyaoğlu

24 RÖPS.
- GARY BURTON Özgü Özman & Ozan Boz
- A CAPELLA BOĞAZİÇİ Tunçel Gülsoy
- MEHMET OKONŞAR Tunçel Gülsoy
- MICHEL CAMILO Can Ergelmiş
- SELEN GÜLÜN Tunçel Gülsoy
- MURAT ÖZTÜRK Uğur Hüküm

35 NELER OLACAK
- AKBANK'DA JAZZ Zuhal Focan
- BABYLON'DA JAZZ Zuhal Focan
- ROXY'DE JAZZ Zuhal Focan
- İŞ SANAT'DA JAZZ Emre Memecan
- NARDIS JAZZ CLUB Zuhal Focan
- DAVE KIKOSKI Can Ergelmiş
- ZONGULDAK'TA JAZZ Zuhal Focan

47 NELER OLDU
- ANKARAMARTFEST Özlem Oktar Varoğlu
- 12. İZMİR JAZZ GÜNLERİ Sirel Ekşi
- DAVID FIUCZYNSKI Zuhal Focan
- 3.AMATÖR JAZZ Devrim Dikkaya
- JANCO NILOVIC Fusun Levet
- PARİS'TEN MEKTUP Uğur Hüküm
- ARTIE SHAW Victor Bensusan
- BESAME MUCHO Victor Bensusan
- JIMMY SMITH Victor Bensusan
- CHARLIE PARKER Gökhan Bulut
- ESKİ KÖYE YENİ ADET Seda Binbaşgil

62 GÖRÜŞ AÇISI
- CANAN AYKENT Filiz Küçük

64 KLİNİK
- REHARMONISATION Cem Tuncer

65 CD VİTRİNİ

Donovan Mixon (Dance of Life), Ricardo Moyano (The Guitar), Selen Gülün (Just About Jazz), Maria Rita Epik (Aradan Uzun zaman Geçti), Kerem Görsev (Jazz Collection), Mehmet Okonşar (Tango), Erol Erdinç (Solo Piano), Senem Diyici (Live!), East 2 West (Istanbul Strait Up), Paolo Fresu (Kosmopolites), Jason Moran (Same Mother), Joe Lovano (Joyous Encounter), Erik Truffaz (Saloua), Jason Miles (Miles to Miles), Bobby Darin (The Swingins Side Of), Salsa (The best of), Kenny G (The Duets Album), Rod Stewart (Great American Songbook 3), Jonas Knutsson & Johan Norberg (Norrland), Joel Harrison (So Long 2nd Street), Wollny / Kruse / Schaefer (Call It (em), Eric Watson & Christof Lauer (Road Movies), Rigmor Gustafsson (Close to You), Frank Möbus & Rudi Mahall & John Schröder (Der Rote Bereich), e.s.t. (Viaticum), Nguyen Le (Walking on the Tiger's Tail), Viktoria Tolstoy (My Swedish Heart), Paul Motian Trio (I Have the Room Above Her), Tord Gustavsen Trio (The Ground), Michel Camilo (Solo), T-Bone Walker (The Best of the Black & White), Güher & Süher Pekinel (J.S.Bach).

70 RADYOLAR
- Filiz Küçük

71 KÖRLEME
- TEVFİK AKBAŞLI Serdar Karabatı

72 BULMACA
- Serdar Karabatı

PRAG agharta

Serdar Karabatı
skarabati@bilgi.edu.tr

Dünyada gerçek bir jazz şehri olarak adlandırılabilecek az yer olmasına karşın, belli başlı coğrafyalarda mutlaka bir jazz sığınağı vardır. Prag'daki Agharta bu kaçış mekanlarının Avrupa ortasındaki iyi örneklerinden biri. Zemin kat altında oluşuyla benzetmeyi de gerçek kılıyor. Niyetiyle, içiyle kendine ait bir kimliği olmakla birlikte, Agharta kapsamlı bir jazz projesinin parçası aynı zamanda. Kulüp, Arta etiketiyle yerel müzisyenlerin kayıtlarını yapan müzik şirketi ve uluslararası bir festivalle doğrudan bağlantılı. Böylece, müzisyenlerin ve dinleyicinin ihtiyaçları tek el altında bir araya getirilmiş.

Arta bugüne kadar Rudy Linka, František Kop, Boris Urbanek, Roman Pokorný, Laco Deczi, Luboš Andršt dahil birçok müzisyenin ve Hot Line, Naima, Tutu isimli grupların kayıtlarını yayınlamış. Bu albümler bir bakıma Çek jazz'ının dünyaya açılan kapısı. Albümler Agharta'nın içindeki bir odacıkta satışa sunuluyor. Agharta festivalinin ise John McLaughlin, McCoy Tyner, John Scofield, Wynton Marsalis ve diğer birçok şöhreti konuk etmişliği var. Festival kapsamındaki konserler çoğu zaman Milli Müze'ye çıkan ve şehrin en güzel caddelerinden biri olan Vaclavskě Naměsti yakınındaki Lucerna'da gerçekleştiriliyor. Lucerna Şubat'ta Malia'yı, geçen ay Steve Khan ve Scott Henderson'ı konuk ediyordu. Nisan ve Mayıs programında ise Bill Evans, Pat Metheny ve David Sanchez var. Bir pasaj içinden girilen Lucerna iç dekorasyonuyla bir parça eskide kalmış olmakla birlikte, sahnesi ve müdavimleriyle özgün yaşantısı olan bir mekan. 1991 yılında Miles Davis'in ölümünün ertesi günü açılmış olan kulübün varlığı yolu Prag'a düşen jazz severler için güzel bir keşif şansı sunuyor. Baharıyla, kadifesiyle birkaç devrim görmüş olan Prag Agharta'yla birlikte bir başka dönüşümü daha yaşıyor ve anlatıyor gibi.

Agharta'daki canlı performanslardan derlenmiş parçalar aktif Çek müzisyenlerinden önemli bir kesit sunuyor. Gruplar ağırlıklı olarak mainstream, pop-jazz ve fusion çizgisinde.

www.agharta.cz - www.arta.cz

Sade Karışık

Serdar Karabatı
skarabati@bilgi.edu.tr

Tuşlara bağlı küçük çekiçlerle, tellerine vurulunca ses veren, klavyeli, ağır ve büyük bir çalgı. Piyano gerçekten ağır ve büyük. Taşıması yalnızca maddi olarak değil, manevi olarak da zor. Jazz'da edindiği tarihçesi belki büyük hafızasının şimdilik küçük bir parçası. Öyle de olsa, piyanonun modern yüzyıl müziğindeki dağarcığı piyanistlerin hayli iddialı olmasını gerektiriyor. Jazz'ın fırtınasında uçup giden ve yok olan seslerin hikayesi pek hazindir çünkü.

Jon Weber ismi bu tehlikeli çalgının jazz tarafında, özellikle de Amerika yakasında yükselmeye başlayanlarından. Aslında yaşı ve çalmışlığıyla günümüzün orta kuşağından sayılabilecek bir müzisyen. Çocukluğunda binlerce parçayı kulaktan ezberine alabilmesiyle ile dikkati çekmiş. Gençliğine kadar geçen dönemde de çoğunlukla kendi kendini yetiştirmiş. Sonrasında ise saklı denebilecek bir kariyer izliyor. 1993'teki Jazz Wagon kaydını saymazsak Simple Complex piyanistin daha geniş bir çevreye görünür olduğu ilk albüm.

Просто Сложно, Eenvoudig Ingewikkeld ya da bir parça yanlış Türkçesiyle Sade Karışık Chicago Tribune ve İsviçre Ulusal Radyosu tarafından yılın albümü olarak ilan edilmiş bir kayıt. Jon Weber'in Chicago'da yerleşik oluşuyla bu

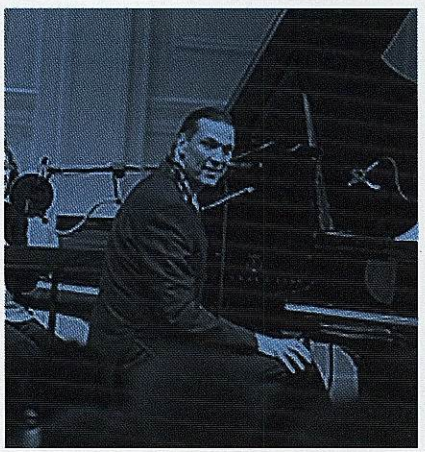

şehirde daha fazla tanınıyor olması arasındaki ilişkide elbette şaşılacak bir şey yok. Diğer ödüllü ise müzisyenin İsviçre'deki piyano festivallerinde gösterdiği başarılı performans sonrası gelmiş bir takdir ve beğeni olarak düşünmek gerekir. Weber'in bu yıl içinde yapması beklenen kapsamlı turnenin ödüllere bakışı nasıl değiştireceği ise ayrı merak konusu.

Aslında Simple Complex'in piyanist albümü olduğunu çıkartmak pek kolay değil, çünkü albüm piyanoya özel bir misyon yüklemiş gözükmüyor. Jon Weber solodan kaçınmıyor, ancak önceliği çok net bir şekilde bestelere ve performansın grup özelliklerine vermiş. Solo bölümler bu anlayışa uygun olarak bestelerin çerçevesini parlatmak amacıyla tasarlanmış. Yine de, trompetçi Diego Urcola, vibrafoncu Gary Burton ve saksofoncu Eric Alexander'ın ön plana çıktığı dakikalar dikkatten kaçmıyor.

Davulda hemen tüm albümü Mark Walker sırtlamış. Bazı latin jazz projelerinin omurgası olarak da bilinen Walker, buradaki geniş rolü de başarıyla tamamlıyor. Paul McCandless, Niels-Henning Ørsted Pedersen ve Roy Hargrove ise jazz dinleyicisinin aşina olduğu isimler olarak listede hemen göze çarpıyor. Bir başka hoş sürpriz son dönemin belki de en derinlikli erkek vokalisti olan Kurt Elling'in varlığı. Weber-Elling buluşması aynı zamanda bir Chicago kardeşliği.

Simple Complex yaklaşımı itibarıyla sıradışı olmaya çalışmayan, kolektif ruhu vurgulayan bir albüm. Pozitif dokulu, duru besteleri keyif veriyor. Ekseni post-bop olmakla birlikte, örneğin Is it only me? ve Jolie isimli parçalarda olduğu gibi Latin tınılara ve Hint müziğine de dokunuyor. Simple Complex belki büyük bir iddia peşinde değil, ama dikkatli kulaklar bu albümde çok önemli direnç noktaları bulacak. Jon Weber giderek zenginleşecek bir karakteristiğin tohumlarını atıyor olabilir.

www.jonwebermusic.com

Serdar Karabatı
skarabati@bilgi.edu.tr

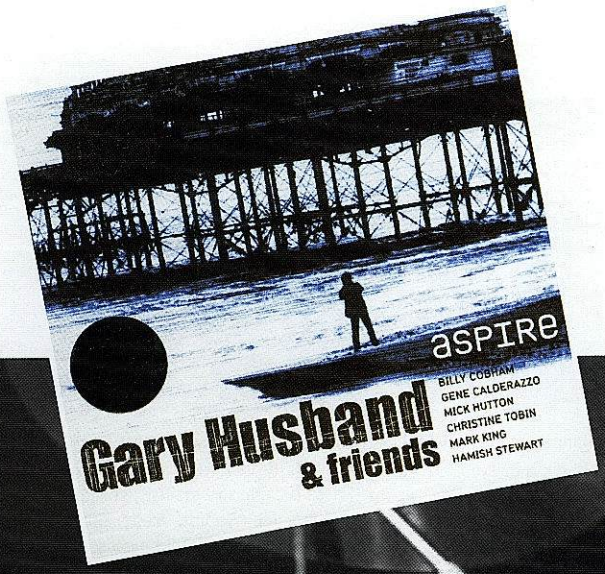

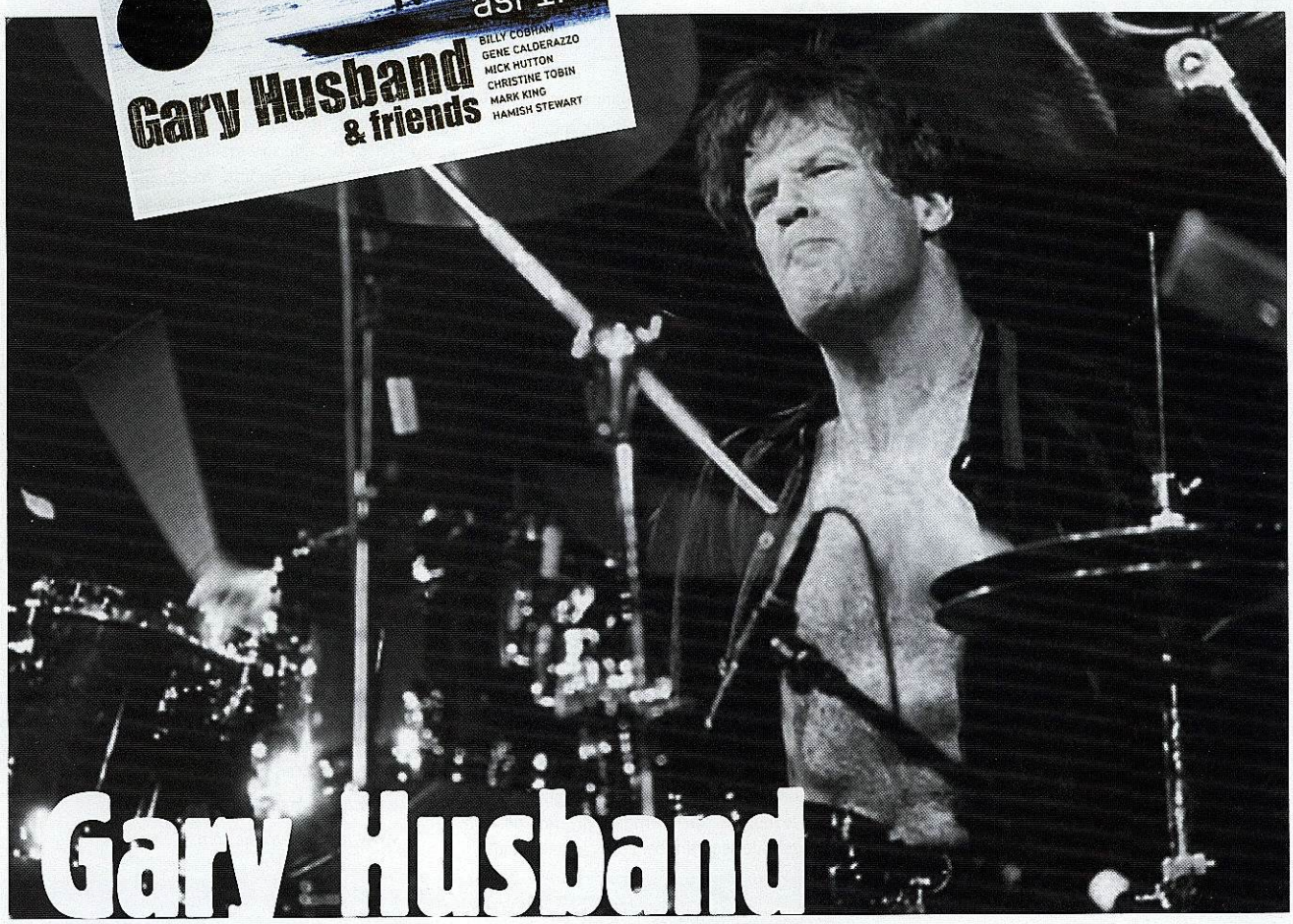

Gary Husband

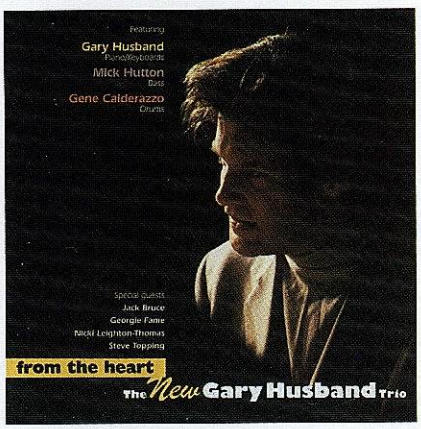

Gary Husband öyle kayıtlar yaptı ki, insanın kafasının karışmaması mümkün değil. Daha sıklıkla davulcu olarak bilinmesine karşın, piyano başına geçtiği durumlarda yaptıklarıyla da inandırıcı bir çizgi izliyor. Jazzizit firmasından çıkmış olan 1999 kaydı "From the Heart" ve 2004 basımı "Aspire" yanısıra "Angel Air" tarafından kısa süre önce yeniden yayınlanan "The Things I See" albümleri Husband'ın piyanistliğine dair projelerin başta gelenleri.

"The Things I See" ise özgün kayıtları 2000 yılında yapılmış olan parçaların "Angel Air" tarafından yeniden basımı. Gary Husband bu kez solo piyanoda, Allan Holdsworth'ün bazı bestelerini yorumluyor. Holdsworth gibi bir jeneratörün ifade biçimini piyanoya aktarmak başlı başına bir mesele. Ancak, albüm bu meseleyle uğraşmıyor. Yorumlar orijinalleri doğrudan piyanoya almaktan çok yeni bir dil inşa etmek hedefiyle seslendirilmiş. Husband'ın kişisel bir ithaf olarak adlandırdığı albüm müzisyenden müzisyene bir selam daha çok.

"From the Heart" basta Mick Hutton ve davulda Gene Calderazzo'lu trio temelinde, iki CD'lik bir yapım. Albüm Just the Way You Look Tonight'ın sağlam bir yorumuyla açılıyor. Standardlar yanında vokal eşliğindeki ballad'ların, Take Five veya Miles Davis başlıklı özgün bestede olduğu gibi synth destekli bölümlerin de yer aldığı albüm bir bakıma Gary Husband'ın öteki müzikal yüzünün ciddi bir özeti.

Öte yandan, Gary Husband & Friends adının çağrıştırdığı üzere davulcunun küçük bir müzisyen grubunu bir araya getirdiği bir albüm. Bas tarafı çoğunlukla Mick Hutton'a bırakılmışken, birkaç parçada vokalde Christine Tobin ve davulda Billy Cobham yer alıyor. Husband konserlere dönüş yapmış olan Level 42'daki mesai arkadaşı, bu grubun kurucularından Mark King'i de bir parçada vokale davet etmiş. King'in basını almamış olması, üstelik kendisinde alıştığımızın tarzın dışında bir stilde, Jobim'in Dindi yorumuna girişmiş olması hem hoş, hem garip. Husband bu kez Oleo, Softly as in a Morning Sunrise benzeri sonraki kuşaktan standardları tercih etmiş. Alışılageldiği üzere kendi bestelerini de seslendiriyor. Ancak, bir balladın hemen ardından tuşlularla desteklenmiş, yarı-karanlık bir electro-fusion'a, oradan da akustik bir trio yorumuna sıçrayan albüm From the Heart'a göre bir parça hedefsiz kalmış gibi.

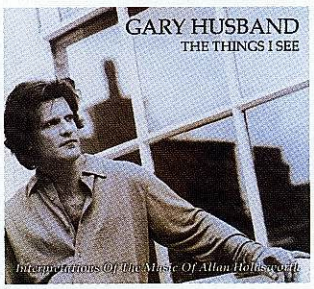

Aspire'dan sonra Husband rotayı davul setine çevirmiş gözüküyor. Randy Brecker, Jerry Goodman, Jim Beard, Elliot Mason, Matthew Garrison, Arto Tunçboyacıyan'dan oluşturduğu Force Majeur bu yıla damga vuracak bir proje. Ancak, Husband'ın piyano sevdası geçici bir heves değil; arka planda John McLaughlin'in müzikleri işleniyor tuşlarda.

www.garyhusband.com / www.force-majeure.info
www.jazzizit.co.uk / www.angelair.co.uk

Ahmad Mansour

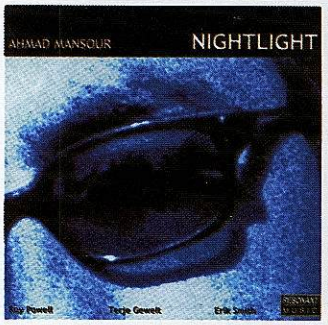

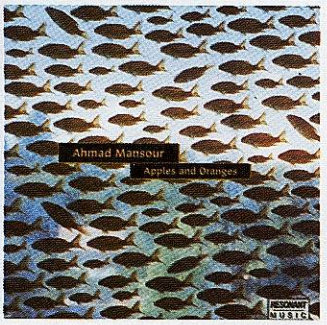

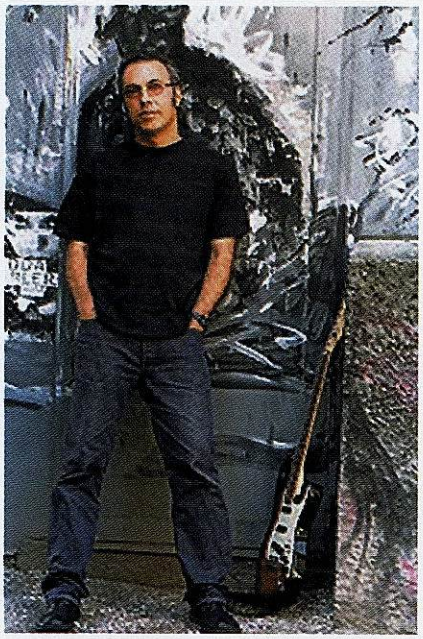

Ahmad Mansour Tahran doğumlu olan, çocukluğu İsviçre'de, eğitimi ve profesyonel yaşamı bir süre ABD'de geçmiş bir gitarist. Yakın dönem albümlerinin tamamı Norveç'te kaydedilmiş ve yayınlanmış. İki yakayı da iyi bilen, uluslararası etkinlikte bir müzisyen. Özgeçmişinde piyano ve gitarda aldığı temel eğitimde klasik müziğin ağır basmış olduğu belirtiliyorsa da, bugün izlemekte olduğu yolda bunun hemen hemen hiç payı bulunmuyor. Gitaristin esas kaynağının bir parçasıyla ilkgençliğiyle birlikte aşina olduğu rock, çoğu yönüyle de kendisi gibi birçok müzisyene kapı açmış bulunan yetmişler olduğu gözükecektir.

Mansour doksanların başından bugüne değin kendi adına on kadar albüm yayınlamış. Son dönem albümleri 2001 tarihli Apples and Oranges, 2002 kaydı Nightlight ve 2004 çıkışlı Short Cuts. Kayıtlara peşisıra bakıldığında, Mansour'un kendine özgü sayılabilecek bir müzikal ton ve dil geliştirdiği izleniyor. Apples and Oranges'daki ekip piyano ve orgda Roy Powell, davulda Kenneth Ekornes ve basta gitaristin uzun süredir birlikte çalışmakta olduğu Terje Gewelt'den oluşuyor. Albüm dingin bir parça olan Eavesdrop ile açılıyor, orta tempo iki parçadan sonraki bölümde ise country temalı bir parça ile devam ediyor. Yedinci parça Toube-Ye Mast ise ninnimsi, Erkan Oğur'umsu bir beste. Kapanışa doğru rock vurgulu bir parça ve bir de piyano-gitar düeti var. Apples and Oranges bu haliyle bir parça dağınık bir görüntü veriyor, ancak Mansour albümün başlığını bizdeki karşılığıyla "elmalarla armutları karıştırmak" niyetini göstermesi için özellikle seçtiğini belirtmiş kapak içinde.

Bir yıl sonraki Nightlight davulda Erik Smith değişikliği dışında aynı kadroyla gerçekleştirilmiş. Parça seçimleri ve dizilişiyle öncekine göre çok daha başarılı bir yapım. Özetle, şiddeti düşük ile orta arasında dolaşan, sanki-groovy bir "Stratocaster jazz" yaklaşımı belirliyor Nightlight'ı. Bir başka farkı da grubun birlikteliğinin sahici bir hava bırakıyor oluşu. Öyle ki, stüdyoda kotarılmış olmasında karşın albüm çoğu zaman canlı kulüp kaydı etkisine bürünüyor.

Gitaristin son kaydı Short Cuts iki Resonant albümünden sonra Open Sky'dan yayınlanmış. Performanslar bu kez Gewelt ve Smith'li trio üzerine inşa edilmiş. Ancak, Mansour'un temel yaklaşımı Nighlight'ın devamı niteliğinde. Kıvrak, sade bir parçayla açılan albüm Buster isimli parçada efektlerle destekli gitar tonunun da katkısıyla iyice yükseliyor. Chill'deki groove, Glitch'deki gizli country ve kapanış parçası Foray'deki rock bir bakıma genel bir özet sunuyor.

Mansour'un müziği zaman zaman Steve Khan'ın seksenlerdeki Eyewitness'ı tarzında, çoğu zaman da Wayne Krantz'ın güncel stiline yakın bir eksende dönüyor. Ancak, her ikisine göre de daha yuvarlak, sınırları esnemeye daha uygun. Başka bir çok şeye çağrışım yaparken, kendi rengini inceden inceye hissettiren bir çizgi bu.

www.ahmadmansour.com/

www.resonant-music.com

Doug Hall

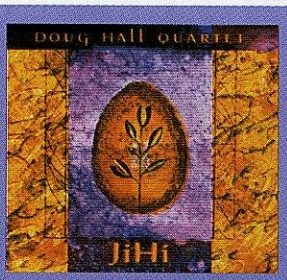

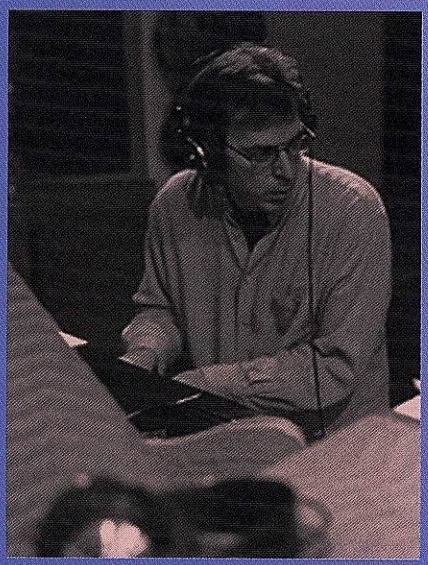

Müzisyen olarak gelişiminin hemen tamamı Dallas'ta geçmiş bir piyanist Doug Hall. Bugün de ağırlıklı olarak lokal bilinirliği var, ancak kendi adına yaptığı iki albümle uzaktaki dinleyicilere de ulaşır durumda. Three Wishes ve JiHi adlarını taşıyan bu kayıtlar ABD'nin güneyinin önemli müzik şehirlerinden olan Austin'de yerleşik Heart Music etiketiyle yayınlanmış.

Three Wishes basta Marc Johnson ve davulda Bruce Hall eşliğindeki bir trio kaydı. Esas niyeti bir tür post-bop çerçevesi çizmek olan kayıt, bazı parçalarda bir yandan da Amerika'ya özgü, new age izdüşümlü bir jazz stilinin özelliklerini barındırıyor. Müzisyen genelde bir temayı zamana genişçe yayarak vurgulamayı, melodik çeşitlemeler üzerinden gitmeye yeğ tutuyor. Buna bağlı olarak, piyanoda ipleri elinden fazla bırakmayan bir solist tercihi göstermiş. Hall'un bu tercihleri, albümü çağdaş jazzın görece köşeli ya da sivri örnekleri dışında bir yere koymuş.

İkinci albüm JiHi'nin kayıtları 2001'de tek günde içinde New York'ta yapılmış, ancak bir yıl sonrasında yayınlanmış. Bu kez dörtlü olarak çalınan parçalarda davul yine Bruce Hall'un; saksofon ve bas ise, sırasıyla Adam Kolker ve John Herbert'ın. Hall'un yüksek tempolarda dolaşmayı sevmeyen stilinin burada da ağır bastığı söylenebilir. Ancak, JiHi önceki kayda göre daha zorlu müziklere kayan ve grup iletişimine daha fazla önem atfedilmiş bir yapım olarak gözüküyor. Bu bakımdan, ilk albüme göre daha dinamik bir sonuç çıkmış ortaya.

Farkları bir yana, her iki albümün de gösterdiği şu ki Doug Hall işini ciddiyetle ele alıyor. Bu özenli tavrın, müzisyenin girişimlerini başka coğrafyalara taşıma fırsatı bulduğunda da karşılık bulacağını tahmin etmek güç değil.

www.heartmusic.com

GARANTİ'DEN DÜNYADA BİR İLK!

CepBank. Yani cepten cebe mesajla para yollama. İşin en güzel yanı, parayı göndereceğiniz kişinin Garanti'de kartı ya da hesabı olmasına bile gerek yok. Garanti müşterisi olsun olmasın bir cep telefonu olması yeter. Cep telefonlarından çıkan "mesaj geldi" seslerinin şimdi yeni bir anlamı daha var: Biiip biiip, para geldi. CepBank!

Ayrıntılı bilgi için www.cepbank.com

Sesin En Seksi Hali:
Nicholas Payton - "Sonic Trance"

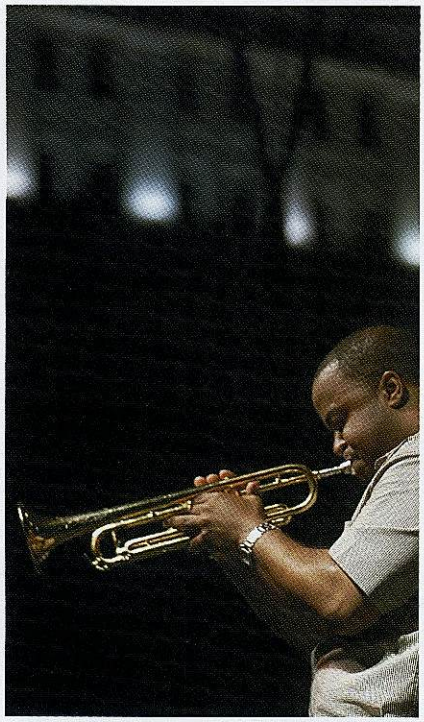

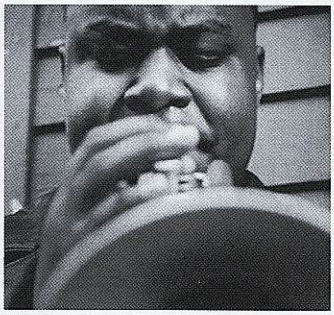

Elçin Joyner
elcinjoyner@gmail.com

Son zamanlarda yeni albümlerini piyasaya süren müzisyenlerle yaptığım kısa söyleşilerde, 'albümünüzü nasıl tanımlıyorsunuz?' sorusuna aldığım ilginç bir cevap var: Seksi (!). Müzik dünyasında, özellikle de popüler kültürle arz talep ilişkisi içinde olan bir çok prodüksiyonun bu temayı ön plana çıkarması ve kolay tüketilebilir işleri seks sosuna bulayarak pazarlaması oldukça anlaşılabilir bir durum. Ancak, söz konusu olan jazz gibi prodüksiyonunun üretiminden pazarlamasina kadar her aşaması zorlu ve zahmetli olan bir müzik türü ise, jazz müzisyenlerinin albümleri için yakıştırdıkları birincil sıfatın 'seksi' olması oldukça şaşırtıcı.

Trompetçi Nicholas Payton da, yeni albümü "Sonic Trance" için 'seksi' tanımını uygun görenlerden. Zaten genç müzisyenin, klasik kalıplarda bir jazz müzisyeni olarak tanınma gibi bir derdi de yok, onun asıl amacı kendini en iyi ifade etme yolu olarak gördüğü modern jazz'a radikal yenilikler getirmek, sınırları zorlamak ve ulaşabileceği maksimum dinleyiciye müziğini tanıtmak.

1973 yılında New Orleans'da, içinden günün her saati müzik sesleri yükselen bir evde dünyaya gelen Payton, ilk müzik derslerini dört yaşındayken, opera sanatçısı annesi ve jazz basçısı babasından almaya başladı. Henüz dokuz yaşındayken babasının müzik grubu 'Young Tuxedo Brass Band' ile küçük gösteriler şeklinde sahneye çıkan Nicholas, ilk özel konserini bir yılbaşı gecesi telefonda Wynton Marsalis'e verdi. New York'da yaşayan ve babasının yakın bir arkadaşı olan Marsalis, o gece yeni yıllarını kutlamak amacıyla Payton ailesini aramıştı. Nicholas henüz tanışmadığı ancak şimdiden kayıtlarını dinleyerek büyük hayranlık beslediği usta müzisyene küçük bir sürpriz yapmak istemiş ve dokuz yaşında bir çocuğun çıkarabileceği en güzel tonlarla trompetine Marsalis için üflemişti. Bu olaydan sonra Marsalis telefonunu oldukça etkilenmiş bir şekilde kapattı ve hemen ardından bir süre için genç Nicholas'ın eğitimini üstlenerek onu, Elvin Jones ve Marcus Roberts gibi müzisyenlerle tanıştırdı. Lise çağında çoktan profesyonel bir müzisyen olarak adını duyurmuş olan Payton, daha programlı ve akademik bir eğitim için New Orleans Üniversitesi Müzik Bölümü'nde okumaya başladığında bu kez öğretmeni Ellis Marsalis'ti. Üniversite eğitimi süresince ülke çapında bir çok grup liderinden canlı performanslarında çalması için teklifler alıyor, stüdyolara albüm kayıtlarına davet ediliyordu. 19 yaşındayken aralarında Clark Terry, Jimmy Smith ve Elvin Jones gibi dev müzisyenlerin de bulunduğu bir çok kayıtta yer aldı. Akademik eğitimini tamamlamasıyla beraber, 1995 yılında "From This Moment" albümüyle ilk defa grup lideri sıfatıyla çalışmaya başladı, bunu Tim Warfield, Anthony Wonsey, Reuben Rogers ve Adonis Rose'dan oluşan 'Gumbo Nouveau Beşlisi' izledi ve Payton bu gruba altı sene liderlik yaptı. 1997'de bir diğer saygın trompetçi Doc Cheatham ile birlikte 'Doc Cheatham & Nicholas Payton' adını verdikleri projeleri ve projenin bir ürünü olan "Stardust" isimli parça ile 'En İyi Jazz Solo Performans' dalında Grammy Ödülünü 24 yaşındayken aldı. Hemen ardından ortağı Cheatham'a adadığı "Payton's Place" albümü geldi ve aynı dönem Jon Faddis, Wynton Marsalis ve Roy Hargrove'dan oluşan 'The Trumpet Summit' organizasyonu ile dünyanın birçok yerinde konserler verdi. Payton'ın Grammy Ödülü'nden sonra kariyerindeki bir diğer dönüm noktası da 2000 yılında Louis Armstrong'un 100. yılı kutlama ve anma törenlerinde Armstrong için yazdığı 12 parça ve bu

parçaları çalan bir big band'e liderlik yapması oldu. Aynı projenin canlı kayıtları bir sene sonra "Dear Louis" adıyla piyasaya sürüldü.

Her ne kadar geleneksel bir jazz eğitimi ve arkasından, usta müzisyenlerle yaptığı çalışmalarla olgunlaşsa da Payton, hiç bir zaman klasik kalıplar içinde sıkışmayı sevmedi, daima farklı olmayı yeğledi ve aralarında R&B, latin, funk hatta heavy metal ve hip hop gibi türlerin de olduğu diğer müziklere ilgi duydu, deneysel çalışmalar yaptı ve kendi tarzıyla bunları yoğurmaya çalıştı. "Sonic Trance" müzisyenin bu deneysel çalışmalarını sergilediği ilk resmi albümü. "Geçmişimi reddetmiyorum ve yaptıklarımla gurur duyuyorum. Zaten onları reddetmek gelecekte bu yolda atacağım adımları reddetmektir. Sonic Trance ile ben sadece Miles Davis ve Duke Ellington kendi devirlerinde neler yaptılarsa onu yapmaya çalıştım. Jazz'ı, benim yaşımdaki bir insanın bakış açısıyla ele aldım" diyen Payton, kayıtlarda Tim Warfield (tenor ve soprano saksofon), Adonis Rose (davullar), Kevin Hays (piyano ve klavye), Vicente Archer (kontrabas), Danny Sadownick (perküsyonlar) ve Karriem Riggs (sampler ve synthesizer) gibi müzisyenlerden yardım almış. Albümde öne çıkan karakteristik özelliklerden bir tanesi bol miktarda ilginç elektronik efektlerin kullanılması, ancak bu elektronik tınılar akustik sesleri beslemek ve desteklemekten öte bir amaca hizmet etmiyor, doğal tonların dominantlığı ustalıkla korunmuş. Açılış parçası olan 'Praalude (Sonic Trance)'dan sonra gelen 'Fella 1' wah-trompet soloyla zenginleştirilmiş, afro ritmler ağırlıklı ve elektronik düzenlemesiyle Miles Davis'in elektrikli dönemindeki işleri ile benzerlikler taşıyor. 'Velvet Handcuffs' ise groovy ritmlerin yoğun olduğu ve Adonise Rose'un davul partisyonları ile dikkat çeken bir balad. Trompet ve diğer üflemelilerin 'kadife kelepçeler' gibi ritmik vurmalılarla kenetlenmesiyle parça daha da eğlenceli bir hale geliyor. Albümün bir diğer başarılı çalışması da erken dönem ragtime'ı ile günümüzün hip-hop'u arasındaki senkop akrabalığını vurgulama fikriyle ortaya çıkmış olan 'Cannabis Leaf Rag 1'. Payton bu konuda, "Bazıları hip-hop'u ciddi bir müzik olarak görmese de benim için gençliğin sesi ve kültürümün bir parçası. Ayrıca erken dönem jazz ile aralarındaki ortak noktaları keşfettikten sonra daha çok ilgimi çekti ve ilk olarak Nick@Night albümümde bu müzik türü üzerinde çalışmaya başlamıştım. Cannabis L.R.1 bunun bir devamı" diyor.

"Sonic Trance", Payton'ın hayatının her döneminden kareler taşıyan bir nevi fotoğraf albümü ya da bir hatıra defteri özelliği taşıyor. Doğumundan bugüne kadar müzikle ilgili herşey yani kişiler, yerler ve olayların açık ve samimi, müziksel bir yansıması bu albüm. Yola çok erken yaşta başlayan bu yetenekli genç müzisyenin hayatının en verimli döneminde, uzun çalışmalardan sonra ortaya çıkardığı bir paylaşım. Nicholas Payton, enerjik uslübu ve 'seksi' trompet tonları ile modern jazz'ın yeniliklerine açık herkes için, 18 farklı parçası ve 68 dakikalık zevkli serüveni ile oldukça başarılı bir albüm hazırlamış.

Seda Binbaşgil
esintiler@tnn.net • www.esintiler.org

iTunes

Bu yazıda her zamankinin aksine sadece bir web sitesini ziyaret etmeyeceğiz çünkü aslında bir "music store" (müzik dükkanı) olarak açılan bu site, aynı zamanda dijital bir müzik kutusu (digital jukebox) ve yazılımı yüklenmeden de çalışmıyor. Aslında itunes hakkında yazmak konusunda bayağı tereddütlerim vardı, çünkü bu yazılım aslında Türkler söz konusu olunca, daha çok, Apple firmasının çıkarmış olduğu ipod isimli mp3 çalara sahip olan bir avuç müzikseveri ilgilendiren bir konu sonuç olarak. Ama giderek ve hızla kapsama alanını genişletiyor. Başta sadece Amerikalı müzikseverlere açık olan itunes daha sonra Almanya, Fransa, İngiltere ve günümüzde de Avrupa Birliği üyelerinin de yararlanabileceği bir site haline geldi.

Benim bu yazılımla tanışmam birkaç sene evvel ipod'un Türkiye'ye getirilmesiyle başladı. Kullanma amacım büyük bir ihtimalle çoğunluğun kullanım amacından farklıydı. Benim tek dileğim evden uzakta olduğumda sevdiğim CD'leri yanımda taşımak zorunluğu olmadan dinleyebilmekti. Itunes, ipod ile bilgisayar arasındaki senkronizasyonu sağlıyordu; CD'leri bu sayede bilgisayara kaydedip, sıkıştırıp, ipod'a transfer edebiliyordum. Tam hayatımdan memnun, yazılımın "music store" bölümünü sadece gezip, faydalarından yararlanamama durumundan hiç de gocunmazken, Jazz Dergisi'nin bu sayısında yer alan "Eski Köye Yeni Adet" başlıklı yazımda da bahsettiğim gibi en sevdiğim piyanistlerden Brad Mehldau'nun son albümü, şiirsel güzellikteki "Live in Tokyo" piyasaya çıktı. Ne alaka diyeceksiniz ama, bu albüm hakkında internette yayımlanmış eleştirilerden birinde, "Live in Tokyo" nun itunes'dan alındığında, albümün normal versiyonunda yer almayan ve başka hiç bir yerde de yayımlanmamış pek çok Brad Mehldau parçasını normal albüm fiyatına –mesela 13.99 ABD dolarına- indirilebileceğini (download) okur okumaz, itunes music store'un kapılarını açtığı ülkelerden birinin vatandaşı olmadığıma gerçekten üzüldüm. Çünkü büyük ihtimal bu bir başlangıçtı ve benzeri albümlerde de bu ayrıcalıklı promosyon devam edecekti. Tabi eğer albümü olduğu gibi –ek parçalar olmadan- indirmek istiyorduysanız, o zaman da 4-5 dolar indirimli alma seçeneğine sahiptiniz. Açıkçası bir orijinal albüm koleksiyoneri olarak beni işin bu tarafı değil de öbürü cezbediyordu.

Ocak 2001'de Apple firması tarafından lanse edilen, 2001 yılının sonuna doğru ipod'un devreye girmesiyle daha geniş bir kitleye kavuşan ve hızla artan popülaritesi sayesinde 2003 sonunda da Windows versiyonu çıkarılan itunes'u merak edenler, http://www.apple.com/itunes/download adresinden en son versiyonunu (4.7.1) indirebilirler. Hatırlatmakta fayda var, bu yazılımı ancak bilgisayarlarında en az Mac OS X v10.1.5 işletim sistemi olan elma kurtları ve Windows XP veya 2000 kullanan ezici çoğunluk kullanabilir, ön koşul bu.

iTunes iki türlü ele alınabilir. Biri ipod yazılımı olarak, diğeri ise bir "download music store" (müzik indirme dükkanı) olarak. Biliyorsunuz, köşemizde web sitelerini geziyoruz. Dolayısıyla, ben müsaadenizle konuyu ikinci açıdan ele alacağım. ipod yazılımı olarak itunes'un işlevini yukarda çok özet bir şekilde anlatmış ve bu yazılım aracılığıyla CD'lerinizi ipod'unuza aktarabildiğinizden bahsetmiştim. Buna eklemek istediğim yeni bir gelişme ise belki daha çok altın kulaklı odyofillere ilginç gelebilir: Eskiden sadece sıkıştırılmış formatlarda dinleme imkanına sahip olduğunuz parçaları, hard diskiniz elverirse ve pilinizin daha çabuk bitmesini umursamazsanız, artık Apple'ın "Lossless" (kayıpsız) isimli formatında kaydedip, CD kalitesinde dinleme ve de orijinalinin yarısı kadar bir dosya büyüklüğünde saklama imkanına sahipsiniz.

Şimdi gelelim "dükkana". Bu yazıyı hazırladığım tarihte, içlerinde 600 bağımsız plak şirketinin de desteklediği, indirilebileceğiniz 1 milyon parça seçeneği vardı ve bir fikir sahibi olabilmek için bunları 30 saniye kadar dinleyebiliyordunuz. (Yazarken "geçmiş zaman" kullanmamı mazur görün çünkü dükkana en son uğradığım zamandan bugüne –ki sanırım 3 ay filan geçti- epey değişiklik olmuş. Bu yazıyı okuduğunuzda yazdıklarım tarih olabilir düşüncesiyle böyle bir dil kullanıyorum). Amerika'da indirdiğiniz parça başına 99 cent ödüyorsunuz. (Geniş zamanla şaşırtmayayım sizi, ama şu aralar, Amerika'dan büyük bir enflasyon beklentim yok!) İsterseniz tek bir parça veya tüm bir albümü satın alabiliyorsunuz, hediye çekleri verebiliyorsunuz. Beğendiğiniz bir parçayı veya sevdiğiniz parçalardan yaptığınız bir "mix"i albüm kapak resmi ve notunuzla beraber e-mail'le başkalarına yollayabiliyorsunuz.

Yapabilecekleriniz sadece müzikle de sınırlı değil, 9 000 audiobook (Türkçesi "sesli kitap" olsa gerek) arasından istediğiniz "best-seller" ve klasik romanı indirebiliyor veya radyo programlarını dinleyebiliyorsunuz. Arama motoru ile site içinde kapsamlı araştırmalar yapabiliyorsunuz. Beğendiğiniz müzisyenlerin yeni albümleri çıktıkça sizi haberdar etmesini sağlayabiliyorsunuz.

Dükkanın yaptığı bir sürü iyilik daha var ama, faydalanamadıktan sonra neyimize gerek. Görünen köy kılavuz istemez, Apple Avrupa sınırlarını, Avrupa Birliği ülkeleri ile sınırlayacaksa daha en az bir 10-15 yılımız var demektir bu dükkandan içeri girmek için!

Gürültüden Müziğe

Önce kaos vardı... Ve gürültüler...

Jacques Attali bu gözlemden yola çıkarak müziğin ekonomi-politiğini inceliyor ve şu sonuca varıyor; Müzik ileriyi görür.

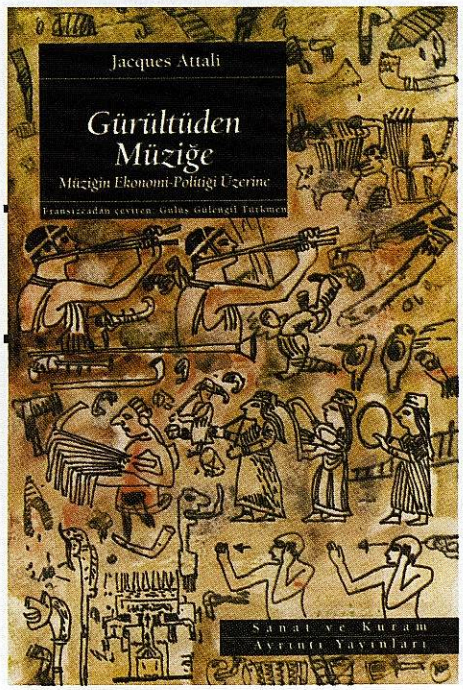

İlkçağlardan başlayarak toplum, iktidar ve müzik arasındaki bağları ele alan Attali, bu kitabında müziğin, kurban ayinlerinden saraya, isyanlardan uzlaşmalara, iktidardan ekonomiye uzanan bütün tezahürlerini inceliyor. Gürültünün bir silah, müziğinse onun biçim verilmişi, evcilleştirilmişi olduğunu gösterirken, dünyanın gürültülerine kulak vermenin, geleceği görmemize ve düzenlememize yardımcı olacağını ileri sürüyor. Attali'ye göre gramofonun icadı gibi yenilikler, insanların yerini makinalerin alacağını ve her şeyin seri olarak kopyalanacağını bildirmişti; kayıt teknolojisi ise tüketim toplumunu... Sanatçıların ve müzik yayıncılarının telif hakkı talepleri, tüketim toplumunda korsanlığa zemin hazırlayacaktı. Ardından gençliğin isyanı ve diktatörlüğü geldi. Müzik artık ebeveynlerinden kültürel ve ekonomik bağlarını gitgide daha erken yaşta koparan gençlerin bütünleşme, grubunu belirleme aracıydı. Müzik eserlerine para biçen hit-parade'ler eserleri olduğu kadar tüketicileri de biçimlendirir. Müzik artık yalnızca kişisel bir keyif aracı değil, aynı zamanda bir gruba ait olduğunu tasdik etme yolu ve gençler arasında evrensel bir bağdır. Artık yıldızlar "yamyam" bir toplumda daha uçucu hale gelmekte ve bu yıldızların karşısında genç hem tüketim malı hem de tüketici olmaktadır.

Sanal müzik, MP3 ve büyük müzik firmaları arasındaki rekabet kültürel kapitalizmin zaferini ilan ederken, diğer sanat biçimlerinde de aynı olgunun varlığını işaret ediyor.

Attali tüm bunların ötesinde, dinlemenin yerini müzik yapma zevkinin alabileceği ve herkesin kendi müziğini yaratabileceği bir dünyanın taslağını çiziyor. Belki de ufukta "herkesin kendini keşfetmeyi, kendini sevmeyi öğreneceği, sonra da başkaları tarafından keşfedilmekten ve karşılığında hiçbir şey beklemeden vermekten zevk alacağı bir toplum" var. Kim bilir?

Kitap Ayrıntı Yayınları'nın Sanat ve Kuram dizisi olarak, müzisyen ve dergimizin yazarlarından **Gülüş Gülcügil Türkmen** tarafından Fransızca aslından çevrilmiş.

www.ayrintiyayinlari.com.tr

Keyifli CD'ler, keyifli klasikler...

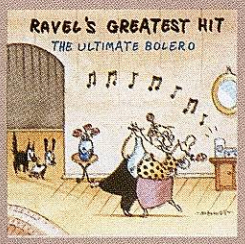

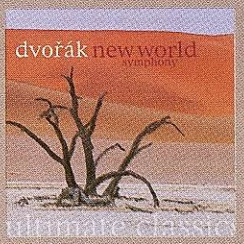

BMG klasiklerde de en çok beğenilen, popülerleşmiş olanları, ambalajlarını yenileyip piyasaya sunmuş. Müziği sevdirmenin bir yolu tabi ki. Elimizde olan bu "Ultimate Classics" serisi arasında Ravel'in Bolero'su (2876646492), Strauss'un Waltzes'leri (2876646482), Dvorak'ın New World Symphony'si (2876646572), Chopin'in Piano Concertos'u (2876646582), Orff'un Carmina Burana'sı (2876624582) var.

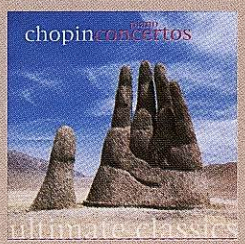

Yine BMG'den piyasaya çıkan bir başka ilginç seri ise "Ultimate Greatest Hits" serisi. Bu seride de yine Ravel'in Bolero'sunun değişik orkestralardan, şeflerden yorumu hatta müzisyen yorumları da olmak üzere büyük orkestra yorumu mu istersiniz, piyano ya da perküsyon yorumu mu, hemen her türde çalınmış şekliye bu kayıtta yer almış. The Ultimate Bolero (2876613862), The Ultimeate Nutcracker "Tchaikovsky's Greatest Hit" (2876628212).

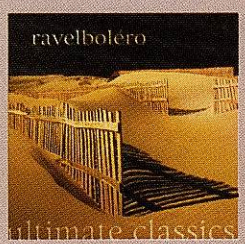

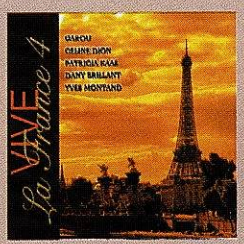

Okurlarımızın ilgilenebileceği piyasaya yeni çıkmış jazz ve klasik dışı CD seçenekleri de var BMG'de. Elvis Presley'in "Love" (2876674482), Elie Semoun'un Chanson'ları (2876507282), Patricia Kaas'ın "Toute la Musique" (5099751958025), bir toplama olan ve içinde Garou, Celine Dion, Patricia Kaas, Dany Brillant ve Yves Montand parçaları olan Viva La France 4 (5099751972228).

Derleyen: Ali Sönmez
(ali.sonmez@istfest.org)

Şu jazz dedikleri...

"What is jazz music but another language? / Jazz müziği diğer bir dilden başka nedir ki?" – Horace Silver

Genç Koleksiyoncu: HORACE SILVER

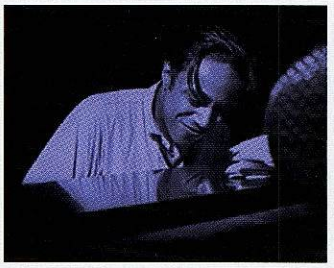

2 Eylül 1928 günü, Connecticut eyaletinin Norwalk kentinde doğan Horace Silver'ın gerçek adı, Horace Ward Martin Tavares Silva'dır. Sanatçının babası, Batı Afrika açıklarında bir Portekiz sömürgesi olan Cape Verde adalarından geliyordu. Baptist bir zenci olan annesi, Horace 9 yaşındayken ölünce, ona ve kardeşlerine bir folk müzisyeni olan babası bakmak zorunda kaldı. Küçüklüğünden itibaren sağlıksız ve zayıf bünyeli bir çocuk olan Horace, 12 yaşındayken, babasıyla gittiği bir lunaparkta, Jimmy Lunceford Orkestrası'nı izledikten sonra müzisyen olmaya karar verdi. Müzik çalışmalarına önce saksofon çalarak başladı, ancak geçirdiği belkemiği hastalığı ve zayıf bünyesi yüzünden bu hevesinden kısa sürede vazgeçti. Başlangıçta Memphis Slim gibi Blues şarkıcılarına ilgi duyan Silver, bir yandan klasik piyano eğitimi alırken, öte yandan da Boogie-Woogie piyanistlerini ilgiyle dinlemeye başlamıştı. O dönemde hem Bebop akımının öncü piyanistleri Bud Powell ve Thelonious Monk'tan, hem de Swing dönemi müzisyenlerinden etkilenen delikanlı, özellikle plakları düşük devirde çalıp bu müzisyenlerin tekniğini etüd ederek kendi kendini yetiştirdi. Bir süre sonra lise orkestrasında piyano çalmaya başlayan ve bu arada ilk bestelerini de kaleme alan Silver'ın, Jazz'ın kökünde yatan Blues ve Gospel ağırlıklı müziği, Boogie Woogie, Swing, Bebop'ın yanısıra, rhytm'n'blues ve Karayip müziği etkilerini de taşıyordu. 1950 yılının başında, doğup büyüdüğü kent olan Hartford'daki Sundown adlı gece klübünde, bastı Joe Gallaway ve davulda Walter Balden'dan oluşan üçlüsüyle profesyonel olarak çalışmaya başlayan Horace Silver, kente uğrayan Jazz müzisyenlerine de eşlik ediyordu. İşte yine böyle bir konserde, bu üçlünün önünde sahne alan tenor saksofoncu Stan Getz, bu üç gençten o kadar etkilendi ki, onları önce grubu olarak tuttu, ardından bu üçlüyle turneye çıktı, bir süre sonra da onlarla birlikte bazı plak kayıtları yaptı. Stan Getz'le bir yıl çalışan Horace Silver, 1951'in sonunda ondan ayrıldı ve New York'a yerleşti. Burada, Coleman Hawkins ve Lester Young gibi swing döneminin büyük ustalarına eşlik eden, Bebop'ın öncü müzisyenleriyle dost olan ve özellikle Birdland'de çalışırken davulcu Art Blakey'le tanışan Horace Silver, kendi adına ilk plak kayıtlarını da 9 Ekim 1952 günü gerçekleştirdi. Aslında o gün, daha önce de bir plağında eşlik ettiği, tenor saksofoncu Lou Donaldson'ın yeni plak kaydı için stüdyoda toplanmışlardı. Ancak Donaldson ortada gözükmeyince, Blue Note plak şirketinin patronu Alfred Lion, Horace Silver'a bir şans tanımak istedi ve böylece genç piyanist kendi adına ilk plak kaydını yapma olanağı buldu. Bu ilk plağın başarısının ardından ikinci albümünün kayıtlarını da gerçekleştiren Horace Silver, 1954 yılından itibaren New York Jazz çevrelerinin en fazla takdir ettiği piyanistler arasına girdi. O dönemde pek çok ünlü Jazz müzisyeninin plak kayıtlarında görev alan Silver, özellikle Miles Davis'in 1954'ün Nisan ayında, J.J Johnson, Lucky Thompson, Percy Heath ve Kenny Clarke'ı da içeren bir altılıyla yaptığı kayıtlarda yer alan "Walkin'" isimli 14 dakikalık parçayla ismini duyurdu. Jazz tarihçisi Dan Morgenstern tarafından "Hard Bop" akımının öncüsü ilan edilen bu mükemmel parça, aslında bir Horace Silver bestesi olmasına karşın, kayıtlara Richard Carpenter'ın bestesi olarak geçmişti. Horace Silver 1954 yılında, davulcu Art Blakey'le birlikte The Jazz Messengers adını verdikleri kooperatif bir grup kurdu. Bu grubun, 1954 yılının Kasım ve 1955 yılının Şubat ayında yaptıkları kayıtlarda seslendirdikleri parçalar Blue Note tarafından 10 inçlik iki ayrı albümde piyasaya sürüldüğünde büyük ilgi gördü. Bu iki albüm daha sonra "Horace Silver and The Jazz Messengers" adı altında toplandı ve Modern Jazz'ın başyapıtları arasında yer aldı. Yine Silver'ın Jazz Messengers kadrosunda bulunduğu dönemde gerçekleştirilen "A Night at Birdland" albümleri, Jazz tarihinin en önemli canlı konser kayıtları arasındadır. Jazz'da 50'li yıllarda "Cool" akımına karşı gelişen "Hard Bop" türünün öncülüğünü yapan Horace Silver ve Art Blakey'nin yolları 1956 yılında ayrıldı. Grupta yer alan müzisyenlerden Kenny Dorham ve Hank Mobley Silver'la birlikte kalırken, Blakey ise o tarihten itibaren Jazz Messengers ismini kendi gruplarına vermeye başladı. 50'li yılların ortasından itibaren, bir saksofon ve bir trompet içeren beşlileriyle başarılı çalışmalara imza atan ve kendine özgü "funky" tarzıyla modern Jazz piyanoda popüler bir isim olmayı başaran Horace Silver'ın "The Preacher", "Doodlin'", "Opus De Funk", "Sister Sadie", "Senor Blues", "Nica's Dream" gibi, çoğu son derece ritmik, görünüşte yalın ama aslında zengin bir armonik yapıya sahip pek çok bestesi modern Jazz standartlarından sayılmaktadır. Bunların arasında belki de en tanınmış olanı, ona müzik zevkini aşılayan babasının anısına kaleme aldığı, 45'lik versiyonu 1965 yılında uzun süre Billboard'un pop listelerinde kalan "Song For My Father" adlı latin-funk-blues parçasıdır. 60'lı yılların ortasında yaptığı bestelerinde, ağırlıklı olarak kıvrak Latin ritmlerine yer veren piyanistin bir diğer ünlü plağı da, Brezilya'nın Bossa Nova'sından esinlenerek atalarının ülkesine saygı sunumunda bulunduğu "The Cape Verdean Blues"dur. Geçen yıl Blue Note'un Connoisseur Serie'sinden "The United States of Mind" adlı 2 CD'lik sette biraraya toplanan, Silver'ın 1970-72 arasında doldurduğu ve kendi deyişiyle "herkesin hayatına biraz neşe ve mutluluk getirmeyi" amaçladığı "That Healin' Feeling", "Total Response" ve "All" adlı albümleri ise, piyanistin sağlıklı yaşam felsefesine önem vermeye başladığı dönemin ürünleridir. Yine o günlerde New York'taki apartman dairesi soyulan Silver, o sıralarda 3 yaşında olan oğlunun daha güvenli bir ortamda büyümesini istediği için California'ya göç etti. 1952'den 1980'e kadar, tam 28 yıl boyunca sadece Blue Note için kayıt yapan ve bu plak şirketi için doldurduğu 40'ı aşkın albümle modern Jazz'da "Blue Note Stili" diye anılan müziğin simgesine dönüşen Horece Silver'ın, 1970'lerin ortasından itibaren, metafizik mesajlar içeren ve çok sayıda müzisyenin yanısıra vokallere de yer veren "Silver'n Brass", "Silver'n Wood", "Silver'n Voices", "Silver' Percussion" ve "Silver'n Strings" albümleri iyi satış yapmayınca, zaten o sıralarda kapanmak üzere olan Blue Note'la yolları ayrıldı. 80'li yıllarda Silveto adını verdiği kendi plak şirketini kuran Silver, manevi inançları doğrultusunda doldurduğu yeni plaklarını bu bağımsız şirket aracılığıyla dağıttı. Ancak müziğin insanlar üzerindeki olumlu metafizik gücünü vurguladığı bu albümler, 50'li ve 60'lı yılların "funky" çalışmalarının aksine dinleyicilerden pek ilgi görmeyince, ünlü piyanist konser ve plak çalışmalarını azalttı. Malibu Beach'teki villasına çekilen ve beste yapmayı sürdüren sanatçı, 1993 yılında Columbia plak şirketiyle anlaşarak, Blue Note yıllarını anımsatan "It's Got to Be Funky" adlı albümle Jazz dünyasına geri döndü. Bu albümün ardından geçirdiği bir operasyonda ölümden kıl payı kurtulan sanatçı müzik çalışmalarına yeniden hız verdi. 1994'te "Pencil Peckin' Papa", 1996'da da, son dönemdeki en başarılı çalışması kabul edilen "The Hard Bop Grandpop" adlı albümleri doldururken, bir yandan da yeniden konserler vermeye ve turnelere çıkmaya başladı. 1996 yılında Down Beat dergisinin okuyucuları tarafından "Hall of Fame"e seçildiğinde bunu "Hey, büyük bir olay bu. Nihayet aralarına katılabildim, hem de ölmeden!" diye kutlayan ünlü piyanist, 1999'da, tamamen yeni bestelerinden oluşan "Jazz Has a Sense of Humor" adlı albümünü piyasaya sürdü. Tam 50 yıllık müzik yaşamının ardından, dört sene boyunca hiç konser vermeyip Santa Monica yakınlarındaki okyanus manzaralı dağ evinde huzurlu bir yaşlılığın keyfini çıkaran Silver, 1991 yazında kaydettiği bazı parçaları, 2003 yılının sonlarında "Rockin' With Rachmaninoff" adlı Bop City albümünde topladıktan sonra, geçen yılın Nisan ayında New York'taki Blue Note kulübünde sahnelere geri döndü... Gerek gruplarında yetişen Hank Mobley, Clifford Jordan, Art Farmer, Blue Mitchell, Junior Cook, Donald Byrd, Woody Shaw, Joe Henderson, Benny Golson, Randy Brecker, Michael Brecker, Tom Harrell, Ralph Moore ve Dave Douglas gibi önemli müzisyenler aracılığıyla, gerekse birbirinden başarılı besteleriyle, yarım asır boyunca Jazz'a sürekli taze kan sağlayan, "Hard Bop" akımının babası, 60'lı yıllara damgasını vuran Soul Jazz tarzının öncüsü, Jazz'ın son efsane isimlerinden Horace Silver'ın albümleri arasından yaptığımız seçimleri, her zamanki gibi, Jazz'a olan ilginize, bütçenize ve hedeflediğiniz koleksiyonun çapına göre sınıflandırdık. Bunlar arasından belli bir dönemde ülkemize ithal edilmiş olan CD'leri de birer ay-yıldızla işaretledik. Her bölümde öncelikli olarak alınması gereken, en başarılı yapıtları ise birer okla vurguladık.

DERLEME ALBÜMLER

(İlk CD'lerini alacaklar ve kısıtlı bütçeler için)

* Opus de Funk (1952-54) MEMBRAN INT'L 221962 (2 CD)
* Jazz Profile (1952-76) BLUE NOTE 33208 Z
The Best of Horace Silver (1953-59) BLUE NOTE 91143 Z
The Best of Horace Silver, Volume Two (1964-72) BLUE NOTE 93206 Z
* Safari (1952-54) GIANTS OF JAZZ 53131 Z
* Senor Blues (1955-59) GIANTS OF JAZZ 53134 Z
* The Baghdad Blues (1959) GIANTS OF JAZZ 53138 Z

ÖZGÜN ALBÜMLER

(Kapsamlı bir koleksiyonu hedefleyenler için)

* The Horace Silver Trio (1953) BLUE NOTE 81520
Horace Silver and The Jazz Messengers (1954-55) BLUE NOTE 46140 Z
6 Pieces of Silver (1956) BLUE NOTE 25648
* Further Explorations (1958) BLUE NOTE 56583
Finger Poppin' with The Horace Silver Quintet (1959) BLUE NOTE 84008
Blowin' the Blues Away (1959) BLUE NOTE 46526 Z
* Doin' the Thing (At the Village Gate) (1961) BLUE NOTE 84076
* The Tokyo Blues (1962) BLUE NOTE 53355
Song For My Father (1963-64) BLUE NOTE 84185 Z
The Cape Verdean Blues (1965) BLUE NOTE 84220 Z
The Jody Grind (1966) BLUE NOTE 84250 Z
Serenade to a Soul Sister (1968) BLUE NOTE 94321
* In Pursuit of the 27th Man (1970) BLUE NOTE 84332
The United States of Mind (1970-72) BLUE NOTE 73157 (2 CD)
* Music to Ease Your Disease (1988) SILVETO (LP)
* It's Got to Be Funky (1993) COLUMBIA CK-53812 Z
* Pencil Packin' Papa (1994) COLUMBIA CK-64210 Z
Hard Bop Grandpop (1996) IMPULSE! IMPD 192 Z
* A Prescription for the Blues (1997) IMPULSE! IMPD 238 Z
Jazz Has a Sense of Humor (1999) VERVE IMPD 293 Z
* Rockin' With Rachmaninoff (2003/1991) BOP CITY 1640

DERLEME SET

(Tuzu kuru Silver hayranları için!)

Retrospective (1952-79) BLUE NOTE 95576 (4 CD)

ALTONUN ÜÇ BÜYÜK USTASI İLK VE SON KEZ BİRARADA!

Tarih: Temmuz 1952; Yer: Los Angeles'ta Radio Recorders stüdyosu; Katılanlar: Alto saksofonun üç büyük ustası: Charlie Parker; Johnny Hodges ve Benny Carter; Vesile: "Jazz at the Philharmonic" konserlerinin yaratıcısı, Clef ve Verve plak şirketlerinin kurucusu, ünlü prodüktör ve emprezaryo Norman Granz'ın, Jazz dünyasının dev isimlerini bu kez de stüdyoda biraraya getirdiği "Jam Session" plak kayıtlarından ilki ve en ünlüsü. Bu seansa katılan diğer usta müzisyenler ve ortaya çıkan albümle ilgili olarak, Jazz dergisinin 25. sayısındaki sayfalarımıza göz atabilirsiniz; Sonuç: "Bird"ü pek alışık olmadığımız bir şekilde "Rabbit"le şakalaşırken ("Hangimizin göbeği daha büyük?!") yakalayan bu ilginç fotoğrafla birlikte, o günle ilgili bir başka ilginç noktaya değinmek istiyoruz. Charlie Parker'ın adı altında yayınlanan "Jam Session #1 ve #2" long-play'lerinin arka kapağında ve "Jam Session" CD'sinde yer alan fotoğrafları, o sırada 31 yaşında olan Esther Bubley adında, serbest çalışan bir kadın fotoğrafçının çektiği; kendisinin o günlerde The Ladies' Home Journal için Los Angeles'ta bulunduğu; Clef ve Verve'ün o dönemdeki albümlerinin (ve bu arada söz konusu "Jam Session" albümlerinin yukarıda köşede yer alan) kapaklarını çizen ünlü illüstratör David Stone Martin'in arkadaşı olarak o gün stüdyoya geldiği ve kayıtlar sırasında 200'den fazla siyah-beyaz kare çektiği gerçeği, 1970'lerde Mainstream Jazz'ın yaşaması için büyük emek harcayan Chiaroscuro plak şirketinin kurucusu, jazz prodüktörü ve fotoğrafçı Hank O'Neal tarafından, Paris'te bir müzayedede tesadüfen keşfedilen bir fotoğraf sonucunda, ancak 1990'ların başında ortaya çıkarılmış. Sonuçta Esther Bubley'e ulaşan O'Neal, o seansta çekilen tüm fotoğrafların, 1995 yılında Fransa'da, Filipacchi ile Jazz Magazine'in ortak projesi olan 156 sayfalık büyük boy (36 sm x 23 sm) bir kitapta, Norman Granz'ın önsözü ve kendi açıklamalarıyla birlikte (hepsi sadece Fransızca!) yayınlanmasını sağlamış. Meraklısı için, amazon.fr'de sadece 17 euro'ya satılan bu mucize kitabın ISB numarası: 2850182230.

JAZZ FESTİVALLERİ

Dünyanın sayılı Jazz festivallerini tarihçeleri ve bu yılki programlarıyla tanıtmayı sürdürüyoruz. Dizinin dördüncü bölümünü, bu yıl 39. yaşını kutlayacak olan, günümüzün belki de en ünlü "Jazz"(!) festivaline ayırdık...

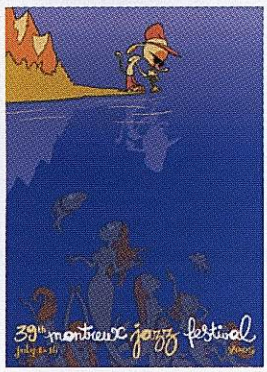

Montreux Jazz Festival (1-16 Temmuz 2005)

İlk kez 1967 yılında, o dönemde Montreux Turizm Ofisi'nde görevli bulunan Claude Nobs tarafından başlatıldığında, Keith Jarrett'i de içeren Charles Lloyd Quartet'in başı çektiği, sadece üç gün süren küçük bir şenlik olarak fazla ilgi görmeyen Montreux Jazz Festivali'nin kaderini değiştiren kişinin Atlantic plak şirketinin yöneticisi, ünlü prodüktör Nesuhi Ertegün olduğunu biliyor muydunuz? İlk kez 1960'larda New York'a yaptığı bir yolculukta Ertegün'le tanışan Nobs, onun sayesinde 1973 yılında Atlantic'in de dahil olduğu WEA (Warner/Elektra/Atlantic) grubunun İsviçre'deki direktörü olunca, Montreux Jazz Festivali de zaman içinde, Dizzy Gillespie, Sonny Rollins, Quincy Jones, Ella Fitzgerald, Count Basie ve Miles Davis gibi Jazz devlerinin yanısıra, rock müziğinin farklı renklerini temsil eden Bob Dylan, Ten Years After, Frank Zappa, David Bowie, Deep Purple, ZZ Top, Eric Clapton, The Pretenders gibi isimler, reggea ve rap müzisyenleri, Joao Gilberto, Antonio Carlos Jobim, Milton Nascimento, Gilberto Gil gibi Brezilyalılar, Leonard Cohen, Van Morrison, Emmylou Harris, Astor Piazzola, Charles Aznavour, Paul Simon, Johnny Cash, Isaac Hayes, Montserrat Caballé, flamenkocular, Afrika davulcuları, ve Orchestre National de Lille'in yaylıları gibi Jazz çizgisinden oldukça uzak müzisyenlerin de rahatlıkla sahne alabildiği, son derece eklektik bir programa sahip bir festivale dönüştü. Dev ustalarını büyük bir hızla kaybeden geleneksel Jazz'ın sınırlı sayıda izleyici çekebildiğini çok çabuk keşfeden ve çağımızın agresif bir pazarlama anlayışıyla desteklenen bir imaj devri olduğunu erken anlayan Nobs, kurnaz ticari zekasıyla Montreux'yü bugünkü konumuna taşırken, zaman içinde özellikle Jazz müzisyenlerinden epeyce düşman da edindi tabii ki. Bunda programlarında tercih ettiği isimler kadar, megalomanlığa varan egosantrik kişiliğinin de büyük payı olduğu kuşku götürmüyor. Ne demek istediğimizi, aslında bir ahçı olan Nobs'un festivalin web sitesindeki (bkz. Son paragrafta verdiğimiz adres) biyografisini okuduğunuzda daha iyi anlayabilirsiniz!

Montreux'nün tarihçesine göz attığımızda, başlangıçta Haziran ayında Montreux Gazinosu'nda düzenlenen ve ikinci yılından itibaren 5 günlük bir etkinliğe dönüşen festivalin o yıl öne çıkan müzisyenleri olarak Bill Evans ve Nina Simone'u görüyoruz. Ertesi yıl Ella Fitzgerald, Kenny Burrell ve Clark Terry'nin yönettiği bir big band'le program hala Jazz ağırlıklı. 1970'in programında ilk kez Santana sahneye çıkıyor; Gerry Mulligan ve Bill Evans'ın yanısıra, Japonya Jazz'ını da Sadao Watanabe temsil ediyor. 1971'de festivalin süresi 9 güne uzarken, aralarında Gary Burton, Roberta Flack ve Aretha Franklin gibi Atlantic'e bağlı isimlerin ön planda olduğu 300 müzisyen sahne alıyor. Ertesi yıl Festival 14 güne yayılırken, Chuck Berry, Bo Diddley, Ray Bryant, Stan Getz, Jean-Luc Ponty ve Les McCann gibi yine çoğu Atlantic için kayıt yapan müzisyenlerle programın Jazz'dan blues, gospel ve Soul'a uzandığını gözlemliyoruz. O yıl içinde Montreux Gazinosu yandığı için konserler Montreux Pavillon'da gerçekleştirilmiş. 1973'te Temmuz ayına doğru sarkan 17 günlük festivalin önemli müzisyenlerinden dikkat çekenler arasında üç tane King soyadlı müzisyen (Freddie, Albert ve Carole) ile Miles Davis, Teddy Wilson, Stéphane Grappelli, Canonball ve Nat Adderley kardeşler var. Ertesi yılın programı bir yandan Earl Hines ve Helen Humes gibi emektarlar ile Art Ensemble of Chicago ve Cecil Taylor gibi öncü Jazz müzisyenlerini, öte yandan da Afrika'dan Randy Weston'ı ve Brezilya'dan Airto Moreira ile Milton Nascimento'yu bünyesinde barındırıyor. 1977 yılında 23 günle süre rekoru kıran festivale daha sonraki yıllarda katılan müzisyenler arasında, Dizzy Gillespie, Oscar Peterson, Count Basie, Charlie Mingus, Archie Shepp, Roland Kirk, Dexter Gordon, Don Cherry, Ray Charles, Mary Lou Williams, Stan Getz, Miriam Makeba, John McLaughlin, Chick Corea ve Herbie Hancock, B.B. King ve Clarence ®GatemouthÐ Brown, Elvis Costello, Jimmy Cliff, Marvin Gaye, Toots Thielemans, Mike Oldfield, James Brown, Wynton Marsalis, Dave Brubeck, George Benson, Art Blakey, Buddy Guy, John Lee Hooker, Willie Dixon, Freddie Hubbard, Gil Evans, James Blood Ulmer, Sade ve Stevie Ray Vaughan da var. 1986'da 20. yılını kutlarken, tüm konserlerin biletlerinin festival başlamadan tükenmesi, Claude Nobs'un her türden müziği festival programına dahil etme formülünün tuttuğunun en büyük kanıtı. Geride kalan 38 yıl boyunca izleyicisini ve sattığı bilet sayısını sürekli arttıran (1967'de 8 bin; 1975'te 36 bin; 1985'te 62 bin; 1995'te 78 bin; 2004'te 100 bin bilet) Montreux Jazz Festivali, hiç kuşkusuz başarılı bir etkinlik; ama her yıl bu izleyicilerin kaçta kaçının gerçek Jazz konseri izlediği ayrı bir konu!

Montreux Jazz Festivali, son yıllarda genç Jazz müzisyenlerini teşvik etmek amacıyla, Time'ın sponsorluğunda solo piyano (1999), Shure'un sponsorluğunda vokal (2003) ve Gibson'ın sponsorluğunda Jazz gitar (2004) dallarında yarışmalar da düzenliyor; bu yılki yarışmalara katılmak için son başvuru tarihi 15 Nisan. Bu yıl 1-16 Temmuz tarihleri arasında, Montreux Kongre Merkezi'ndeki Auditorium Stravinsky ve Miles Davis Hall ile Casino Barrière adını taşıyan üç konser salonunun yanısıra Petit Palais, Montreux Jazz Club ve Montreux Jazz Cafe'de gerçekleştirilecek festivalin programı hala oluşturulma aşamasında. Şimdiden ilan edilen isimler arasında, Auditorium Stravinsky'de Laura Pausini, B.B. King, Robert Cray, Elvis Costello & The Imposters, Daniela Mercury, Brian Wilson, Alice Cooper, George Benson ve Chic w/ Nile Rodgers; Miles Davis Hall'da Queens of the Stone Age, The Hives, Audioslave, Zap Mama, Seu Jorge, Kraftwerk, Underworld ve LCD Soundsystem; Casino Barrière'de ise Peter Cincotti, Arturo Sandoval, Lee Ritenour, Steps Ahead, Manhattan Transfer, Bobby McFerrin, Gipsy Kings, McCoy Tyner ve Ray Barretto var. 2005'in tüm sanatçılarını öğrenmek için aslında çok beklemeyeceksiniz; program detaylarını ve bilet bilgilerini 12 Nisan'dan itibaren festivalin web sitesinde (http://www.montreux-jazz.com/programme/index_en.aspx) bulabilirsiniz. Her yıl Montreux'yü Jazz festivali sırasında ziyaret ederek, küçük pansiyonlardan göl kenarındaki 5 yıldızlı otellere kadar dolduran 200 bin'i aşkın müzikseverden biri olmaya niyetlendiyseniz, bilet fiyatlarının diğer festivallere oranla oldukça pahalı olduğunu belirtelim.

ŞU CAZ DEDİKLERİ

Her Cuma gecesi 23:00-24:00 arası, TRT Radyo 3'te

2005 yılı boyunca her hafta, önemli derleme albümler, ara anonsuz ve kesintisiz olarak yayınlanıyor.

1 Nisan	The Smithsonian Collection: Jazz Singers (6)
8 Nisan	The Smithsonian Collection: Jazz Singers (7)
15 Nisan	Big Band Jazz: From the Beginnings to the Fifties (1)
22 Nisan	Big Band Jazz: From the Beginnings to the Fifties (2)
29 Nisan	Big Band Jazz: From the Beginnings to the Fifties (3)
6 Mayıs	Big Band Jazz: From the Beginnings to the Fifties (4)
13 Mayıs	Big Band Jazz: From the Beginnings to the Fifties (5)
20 Mayıs	The Birth of the Third Stream: Music for Brass
27 Mayıs	The Birth of the Third Stream: Modern Jazz Concert
3 Haziran	West Coast Jazz (1)
10 Haziran	West Coast Jazz (2)
17 Haziran	West Coast Jazz (2)
24 Haziran	West Coast Jazz (4)

ÖLÜMSÜZ STANDARTLAR

BYE BYE BLACKBIRD

Söz: Julie London
Müzik: Ray Henderson & Mort Dixon

Pack up all my care and woe
Here I go, singin' low
Bye bye blackbird
Where somebody waits for me
Sugar's sweet, so is he
Bye bye blackbird
No one here can love or understand me
Oh what hard luck stories they all hand me
Make my bed and light the light
I'll arrive late tonight
Blackbird, bye bye
Make my bed and light the light
I'll arrive late tonight
Blackbird, bye bye

THE LADY IS A TRAMP

Söz ve Müzik: Richard Rogers

I get too hungry for dinner at eight
I like the theatre but never come late
I never bother with people I hate
that's why the lady is a tramp.
I don't like crap games with barons and earls
won't go to Harlem in ermine and pearls
won't dish the dirt with the rest of the girls
that's why the lady is a tramp. I like the
free fresh wind in my hair -
life without care I'm broke it's oke
hate California, it's cold and it's damp
that's why the lady is a tramp.

LULLABY OF BIRDLAND

Söz ve Müzik: George Shearing

Lullaby of Birdland, that's what I
always hear when you sigh.
Never in my wordland could there be
ways to reveal in a phrase how I feel.

Have you ever heard two turtle doves
bill and coo when they love?
That's the kind of magic music
we make with our lips when we kiss.

And there's a weepy old willow,
he really knows how to cry.
That's how I'd cry in my pillow
if you should tell me farewell and goodbye.

Lullaby of Birdland, whisper low,
kiss me sweet and we'll go
flyin' high in Birdland,
high in the sky up above all
because we're in love.

UNFORGETTABLE

Söz ve Müzik: Irving Gordon

Unforgettable, that's what you are
Unforgettable though near or far
Like a song of love that clings to me
How the thought of you does things to me
Never before has someone been more
Unforgettable in every way
And forever more, that's how you'll stay
That's why, darling, it's incredible
That someone so unforgettable
Thinks that I am unforgettable too

BİR KİTAP / BİR VİDEO

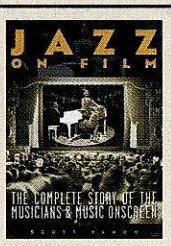

JAZZ ON FILM
The Complete Story of the Musicians & Music On Screen

Scott Yanow
Backbeat Books, ABD, 2004
ISBN: 0-87930-783-8
314 sayfa
Karton Kapaklı
24.95 $

Jazzseverlerin başucu kitabı All Music Guide to Jazz'ın editörü, ünlü eleştirmen Scott Yanow'un bu en son projesi, 20. yüzyılda hemen hemen aynı anda ortaya çıkan en yeni iki sant dalının 100 yıllık ilişkisine ışık tutan, kapsamlı bir yapıt. Yanow, kitabın ilk sayfalarında Jazz'ın sinema serüvenini hızlı bir şekilde anlattıktan sonra, (Videos and DVDs; Hollywood Movies; Shorts, TV Specials and More Documentaries; Miscellaneous Items of Interest başlıklı) 4 bölüme ayırdığı film eleştirilerinde, Jazz müzisyenlerinin video kaset veya DVD olarak yayınlanmış konser filmlerini, Jazz'ı ya da Jazz müzisyenlerini konu alan Hollywood yapımlarını, Jazz'la ilgili kısa filmleri, TV programlarını ve belgeselleri, ve son olarak da soundtrack'inde Jazz performanslarının yer aldığı filmleri değerlendiriyor ve, son bölümdekiler hariç, tüm filmlere 1-10 arası bir not veriyor. Kitapta sözünü ettiği ve ortalama 150-200 kelimelik eleştirilerle tanıttığı 1.300 film arasından öncelikli olarak izlenmesi gerektiğini düşündüğü , not olarak 10 (12 film) ve 9 (49 film) verdiği filmleri kitabın sonunda ayrı birer liste halinde sunarak, bu tür "en iyi" listelerine meraklı Jazzsever okurların da işini kolaylaştırıyor! All Music Guide to Jazz'ı karıştırırken, Yanow'un bu rehberde yer alan 20 bin'i aşkın CD ve LP'yi nasıl dinlemiş olduğuna şaşıranlar, burada sözü edilen ve çoğuna erişilmesi pek de kolay olmayan bu 1.300 filmi nasıl görüp değerlendirdiğini de ayrıca merak edeceklerdir kuşkusuz! Yine de benim gibi Jazz ve sinema düşkünleri için kuşkusuz çok değer taşıyan bu kitabın tek zayıf yanı, içinde yer alan görsel malzemenin sınırlı sayıda (sadece 23 foto + 10 DVD kapağı) oluşu.

GERRY MULLIGAN PLUS ART PEPPER & ART FARMER
20th Century Jazz Masters

Idem Home Video
IDVD 1046
Andorra/ABD, 2003 (1962/1964)
88'; Siyah-Beyaz; 1.33:1; Mono
DVD Region 0 / PAL & NTSC
16.99 £ / 24.95 $

Yakın geçmişte ABD'de tek performanslık video kasetler olarak piyasaya sürülen, Ralph Gleason'ın 1960'lı yıllarda TV'de canlı olarak yayınlanan 30 dakikalık Jazz programları, artık 3 performansı biraraya toplayan DVD'ler biçiminde, "20th Century Jazz Masters" logosu altında, Andorra kökenli Idem şirketi tarafından yayımlanıyor. Bu dizi kapsamında ABD, İngiltere ve AB'de piyasaya sürülen bu DVD'de, Jazz'ın "Cool" yönünü yansıtan ve ne yazık ki artık aramızda olmayan üç usta müzisyeni, Gerry Mulligan (1927-1996); Art Pepper (1925-1982); ve Art Farmer'ı (1928-1999) izliyoruz. Ne yazık ki görüntü ve ses kalitesi pek iyi olmayan (ancak video kaset kalitesinde!) bu DVD'de, aşağıda dökümünü verdiğimiz parçaların icrası dışında, Gleason'ın müzisyenlerle yaptığı sohbetler de yer alıyor. GERRY MULLIGAN QUARTET: Gerry Mulligan (baritone saksofon, piyano), Bob Brookmeyer (trombon), Wyatt Ruther (bas), Gus Johnson (davul); kayıt tarihi: 18 Temmuz 1962; Four For Three; Darn That Dream; Open Country; Utter Chaos / ART PEPER QUARTET: Art Pepper (alto saksofon), Frank Strazzeri (piyano), Hersh Hamel (bas), Bill Goodwin (davul); kayıt tarihi: 9 Mayıs 1964; The Trip; D Section; Untitled / ART FARMER with JIM HALL: Art Farmer (flügelhorn), Jim Hall (gitar), Steve Swallow (bas), Walter Perkins (davul); kayıt tarihi: 10 Ocak 1964; Change Partners; Some Time Ago; My Kinda Love; My Little Suede Shoes; Bags' Groove. Gleason'ın TV programlarından bazılarının daha önce ABD'de, Rhino tarafından ayrı ayrı (görüntü ve ses kalitesi oldukça yüksek, ama sadece 30 dakika süren) DVD'lerde piyasaya sürüldüğünü de hatırlatalım.

Jazz Sözlüğü

S

Slide – (Sözlük anlamı: Kaymak, kaydırmak; kaydırak) **1.** Gitarcıların sol elleriyle teller üzerinde kaydırdığı metal tüp; **2.** Tromboncu Locksley Wellington "Slide" Hampton'ın lakabı.

Slim – (Sözlük anlamı: İnce, zayıf) Pek çok Blues müzisyeninin yanısıra, Jazz sarkıcısı Bulee "Slim" Gaillard'ın lakabı ("Slim's Jam" – Slim Gaillard)

Sliphorn – Trombon ("Sliphorn Outing" – Benny Morton)

Sloppy – (Sözlük anlamı: Yarım yamalak; dikkatsiz; şapşal) Kötü içkiyle sarhoş olmuş ("Sloppy Drunk Blues" – Leroy Carr); **Sloppy Joe** – Salaş bodrum lokantası; izbe meyhane ("Sloppy Joe" – Duke Ellington)

Smack – (Sözlük anlamı: Şapır şupur öpme; şaplak, tokat) **1.** Uyuşturucu; **2.** Mangır; **3.** Piyanist ve orkestra şefi Fletcher Henderson'ın lakabı.

Small pipe – (Sözlük anlamı: Küçük boru) Alto saksofon

Small's – 10 yıldır New York'ta, West Village'da, 183 W. 10th Street (7th Avenue kavşağı) adresinde bulunan ve özellikle genç ve iddialı Jazz müzisyenlerinin jam session'larda sahne aldığı, minnacık bir bodrumdaki 48 kişilik Jazz kulübü.

Small's Paradise – 1920'li yılların ortasında Harlem'de 7th Avenue üzerinde (135th Street'e yakın) açılan, Jack Teagarden, Benny Goodman ve Johnny Hodges gibi müzisyenlerin sahne aldığı, 1.500 kişilik ünlü kulüp.

Smoke – (Sözlük anlamı: Duman; sigara) **1.** Zenci; **2.** Kaçak imal edilen içki (**Moonshine** ile eş anlamlı); **Smoke town** – Zenci mahallesi; **Smoke house** – İçki yasağı olan bölgelerde, sadece sigara içilebilen ve kağıt ya da domino oynanan, kahvehane benzeri yer ("Smoke-House Blues" – Jelly Roll Morton)
Snow – (Sözlük anlamı: Kar) Kokain; **Snow Ball** – (Sözlük anlamı: Kartopu) Zenciler için hakaret anlamında kullanılan terim.

Soap – (Sözlük anlamı: Sabun, sabunlamak) Para ("No Soap" – Erskine Hawkins)

Society band – (Sözlük anlamı: Sosyete orkestrası) Jazz nüansları taşısa da, daha çok dans müziği yapan, beyaz müzisyenlerden kurulu, yaylıları da içeren büyük orkestralara verilen genel ad.

Sock – (Sözlük anlamı: Çorap; yumruk, yumruk atmak) Dinleyeni etkileyen, güçlü çalış biçimi; **Socks** – Emprovize çalış, doğaçlama ("Tired Socks" – Johnny Hodges)

Solid – (Sözlük anlamı: Sağlam; katı; tam; güvenilir) 1. Muhteşem, süper; 2. Sağlam ritmli; 3. Herşeyin yerli yerinde olduğu, mükemmel bir performans; **Solid sender** – Hayranlık uyandıran müzisyen.

Something (Something Else) – (Sözlük anlamı: (Farklı) Bir şey) Harika, olağanüstü, alışılagelmemiş bir şey ya da kişi ("Something Else" – Cannonball Adderley)

Son - (Sözlük anlamı: Oğul, erkek evlat) **Sonny** – **1.** Evlat; **2.** Saksofoncular Edward "Sonny" Stitt, William "Sonny" Criss, Theodore Walter "Sonny" Rollins'in lakabı ("Dizzy Meets **Sonny**" – Dizzy Gillespie, Sonny Rollins & Sonny Stitt; "Like **Sonny**" – John Coltrane); **Sonny Boy** – Evladım; **Son of a gun!** – "Hay Allah" ya da "Vay pezevenk vay!" anlamında kullanılan bir terim. Ayrıca pek çok zenci ve Jazz argosunda olduğu gibi, ters anlamıyla, yani takdir ifade etmek için de kullanılabilir.

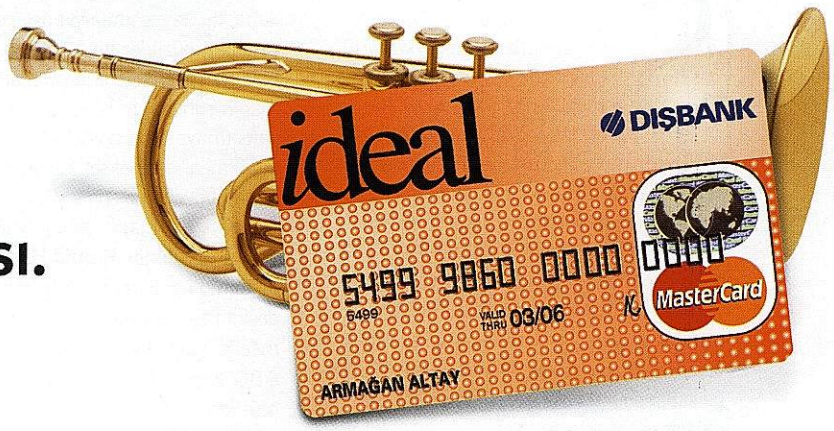

Ruhun gıdası.

DIŞBANK

idealkart.com

Değişik Yolların Birleştiği Nokta

"Traditional Crossroads"

Dünya Müzikleri Bir Yapım Tavrında Buluşunca

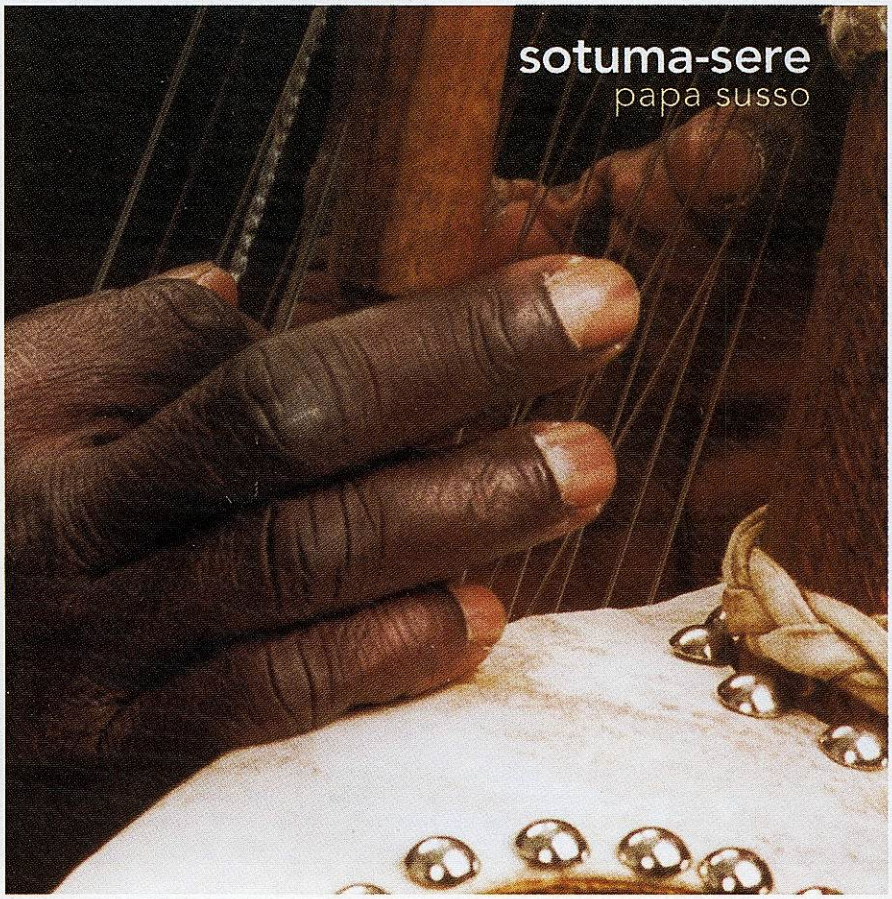

Traditional Crossroads, çoğu bağımsız firma gibi, müzik politikasını en iyi adıyla ifade ediyor. Yani, birbirinden çok farklı karakter ve yapıya sahip geleneksel müziklerin bu firma yoluyla ortak bir yolda, çizgide buluştuğu nokta anlamını taşıyor

Orhan Kahyaoğlu

Son çeyrek yüzyılın birçok bağımsız firması gibi Traditional Crossroads da çok – kültürlü bir müzik vizyonuna yaslamış sound'unu. Çok farklı ülke, kültür ve coğrafyanın geleneksel ve yer yer de etnik karakterli müziklerine kapısını aralamış, yaptıkları kayıtlarda bu özel müzikleri hemen hiç zedelemeden tekrar gün ışığına, dünya müzikseverlerine taşımayı hedeflemiş. Günümüzün popüler duyarlılıkları, akımlarıyla neredeyse hiçbir akrabalıkları yok. Tam tersi, yer yer geleneksel yapısından çok, daha özel, daha etnik özelliğe sahip sound'larla bezeli müzikler yapan müzisyen veya topluluklarla da incelikli ilişkileri, albümleri var. Ağırlığı Ortadoğu ve Doğu Avrupa ülkelerini temsil eden sanatçı ve toplulukların, çoğu kez yüzyıllar öncesine uzanan müzikleri özünü zedelemeden, yeni bir vizyonla yaşatmalarına da rastlanıyor. Ama, bu kaynaşımlarda geleneksel ve etnik özellikli müzikler hiç zedelenmediğinden, büyüsü, müzikalitesi bozulmadığından, firmanın ruhunu, müzik politikasını da özenle yansıtmaya devam ediyorlar. Firmada, Türk ve Ermeni geleneksel müzikleri daha ayrıcalıklı bir öneme sahip. Bunun en önemli nedeniyse, firmanın sahibi, yaratıcısı; müzisyen ve prodüktör **Harold Hagopian**'ın ABD doğumlu bir Ermeni olmasının yanında, dedesinin Erzurum doğumlu, bir Anadolu Ermeni'si olup, 1915'deki, olayların ardından ABD'ye göç etmesi. Bu yüzden de, Türk musikisi ve Ermeni müziğiyle olan yakın bağ on yıllarca Hagopian ailesinin kültürel kaynağı oluyor. Nitekim, Harold Hagopian'ın babası, ABD'de, özellikle 1950'de **Udi Hırant**'dan bile dersler alarak yetişen, bu müziklerle var olan Richard Hagopian adlı bir ut virtüözü. Prodüktörün bu kültürel köklerinin de yarattığı birikim ve eğilimin sonucu olarak, firmanın "Archival Remasters" adlı bir dizisi var. Türk ve Ermeni müziklerinin 20. yy'ın ilk on yıllarındaki birçok önemli kaydını firma bir konsept içinde albüme dönüştürüyor. Harold Hagopian'ın, az sonra değineceğimiz uzun kayıt prodüktörü deneyiminin ve eski arşivleri yeniden temizleyip tekrar su yüzüne çıkarma uğraşının da özel önemi var. Bambaşka kültürlerden gelen, apayrı müzikal kaynakları simgeleyen isimlerin yeni kayıtlarında özel bir duyuş ve sound ortaklığının üretilmesinde Harold Hagopian'ın birikiminin altını çizeceğiz. Yani, aslında, özgün bağımsız firmaların kişiliğinde sahibi, yapımcı ve prodüktörünün zihniyeti, nosyonu ve müziğe bakış tarzının belirleyiciliği tekrar ön plana çıkıyor. Ama bu özelliklere sahip her prodüktörün "zaman

makinesine" kayıtlar düzeyinde bir yolculuk yapmadığı bilinir. Harold Hagopian bu noktada, geçmişle, köklerle kurduğu köprülerle de firmasını var eden bir isim. Firmada yer alan sanatçı ve toplulukların bazıları büyük ölçüde tanınan, bir kısmı ise Hagopian tarafından keşfedilen isimler. O da, her bağımsız prodüktör gibi, yeni isimlerin kendisine yollanan "demo"larını dinliyor. Etkilenince de hangi ülkedense, kentlerine gidip, konser veya kulüp performanslarını dinliyor. Beğendiği ve kendi müzik vizyonuna soktuğu noktada ya bu müzisyen veya grubun ülkesinde kayıt yapıyor, ya da onları ABD'deki stüdyosuna konuk ediyor. Tanınmış olanlarınsa herhalde peşine takılıyor. Aslına uygun çalınan elektronik araçlar onun için çokça belirleyici. Bant kaydı veya taş plak kaydı da olsa, zedelenmeden yaratılmış müziklere – ne türden olursa olsun – düşkünlüğü belirleyici. Dolayısıyla da kayıtların temizliği, sofistikeliği her şeyin önünde.

Traditional Crossroads'un onbir yıllık ömrü içinde – kuruluşu 1993 – sayısı daha yüzü bulmayan, ama birbirinden orijinal müzikal karaktere sahip albümü yayımlandı. Programı ve müzik ufku devamlı değişen ve zenginleşen bu firmanın tavrını özümseyebilmek için, yaratıcısı Harold Hagopian'ı öncelikli olarak biraz daha ayrıntılı tanımakta yarar var. Daha önceki değinmelerimizden biraz daha öte. Evet, ailevi köklerini, Türk ve Ermeni müziği ve kültürüyle olan bağı ve udi babasını anımsatmıştık. Ama Harold Hagopian'ın kendisi de öncelikli bir müzisyen, bir kemancı olarak müzik ortamına adım atmış. O da çoğu Ermeni göçmen ailelerin çocuğu gibi California'nın Fresno şehrinde doğmuş. Fresno, 1915 olaylarından sonra ABD'ye göç eden Ermenilerin ağırlıklı yerleştiği bir yer. Çünkü burasının Anadolu'daki evlerini, yöreyi anımsattığını Hagopian büyüklerinden öğrenmiş. Erzurum'da çiftçilik yapan dedesi, burada da aynı işi yapıyormuş. Onun kuşağının Ermenileri kendi köylerinin –Erzurum'daki- şarkı ve danslarını Fresno'da da sürdürüyorlar. Ama, Hagopian'ın ayrıca Türk Musikisi ile de yoğun tanışıklığı olmuş. İstanbul ve İzmir merkezli gazino kültürünü tanımış. Herhalde bu tanışmada, bir ut virtüözü olan babasının katkısı çok fazla olsa gerek. Babası Richard Hagopian, ut çalmayı ABD'de öğreniyor. En çok da Udi Hırant'ın kayıtlarını dinleyerek. Osmanlı Sarayı'nın da kanunisi olan **Garbis Bakirgian**'da padişahlığın sona ermesi sürecinde California'ya, bu Ermeni ortamına yerleşip, burada ölmüş. Yani, söz konusu Ermeni göçmenler bölgesinde Türk Musikisi de hep varolagelmiş. Richard Hagopian da Türk Musikisi'ni Bakirgian'dan öğrenmiş. Bunun yanında, çok sık California'ya gelen Udi Hırant'tan da ut dersleri almış. Dolayısıyla Harold Hagopian'da bu müziği babasından tanımış, öğrenmiş. Ardındansa Türkiye gezilerinde, ona bilgiler ve dersler veren musikinin önemli müzisyenleriyle bir arada olmuş. Ancak, Harold Hagopian'ın müzikal kariyeri öncelikle Batı müziği kültür ve geleneğine yaslanıyor. Çocukluk yaşında keman çalmaya başlayan bu prodüktör, Türkçe bilmese de, enstrümanıyla ilk gençliğinde Türk müziği çalabiliyor. Ama, yoğunlaştığı, yetkinleştiği alan Klasik Batı Müziği oluyor. Bu serüveni ilk gençliğinde köydeki çiftliklerinde yaşamaya başlayan prodüktör, her gün saatler boyu çalışıp, plaklar dinleyip, keman ustalarının – örneğin Jascha Heifetz – dinleyip yetkinleşecek ve liseyi bitirdikten sonra New York'taki Juliard Müzik Okulu'na bursla başlayacaktır. Mezuniyetin ardındansa iki yıl Leonard Bernstein'in şefi olduğu Alman orkestrasında keman çalacak, ardındansa, ünlü RCA Victor firmasına bir kayıt prodüktörü olarak girecektir.

Traditional Crossroads, Harold Hagopian'ın RCA ailesi içinde kayıt prodüktörü olarak yaşadığı on yıllık deneyimin sonunda biçimlenir. Prodüktör, burada klasik müzik geleneğinin eski ustalarının kayıtlarını inceleyip temizleyerek CD'ye dönüşmesi sürecini üstlenmiş uzun yıllar. Yaklaşık bin CD projesinin üstünde çalışmış. Temizleyip CD'lere dönüştürdüğü bu kayıtlar arasında Jascha Heifetz, Arthur Rubinstein, Vladimir Horowitz, Enrico Caruso, Sergei Rachmaninoff gibi müzik dünyasının büyük devleri de varmış. Ancak yine bu deneyim içinde, Ortadoğu müzikleri de H. Hagopian için bir tutkuya dönüşmüş.

Bilindiği üzere, Milenium'a adım atılırken, özellikle 1980'li yılların sonlarıyla birlikte bu geleneksel kaynaklar, eskiye olan ilginin yoğunlaşmasının da etkisiyle olsa gerek, H. Hagopian, baştan beri değindiğimiz üzere, öncelikle Ortadoğu ile özellikle Türk ve Ermeni müziğinin kaynaklarının peşine düşecek; süreç içinde bu kültürel araştırmalar, farklı ülkelerin geleneksel ve etnik müzikleri, prodüktörün ilgi odağı olacaktır. Traditional Crossroads yoluyla önce bölgeler ve ülkeler, ardındansa kültürler ve kıtalararası bir yolculuğa başlar Hagopian. On yıl içinde etkili çok renkli ve çok – kültürlü bir müzikler kataloğuna ulaşır. Ortadoğu'nun birbirinden önemli ustaları bu firmanın ailesi içine girerler. Aralarında birçok Türkiyeli müzisyen de yer alır. Bu açılım içinde firma, jazz'la, doğaçlamayla kendi geleneksel müzikleri arasında ilginç kaynaşımları kovalayan ustalara da kapısını aralar. Firmanın tam anlamıyla oturup kendi sound ve renklerinin şekillenmesinde, Hagopian'ın kayıt teknolojisindeki ustalığı ve birikiminin, sofistike bir kayıt mühendisi oluşunun önemli katkıları vardır. Ortadoğu'nun efsane isimleri, büyük Türkiyeli virtüözler yanında, adım adım Afganistan'dan Çin, Küba, İran, İrlanda, Hindistan'a kadar birçok farklı kültürlerin usta müzisyenlerini kendi geleneksel ve etnik müzikleriyle bu aile içinde bulmaya

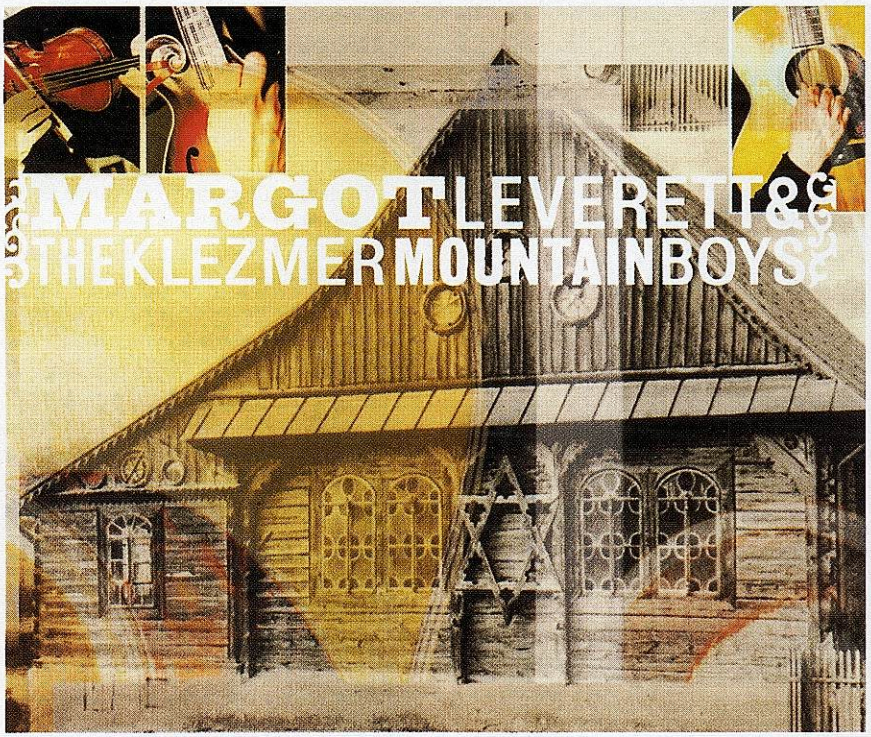

başlar müzik dünyası. Çok çeşitli, geleneksel Yahudi müzikleri, Balkan ülkelerinin sayısız virtüözü, İrlanda'nın yerel müzikleri firma ailesi içinde buluşmaya başlar. Afrika'ya da uzanarak, aynı perspektifte, özenli ve yeniliğe açık kayıtlarla inanılmaz bir çok – kültürlü tablo oluştururlar. Arşiv serisiyse işin çabası. Tüm bu zenginlik, Traditional Crossroads'un da bir tür "World Music" firması olduğu anlamına gelebilir. Ama, çoğu endüstriyel kimlikli firmaların "World Music" tavrıyla hiç alakası olmayan bir tavırdır sundukları. Sulandırılmamış, ticarileştirilmemiş, popüler algı ve duyarlılıklarla bağı olmayan bir çaba olduğu, ürünler düzeyinde hep ön plandadır. Örneğin bu firmanın kataloğunda "Belly Dance" "Göbek Dansı", veya "Worldbeat Fusion" gibi dans müziklerini ana eksen yapan veya çağdaş deneysel kaynaşım sound'larını kovalayan grup ve müzisyenlerin albümlerine de rastlanır. Ama, bu tür albümler de, firmanın tavrını, perspektifini ve dünyevi müzik tavrını zedelemeyen, günün duyarlılıklarıyla da bağlar kurabileceğimiz yapıtlar olabilmektedir. Kültürel karakteri, müzikte sofistikeliği hep ön planda olan yapıtlardır bunlar. Kendine özgü bir azınlık duyarlılığını da Hagopian'ın tam anlamıyla firmasına yansıttığı söylenebilir. 20. yy'ın birinci ve ikinci on yılında yapılmış Ermeni ve Türk müzisyenlerin kayıtlarını inanılmaz bir temizlikle günümüzün ruhuna, müzik algısına, tavrına taşımak ve bunu sevdirmek dünyanın en zor işidir ve firma bunu büyük ölçüde başarabilmiştir. Hem de daha on yılı yeni deviren kısacık geçmiş içinde. Ortaya çıkanın kendine has bir eklektik tavır olduğu açık. Folklorları ve etnik müziklerindeki çeşitliliğin kaçınılmaz sonucu bu eklektik tavır. Ama, kayıt özeni ve ustalığıyla, prodüktör, yine de kendine has bir sesi, sound tavrını birbirinden çok farklı albümlere yedirmeyi, hissettirmeyi başarmış. Ne geleneksel karakterli müzikler, ne de kaynaşıma yaslanan arayış sound'ları zedeleniyor. Yüksek standartlı kayıtlar güçlü bir biçimde eklektik olduğu kadar kapalı, içe dönük ses ve tınıları, melodileri de özenle su yüzüne çıkarıyor. Günümüzün, çağımızın metalik, mekanik duyarlılığına bir alternatifi haber veriyor albümlerin büyük çoğunluğu. Bunun yanında özgün notalar, tonlamadaki özen ve tabii ki CD kitapçıkları ya da kapaklarının içindeki biyografik bilgiler, ortaya çıkan CD'lerin kopmaz birer parçası oluyor. Özellikle Ortadoğulu sanatçıların presente edilişinde seçilen parçalara kadar önemli bu ayrıntılar.

Traditional Crossroads'un önemli ve etkili yüzlerinden, kimliklerinden biri olan "Archival Remasters" dizisinden örneklere yönelelim şimdi. Bu bir kök arayışı. Eskiyi, geleneksel olanı yaşatmak, onun varoluşunu sürdürmek için tasarlanan bir nokta bu. Bu arşiv dizisinde, daha önce anımsattığımız gibi, Osmanlı ve Cumhuriyet dönemi Türkiye'si de özel bir yere sahip. Ermeni ve Türk virtüöz müzisyenlerin eski kayıtlarından derleme koleksiyonlara, müzikal – kültürel kimlikli derleme kayıtlara rastlanıyor. Aynı durum, Ermeni etnik ve geleneksel müzikleri için de geçerli. Bu müziklerin, çağdaş müzisyenlerce özenli, geleneksel kimlikli kayıtları da var firmada. Ama, bu dizide baştan sona, özenle temizlenip CD'ye dönüşen yapıtlara rastlaniyor. Yani, Hagopian'ın zaten profesyonel geçmişi olan bu deneyimini, kendi firmasında tekrar hayata geçirmesi anlamına geliyor bu. Gerçi bu dizide Osmanlı ve Türkiye Cumhuriyetinin ustaları belirleyici. Ağırlıklı olarak da Ermeni asıllı virtüözler. Örneğin, Türk Musikisi geleneğinin büyük ustaları **Tamburi Cemil Bey** ve Udi Hırant'ın bu dizi içinde çıkmış üçer tane CD'leri yer almakta. Türk Musikisinin büyük virtüözü **Yorgo Bacanos'**un da tam maharetlerini sergileyen kayıtlarla bezeli bir albümü var. Hagopian'ın Türkiye ziyaretleri ve yoğun arşiv araştırmalarının sonucu ulaştığı bu kayıtların yanında özenle derlenmiş "İstanbul 1925" ve "İstanbul"un Hanımları" adlı ilginç iki derlemenin de adı anılmalı. Şimdiye dek değindiğimiz bu albümlerin oldukça uzun yıllar önce copy – right'ı alınarak Kalan Müzik tarafından yayımlandığını hatırlıyoruz. Ancak, **Equinox firması**, Traditional Crossroads'un distribütörlüğünü aldıktan sonra bu CD'ler ithal edilerek marketlerde yerini almıştı. "İstanbul 1925", 1920'li yılların gramofon kayıtlarından seçilen şarkıların bir araya getirilmesi anlamına geliyor. Türk musikisi geleneğinin sayısız virtüöz ve şarkıcısının, yani Cumhuriyetin ilk dönemlerinde "kozmopolit" olup Türk olmadığından dışlanmaya çalışılıp, ama geçen yıllar içinde Cumhuriyetin en önemli geleneksel ve popüler çizgisi olan bir müziğin, Cumhuriyetin kurulduğu yıllardaki tablosunu göstermek açısından büyülü bir derlemedir bu CD. "**İstanbul'un Hanımları**"da hemen aynı karakterde, ama daha çok bu dönemlerin birbirinden önemli musiki şarkıcılarını kimlikleriyle bir araya getiren, inanılmaz etkili bir koleksiyondur. Tabii ki bu albüm, Crossroads firmasınca "Women Of Istanbul" adıyla yayımlanacaktır. Bu arşiv serisinde, tamamen Ermenistan ve Ermeni geleneksel müziği arşivlerinden derlenip hazırlanan iki CD yer almaktadır. Bunlardan ilki "Drinking Horns And Gramophones" adını taşır. Ermenistan Cumhuriyeti'nden alınan, derlenen 1902 – 1914 arası özel Ermeni geleneksel müziği kayıtlarıdır. Bu dizide bir de "Voice Of Komitas" adlı bir arşiv kaydı vardır. Ermeni ünlü kompozitör Komitas Vartapet'in sound'u tüm şaşırtıcılığıyla, inanılmaz temiz biçimde günümüze taşınır. Arşiv dizisinde, bir de "Ballinasloe Fair" adlı bir albüm yayınlanır ki, bu CD'de, Amerika'da yaşayan İrlandalıların geleneksel müziklerinin eski kayıtları bir araya getirilmiştir. Bu arşiv dizisinde aslında çok az sayıda albüm bulunmakta, ama her biri orijinalitesi noktasında gerçekten çok değerli albümler.

Firmanın, en önemli yapımlarından birinin **Türk Musikisi** olduğunu söylemiştik. Arşiv serisi içindeki yapıtların dışında da yeni ve etkili albümlerle karşılaşılıyor. Türkiye'nin kültürel renkliliğini, zenginliğini ve bunun

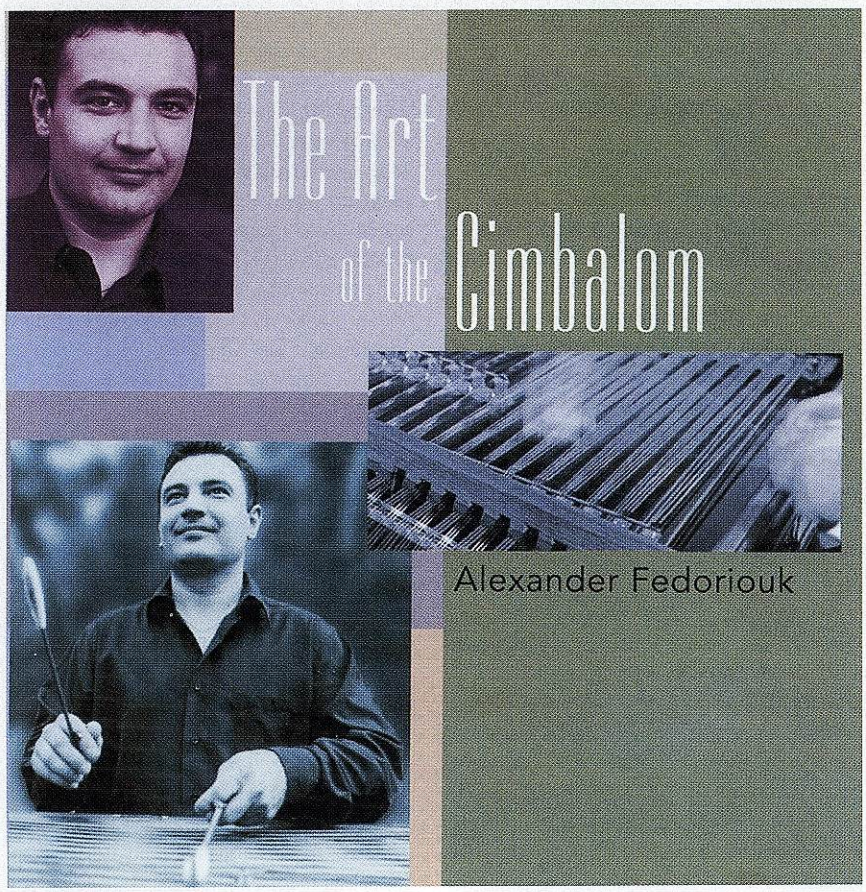

müzikle dışavurumunu ifadelendiren albümler var Türkiyeliler dizisi içinde. Az önce değindiğimiz arşiv serisi içinde tasarlanıp yayımlanmış Tamburi Cemil Bey ve Udi Hırant kayıtları ile bu dizinin yanında yer alan "Istanbul 1925" ve "Women Of Istanbul"un dışında yaşayan Türkiyeli birbirinden önemli müzisyenleri etkili projeler içinde bulduk. Hagopian'ın özel araştırmaları, birikimi ve birtakım tavsiyeler sonucu ortaya çıkan çalışmalar bunlar. Bu yeni kayıtlardan bir tanesi ise çok önemli bir ödüle layık bulunuyor. Anılmaya değer bu ilk albüm, yaşayan en önemli kanun virtüözlerinden **Göksel Kartal**'ın "The Art Of Taksim"i. Çaldığı taksim ve saz semailerinde Kartal'a darbukasıyla **Seydo Salifoski** eşlik etmişti. Yorumlardaki saflık ve yetkinlik kadar kayıttaki kusursuzluk albümü hemen odak noktası yapmış; Plak Distribütörleri Ulusal Birliği tarafından "En İyi Telli Enstrüman Kaydı" ödülüne layık görülmüştü. Geleneksel Türk Musikisi'nin dünya müzik sektörüne özenli bir tanıtımıydı bu. Hagopian birkaç yıl önce İstanbul'daki arşiv araştırmacılarından, Türk Musikisi geleneğinin bir başka önemli figürü **Tatyos Efendi**'nin Osmanlı dönemi kompozisyonlarını bulup, Kudsi Erguner'le bu kompozisyonları merkez yapıp bir sözleşmeye ulaşıp, ortaya Erguner Ensemble'ın çaldığı Tatyos Efendi kompozisyonlarını çıkardı. İki CD olarak hazırlanan bu yapıtlar birer canlı kayıttı ve bu eski klasikler, özü zedelenmeden Traditional Crossroads yoluyla tekrar gün ışığına çıkmıştı. Türkiye ve Osmanlı kaynaklı bu dizinin bir başka önemli kaydıysa, Harold Hagopian'ın virtüöz babası Richard Hagopian'ın, bugün yurt dışında yaşayan önemli müzisyenimiz Ömer Faruk Tekbilek'le yaptığı albümdü. "Gypsy Fire"a bu Türk ve Ermeni müzisyenlerin yanında Roman sanatçılar da katılmıştı. Grammy ödüllerine aday bile olan bu albüm kültürlerin, kimliklerin bir tür "dans müziği" ve ritimleri içinde bir buluşmayı sağlamalarıydı. Türkiyeli Romanların müziğini ana eksen alan, etkili iki albüm daha yayımlandı bu firmadan. Bunlardan biri "Sulukule – Rom Music Of Istanbul" adını taşıyordu. Romanların eğlence kültürü, İstanbul'da ki biçimlenişinin en iyi göstergesini temsil ediyordu. Bir başka yapıtsa, yine bir Roman klarinet virtüözü olan **Selim Sesler**'in "The Road To Kesan – Turkish Rom and Regional Music Of Thrace" albümüydü. Burada, Keşan merkezli Trakya Romanlarının müziğinin yanında, bu coğrafyanın bu iklimin diğer geleneksel karakterli müzikleri Sesler ve ekibi tarafından yorumlanmıştı. Bunların yanında, **Özel Türkbaş**'ın da konuk olduğu "Alla - Turce" ve "How To Make Your Husband a Sultan" adlı iki albüm daha yayınlandı. "Alla – Turce" 1960'ların, gece hayatının en enerjik, dinamik olarak yaşandığı bu dönemin müziğini, eğlence kültürünü müzikle yansıtıyor. O dönemin dans müziğinin bir panoraması bu çalışma. Dansçı Özel Türkbaş'ın yanında bu albümde büyük ney ustası Aka Gündüz Kutbay'a da rastlanıyor. "How To Make Your Husband a Sultan"da da yine İstanbul'un gece hayatının, eğlence müziğinin büyük ustaları yer alıyor. Örneğin Türkiyeli Roman klarinet virtüözü Mustafa Kandıralı'nın yanında, 20. yy'ın birçok virtüözü bu dans eksenli CD'de yer alıyor. İstanbul kültürünün eğlenceye yaslanan, popüler ustalarının bu müziğe katkılarını ve popülaritelerini gözlemlemek, 1960'ların ruhunu kavramak için çok önemli bir CD bu.

Roman müziğiyle Türk Musikisi arasındaki ilişkiyi özenle kuran, kendine özgü bir fusion tavrı olan, son yılların Türkiye'deki oldukça popüler grubu Laço Tayfa'nın da bir albümü Traditional Crossroads'dan çıkmıştı. "Çiftetelli" adlı bu albüm, eğlencenin, coşkunun, tutku müziğinin öne çıkışı noktasında Romanların yoğun katkısını da işaretliyor. Bu dizinin anımsatmaya değer son önemli projesiyse "Lalezar - Music of the Sultans, Sufis, and Seraglio" adını taşıyor. Bu konsept, adından anlaşıldığı üzere Sultanlar, Sufiler ve Saray / Harem Müziğini kapsıyor. Bunlardan biri olan "Sultan Composers'da, şarkılar bestelemiş sultanların şarkıları bir araya getirilip yorumlanıyor. "Music of the Dancing Boys – Vol – 2" ise Sufi'lerin sema ayinleri ve beraberinde dönerek yaptıkları müziği kapsıyor. Ayin eşliğinde dönerek dans eden mevlevilerin musikisidir çalınan. Bu konseptin 3. bölümü olan "**Minority Composers**" ise azınlık bestecilerin bestelerini kapsıyor. Sonuncu CD ise "Ottoman Suite" adını taşıyor. Yani, bir Osmanlı süiti çalınan. Görüldüğü gibi Osmanlı'nın kültürel – müzikal kaynakları baz alınarak ve zedelenmeden tekrar günümüz ruhuna yansıtılmaya çalışılıyor bu CD'lerde. Aslında, her biri müzikal ve kültürel bazda incelenmeye, sorgulanmaya değer çalışmalar. Ama, bu yazının konseptini aştığından yalnızca küçük değinilerle geçiyoruz.

Görüldüğü gibi, firmanın Türkiye merkezli albümlerine bakıldığında aslında günümüz popülerlik duygusuyla ya da ticari World Music endüstrisinin sound'uyla gerçek anlamda pek örtüşmeyen yapıtlar olduğu kolayca söylenebilir. Güçlü bağımsız firmaların kültüre, ticaretten daha çok önem verişinin işaretleriyle doludur bu koleksiyon. Harold Hagopian, aynı tavrı Ermenistan ve Ermeni müzisyenler içinde bir dizi şeklinde hayata geçirmiştir. Gerçi Ermeni müzisyenler baz alınınca, Osmanlı ve Türkiye eksenli Tatyos Efendi, Udi Hırant gibi isimler de bu dizi içinde düşünülebilir. Ama, biz burada, Ermenistan veya ABD'de yaşayıp bu müzik geleneğini sürdüren ve bu firma ailesi içinde yer alan isimleri kısacık anımsatmalarla gündeme getirmek istedik. Örneğin, binbeşyüz yıllık bir geçmişi olan otantik Ermeni

enstrümanı duduk'un efsane ismi **Djivan Gasparyan**'ın Crossroads'dan yayınlanan iki önemli albümü vardır. Firmanın dünyaca tanınmasında ciddi katkıları olmuştur bu çalışmaların. Çünkü, Gasparyan'ı Doğu dünyası tanısa da, Batı'nın neredeyse ancak 1980'lerin sonunda Peter Gabriel'in "The Last Temptation Of Christ" adlı film için yaptığı "Passion" adlı soundtrack albümüyle tanıdığı duduk'u, adım adım dünyaca tanınır hale sokmuştu Gasparyan. Gasparyan'ın "Apricots from Eden" ve "Ask Me No Questions" albümleri, özellikle de ilk albüm, Ermeni geleneksel müziğinin, duduk'un ruhani, kuşatıcı etkisini sergilemek ve bu ustanın virtüözitesini yansıtması açısından büyülü bir çalışma. Gasparyan'ın yanında, Ermenistan'ın bir başka duduk virtüözü olan **Gevorg Dabaghyan**'ın "Masterworks For Armenian Duduks" albümündeyse, duduk tarihi içinde sanki bu enstrümanla panoramasını çiziyor. Kayıtlar ve yorumların ne denli "modern" bir kimlikte olduğunu tespit etsek de, albüm duduk'un ruhunu, tınılarını yarattığı hüznü tüm hakikiliğiyle dinleyenine taşıyor. Duduk'a kültürel düzeyde bir sahip çıkış bu çalışma. Gevorg Dabaghyan'ı anarken, Ermenistan müziği merkezli bu dizinin etkili bir topluluğunu anımsatmak gerek: Shoghaken Ensemble. Gevorg Dabaghyan'ın temel müzisyeni olduğu bu topluluğun "Traditional Dances of Armenia" ve "Armenia Anthology" adlı iki nefis albümü Traditional Crossroads bünyesinde yayımlandı. Ermenilerin halk müziklerini, dans müziklerini ve geleneksel müziğini zedelenmemiş biçimiyle ama o denli çağdaş bir ruhla tanımak, izlemek ve en önemlisi bu müziğin, Anadolu ve Türk müzikleriyle olan etkili akrabalığını, kardeşliğini bir kez daha keşfetmek açısından gerçekten önemli çalışmalar bunlar. Ermeni dünyasının en büyük seslerinden olan **Hasmik Harutyunyan**'ın "Armenian Lullabies" adlı albümünde de bu ünlü kadın şarkıcıya The Shoghaken Ensemble eşlik etmişti. Adından anlaşıldığı üzere Harutyunyan Ermeni halkının ninnilerini ya da ninniyi anımsatan şarkılarını yorumluyor. Ermeni müziğinin en köklü ve en zengin bu kaynaklarını şarkıcı yeniden diriltme, var etme çabasında. Bu albümde, şarkıcının akapella şarkılarını da dinleme olanağı bulunuyor. Yine, kültürel mirasa müzikal boyutta bir sahip çıkışın işareti bu çalışmanın, araştırmacı bir kimliğe yaslandığı söylenebilir. Ermeni müziğini merkez yapan bu dizinin, söz konusu firma içinde çıkan en önemli üç albümü, Harold'un başta andığımız ut virtüözü babasının üç yapıtı. Ancak, bilindiği üzere Amerika'da büyüyüp yetişen ve yaşayan bir Ermeni sanatçının "Kef Time" – "Keyif Zamanı" serisinde dört albümüyle karşılaşılıyor. Sanki göçmen Ermenilerin coğrafyalarında yaşatma ve yeniden şekillendirme çabasında oldukları müziklerini su yüzüne çıkartan, yine kültürel karakterli örnekler bunlar. "Kef Time Detroit" bu kayıtların en çekici örneklerinden.

Traditional Crossroads'un bu Ermeni müzisyenlerden oluşan dizisinde, **Vache Sharafyan**'ın "On the Fortieth Day", ve çeşitli sanatçıların bir araya getirilip derlendiği "Various Artists" – Armenians On 8th Avenue" albümlerini anımsatmak gerek. Ermeni müzisyen ve grupların oluşturduğu dizim içinde anmak istediğimiz son çalışmaysa **Ara Dinkjian** ve grubu Night Ark'ın "Treasures" albümü. Bu çalışma aslında çok farklı. Firmanın "Worldbeat Fusion" adını verdiği dizisi içinde bulunan bu çalışma, aslında Night Ark grubunun uzun yıllar önce çıkan ilk iki albümünün tekrar bir araya getirilip bu firma içinden tekrar yayımlanması. Hepsi ABD'de yaşayan, ama kökleri Anadolu ve İstanbul olan, jazz ve World Music dünyasında da tanınan dört Ermeni sanatçının jazz'ı ve doğaçlamayı algılayışını yansıtıyor. Anadolu Ermenilerinin müzikleri temel eksen alsa da, bu müziği apayrı müzik tarzlarıyla kaynaştırıp özel bir kimliğe dönüştüren, modern kimlikli bir kadro bu. Türk müziği ortamında da tanınan Udi Dinkjian'ın yanında **Arto Tunçboyacıyan** da bu grubun yaratıcı, çekirdek üyesi. Kendi çizgilerinde dünyaca tanınan sound'larında jazz'la da akrabalıkları olan ilginç bir proje bu. Firmaya sanki yeni bir açılım da kazandırıyor bu albüm.

Ortadoğu, bilindiği gibi çok geniş bir coğrafya. Sınırların nasıl, hangi yaptırım ve gizli politikalarla şekillendiği bilinir. Ama, köklü her kültür bu coğrafyada kendine has geleneksel müzikleri, enstrümanlarıyla varoluşlarını sürdürürler. Bu coğrafyanın en köklü medeniyetlerinden biri olan İran'ın da sayısı az da olsa birkaç önemli ustasının büyülü albümleri yayımlandı Traditional Crossroads'da. İran'ın yaşayan en önemli kemençe virtüözü Kayhan Kalhor, aynı zamanda bu firmanın dünyaca en çok tanınan sanatçılarından. Kalhor'un bu aile içinde çıkan "Scattering Stars Like Dust" adlı etkili bir albümü var. Bu çalışmada, tombak çalan **Pejman Hadadi** ile birlikte, etkili, mistik bir kemençe şöleni sunuyor dinleyene. Ülkesi İran'ın folklorik ve klasik kaynaklarına yaslansa da, sanatçının kendine has stili ve farklı becerileri, modern müzik algısına da yeni ufuklar kazandırıyor. Prodüksiyonu yapan Harold Hagopian'ın katkıları dikkat çekici. Kemençeci **Kayhan Kalhor**'un, bir de İran'ın efsane şarkıcılarından Mohammad Reza Shajarian ile hazırladığı bir düo çalışması var. "Night Silence Desert"e geniş bir müzisyen topluluğu eşlik ediyor. Pers Klasik Müziği'nin Tahran merkezli büyük ustaları bunlar. Horasan'ın Güneydoğusunun ıssız, giz yüklü ve acı kokan dünyasını albüme taşırlarken, modern müzikal modlarla, eski, geleneksel modları buluşturup büyülü bir sound'a döndürüyorlar. Ortadoğu'nun has duyarlılığı, İran'ın medeniyet kökleri ve yaşanan acılar taşınmış sanki bu albüm ve şarkılarına. Shajarian'ın vokalinin bu duygu yükünde payı büyük. Bu kültürün şiirsel – şiir yüklü dünyası da albüme taşınmış. Bu albümlerin çekici yanı hakim, popüler duyarlılıklardan özenle uzak duran, müzikte haslığı

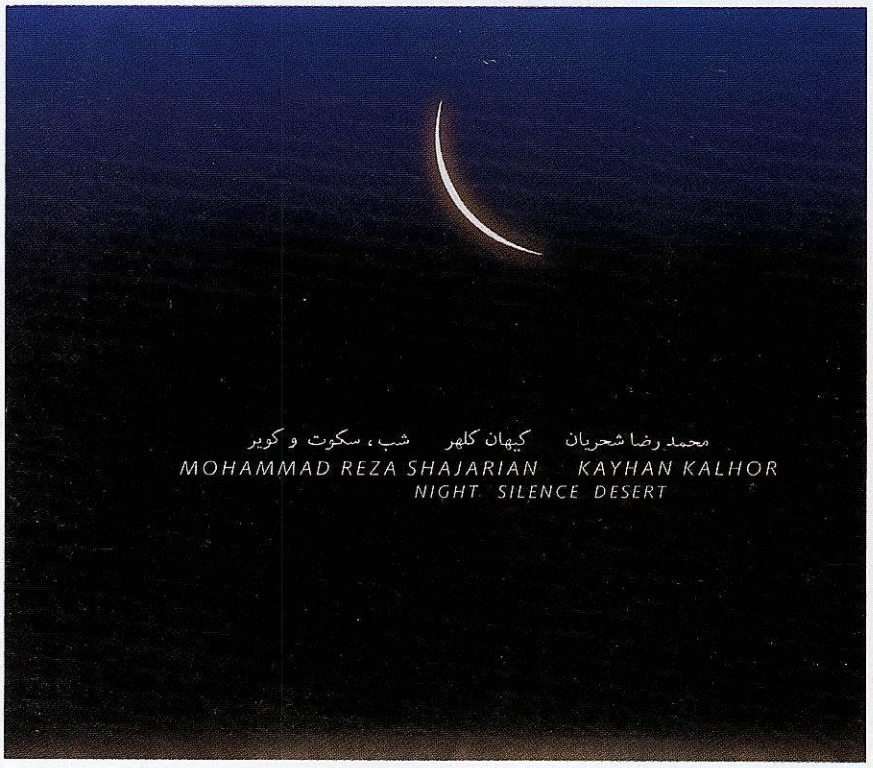

ve sofistikeliği simgeleyen ve bu coğrafyaların yarattığı hüznü tüm koyuluğuyla, özüne sadık biçimde yansıtan etkili, kuşatıcı çalışmalar olması. İlkel olanla, modern olan ses ve tınılar zedelenmeden bir sound'a dönüşüyor.

İran merkezli albümlerden bir başkası, İran'daki Kürt familyasının büyük santur ustası **Ardavan Kamkar**'ın "Over the wind" albümü. Hagopian'ın kayıtlarını Tahran'da yaptığı Kamkar'ın solo albümü bir tür Santur şöleni. Pers kökenli makam müziğine çok özel bir lezzet taşıyan virtüözün bu albümünü dinlerken, bu coğrafyada yaşayan Kürtlerin müzik dünyasını özümsemek açısından etkili, mistik esinli bir çalışma bu. Ortadoğu'nun bu büyülü enstrümanı santura ilgi gösterenler için inanılmaz çekici bir örnek. İran'ın klasik musikisini tanımak, keşfetmek noktasında oldukça çekici bir albüm daha yayımlanmıştı bu firmadan: "Dastgah – e Nava". Nava, bilindiği üzere bir geleneksel sanat müziği. İran'ın modal sistemi, Dastgah sistemine yaslanır. Elimizdeki CD, bir anlamda bu müzik sistemini örnekleriyle sergiliyor. Bu "Dastgah Nava" albümü, değindiğimiz makam müziğini merak edenler için özenli bir tanıtım çalışması niteliğinde. İran merkezli, değindiğimiz albümlerin hemen tümü, İran'ın müzikal çeşitliliğinin, renkliliğinin göstergeleri. Bu arada, Ortadoğu ülkeleri arasındaki kültürel, dinsel ve dilsel ortaklıkların müziklerde, özellikle de makam müziklerinde inanılmaz ortak hissiyatları beraberinde ürettiğini de bir kez daha keşfediyoruz. Bu firmadaki CD'lerin en çekici yanıysa, bu müziklere, özlerine sadık sound'lara, yorumlara, deneyimlere kapı açması. İran'ın kültürel – müzikal haritasını oluşturmakta önemli ipuçları veren, özgün çalışmalar bunlar.

Traditional Crossroads'un yayım ve yapım politikasında Yahudi müziklerinin özel bir yeri, önemi var. Kökleri Ortadoğu gibi algılansa da, bilindiği üzere dünyanın dört bir yanında yaşayan Yahudilerin yaptığı çok çeşitli müzikal folklorik serüvenler var. Bu özellikler gözetilerek, bu aşamada firma Yahudi müziklerini, kendi yayımladığı albümleri baz alarak üç ana başlıkta toplamış. Bunlar Ortadoğu'daki Yahudi müziklerinin yanında, dünyanın dört bir yanındaki Yahudilerin ürettiği Klezmer müziği ve Yiddish dilinde yapılan müzik ve söylenen şarkılar. Bu tarzlarda Crossroads'da sayısı onu aşan albüm yer almakta. Bunların arasında Bulgar Klezmerleri özel bir öneme sahip. **"Flying Bulgar Klezmer Band"** adlı nefis bir orkestranın birbirinden etkili dört CD'si bu dizi içinde yayımlandı. Has bir biçimde kendi müzikal – kültürel köklerini, Klezmer'in özünü hiç zedelemeden kendine özgü bir sound'a dönüştüren; hüzünle coşkuyu bir arada yaşatan etkili bir grup olduğu söylenebilir. Bu dizide çıkan bir başka çalışma Adrienne Cooper and Zalmen Mlotek'in "Ghetto Tango: Wartime Yiddish Theater"i. Adından da çağrıştıracağı gibi, bu albüm 2. Dünya savaşı döneminde Polonya Yahudilerinin tiyatro müzikleri. O yıllarda, Yahudilerin bu coğrafyalarda yaşadığı acılarla, sanata, müziğe, şarkıya olan tutkulu bağlarını yansıtan etkili şarkılarla bezeli bir albüm bu. Evet, buralarda, gettolar halinde yaşayan Yahudilerin tango ağırlıklı dans müziği ve şarkılarıyla başbaşa kalınıyor. Kültürel olduğu kadar, tarihsel göndermeleri de olan etkili bir albüm bu. Klezmer müziğinin sembol enstrümanı olan Klarnet'in tutkulu anlatımcılığını en iyi yansıtan iki çalışma ise **Margot Leverett**'e ait. Bunlardan ilki, "The Art Of Klezmer Clarinet" adını taşıyor. Bu enstrümanın yarattığı duygu ve Klezmer sanatçının has incelikleriyle bezeli bir albüm bu. Diğer albümde, Leverett, Klezmer Mountain Boys'la birlikte stüdyoya girmiş. Müzisyenler, Klezmer ve bluegrass tarzlarının müzikal ruhunun, inceliklerinin keşfinin peşine takılmış gözüküyorlar. Doğu Avrupa klezmerinin esinlerinin yanında yeni keşifler, sesler ve melodilerinin izini sürüyorlar. Neşe ve hüzün yine içiçe. Ama, kendine özgü bir humor duygusunu yarattıkları melankolik duygularla buluşturmuşlar. Bu dizinin en çekici özelliği, klezmer müziği ağırlıkta da olsa, dünya Yahudilerinin yaşamlarını, eğlencelerini, acılarını, coşkularını tüm geçmişleriyle yaşatıyor olmaları. Birbirinden etkilenen şarkılar, melodiler, müzikal arayışlar var bu albümlerde. Yahudilerin müzikal köklerini, müzikal değişkenliklerini yansıtması açısından bu etkili dizide önemli iki – üç albüm daha var.

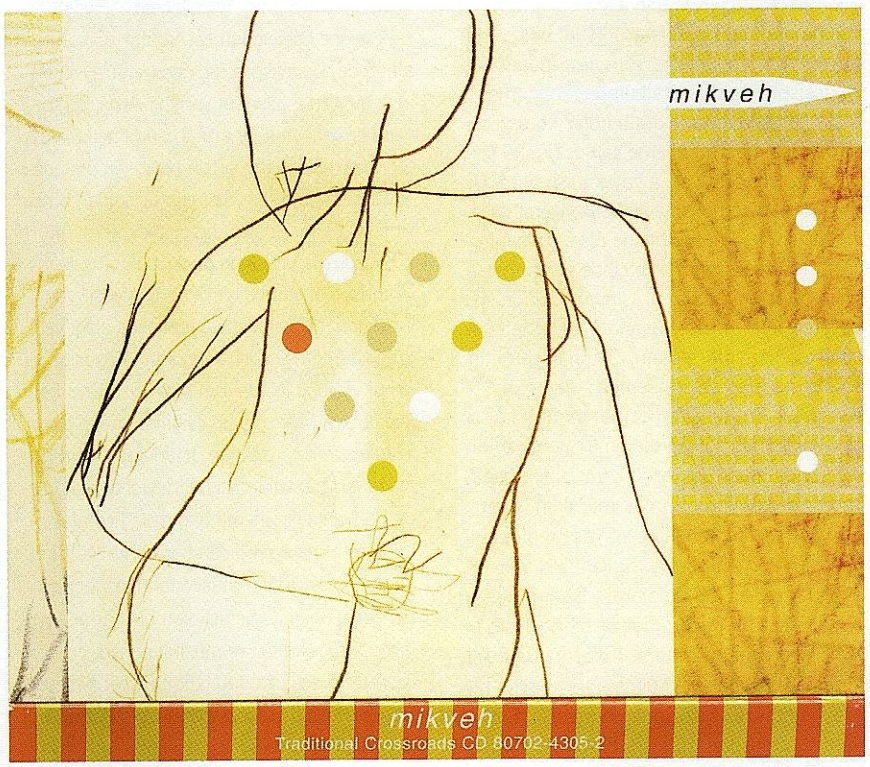

Bulgar klezmerlerini gözler önüne seren albümlerin hemen ardından, Bulgaristanlı iki müzisyenin, bu firmadan çıkan dört albümünü anımsatmakta yarar var. Harold Hagopian'ın firması adına dünyaya sunduğu ve çok olumlu tepkiler alan sanatçılardan biri, saksofoncu **Yuri Yunakov**. Bulgaristan da yaşayan üç halkın, yani Bulgar, Türk ve Romanların müziklerinin, geleneklerinin, danslarının peşine düşen bir saksofoncu bu. Bu müzikleri kendi grup sound'u içinde çok özel bir jazz tavrına, doğaçlama yetisine yedirip etkili, benzersiz bir sound şekillendiriyor albümlerde. Evet, bu saksofoncunun Crossroads firmasından çıkan üç albümü var. Bunlardan iki tanesi, Bulgaristan'daki düğün müziklerini ana eksen alıyor. Yüzyılların getirdiği bu geleneksel müzik kültürünün özünü zedelemeden, ama buna çağdaş bir vücut, bir kimlik kazandırarak. Grubun akordeoncusu **Ivan Milev**'in de müzikal – melodik anlatımın şekillenmesinde önemli rolü var. Osmanlı içinde yüzyıllarca bir arada yaşayan halkların aslında duygu ortaklığını modern bir perspektifle gün ışığına çıkarıyor Yunakov. Düğün müziklerini merkez yapan iki albümün yanında, saksofoncunun bir de "Roma Variations" adlı, ilginç, özel varyasyonlarla yeniden yorumlanan Roman müziğinin canlı, jazz esinli bir kuşatıcılığıyla karşılaşılıyor. Yine kültürel kökenli, geleneği zedelemeyen, ama ona yenilikçi renkler, motifler kazandıran çalışmalar bunlar. Traditional Crossroads ailesi içinde, çok önemli bir Bulgar jazz müzisyeninin de albümü var: **Theodosii Spassov**. Evet, onun için bir jazz'cı ve doğaçlama ustası diyebili-

riz. Ancak enstrümanı, yerel bir çalgı olan kaval. Dolayısıyla da, kendi kültürünün birtakım melodileri, folklorik kaynakları Spassov müziğinin kopmaz parçası. Firmanın "World Music" diye tanımlanmaya çalışılan soundlar panoramasının dışında, Balkan jazz'ına daha yakın bir tür folk – jazz örneği. Yani bir tür fusion. Firmanın çizgisinin dışında değil belki, ama biraz uzağında bir çalışma. Ama, Spassov'un üçlüsüyle yaptığı kaydın modern ve geleneksel olanı içiçe yaşattığı açık.

Bulgaristan merkezli müzisyenlerin çalışmalarının yanında, Doğu Avrupa'yı esas merkez alan iki ilginç çalışma daha var. Bunlardan ilki, Ukraynalı simbalom virtüözü **Alexander Fedoriouk**'un "The Art of the Cimbalom" albümü. Doğu Avrupa'nın özellikle de Romanya ve Macaristan'ın da içinde bulunduğu dans müziklerine, kökleri abartılmadan, özgün bir sound'la, simbalom yoluyla yeni bir anlatım kazandırıyor. Bunun yanında, bir de Harmonia adlı grubun enstrümantal bir şöleni niteliğindeki "Music of Eastern Europe" adlı albümü var. Bu coğrafyanın zengin kültürel kaynakları yine Romanya, Macaristan ve bunların yanında Slovakya ve Batı Ukrayna'nın folklorlarına grup yeni, çağdaş bir kimlik kazandırıyor. "Harmonia"nın çekici olan soundundaki güç, renk, ve parıltılar. Doğu Avrupa'nın müzikal portresini çizmesi açısından dinleyene inanılmaz ufuklar kazandıran bir çalışma bu.

Traditional Crossroads, görüldüğü gibi ortak, iklimlerin farklı folklorik ve etnik müzikleriyle, günümüz müzik vizyonu arasında köprüler kuruyor. İşin keyifli yanı, bu "bambaşka" kültür ve müzikler düzenleme tavrı ve kaynakların tahrip edilmemesi, poplaştırılmaması noktasında da ortak eğilimin göstergesi. Aynı zamanda, gerçekten zaman makinesi içinde geziniliyor. Yüzyılların biriktirdiği müzikal kaynakları günümüzün enteresan ve özenli müzisyenlerince, yeniden çağdaş bir kimliğe taşınıyor. Aynı zamanda, bir arşiv serisiyle, neredeyse yüzyıl öncenin kayıtları korunup, yeni bir tavırla CD'leşip yeni kuşaklara iletiliyor. Bu firmanın yapısında Ortadoğu ve Doğu Avrupa gelenek ve etnisiteleri çokça belirleyici. Ancak, tanıtmaya çalıştığımız bu coğrafya ve kültürlerin temsilcilerine açık albümlerin dışında; yine Asya, Afrika ve Amerika kıtalarının bazı ülkelerindeki geleneksel müzikleri baz yapan, firmayı daha bir dünyevileştiren sayısı on civarında albüm daha var. Örneğin yine Asya kıtası içinde üç ülkenin müzikal auralarını, küçücük bir uçtan da olsa yakalayıp, dinleyene yeni vizyonlar kazandıran örneklere rastladık. "Afghanistan Untouched" bu albümlerden biri. Bir huzursuzluk, eşitsizlik ve savaş ülkesindeki insanların seslerini, ritimlerini, müziklerini küçücük de olsa tanıma, duyumsama imkanı bulduğumuz bu albüm, oryantalist Batı gözlüğüyle bakılmayan bir kaydın sonucu şekillenmiş. Çinli iki müzisyen, **Yang Wei** ve **Betti Xiang**'ın "Song of Consonance" albümündeyse, bu iki müzisyen Çin'in geleneksel müziğine yaslanarak geçmişleriyle günümüz duyarlılıkları arasında birer köprü kuruyorlar. Bunun için de, çağdaş Çin bestecilerine yaslanıyorlar. Sanatçılar bu birikimi yansıtırken geleneksel enstrümanları merkez yapıyorlar. Hint müziğini ana eksen alan iki albümle de karşılaştık. Bunlardan ilki "India" projesi. Albümün adı "World Library of Folk and Primitive Music" adını taşıyor. Hindistan'ın folklorik ve ilkel müziklerini tanımak açısından önemli bir çalışma bu. Hindistan merkezli bir başka albümse, Ravi Shankar'ın ardından gelen ve bu büyük ustayla da çalmış konserlere çıkmış bir star virtüözü. Traditional Crossroads'dan çıkan albümü "Raga: Rasa" adını taşıyor. Hint Ragaları, bu müziğin renkleri, yarattığı ruh halleri, orijinal bir ritim algısı ve zengin bir üslup ve anlatım tarzıyla buluşuyor. Hint müziğinin etnik kaynaklarını yeni bir dile taşıma çabasında star ustası Kartik Seshadri. Afrika kıtasına geçildiğindeyse, bu firmanın söz konusu iklimlerde gezinen, etnik karakteri öne çıkan, biri Gambia'lı, diğeri Senegalli iki müzisyen için yayımladığı albümlere rastlıyoruz. Senegal'li kora virtüözü **Morikeba Kouyate**'nin Senegal müziğini geleneksel ve folklorik karakteriyle yansıttığı "Music of Senegal" albümünün yanında Gambia'lı Papa Susso'nun "Sotuma – Sere" albümünün bir başka çekiciliği var. Sussa'da kora ustası. Gambia'nın Mandinka halkının geleneksel müziğini özenli bir yorum ve tavırla bu albüme taşımış. Kendine özgü bir lirizmi ve üslubu olan bu kora ustası, kendi bölgesinin duygularını, melodi ve ritim algısındaki karakteristik özellikleri albümüne inanılmaz biçimde taşımakta. Bu albümler kora'yı tanımak için de özel öneme sahip. Çünkü son yıllarda dünyada çokça yaygınlaşmakta. Orta Amerika'ya doğru evrilirsek, Küba müziklerinin de iki albümle de olsa, firmanın "World Music" vizyonu içinde yer tutması önemli. Bu iki albüm arasında özellikle "Tobacco Songs of Old Havana" gerçekten çok enteresan kayıtlarla dolu. Tütün üretiminin en önemli merkezlerinden biri olan Küba'nın bir "tütün şarkıları"nı otantik karakteri korunmuş haliyle dinlemek kadar etkili bir şey olamaz. Bunları bir tür işin, emeğin şarkıları gibi yorumlamak mümkün. Evet, eski Havana'nın bu yüzünü, yaşam biçimini yansıtan etkili bir çalışma. Kültürel yanı ağır basan son albüm olarak, Ballinasloe Fair'in "Early Recordings of Irish Music in America"yı anımsatalım. Amerika'daki İrlanda kültürünün eski dönem kayıtlarını bir araya getirerek hazırlanan bu çalışma, bir kültürün müzikal mirasını tüm hakikiliğiyle su yüzüne çıkarma çabasını yansıtıyor. Kültürel bir sahip çıkış çabası da denilebilir firmanın bu albüm yayınına.

Görüldüğü üzere, Traditional Crossroads, on yılı henüz aşmış bir kısa zaman diliminde, azımsanamayan bir uğraşa imzasını atmış gözüküyor. Üretimleri, kolayca bu çabaya ara vermeyeceklerinin göstergesi. Evet, bir "World Music" firması olduğu zorlanarak söylenebilir. Ama, bunun dışına sarkan birtakım müzikal eğilimlerin temsilcileriyle de karşılaşılıyor. Ama belirleyici olan şu: Firma, müzik endüstrisinin kuşatıcı ve standartlara yaslanan popülerlik algısı ve tüketim zihniyetiyle örtüşmeyen bir yapım politikası güdüyor. Her albümün aynı kalitede, aynı özenli kayıt sonuçlarına ulaştığı tabii ki söylenemez. Ama, önemli olan müziği, melodileri, ritimleri zedelemeden, geleneksel veya etnik karakterlere kıyasıya sadık, ama elden geldiğince ortaya çıkan sound'ları günümüzün ruhu ve duyarlılığıyla buluşturan bir tavrı temel müzik politikasına dönüştürmesi. Hagopian, müzikte çok – kültürlü bir tavrı enine boyuna geliştirirken, kendi bireysel kültürü ve kökleriyle de fazlasıyla ilgileniyor. Yani her önemli bağımsız firmada olduğu gibi, bu yapımcı kendi bireysel ufkunu prodüksiyonlarına, seçimlerine taşımış. Bu işe tutkuyla sarıldığı açık. Kayıt prodüksiyonu konusunda ki yetkinliği ve kültürlere duyduğu, biraz mesafeli saygısı ticari tavrının ön planda olmamasının en önemli göstergeleri. "Yenilik" yapacağım diye, her kaynaşım arayışına yaslanmanın formül olmadığı açık, ama firmanın "Worldbeat – Fusion" terimi içinde düşündüğü çalışmalar da var bu albümde. Dolayısıyla da, deneye, arayışa da açık bir firma izlenimi veriyor. Ama, bu türden her çabaya kapı aralamadığı açık. Akustik duyarlılıklar firma için her şeyin önünde. Müzikler, karakter ve nitelik açısından birbirinden çok farklı olsa da, ortak çok – kültürlü bir yorum ve vizyonun da sonucu bir tavrın uzantısı olduğunu dinleyicilerine aktarıyor. Traditional Crossroads, bambaşka çizgi ve kültürleri temsil eden sound'lar dünyasını, kendi vizyonu içinde özel bir doğrultuya kanalize etmeyi başarmanın eşiğinde bizce. Bu özenle sürerse, özellikle Ortadoğu kültür ve müzikleri baz alınması belirleyici olmak üzere, dünyanın en önemli bağımsız firmalarından biri olmayı şimdiden başarıyor. Kültürel algılayış ve güttüğü müzik politikası açıkça her şeyin önünde. Çekici olan bir başka boyutlarıysa, tüm kültür ve müziklere aynı oran ve özenle, görece uzaktan bakmayı becermesi. Bunda Harold Hagopian'ın kişisel birikim, duyarlılık ve tavrının katkısı çok.

Altı kat **sanat!**

6 Dans Atölyesi

5 (Sanat) Yönetimi

4 Müzik Odası Kütüphane-Café

3 Çağdaş Sanat Atölyesi

2 Çok Amaçlı Salon

1 Sergi Salonu

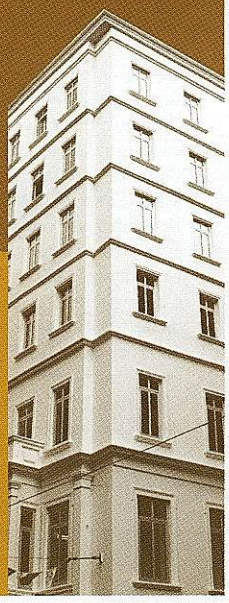

Akbank Caz Festivali > Dans Atölyesi > Akbank Çocuk Tiyatrosu > Prodüksiyon Tiyatrosu > Söyleşiler
Atölye Çalışmaları > Edebiyat Günleri > Oda Orkestrası > Dia Gösterileri > Masterclass > Paneller > Sergiler > Konser

Yapmak, görmek, dinlemek, öğrenmek, izlemek, katılmak, hissetmek, dokunmak, etkide bulunmak, etkilenmek için... İstediğiniz katı seçin...

Bilgi için →0212 252 35 00/01→www.akbanksanat.com

AKBANK
KÜLTÜR
SANAT
MERKEZİ BEYOĞLU

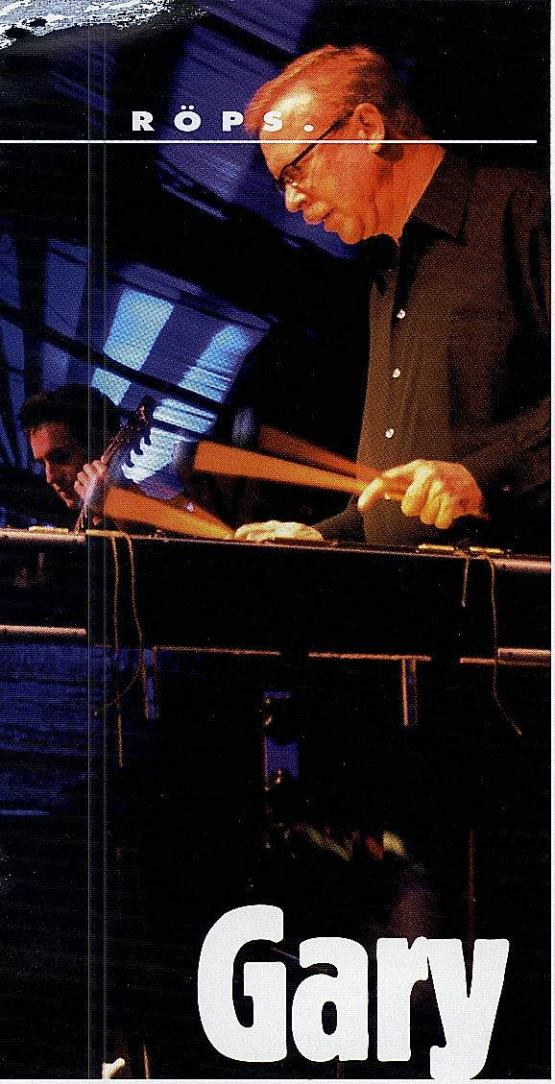

Özgü Özman & Ozan Boz
jazz@ontroy.com

Vibrafonun Tatlı Tınısı

25 Haziran - 4 Temmuz tarihleri arasında gerçekleşen Toronto Downtown Jazz Festivali'ne katılan büyük isimlerden biri de Garry Burton idi.

Gary Burton

1943 Indiana doğumlu müzisyen küçük yaşlarda kendi kendine vibrafon çalmayı öğrenmiş. Henüz 17 yaşında iken Hank Garland ve Chet Atkins'in albümünde yer aldıktan sonra 2 yıl kadar Berklee College of Music'de öğrenim görmüş ve önemli bulduğu bir fırsatı değerlendirerek okulu bırakıp George Shearing ile çalışmaya başlamış. Daha sonra 2 yıl kadar Stan Getz'in grubunda çaldıktan sonra 1967'de kendi grubunu kuran Burton, Duster and Lofty Fake Anagram albümü ile 60'lı yılların sonuna doğru başlayan fusion tarzının yaratıcılarından biri. Pat Metheny'yi grubuna dahil eden müzisyen, Alone at Last albümü ile 1971'de Grammy'ye layık görüldü. Steve Swallow, Ralph Towner ve Chick Corea ile duo çalışmaları yaptı ve bu çalışmaları ile iki Grammy daha kazandı. Chick Corea ile duo yaptıkları Native Sense albümü ve Chick Corea, Pat Metheny, Roy Haynes ve Dave Holland'ın yer aldıkları albümü Like Minds en önemli çalışmalarından olup müzisyene 4. ve 5.ci Grammy ödülünü getirdi. 2002 yılında 20 yıldır birlikte çalışmakta olduğu Makoto Ozone ile çıkardıkları In Virtuosi albümünün klasik müzik kategorisinde Grammy'ye aday gösterilmesi aynı zamanda müzisyenin çok yönlülüğünün bir göstergesi. Burton 2004 Nisan ayında genç müzisyenlerden oluşan yeni grubuyla son albümü Generations'ı çıkarttı.

Müzisyenin ayrıca 1971'den beri süregelen bir akademik kariyeri de var. 1971'de Berklee'de vurmalı ve emprovizasyon dersleri vermeye başlayan Burto, 1996'dan itibaren kolejin başkan yardımcısı olarak çalışmakta.

Kendisi ile Toronto'daki konseri öncesi bir söyleşi yapma fırsatımız oldu. Söyleşiyi Türkiye'de yayınlanmak üzere yaptığımızı söyler söylemez hemen kendisi söze girdi...

Türkiye'ye pek çok seyahatim oldu, hepsi birbirinden zevkli. Bütün büyük şehirlerde çaldım: İzmir, Ankara, İstanbul. Birçok defa İstanbul Jazz Festivalinde çaldım. Herbiri oldukça zevkli tecrübelerdi.

Bu akşamki konserde bizi nasıl bir müzik bekliyor?

Önce müzisyenlerden bahsedeyim. Bu akşamki gruptaki müzisyenlerin bir kısmı son albümümde de çaldılar. Julian Lage ve Makoto Ozone. Davul ve basta farklı müzisyenler olacak. Davulda James Williams, basta Luques Curtis. Bu grupla ilk konserimizi bu haftabaşı New York'taki Bluenote kulübünde yaptık. Bugün Toronto'daki konser üçüncü konserimiz olacak.

Ne zaman kaydettiniz albümü?

Eylülde kaydettik. Nisan'da piyasaya çıktı. Arada yaklaşık bir 6 ay bir süre geçti.

Albüm Concord'dan çıktı.

Evet. Şu ana kadar herşey iyi gidiyor, çok iyi eleştiriler ve yorumlar alıyoruz. Gidişatından oldukça memnunum.

Ben henüz dinlemedim yeni albümünüzü, ilk bu akşam dinlemiş olacağım ve sabırsızlıkla bekliyorum.

7 yıldır ilk defa böyle bir formatta albüm çıkarttım. Bundan öncekiler genelde duo formatında çalışmalardı. Chick Corea ya da Makoto (Ozone) ile yaptığımız. Bu şekilde 7 yıldan sonra grup formatına dönmüş oldum. Zamanlama çok uygun oldu. Gelecek ay Berklee'deki görevimden emekli oluyorum. 32 yıllık bir kariyerim böylece sona eriyor. Bundan sonra grupla çalışmalarım yoğunlaşacak.

Daha çok müzik..

Evet, daha çok müzik.

Makoto ile beraberliğinizden bahsedelim.

Makoto ile 20 yıl önce tanıştık. O zaman öğrenci idi. Mezun olur olmaz grubuma aldım. O zamandan beri birlikte çalışıyoruz. Başlarda grup formatında, son 8-10 yıldır da duo olarak. Birlikte 5-6 albüm çalışması yaptık. Makoto'nun ayrıca kendi grubu da var. Düzenli olarak çaldığı ve tur yaptığı bir üçlüsü var. Sık sık klasik müzik konserleri veriyor. Ayrıca Japonya'da haftalık bir radyo programı var. Eğer Amerika'da ise programı uydu aracılığı ile yapıyor. Sanırım 12 yıldır yapıyor bunu. Anlayacağınız oldukça yoğun bir temposu var ama bizim için problem olmuyor. Her ikimizin de başka alanlarda aktiviteleri var ve çaldığımız konser sayısını ona göre ayarlıyoruz.

Yeri gelmişken şunu sormak istiyorum. Genelde üflemeli enstrümanlardan ziyade piyano ve gitar ile çalışmayı tercih ediyorsunuz. Bunun belli bir sebebi var mı?

Genel olarak değişik kombinasyon fikirleri cazip geliyor. Zaman zaman üflemelilerle de çalıştım ama piyano ve gitara karşı ayrı bir ilgim var. Gitarın sesi benim müziğimle çok kolay uyum sağlıyor, organik bir ses oluyor. Piyanoyu tercih etmemin sebeplerinden en önemlisi bazı piyanistler ile olan arkadaşlık ilişkilerim. Özellikle Chick Corea ve Makoto. Herhangi bir piyanist olsa belki bu formatta çok da iyi bir fikir olmayabilir ama Chick ve Makoto ile farklı, yıllar sürmüş olan birlikteliğimiz var. Herhangi bir gitarist de tabii yanlış bir seçim olabilir. Normalde grubumda hem gitar hem de piyano aynı anda yer almaz ama bu grup bir istisna oldu.

Genç Julian'dan bahsedelim.

Julian 16 yaşında. İlk 12 yaşında iken televizyonda gördüm. Müzisyen gençlerle ilgili bir programdı. Julian'ı çok kısa bir süre gösterdiler ama çok iyi çaldığı belliydi. Birkaç ay sonra bir konferansta yer almamı rica ettiler. Konferans genç yetenekli çocuklarla ilgili idi. Bilimle uğraşan bir dahi çocuk vardı, 18 yaşında kitap yazmış olan bir çocuk vardı. Ben de yanımda genç ve yetenekli bir müzisyen götürüp onunla bir şeyler yapmanın iyi fikir olacağını düşündüm. TV programını arayıp Julian hakkında bilgi aldım, ismi, adresi vs. ve bana çok yakın bir yerde yaşadığını öğrendim. Aradım, kendisi ile ve ailesi ile konuştum, konferansta benimle 2 parça çalmasını teklif ettim. Beklediğimden daha da iyi çaldı. Tam bir profesyoneldi. Ondan sonraki yıllarda her yıl onu birkaç küçük konser için çağırdım, birlikte çaldık. O şekilde bağlantı halinde kaldık. Her geçen yıl müzisyenliği daha da güçlendi. Geçen yıl bana en son çalışmalarından oluşan bir demo gönderdi. O demoyu dinledikten sonra artık hazır olduğuna emin oldum ve albümümde çalmasını teklif ettim. Geçen eylül de Berkeley California'da stüdyoya girdik.

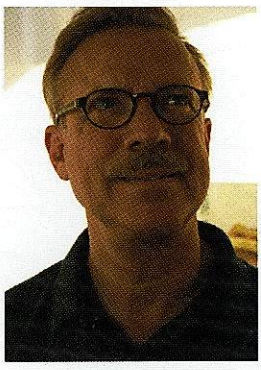

Julian gruba nasıl bir nitelik ekledi?

Kendine ait bir stili var. Tabii kimlerden etkilendiğini dinleyince anlayabiliyorsunuz ama kendine özgü bir tarzı da var. Beste yapıyor. Albümdeki parçalardan üçü onun bestesi. O yaştaki bir müzisyen için oldukça sıradışı bir şey bu. Bazen genç ve mükemmel tekniği olan bir gitarist bulabilirsiniz ama beste yapmaya çok sonradan başlarlar. Julian'ın böyle besteler yaptığını demosunu dinlemeden önce bilmiyordum. Demoyu dinledikten sonra onu aradım, "bu parçaları nerden buldun, hiç duymadım bunları daha önce" dedim. "Ben besteledim" dedi. Son birkaç yılda bestelemiş. Başta sadece bir tanesini kullanmayı düşünüyordum, kayıt ilerledikçe iki oldu, sonra üçe çıktı.

Bu gitarist keşfiniz Pat Metheny ile başladı, Julian en yenisi. Geleceğin büyük gitaristlerini keşfetme gibi bir yeteneğiniz var.

Bir şekilde böyle inanılmaz yetenekli gitaristleri bulup çıkarıyorum, büyük bir şans. Hiç beklemediğim bir anda yeni bir tanesi çıkıyor karşıma. Julian çok büyük isim yapacak, bu yaşında harika bir müzisyen, çok iyi besteci, işini çok ciddiye alıyor. 5-10 yıl sonra bugünün Pat Metheny'si ya da John Scofield'i olacak, eminim.

Siz de müziğe çok erken yaşlarda başladınız.

Evet, ilk albümümüm çıktığında 17 yaşında idim. 19 yaşında iken Stan Getz gibi sektördeki en iyi insanlarla çalışıyordum. 24 yaşında kendi grubumu kurdum. Julian'la tanıştığımda kendi başladığım zamanı hatırladım. New York'a ilk kez tek başıma geldiğimde neler yaptığımı, nasıl hissetiğimi. Julian'ı çok iyi anlıyorum, çünkü ben de aynı aşamalardan geçtim.

Stan Getz ile birlikte çalmaya başlamanızı kariyerinizin bir dönüm noktası olarak mı değerlendirirsiniz? O sırada Berklee'deki eğitiminizi de bırakmıştınız.

Berklee'ye sadece 2 yıl devam ettim. Sonra bir karar vermem gerekti. Boston'da kalıp okula mı devam edecektim, New York'a gidip aktif bir müzisyen mi olacaktım? New York'u denemeye karar verdim. Bütün yaz büyük bir fırsat yakalayamazsam gelecek sömestirde okula dönebileceğimi düşündüm. New York'a gittikten birkaç ay sonra George Shearing kendi grubunda çalmamı teklif etti. Önce bir yıl kadar onun grubu ile çaldım, sonra Stan Getz ile çalışmaya başladım. Dolayısıyla çalışan bir müzüsyen olmuştum.

Berklee'ye bir şekilde geri döndünüz ama.

Evet, 10 yıl sonra.

Öğretmen olarak. Öğrencilerinize aynı şeyi denemelerini tavsiye eder misiniz?

Herkesin koşulları farklı, benim için geçerli olan başka bir öğrenci için geçerli olmayabilirdi. Ayrıca o zamanlarda, 1960'lardan bahsediyorum, okula sadece ihtiyaç duyduğun süre gidip sonra bırakıp çalışmaya başlamak doğal bir şeydi. İş bulabilecek kadar iyi çalmaya başladığını hissedince okulu bırakıp iş arardın. Diploma ve derece o kadar da önemli değildi. Şu anda Berklee'deki birçok öğrencinin plak şirketleri ile anlaşmaları var ama okulu bırakmak gibi bir planları yok. Haftasonları konserler veriyorlar, haftaiçi de okula devam ediyorlar. Şu anda Amerikan toplumunda diplomanın önemi çok yüksek. Aileler de çocuklarını o şekilde yönlendiriyorlar. Ayrıca okul masrafları da oldukça farklı. Ben Berklee'ye gidirken bir dönemi 400 dolar civarı idi. Ben biriktirdiğim harçlığımdan ödemiştim. Şu anda masraflar çok yüksek. Aileler çocuklarını Berklee'ye göndermek için borçlanıyorlar, krediler alıyorlar. Büyük bir yatırım. Çocuklarının kariyerinde bir fark yaratacağına inandıkları için bu yatırımı yapıyorlar, dolayısıyla çocuklarının da sonuna kadar gitmesini bekliyorlar.
Ama gene de ben hiçbir öğrenciye kal ya da bırak demiyorum, çünkü bu tamamen onlara, karşılarına çıkan fırsatlara ve şartlarına bağlı bir karar.

Stan Getz grubu ile çaldıktan sonra kendi grubunuzu kurdunuz ve solo kariyeriniz başladı.

1967'da grubumu kurdum. Çok kısa bir sürede isim yaptık. Stan o zamanların en büyük isimlerinden idi, inanılmaz popüler bir müzisyendi. Astrud Gilberto ile yaptığı albüm, Bossa Nova gibi hit albümler. Her gece bir yerlerde kapalı gişe çalıyorduk. Stan çok cömert bir müzisyendi, bana hep solo şansı verirdi, sürekli ismimi anons ederdi. Onun sayesinde seyirci benim ismime aşina oldu, beni tanıdı. Dolayısıyla kendi grubuma geçiş yaptığımda zaten ismim biliniyordu ve bu grup lider olarak kariyerimi çok kolaylaştırdı. Ona bunun için hep minnet duydum ve çok şanslı hissettim. Çok kısa sürede çok miktarda iş aldık. 3-4 yıllık yoğun ve pozitif bir süreç sonunda emindim ki artık kabul görmüş bir gruptuk. O şekilde devam etmeye karar verdim.

Fusion döneminin başları idi değil mi?

Evet, o dönemi de ben başlatmış oldum. Benden başka da o tür denemelere girmek isteyen müzisyenler vardı ama ilk benim grubumla başladı. Biz direkt daldık bu işe, 67-68'lerde grubumla fusion denemelerine başladık. 1970'de bizim dışımızda birçok grup da fusion çalmaya başladı. Biz başladığımızda bu tarza Jazz-Rock deniyordu. 70'de Fusion terimi ortaya çıktı. Büyük müzisyenler de bu tarza kaydıklarında artık geniş bir kitle tarafından takip edilmeye başlandı. Miles ilk elektrik albümünü yaptığında insanlar anladı ki artık bu geçici bir akım değil, yerleşmiş bir tarz. Jazz'ın en büyük ismi Miles yapıyor çünkü. Başladıktan 4 yıl sonra büyük bir dinleyici kitlesi tarafından kabullenildi. Ben zaman içinde yavaş yavaş o tarzdan ayrıldım. 1970'lerin ortasında Almanya'da ECM ile kayıtlara başladım. Daha az elektrik, daha az rock etkileşimli bir tarzla devam ettim.

Bu türü yaparken etkilenmiş olduğunuz rock müzisyenleri kimlerdi?

En önemlisi Beatles. Melodilerinin güçlü olmasının yanısıra beni etkileyen en önemli etken müziklerinin çok yönlü olması olmuştur. Değişik tarzları bir arada kullandılar, çok eklektik bir yaklaşımları vardı. Bir parçada shuffle kullanıyorlardı, öbüründe Hint Sitarı, bir başka parçada yaylı dörtlüsü oluyordu, bir başkasında garip elektrik efektler duyuyordunuz. Beatles'dan önce kimse yapmadı bunu. Bizim o zamanların albümlerinde alışık olduğumuz şey, bütün parçaların aynı enstrümantasyon ve stille yapılmış olması idi. Onlar müziğe çok farklı bir özgürlük kattılar. İstediğin tarzı istediğin şekilde müziğine entegre edebilme fikri bana çok güzel geldi. Benim için Beatles bu açıdan büyük bir ilham kaynağı olmuştur. Kariyerime bakarsanız tango, jazz, rock, fusion, klasik dahil olmak üzere bir çok tarzı denediğimi görürsünüz. Bir çok jazz müzisyeni gibi sürekli arayış içinde olup yeni şeyler denedim. Sadece Beatles değil, o dönemdeki pek çok rock müzisyenini beğenirdim. Bob Dylan örneğin.

Hard rock'çılar?

Hard rock beni pek etkilemedi. Müzikleri diğer rock müzisyenlerininki kadar komplike değildi. Ayrıca vokalist kalitesi olarak da pek tercih etmezdim. Sözcükleri anlaşılır telaffuz etmezlerdi. Müzikten çok gelişigüzel çığlıklar gibi gelirdi bana. Rock müzisyenlerinden de kendilerine özgü, mükemmel olarak değerlendirilemeyecek tarz yaratmış olanlar vardı. Örneğin Bob Dylan alışılagelmişin çok dışında söylerdi, notaların üstüne vurmayıp etrafında dolaşarak. Ama onun tarzına çok kolay alıştım ve yadırgamadım.

Şu aralar ne dinliyorsunuz?

Kanada'lı bir müzisyen var şu aralar onu dinliyorum: Rufus Wainwright. Rock tarzına yakın söylüyor. Onun dışında bol bol klasik müzik dinliyorum. Klasik müzisyen değilim, çünkü enstrümanım klasik müziğe uygun değil. Ama çok iyi bir klasik müzik dinleyicisiyimdir. Seyahat ederken Chopin, Bethooven, Bach gibi klasikleri dinlemeyi tercih ederim. Ayrıca eski jazz albümlerini de dinlemeyi severim, Miles ve Gill Evans örneğin.

Daha güncel isimlerden?

Dave Douglas, Michael Brecker, Chick Corea, Brad Mehldau, John Scofield, Pat Metheny.

Enstrüman olarak vibrafonu seçme nedeniniz nedir? Bu kararın ne gibi avantaj ve dezavantajları oldu?

İlk 6 yaşında iken ailem teşvik etti. Komşularımızdan biri vibrafon çalıyordu. 6 yaşında bir çocuk olarak bu tür şeyleri idrak etme ihtimalim yoktu tabii, büyük bir şans. En büyük avantaj ise ben başladığımda çok sayıda vibrafonist olmaması idi. Dolayısıyla insanların beni farketmesi kolay oldu. Piyano ile başlasaydım yüzlerce, binlerce piyanist arasından o kadar kısa bir süre içinde sıyrılamazdım. Ayrıca vibrafon çok yeni bir enstrümandı. Ben başlamadan 20 yıl önce keşfedilmişti. Dolayısıyla teknik olarak yapabileceğim çok şey vardı, keşfe açık bir enstrümandı, pek çok şeyi bulma ve yaratma fırsatım vardı. Piyano ile başlasaydım herşey zaten çoktan yapılmış, keşfedilmiş olacaktı, 200 yıllık bir enstrüman piyano. Yeni tarzlar deneyebilirdim tabii ama teknik olarak bulabileceğim yeni şeyler yok. Vibrafon o kadar yeniydi ki, kendime ait bir stil geliştirdim. Bu enstrümanın tarihinde önemli bir yerim oldu. Bugün bu enstrümanın ismi benim ismim ile anılıyor.

Jazz'ın Büyülü Dünyasında Yeni Bir Işık.

A Capella Boğaziçi

A Capella Boğaziçi, kendi seçtiği yolda Türk müzik dünyasında bir ilk. Kendilerini geçtiğimiz yıl İstanbul Jazz Festivali kapsamında dinlediğimde çok sevmiştim.

Tunçel Gülsoy
begog@superonline.com

Aslında grubun üyelerini Boğaziçi Mezunlar Derneği BUMED dergisi için yaptığım "caz korosu" röportajından tanıyordum. Ama ben dinleyeli köprünün altından çok sular geçmiş olduğunu 6 kişiden oluşan grubu dinlerken fark ettim. Kalabalık bir korodan kozasından doğan bir kelebek gibi ayrılan 6 genç insan bambaşka bir müzik grubu oluşturmuşlardı. O gün bana Kerem Görsev'in de kendileri ile ilgilendiğini söylediklerinde çok sevindim. Türk jazz dünyasının çalışkan insanı Kerem kendisi ile birlikte çevresindeki diğer müzisyen arkadaşlarının çabalarını da somut albümler haline getirme misyonunu üstlenmiş vaziyette. Bu amaçla Doğan Music Company, DMC bünyesinde jazz müziğinin daha geniş kitlelere ulaşması için bir çok albüm projesine imza atıyor. A Capella Boğaziçi bu serinin en son albümü ve gerçekten ilginç bir çalışma. Son tahlilde müzik de, müziği yaratan kişiler de dönüp dolanıp insana dayanıyor. Bu yüzden önce A Capella Boğaziçi Grubunu oluşturan genç Boğaziçililerl yakından tanımak için onlarla birlikte üniversitenin kantininde buluştuk.

Grubun kurucusu ve bas sesi olan **Ali Göktürk** grup üyeleri ile sohbet ettiğimiz gün yoktu. Bu yüzden onunla ilgili bilgileri bana arkadaşları iletti. Ali 1980 İstanbul doğumlu. Henüz 6 yaşında iken Devlet Konservatuarı kulak ve ritim giriş sınavını kazanarak solfej ve piyano öğrenimime başlamış, üç yıl sonra ise kendi isteğiyle konservatuardan ayrılarak Elif-Bedii Aran Müzik Merkezi'nde piyano dersleri almış. Daha sonra da bir buçuk yıl kadar Sarper Özsan'dan piyano ve müzik teorisi dersleri alarak müzik eğitimini sürdürmüş. 2000 yılında katıldığı Halıcı Midi Bilgisayarlı Beste Yarışmasında ikincilik ödülünü almış. Halen Boğaziçi Üniversitesi Matematik Bölümü 4. sınıf öğrencisi ve üniversitenin Müzik Kulubü'nün A capella jazz korosunu yönetiyor. Ali gelecek yıl master yapmak için Amerika'da olacağından arkadaşları onun yerine nasıl bas bulacaklarını karar kara düşünüyorlar.

Grubun iki tenor sesinden birisi olan **Recep Gül** ise 1982 yılında Samsun'da doğmuş. Liseyi Samsun Anadolu Lisesi'nde bitirdikten sonra Boğaziçi Üniversitesi İşletme Bölümüne girmiş, ve halen 3. sınıf öğrencisi. Recep'in müzik geçmişinde lise yıllarında amatör olarak klasik gitar ve piyano çalmak var. İstanbul'da Prof. Meral Yapalı ile piyano, solfej ve armoni, Şebnem Ünal ve Prof. Marlen Adamadze ile de şan çalışmış. Boğaziçi Üniversitesi Müzik Kulübü'nde 2 yıl caz korosunda tenor partisyon şefi olarak şarkı söylemiş, ayrıca 2 yıl da klasik müzik korosunda yardımcı şeflik ve tenor partisyon şefliği yapmış. Bunun dışında 2003 yılında Dido ve Aeneas operası korosunda tenor olarak şarkı söylemiş. Şimdi de Boğaziçi Üniversitesi Müzik Kulübü Klasik Koro'sunun şefliğini yapıyor. Recep kendisi ile okul kantininde yaptığımız sohbet sırasında grubun nasıl kurulduğunu şu sözlerle anlattı:

Biz artık bir koro değil, bir müzik grubuyuz. Bu ayrımı yapmamız önemli. Hepimiz geçmişimizde Boğaziçi Üniversitesi Müzik Kulubü bünyesindeki 3 değişik koroda şarkı söylemiş olduğumuz için bizi koro olarak ifade etmeniz tamamen yanlış bir kavram değil ama biz kendimizi grup olarak adlandırıyoruz. Korolarda çalışırken Swingle Singers, The Real Group, Vox One, Manhattan Transfer gibi grupların müziklerini tanıdık ve söyledik. Toplu olarak icra edilen müziğin parçası olmak benim kişisel hayalimdi. Bunun insan sesiyle yapılması da ayrıca ilginç. İnsan seslerinin toplu tınısı dinleyene ilahi bir duygu veriyor. Ancak birlikte söyleyen insanların sayısı arttıkça iş zorlaşıyor. Korolarda çalışırken birbirimizi tanıdık ve zamanla neden Swingle Singers gibi bir grubun Türkiye'de olmadığını düşündük. Sonunda böyle bir A Capella müzik grubunu kendimiz kurmaya karar verdik. Hepimiz öğrenciyiz, değişik bölümlerde okuyoruz. Hepimizin öncelikleri farklı. Bu işe ilk giriştiğimizde sevdiğimiz gruplar gibi olmaya çalıştık. Şimdi ise bir yerlere geldik, artık bizim kendi parçalarımızı söyleme zamanımız geldi.

Alto **Ece Özbaylı** bu grubun en yeni üyesi, 1977 İstanbul doğumlu, 3 yıl keman, 2 yıl da klasik gitar eğitimi almış. Galatasaray Lisesinde ve üniversite yıllarında değişik gruplarda solist olarak yer almış. Boğaziçi Üniversitesi Klasik Müzik korosunda ve jazz korosunda alto olarak şarkı söylemiş. Şu sırada Bil-

gisayar mühendisliği 4. sınıf öğrencisi ama daha önce üniversitenin bilgisayar programcılığı bölümünü bitirmiş. Ece yanımıza geldiğinde elinde bir Cola Light vardı, arkadaşları onu elinde cola olmadan gördüklerini hatırlamadıklarını söylediler. Hatta onun bu tutkusunun günün birinde gruba sponsor bulunmasında yardımcı olacağını bile şaka yollu düşünüyorlardı. Ece ikiz kardeşi cola kutusunu içerken kendisinin bu gruba nasıl girdiğini anlattı.

Beni Seren ve Recep sana iyi bir solo partisyon vereceğiz diye kandırdılar ve gruba kattılar. Hepimiz korolarda söylemiştik ama grubu kurmamızın sebebi İstanbul Jazz Festivali Genç Jazz'cılar Projesi oldu. Bu proje kapsamında şarkı söylerken Kerem Görsev bizi keşfetti. Önce bizden bir demo kaydı istedi, sonra evine davet etti ve en sonunda da DMC'den bir albüm yaptırmaya karar verdi. Doğan Hızlan bizi köşesine yazdı, Sevin Okyay ilgilendi, o da hakkımızda bir yazı yazdı. Tüm bunlar bize kendimiz için bir güven verdi ve yola çıkmış olduk. Bir çok kere Nardis Jazz Club'da konserler verdik, önümüzdeki aylarda tekrar vereceğiz. Şimdi de albümümüz hazır.

Grubun ikinci tenoru **Halil İbrahim Halaçoğlu** konuşmamıza daha sonra katıldı. İbrahim 1983 Adana doğumlu, müziğe daha henüz 5 yaşındayken bu şehirde Klasik Türk Müziği icra eden derneklerden birinin çocuk ve gençlik korosunda başlamış. Çocukluğunda kulağının müziğe olan yatkınlığı ailesi tarafından hemen keşfedilmiş. Müziğin içinde bir ailede yetişmiş, babası keman, cümbüş ve kanun çalarmış. ağabeyleri de müzisyen olarak çalışıyormuş. Batı müziğine olan ilgisi 8 yaşında başladığı klasik gitar eğitimi almaya başladıktan sonra gelişmiş, orta okul ve liselerde 6 yıl boyunca değişik orkestralarda solist olarak çalışmış. Boğaziçi Üniversitesi İngiliz Dili ve Edebiyatı bölümüne girmiş, ve burada Klasik Müzik ve Jazz korolarında şarkı söyleyerek çok sesli müzik tecrübesini geliştirmiş. Halen aynı bölümde master çalışmalarını sürdürüyor, ama bir yandan da sinema ile ilgileniyor ve üniversitede yan dal olarak bu bölümün derslerini alıyor. İleride edebiyat ve sinema üzerine senaryo yazarlığı, roman uyarlamalarını yapmayı düşünüyor.

1982 İstanbul doğumlu **Seren Akyoldaş** ise gruptaki 2 soprano sesten birisi. Müziğe annesinin ve babasının teşvikiyle başlamış. Seren bir koltuğa iki karpuz sığdırmayı başarmış bir öğrenci. Türk Dili ve Edebiyatı ve Tarih bölümlerinde çift anadal diploması almak için çalışıyor. Seren müziğe piyano eğitimi ile başlamış daha sonra şana dönmüş. 1999-2000 yılları arasında Avrupa Korosunda şarkı söylemiş, daha sonra Pera Güzel Sanatlar Kurumunun Opera Ana Sanat Dalı bölümünde Olcay Kalyan ve Prof. Dr. Marlen Adamadze'den opera eğitimi alarak bu bölümü 2003 yılında bitirmiş. Bu güne kadar lirik kolaratur soprano olarak Fransız Kültür Merkezi, İtalyan Kültür Merkezi, Pera Güzel Sanatlar Sahnesi, Atatürk Kültür Merkezi ve Boğaziçi Üniversitesinde bir çok konserde liedler ve aryalar söylemiş.
Daha önce de 7 yıl boyunca Cağaloğlu Anadolu Lisesi Orkestrası olan Grup Eksen'de solist olarak çalışmış. Bir çok yarışmada ödüller almış. Boğaziçi Üniversitesi Klasik ve Jazz korolarında soprano olarak yer almış. Ayrıca 1999 yılından beri Emin Aydın Orkestrasında gitarist ve solist olarak değişik otellerde çalışmış. Ayrıca Cazova grubu ile Anadolu Üniversitesi Amatör Caz Müzisyenleri Festivaline katılmış.

Grubun diğer sopranosu **Fundagül İnce** sohbetimize katılamadığı için onun hakkındaki bilgileri arkadaşlarından aldım. Fundagül 1982 Edirne doğumlu. Müzik hayatı lise yıllarında okul orkestrası solistliğiyle başlamış. Halen Boğaziçi Üniversitesi İngilizce Öğretmenliği bölümünde 4. sınıf öğrencisi. Bu güne kadar üniversitenin Rock Korosunda 3 yıl, Klasik Müzik korosunda ise 2.5 yıl yer almış.
Albümün ilk parçası "Chili Con Cornet" İsveçli bir besteci olan Anders Edenrotcth'a ait. Eğlenceli hareketli bir parça. Sözlerini dikkatle dinlerseniz acılı kuru fasulye tarifi olduğunu görürüsünüz. Ama grup bu parçayı son derece neşeli ve akıcı olarak söylerken aklınıza işin girtlak ile ilgili çağrışımları gelmiyor. Bu parça albümün olduğu kadar grubun konserlerinin de giriş parçası.
Albümün ikinci parçası "Puttin' on the Ritz" Irving Berlin'in bir müzikalinden geliyor. Grup bu parçayı Swingle Singers yorumundan dinleyerek sevmiş ve albüm için seçmiş.
"Danny Boy" bir İrlanda halk şarkısı, grup bu parçanın Vox One tarafından yapılan aranjmanı daha jazz alt yapısı içerdiği için Swingle Singers yorumuna tercih etmiş.
Stewie Wonder'ın tüm jazz insanlarına ithaf parçası olan "Sir Duke"un öyküsü grubun Caz Korosu günlerine dayanıyor. Bu parçayı koro günlerinde söylemişler ve şimdi de o günlerin uzantısı olarak bugün okuyorlar. Parçanın dinamikleri sürekli olarak değişiyor ve herkes "scatting" yapıyor.
"Star of the County Down" albüme Swingle Singers repertuarından yeni alınmış şirin bir parça.
Bill Evans'ın unutulmaz bestesi "Waltz For Debbie" de Caz Korosu günlerinde birlikte söylemiş oldukları bir parça. Bu albümdeki aranjman Peder Karlsson tarafından gerçekleştirilmiş. Grup bu parçaya kendisini çok yakın hissediyor.
Bir sonraki parça ve Duke Ellington klasiği olan "It don't Mean A Thing" de tıpkı bir önceki parça gibi grubun Caz Korosu günlerinin bir uzantısı. Aranjmanı The Real Group'tan alınmış bu parçanın icrası yüksek bir teknik düzey gerektiriyor, scat bölümleri oldukça zor.
Konserlerde olduğu gibi bunca hareketli parçanın ardına bir soluk alacak parça gerekiyor. Thomas Barquit'in bestesi olan "God Only Knows" bu amaçla seçilmiş. Bu parçanın "Love Actually adlı filmde de kullanılmış olduğunu hatırlatmak gerekiyor.
"Joshua Fought the Battle of Jericho" çok tanınmış bir spirituel, icrası son derece zor, söyleyenlerin limitlerini zorluyor ama A Capella Boğaziçi bu zorluğun da altından başarıyla kalkıyor. Aranjmanı Jonathan Rathbone'a ait.
Albümdeki bir diğer parça olan "There'll Never Be another you" 1940 lı yılların çok tanınmış bir jazz standartı. Warren Gordon bestesi, grubun şefi Ali tarafından seçilerek repertuara sokulmuş.
"Over the Rainbow" Judy Garland'ın "Oz Büyücüsü" adlı müzikalden jazz dünyasına hediye edilmiş bir standart. Gelmiş geçmiş tüm jazz vokalistlerinin repertuarlarını süslemiş olan bu parça Boğaziçi ekibi tarafından alt yapısı daha dinamik seçilmiş farklı bir yorumla sunuluyor.
"Pink Panther" de çok tanınan ve sevilen bir Henry Mancini bestesi ve bu albümde kullanılan Big Band tarzı aranjman Swingle Singers yorumundan alınmış. Oscar Hammerstein-Jerome Kern bestesi "All the Things You Are" albümün kapanıştan önceki son parçası olarak seçilmiş. Burada Swingle Singers'in kurucusu Ward Swingle'ın aranjmanı kullanılmış.
Her güzel şeyin olduğu gibi bu albümün de bir son parçası var. Belki de grubun adından alınan ilhamla kapanış parçası olarak Andes Ederoth'un "A Capella in Acapulco" seçilmiş. Bu albümdeki tek latin jazz tarzında parça ve böylece 6 genç insanın uzun bir birikiminin somut neticesi de tamamlanmış oluyor.
A capella müzik herhangi bir enstrüman kullanılmaksızın sadece insan sesi ile icra edilen müzik demek. A Capella Boğaziçi de bu tarz müziğe gönül vermiş 6 genç insan. İlk albümleri ile jazz severlerin karşısına çıkmış oluyorlar. Geçtiğimiz Mart ayında Orta Doğu Teknik Üniversitesi müzik festivalinde söylediler. 19 Nisan'da Nardis'te bir başka konserleri olacak. Haziran ayında ise Kıbrıs'a davetliler. Albümün promosyonu için onları bekleyen başka konserler de olacak. Kısacası gündemleri yoğun. Tabi bu yoğunluğa onların öğrencilik hayatlarının yoğunluğu da ilave oluyor.
Grup jazz müziğinin yanı sıra bazı klasik eserleri de repertuarına almaya başlamışlar ve Ayşegül Sarıca'nın konserinden önce 2 parça söyleyeceklermiş. Bu şekilde ilk defa olarak jazz, pop ve folk müzik türlerinin ötesine geçmiş olacaklar.
Kendilerin jazz hakkındaki düşüncelerini sorduğumda Seren şöyle dedi:
Jazz bana göre sınırları çok geniş, hatta hiç olmayan bir müzik. Doğaçlama çok önemli. Jazz insanın kendisini bulabileceği bir şey.
Aynı soruya Ece ise şöyle cevap verdi:
Jazz kozmopolit bir büyük şehir gibi, nereden ne çıkacağı belli değil.
Bana sorarsanız A Capella Boğaziçi jazz müziğinin büyülü dünyasında yeni bir ışık ve bu ışığın ilham vereceği bir çok müziksever olacak. Umarım koro geleneğinden jazz grubuna uzanan bu yolda A Capella Boğaziçi bizleri büyülemeye devam eder.

Tunçel Gülsoy
begog@superonline.com

Mehmet Okonşar ile Astor Piazzolla'nın gizemli dünyasına özel bir yolculuk.

Geçtiğimiz günlerde DMC Mehmet Okonşar'ın en son albümü olan "Astor Piazzolla"yı yayınladı. Bu güzel albümü dinledim ve çok ilginç buldum.

Geçtiğimiz günlerde DMC Mehmet Okonşar'ın en son albümü olan "Astor Piazzolla"yı yayınladı. Bu güzel albümü dinledim ve çok ilginç buldum.

Çok beğendiğim bir müzik insanı olan Mehmet Okonşar ile albümü hakkında karşılıklı bir sohbet yapmak şu sıralarda mümkün olmadı. Ancak iletişimin bu kadar gelişmiş olduğu günümüzde teknoloji insanlara bir çok imkan sunuyor. Ben de sevgili Mehmet ile telefonda konuştum ve albümünü Jazz dergisi okuyucuları için bizlere kendi ağzından anlatmasını rica ettim. Sonunda Mehmet kendi kendisi ile röportaj yapmış oldu. Bakın kendisi bu ilginç çalışması hakkında neler diyor:

Astor Piazzolla'nın tangoları esasen dans amaçlı bestelenmemiştir. Besteci, bu eşsiz yapıtlarında tangonun özü olan trajediyi, kendi özgün müzikal formasyonuyla birleştirerek benzeri olmayan bir tür yaratmıştır. Bestecinin müzikal altyapısı klasik ve jazz kökenlidir. Klasik besteci olarak, Paris Konservatuarında, Nadia Boulanger'nin öğrencisi olmadan önce dahi son derece sağlam ve geniş bir klasik altyapıya sahip olan Piazzolla bir de gençliğini geçirdiği New York'da günün jazz müziğinin en büyük ustalarının sound'larını özümsemiştir.

Klasik müzik eğitimi bir yandan, Fransa'da o dönemde son derece yaygın olan oniki ton ekolünü, Olivier Messiaen'in etkisi, diğer yandan Duke Ellington ve New York jazz kulüpleri.. Tüm bunların içinde, kökünde ve temelinde ise geçimini sağlamak için her gece Arjantin'deki tango-barlarda bandoneon çalmak.. İşte son derece renkli ve karmaşık olan bu oluşumdan bu eşsiz tangolar ortaya çıkmıştır.

Belki de bu yüzden, her büyük yaratıcı gibi, Piazzolla da standart kalıplara girmemektedir.

"Tangocular" bakımından o gerçek bir tango bestecisi değildir, "klasik müzikçiler" açısından ise bir "hafif müzik" bestecisidir, tahminimce "hafif müzikçiler" ise bu müziği fazla "ağır" bulurlar, jazz açısından bakıldığında ise gene hiçbir bilinen biçime girmemektedir.

Tabii ki tüm bu kalıplandırmalar aslında hiçbir şey ifade etmemektedir. Astor Piazzolla'nın müziği tüm insanların kalbine seslenmektedir ve sözcüğün en geniş ve soylu anlamıyla "klasik ve evrensel" olmuştur.

1. Uyarlamalar:

Piazzolla'nın müziği, temelde klasik müzik özellikleri taşımaktadır. Besteler tamamen yazılmıştır. Doğaçlamaya hiç yer bırakılmamıştır. Ben de bu şekilde tamamen klasik müzik uyarlamaları biçiminde bu müziği ele aldım. Piazzolla'nın kendi orkestrası piyano, bas, keman, bandoneon ve elektro gitardan oluşmaktadır. Burada genel görev dağıtımı bandoenon ve kemana çoğu zaman polifonik olarak ve bir diğerini tamamlayan melodik görev verilmiştir. Elektro gitar, daha nadir ve efekte dayanan girişler sergiler. Bas "bas" görevini yaparken, tüm ritmik ve armonik yapılar piyanodadır. Bu yapıyı solo piyanoya uyarlarken, orijinal piyanodaki armonik ve ritmik yapıyı korurken buraya bir de Piazzolla için çok çok önemli olan polifoniyi de eklemem gerekiyordu. Sonuç inanılmaz virtüozite gerektiren her bir elin 2-3 el gibi çaldığı birtakım düzenlemeler oldu. Bir de bu düzenlemelerin ritmik canlılığı ve tempoyu kırmadan seslendirilmesi gerekince tam bir virtüozite zirvesi ortaya çıktı. Bunu seslendirmek için epeyce çalışmam gerekti. Bu çalışma 2 yıl sürdü. Toplam 140 sayfa müzik yazdım.

2. Piyanoda Seslendirmek:

Piazzolla'nın müziği aşırı geniş ve büyük orkestrasyonlara uymamaktadır. Bu müzik, kanımca "yoklukların" ve "zorlukların" müziğidir. Bu bakımdan bunu bir büyük orkestra ile "rahat-rahat" çalmak yanlıştır. Bu bağlamda bunun yalnız piyanoda seslendirilmesi kanımca aslına çok uygundur

3. Fikir (Konsept):

Bana aittir. Her zaman olduğu gibi, hiç yapılmamış ya da daga az rastlanır bir çalışma tasarlarken acaba hangi besteler aşağıdaki kriterlere uyacak diye düşünmekteyken bu Piazzolla Tango fikrini buldum. Bu kriterler: hem az ya da hiç yapılmamış bir çalışma olacak, müzik çok sevdiğim bir müzik olacak, piyanoda güzel "tınlayacak".

4. Medyatiklik Konusunda:

Ülkemizde bana sıkça sorulan bir sorulardan biri haline gelmiştir, "neden daha sık [görünmüyorsunuz], "daha fazla medyatik olmak istemezmisiniz?" vs... Medya maymunluğu beni ilgilendirmiyor. Beni müzik ilgilendiriyor. Gayet tabii röportaj vermekten ve insanların benim düşüncelerimi okumak isteyeceklerini düşünen yazarlar ile görüşmeler yapmaktan hoşlanıyorum. Ancak bunu bir temel aktivite haline getirmeyi ve "marketing"i müziğin önüne koymayı düşünmüyorum. Sonuçta zaman ve enerji sonusuz olmadığına göre bunu harcayacak yerleri seçmek gerektiğine inanıyorum

5. Gelecek Projeler:

Şu sıralarda bestecilik ve özellikle bilgisayar ile bestecilik çalışmalarım önceliktedir. Bu ay sonu Tokyo'lular ile "Tango" yapacağım 2 konser için Japonya'ya gidiyorum

6. Başka neler diyebilirim?

Bu müziği çok seviyorum, "acıklı" olduğu için değil, samimi olduğu için! Müzikte samimiyet bence en önemli meziyet (ne güzel oldu kafiye... gönder bize iki kayfe) Ancak burada bir de müthiş ustalık var. Ne de olsa adam Nadia Boulanger den geçmiş. Esasında Piazzolla şu üçgen içinde müthiş ve eşsiz bir sentez yapıyor: 1--Nadia Boulanger, Paris Konservatuvarı, hyper-entellektüel Fransız modern bestecilik ekolü, 2-- New York sokaklarında bir göçmen çocuğu olarak Duke Ellington ve 30'lu yıllarda New York, 3-- Buenos Aires, barlar, bandoenon ve geleneksel tango... Kim bilir belki de bir biçimde, bu karışımın içinde, paralel dünyalarda (Paris yerine Brüksel; Ellington yerine Herbie Hancock, Buenos Aires yerine İstanbul...), kişisel yakınlık hissediyor olabilirim?

Gazeteci Tümay Yazıcı'nın onun hakkında söylemiş olduğu şeyleri de çok ilginç buldum ve kendisinin iznine sığınarak buraya aktarmak istiyorum:

Mehmet Okonşar Türkiye'nin klasik müzik kökenli teknolojiyle en barışık piyanist ve bestecisi. Tam bir 'bağımsız'. Kendi stüdyosunda teknolojinin tüm nimetlerinden yararlanarak kaydettiği çalışmalarını internet üzerinden 'mp3' formatında yayımlıyor. Klasik müziğin modern teknolojiye açılıp dinleyicileriyle arasındaki iletişim kanallarını çağa adapte etmesi gerektiğini söyleyen Okonşar bunun da ancak klasik müzikçilerin kendi kabuklarından çıkmaları ile gerçekleşebileceğini dile getiriyor. Şu sıralar bir yandan kendi besteleri üzerinde çalışan diğer yandan da Başkent Üniversitesi'nde açılan müzik bölümünde ders veren Mehmet Okonşar yeni hedeflerini de açıkladı: "Aklımda çok net bir şey yok. Ancak, 'Bach 2000' serisini DMC Jazz etiketiyle yeniden çıkarmak istiyorum. Ayrıca henüz kesinleşmemekle birlikte, klasik film müziklerini piyanoya uyarlamayı hedefliyorum. Film müziğinden kastım, çoğu zaman jazz standartlarına yol açmış, 1950'li ve 1960'lı yılların önemli bestecilerinin çalışmaları".

Ben bu röportajı Mehmet Okonşar'ın teknoloji sevgisine uygun bir biçimde sanal alemde derlemiş oldum. Ama gene de şunu söyleyebilirim. Bu sözleri onun karşısında otururken güleç yüzünden duymak beni çok daha fazla mutlu ederdi. Mehmet Kardeşim, işte sana son sözüm: Teknoloji hayatı kolaylaştırıyor ama gerçek insan ilişkisinin yerini alamıyormuş. Bu yazıyı yazarken bunu öğrenmiş oldum.

Sevgili okuyucularım bir sözüm de size var: Bu albümü dikkatle, rahat bir ortamda derin bir duygu aleminde dinleyin. Ancak o zaman Mehmet Okonşar'ın dünyasına varabilirsiniz.

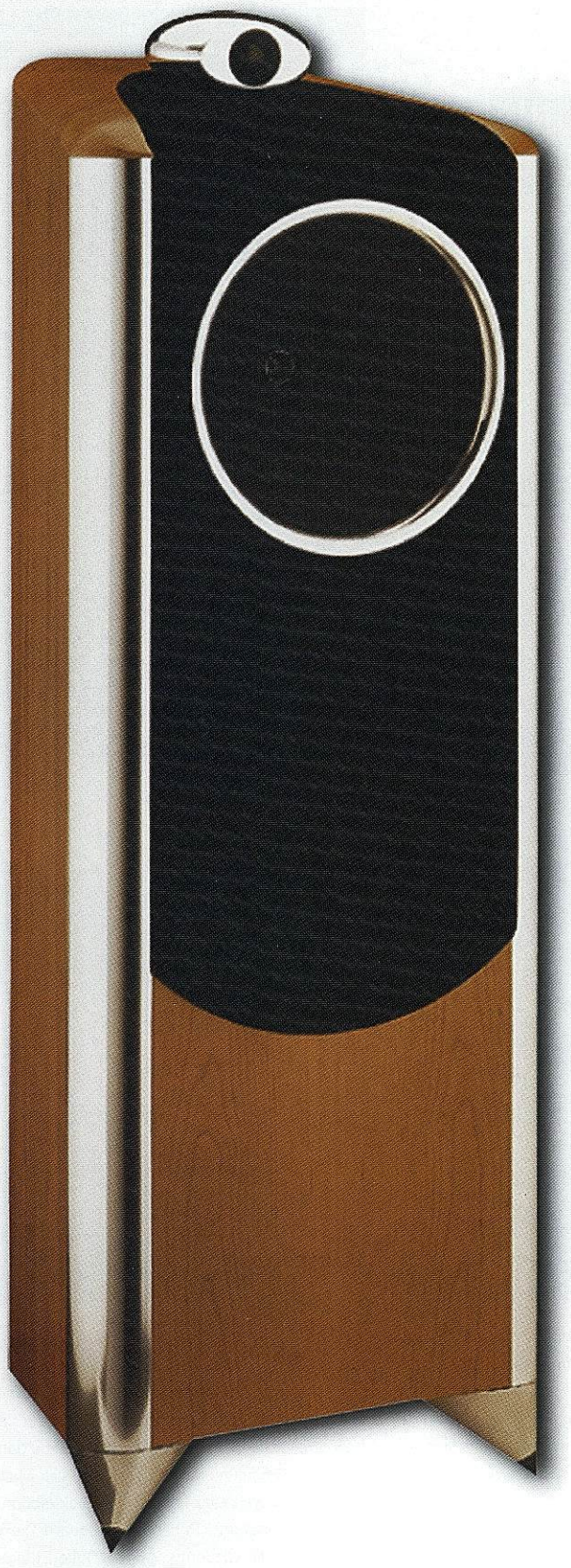

tasarım : www.eralpgrafik.com

TANNOY®

HEAR | BELIEVE

Audio Note | Reimiyo | Gamut | Townshend | Micromega | Tannoy | Avance | Harmonix

gesvages | SİTE® High End Audio

Hasan Ali Yücel Sokak Nilgün Apt. No:3/2 Çiftehavuzlar, Kadıköy- İstanbul • Tel: 0216.411 51 35 Faks: 0216.411 51 36
http://www.gesvages.com e-mail: info@gesvages.com

Can Ergelmiş
canergel@hotmail.com

Michel Camilo, yeni çalışması "Solo"yu İstanbul'da çalacak...

21 Nisan Perşembe akşamı İş Sanat'a dünyaca ünlü piyanist Michel Camilo konuk oluyor. Michel Camilo, özellikle Latin jazz severlerin yakından tanıyacağı bir isim. Daha önce Dizzy Gillespie, Jaco Pastorius, Art Blakey gibi virtüözlerle beraber çalışmış, 2003 yılında da ülkemizde yine İş Sanat'ta Charles Flores ve Horacio "El Negro" Hernandez ile birlikte bir konser vermişti. Camilo, günümüzün en başarılı ve yetenekli piyanistlerinden.

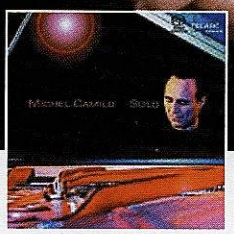

Camilo'nun geçen gelişinde, kendisini izledikten sonra izlenimlerimi kaleme almıştım. Sanatçı ve müziği ile ilgili izlenimlerim şu şekildeydi: "Klasik piyano eğitiminin yanı sıra doğaçlamaya ve kendi vatanına özgün etnik müziklere ağırlık vermesi sonucunda ortaya çok yaratıcı ve özgün bir yorum çıkaran Camilo, üstün tekniğiyle ve konser sırasındaki heyecanıyla seyircileri büyülemeyi başardı. Özellikle sağ elinin tekniği onun melodi anlayışını geliştirirken, doğaçlamalardaki sınırları da zorlamasına yol açıyor. Sağ elinin çok esnek olması onun geniş akorlar basarak çalacağı melodileri daha da güçlendirerek ve hızlandırarak parçalara heyecan katıyor ve yorumunu daha da ateşli bir hale getiriyor. Bu noktada ise özellikle piyanistlerin tekniğine hayran kaldığı efsane piyanist Art Tatum'dan esinlendiğini göz ardı edemeyiz. Akorları basarken ulaştığı hız da tekniğinin kuvvetli, doğaçlamasının ise düşünceli ve başarılı olduğunu göstermekte. Tempolu parçalardaki doğaçlama ve tekniksel kabiliyetinin yanı sıra da daha yavaş ve romantik parçalarda ve ballad'larda yeni melodi buluşları ve dokunaklı tonlamalarıyla da başarılı bir performans sergiliyor. Çok genç olmamasına rağmen parçalardaki enerjisi ve kuvveti onu gerçekten zamanımızın en iyi Latin jazz'cılarından biri haline getiriyor."

Michel Camilo, 1954 yılında Dominik Cumhuriyeti'ne bağlı olan Santa Domingo'da dünyaya gelmiş. 5 yaşında ilk eserini besteleyen piyanist, 13 yaşında konservatuara girmiş ve 16 yaşında Devlet Senfoni Orkestrası'nda çalmaya başlamış. 25 yaşında New York'a taşındıktan sonra müzik kariyerine tamamen farklı bir yön vererek klasik müzikten jazz'a doğru bir geçiş gerçekleştirmiş. Dünyadaki sayılı müzik okullarından biri olan Julliard School of Music'te çalışmalarını sürdüren sanatçı, daha sonra Jaco Pastorius, Randy Brecker, Airto Moreira, Flora Purim, Paquito D'Rivera, Dizzy Gillespie gibi ünlü müzisyenlerle çalışma imkanını bulmuş.

"Live at the Blue Note" albümüyle En İyi Latin Jazz Albümü dalında, "Spain" adlı albümüyle de En İyi Latin Müziği Albümü dalında Grammy ödülünü kazanmanın yanı sıra Michel Camilo, şimdiye kadar kaydettiği birçok albümüyle Emmy, Casandra, Soberano, Billboard Dergisi gibi birçok ödül kazanmış. Ayrıca, Duke Ellington School of Arts'da ve Berklee College of Music'te, yetenekli genç müzisyenlere verilen, kendi adına bir burs oluşturulmuş. Günümüzde de, hem profesyonel müzik hayatına devam eden, hem de halen Berklee School of Music'te dersler veren Michel Camilo, hem müzisyenliği, hem de kişiliği açısından çok saygı duyulan, örnek bir sanatçı.

Michel Camilo'yla, kendi müzik anlayışı, şimdiye kadar gerçekleştirdiği projeler ve özellikle son albümü "Solo"yla ilgili çok keyifli bir görüşme gerçekleştirdik...

Daha önceki albümlerinizde, beraber çaldığınız müzisyenlerle içinde bulunduğunuz uyum, ortak paylaşımlarınız ve müzikal anlamdaki başarınızdan sonra, solo bir albüm yapmaya nasıl karar verdiniz?

Geçtiğimiz yirmi yıl boyunca, bu trio sound'unu oluşturmaya çalıştım, bu konuda da aldığım eleştiriler hep bana doğru bir yolda olduğumu gösterdi. Özellikle "Live at the Blue Note" adlı son albümüm, bu büyüyü yakalamıştı. Bu son iki CD'de ulaştıklarımızı görerek, buna biraz ara vermem gerektiğini düşündüm. Artık, daha farklı bir zorlukla karşı karşıya kalmak istedim ve özellikle son yedi yıldır planladığım ve zamanını gelmesini beklediğim solo albüm projesini hayata geçirme kararını aldım. Ayrıca, şunu da belirtmemde yarar var; Jazz piyanistleri arasında bir gelenek vardır: Kariyerlerimiz boyunca en azından bir solo albüm kaydetmeliyiz.

Bir topluluk eşliğinde çalmakla solo çalmak arasındaki en büyük fark, solo çalarken saklanacak hiçbir yeriniz olmamasıdır. Çalarken, hiçbir zaman bir bas solosu ya da davul solosu yoktur, sadece siz ve enstrümanınız vardır. Bu yüzden solo çalan müzisyen, hem kendisi için, hem de dinleyicilerini ilgili kılmak adına, repertuarı konusunda özellikle konsantre olmalıdır.

Şimdiye kadar içinde bulunduğunuz projelerinizin çoğunluğunun jazz olmasına karşın, aynı zamanda klasik müzik altyapınız olduğunu ve halen de bu yönünüzü müzikal kariyerinizde sürdürdüğünüzü biliyoruz. Özellikle, Decca'dan 2002 yılında çıkarmış olduğunuz albüm gerçekten çok etkileyiciydi. Klasik müzik temelinizin, şu anki müzikal kariyerinizdeki rolünü nasıl tanımlarsınız?

Kesinlikle Klasik Batı Müziği'nde bir şeyler başarmaya çalışmak, benim için çok avantajlı bir durum oldu. Bence, sanatçılar her zaman güvenli alanlarda dolaşmamalılar, yani yeniliklere açık olmalı, sürekli kendilerini yenileyerek zorlamalıdırlar. Ben de, sürekli olarak daha da gelişmek için kendimi zorluyorum. Klasik müzik altyapım ise, bana hem geniş bir perspektif sunuyor, hem de daha da maceracı bir müzisyen olmamı sağlıyor. Bu yüzyılda, sonuçta müzikal anlatımın her ikisinde de var olduğunu göz önünde bulundurursak, önemli olanın klasik müzik ve jazz arasındaki bariyerleri yıkmak olduğunu düşünüyorum. Bir senfoni orkestrasıyla birlikte çalmak harika bir deneyim; çok geniş bir ses yelpazesinin içerisinde derinlerde bir yerlerde müziğimi hayata geçirdiğimi düşünüyorum.

Kendi müzikal üslubunuzu belirginleştiren etkileşimleri ve ilham kaynaklarınızı biraz anlatabilir misiniz?

Karayipler'de çok iyi piyano öğretmenleri var. Ben, özellikle Santo Domingo'da beraber çalıştığım hocalarım konusunda çok şanslıydım. Ayrıca, 1979'da New York'a taşındıktan sonra Jacob Leitner'le birlikte çalıştım. Kendisi bana çok farklı bir piyano tekniği öğretti; işte bu yüzdendir ki, hem Karayipler'den gelen, hem de New York'ta öğrendiğim piyano tekniğiyle farklı bir yaklaşım yaratmaya çalışıyorum. New York'a gelmek benim için dünyadaki yeni sesler, değişik müzisyenleri duyarak kendi vizyonumu geliştirmek açısından çok önemliydi. Bu da, benim dünya müzik arenasında bir yer edinmek için daha çok çalışmama sebep ol-

du. Ayrıca, New York'taki bu olağanüstü atmosfer, benim Latin kökenime daha da sıkı bağlanmamı sağladı; işte bu şekilde daha çok Latin jazz eserleri yazmaya başladım. Sonuçta, nereye gidebileceğimizi görebilmek için, nereden geldiğimizi bilmemiz gerekmektedir.

Bence, bizim piyanoya dokunuşumuz, sadece müzikal eğitimimize bağlı değildir (Rus okulu), bununla birlikte hayatın çok da kolay olmadığı yerlerde yaşamamız, bizim piyanoya dokunuşumuzun sertliğiyle bağdaştırılabilir. Latin kültürü her zaman çok derindir; bütün bu derinlik de çalışımızda ortaya çıkar.

Sadece jazz olarak tanımlayamıyoruz müziğinizi. Aksine, Latin müziği etkileri haricinde funk, blues ve birçok farklı etkileşim duyabiliyoruz...

Farklı müzikal arayışlar konusunda her zaman açık fikirliyimdir. Duke Ellington'un demiş olduğu gibi "Sadece iki tür müzik vardır: iyi müzik ve kötü müzik". Bence de, sanat ve müzik ruhun evrensel dilleridir ve yaratıcı bir müzisyen olarak bu evrensel dili araştırma sürecinde daha da gelişmek amacını gütmekteyim.

Günümüzde müzisyenler kendi eserlerine etnik öğeler ekliyorlar, bu doğrultuda projeler yapıyorlar. Siz de Latin perspektifinden daha farklı perspektifte müziğe bakarak bu tarz bir proje geliştirmeyi düşünüyor musunuz?

Evet. Aslında Flamenko gitaristi Tomatito ile birlikte kaydettiğimiz "Spain" albümünde müziğe şimdiye kadar olduğundan daha farklı bir açıdan yaklaştım. Bu benim için harika bir deneyim oldu ve bu deneyimden yola çıkarak gelecekte de farklı müzisyenlerle çalışarak değişik projelere imza atmak istiyorum.

Şimdiye kadar müzikal anlamda, unutamayacağınız anılarınızdan bahsedebilir misiniz?

Diğerlerinin yanında, önce Dizzy Gillespie, Jaco Pastorius, Art Blakey'le çalmam geliyor aklıma. Klasik müzik alanında ise, Katia ve Marielle Labeque. Başka unutamadığım bir olay ise, piyano konçertomu Kennedy Center'da Ulusal Senfoni Orkestrası'yla birlikte çaldığım prömiyer ve BBC Proms'da BBC Senfoni Orkestrası eşliğinde verdiğim konserdi. Grammy, Latin Grammy ve Emmy Ödüllerini kazanmak, Berklee College of Music'ten Onursal Doktora unvanına layık görülmek de benim için gerçekten gurur vericidir.

Son albümünüzle ilgili bize neler diyebilirsiniz?

Bence bu solo albüm beni, renkli, desenli ve nüans dolu çok özel ve kişisel bir yere götürüyor. Daha önce de solo bir kayıt yapmadığım da göz önünde bulundurulursa, bu gerçekten de benim için çok önemli bir proje ve bir anlamda da kişisel bir ifade oluyor. "Solo"da, Brezilya müzikleri, Jazz standartları ve benim orijinal kompozisyonlarım arasında gidip gelirken ortaya değişik bir ruh çıkarıyorum. Bu albüm, iyi bir dinleyici için 12 bölümlük bir kitap olarak da tanımlanabilir aslında. Daha çok dinledikçe, daha çok şey keşfedecek ve benim derin duygularıma daha çok bağlanacaklar.

Biraz da yeni projelerinizden bahsedelim isterseniz. Dinleyicilerinizi önümüzdeki aylarda neler bekliyor?

Ernest Martinez-Izquierdo yönetimindeki Barslona Senfoni Orkestrası'yla birlikte, George Gershwin'e adadığım ve "Rhapsody In Blue", "Piano Concerto in F" ve "Second Piano Prelude"ü de içeren albümü kaydettik. Albüm Şubat 2006'da Telearc tarafından piyasaya sürülecek.

Tunçel Gülsoy
begog@superonline.com

Selen Gülün ve sadece jazz hakkında olmayan bir söyleşi

Selen Gülün'ün uzun bir zamandan beri beklenen albümü "Just about jazz, live", sonunda DCM Jazz serisinin ürünü olarak yayınlandı. "Just About Jazz" aslında Selen'in kendi grubunun adı, ama albümde grup elemanlarının dışında da müzisyenler yer alıyor.

Albümde Selen Gülün piyano ve klaviye çalıyor. Bir parçada da onu vokalde görüyoruz. Kendisine Michael Wilkens, tenor ve soprano saksofonda, Patrick Zambonin, perdesiz basta ve Sarp Maden elektrik gitarda ve Jörg Mikula da davulda eşlik ediyor.

Ayrıca Jan Larsen, Cengiz Baysal, İlker Özalp, Onur Türkmen, Şenova Ülker gibi önemli Türk ve yabancı müzisyenleri de albümün içinde yer alıyorlar.

Albümün giriş parçası "Coming Soon" aslında bir ders projesi, modal armoni dersi için hazırlanmış ama Selen Gülün repertuarının demirbaşı haline gelmiş.

İkici parça "Pearls & Eyes". Selen Gülün bu parçayı müzisyen arkadaşı Michel Wilkins'ın lirik saksofon çalışından etkilenerek bestelemiş. Asıl amacı tıpkı bir Avrupalı gibi Michel'ı ön plana çıkartan bir parça yazmakmış.

"Afro Mafro" adını gitarist Sarp Maden'in Selen'e verdiği ilhama borçlu. Adının çağrıştırdığı gibi Afrika Küba stili, esprili bir parça.

Selen Gülün çok severek dinlemiş olduğu Gateway grubu için de bir beste yapmış ve kolayca tahmin edilebileceği gibi bu parçanın adı "Gateway".

Selen piyanistler aslında gitarcılarla çalmayı sevmez diye düşünmesine rağmen gitar ağırlıklı bir parça bestelemiş. Çok ilginç bir gitarist olan Norveçli Jan Larsen albümde sadece bu parçada yer alıyor.

"There You Go!" Selen'in bir konser için bir araya gelmeden önce grubu için yazmış olduğu eğlenceli bir parça. Albümün dinleyicisini ağır tempodan alıp kıpır kıpır bir havaya sokuyor.

"New Home" Selen'in gördüğü bir rüya üzerine yazılmış. Rüyasında ailesinin yeni bir eve taşındığını görmüş. Uyanır uyanmaz bu parçayı yazmış. Sonradan rüyanın gerçek olduğunu da öğrenmiş. Bu arada kendisinin çok güçlü bir 6. hissi olduğunu da öğrendim. Bu parçada Selen vokal de yapıyor.

"Around the Sun" Selen'in 1993 deki Berklee günlerine dayanan bir parça. Türkiye'nin en önemli müzik insanlarından birisi olan Aydın Esen Selen'in Berklee çalışmalarında çok destek olmuş. Selen bu parçasını Aydın Esen'e ithaf olarak yazmış. Albümdeki en karmaşık parçalardan birisi de bu. Albümün kapağında Aydın'a yapılan ithaf ile ilgili bir not görmedim, ancak Selen Aydın'ın bu ithafı bildiğini söyledi.

"Internal Pain" Just About Jazz Grubunun Selen'e verdiği ilham üzerine yazılmış bir parça, ancak bu parça yazılırken Selen ağır bir boyun fıtığı geçirmiş ve kendi deyimiyle felcin dibinden dönmüş. O dönem bu ağrılar yüzünden Berklee den bir dönem izin de almak zorunda kalmış. Parça o günlerde hissettiği acılara bir ithaf ve Selen'e bu parçada farklı bir grup eşlik ediyor. Şenova Ülker flugelhorn, Onur Türkmen elektrik gitar, İlker Özalp elektrik bas ve Cengiz Baysal davulda yer alıyorlar.

Gateway ve Internal Pain dışındaki tüm parçalar grubun 19-21 Aralık 2000'de AFM artık kapanmış bulunan Kerem Görsev Caz Bar'daki performanslarından canlı olarak kayıt edilmiş.

Selen Gülün'ün web sayfasında kendi biyografisi şöyle yazılmış:

1972 doğumlu olan **Selen Gülün**, müzik yaşamına yedi yaşında İstanbul Belediye Konservatuarında yarı zamanlı piyano öğrencisi olarak başladı ve 1989 yılında mezun oldu. 1992 senesinde İstanbul Üniversitesi İşletme bölümünü bitirdikten sonra müzik eğitimine Mimar Sinan Üniversitesi Devlet Konservatuarı'nda devam etti. Burada Hülya Tarcan ile Piyano, İlhan Usmanbaş ve Ercivan Saydam ile pompozisyon çalıştı. Aynı dönemde bir buçuk yıl kadar Aydın Esen ile jazz kompozisyonu üzerine çalışma fırsatı buldu. İki orijinal tiyatro müziği besteledi. Bu gruplardan biri ile gitmiş olduğu Avrupa performanslarında çalışmaları büyük ilgi gördü. 1996 senesinde Amerika'ya gidene kadar çeşitli gruplarla sahne aldı, solo resitaller verdi. 1996 senesinde almış olduğu bursla Boston, Berklee College of Music'e gitti. Lazslo Gardony ve Ray Santisi ile piyano, Ken Pullig, Jeff Friedman, Ted Pease, Greg Hopkins ve Phil Wilson ile jazz kompozisyon çalıştı. Orada kendi eserlerini seslendirmek üzere beşli formatındaki "Just About Jazz" grubunu kurdu. Elemanları Avrupalı ve Amerikalı müzisyenlerden oluşan grup büyük başarı kazandı. Just About Jazz, 1997 yılından bu yana aralıklı da olsa bir araya gelmekte ve çalışmalarını Selen Gülün Quintet olarak sürdürmektedir. Selen Gülün tarafından yazılmış iki orijinal eser Berklee tarafından ders programına konuldu. İki sene gibi kısa bir sürede özel bir derece ve ödülle jazz kompozisyon bölümünden mezun oldu. Big Band için yazmış olduğu bazı eserler Phil Wilson Rainbow Band tarafından turne programına alınarak New York, Fransa, İtalya ve Brezilya'da seslendirildi. 2003 Mart-Mayıs ayları arasında British Council Visiting Arts ödülü alarak İngiltere'ye gitti. Dartford Senfoni Orkestrası ile karşılıklı çalışmalar sonucu yazmış olduğu eserin (the gates of heaven, right or wrong) dünya prömiyeri de yine aynı orkestra tarafından yapıldı ve İngiltere basınından büyük ilgi gördü. Bülent Tarcan Yarışması ikincilik ödülü, Charles Mingus Kompozisyon ödülü ve bursu almış olduğu diğer ödüllerden birkaçıdır. Eylül 1998'de İstanbul'a dönen Selen Gülün, İstanbul Bilgi Üniversitesi Müzik Bölümü'nde öğretim görevlisidir. 2003 senesinde İTÜ MİAM Kompozisyon yüksek lisans programını başarıyla bitirmiş olup performanslarına yurt içi ve dışında kendi ismi altında oluşturmuş olduğu gruplarla devam etmektedir.

Kendisi ile bu albüm hakkında yaptığımız konuşmada Selen Gülün bana albüm hakkında ve kendi yaşamı ile ilgili başka şeyler de söyledi:

Bu albümüm canlı kayıtlardan oluşuyor. Bu benim ilk albümüm için özellikle istediğim bir şeydi. Çünkü yapmış olduğum bestelerin çalındıkları anın etkileşimine açık olmasını istiyordum. Müzik benim için 24 saat süren bir şey. Ben hayatının her anını müziğe adamış bir müzisyenim. Jazz müziği dışında da bir çok değişik müzikler yazıyorum ve çalıyorum. Bunların ayrıntılarını merak edenlerin web sayfama bakmalarını isterim.

Bana göre performans ve müzik iki ayrı iş, ben çok vaktimi almalarına rağmen ikisinden de vazgeçemedim ve bırakamadım. Halen Bilgi Üniversitesi Müzik Bölümünde piyano ve kompozisyon hocası olarak görevliyim.

Gelecekte de bugünkü gibi yaşamak, hem müzik yapmak hem de müzik öğretmeye devam etmek istiyorum. Benim yazmış olduğum modern müzikler yurt dışında çok ilgi görüyorlar. Bu yüzden İtalya ve İngiltere ile ilişkilerimi sürdüreceğim. Fransız Kültür Ataşeliği ile her ayın son Cuma günü konserler ve seminerler vermek üzere bir projemiz var. Bu şekilde modern müziğin yayılması için çalışıyoruz. Bu konserlerin bir başka özelliği de Türkiye'deki tüm müzik okullarını bir platformda birleştirmek olacak. Gene bu konserlerde çalınan her eser ilk defa çalınmış olacak, yani dünya prömiyerleri burada gerçekleşecek. Bu şekilde sürekli olarak yeni eserlerin yazılması ve çalınması teşvik edilmiş olacak.

Bir de basta ilker Özalp ve davulda Emir Özoğlu'dan oluşan ayrı bir triom var. Bu trio için Türkçe sözlü müzikler yazıyorum ve söylüyorum. Parçalarımız epeyce pişti, yakında bunları da kayıt etmek üzere stüdyoya gireceğiz.

Selen Gülün 32 yaşında, genç ve güzel bir kadın. Hem yetenekli hem de havalı. Kendisinin bu albümünde onun jazz dünyasından bir tat alıyoruz. Ama bu buzdağını sadece görünen ucu. Denizin dibine bakanlar onun çok geniş bir müzikal kültürün rafine bir ürünü olduğunu görebilirler. Umuyorum ki bu ilk albüm Türkiye'de jazz dünyasında epey yankı yapacak ve Selen çıkmış olduğu bu müzikal yolculukta ileride bize daha bir çok şey anlatacak.

Murat Öztürk'ü tanır mısınız?

Uğur Hüküm
ugur.hukum@rfi.fr

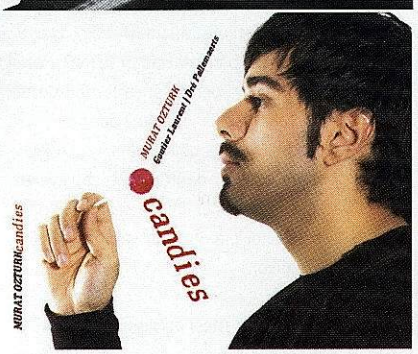

Murat Öztürk'ün yaşamını nasıl özetlersiniz?
Bundan 32 yıl önce Fransa'da Emirdağ kökenli Türk bir babadan ve Napolili İtalyan bir anadan Lorrain'de daha doğrusu Meurthe et Moselle bölgesinin Jary kentinde dünyaya geldim. 11 yıldan beri müzisyenim daha doğrusu jazz piyanistiyim. Geçtiğimiz 7 Mart'ta kendi adıma, Trio'm ile ikinci albümümü çıkarttım. "Candies".
Müziğe tam anlamıyla 12 yaşında geldim diyebilirim. Müziği çok sevmelerine ve iyi birer dinleyici olmalarına rağmen ailemde hiç müzisyen yok. Ben aileye biraz aykırı yaradılıştaydım belki de... Tutkum ilk kez 12 yaşında klaviye ile başladı. Yıldırım aşkı gibi bir şeydi...

Hatırladığınız bir vesile var mı?
Sanırım televizyonda izlediğim bir yorumcunun icraatına hayran olmuştum. Ben de aynı şekilde çalabilmek istediğimi hatırlıyorum.

Nasıl bir müzik eğitimi gördünüz?
Önce küçük bir belediye konservatuvarında üç yıl temel müzik eğitimi aldım, Sonra da bir süre otodidakt bir yaklaşımla 20 yaşıma kadar tek başıma çalışarak devam ettim. Jazz müziğine tutkuyla bağlı bir arkadaşım sayesinde bu müziği tanıdım ve beni bir yıldırım aşkı daha çarptı. 23 yaşında Paris'te "Bill Evans Piano Academy"sinde 1 yıl eğitim gördüm. Çok sayıda konserde eşlikçilik yaptım. Diyebilirim ki piyanoyu özellikle canlı konserlerde gerçekten öğrenmeğe başladım. Clare Fischer, Bernard Maury, Michel Petrucciani, Louis Sclavis, Bruno Toccane gibi sanatçıların yanında çaldım...

Yıldırım aşkıyla vurulduğunuz bu tutkuda çarpıldığınız, hayran olduğunuz besteci veya yorumcular var mıydı?
Var tabii ki... Jazz'ı keşfederken en etkilendiğim piyanistlerin başında Bill Evans, Keith Jarrett, Kenny Werner'i sayabilirim: benim lirik diye tanımlayabileceğim piyanistler, melodiye çok yakın piyanistler bunlar...

Niye melodi?
Bilmem belki de annemin etkisi var. Belki de İtalyan olması nedeniyle evde sürekli olarak şarkı söylerdi. Kendimi bu nedenle her şeyden önce melodiye çok bağlı hissediyorum.

Peki sizin için teknik, melodi ve lirizmin karşıtı olabilir mi?
Melodiyle tekniği karşı karşıya getirmek ne derece doğru olabilir bilemiyorum ama sanırım biri olmadan öbürü olamaz. Bir melodi yorumu ister istemez asgari bir teknik gerektiriyor. Ancak ikisi arasında bir seçim yapmak gerekse, sanırım diğer müzisyenlerin tersine teknikten önce melodiyi üstün tutarım. Yine de her ikisi birbirinden ayrılamaz diye düşünüyorum. İyi bir yorumcu olmak kesinlikle iyi bir teknik birikime sahip olmaktan geçiyor.

Bu tartışmanın tarih kadar eski olduğunu ve hep süreceğini biliyoruz. Hep karşıtları ve yandaşları olacak. Geleneklere bağlı olanlar ve de müzikte bir belli bir tür açılımdan yana olanlar diyebilir miyiz buna? Sizce teknik yetkinliğe varmadan jazz'a özgün doğaçlamaları geliştirmek olası mı? Bu iki eğilimi açık bir şekilde canlandırabilecek örnekler verebilir misiniz?
Örneğin Keith Jarrett büyük, mükemmel bir teknisyen. Piyanosuna müthiş hakim. Tam anlamıyla dört dörtlük bir yorumcu diyebiliriz kendisi için. Son derece saf ve berrak bir şekilde notaları çalabilen birisi. Ona büyük bir hayranlık duyuyorum. Teknik mükemmelliği tamamen soyutlayarak esasa yönelebilen birisi. Benim için müzikte olduğu kadar yaşamda da esasa varabilmek büyük önem taşıyor. Bu tartışmalar, sohbetler de bile geçerli. Esasa, öze gidebilmek bence büyük bir başarı...

Peki çok büyük bir tekniğe sahip olup da size göre yeterince lirizmi olmayan tanınmış biri var mı?
Aklıma ilk gelen Martial Solal. Beni duyarsa bağışlamasını dilerim. Müthiş, mükemmel bir müzisyen, söylenecek hiç bir şey yok ama yeterince liriği olmadığından ben bir türlü onun müziğine ısınamıyorum, haz alamıyorum.

Günümüz müzik pazarı çok büyük boyutlara erişti ama bu pazarın en büyük bölümünü daha çok pop ve fantezi müzik işgal ediyor. Jazz giderek büyüse de son derece sınırlı bir pay alıyor. Jazz'cıların geleceğini nasıl görüyorsunuz? Örneğin siz müzikle hayatınızı kazanabiliyor musunuz?
Ben kendi müziğimle yaşayabilme şansına sahibim. Zira benim jazz üçlüsünün dışında başka gruplara da eşlik ediyorum.Gerçekten de bir müzisyen, bir jazz'cı için sadece müzikle yaşamını kazanmak çok büyük bir ayrıcalık. Jazz'ın geleceğine bakarsak kehanette bulunmak biraz zor. Ama jazz da pazarın kurallarını hiçe sayamıyor. Uyum sağlayabilmesi gerekiyor. Yani hem istediği gibi jazz yapmak hem de nispeten geniş bir kesimin hoşuna gidebilmek zorunda. Bunun içinde bence bazı tavizler, bazı fedakarlıklar gerekiyor. Jazz benim için her şeye karşın özgürlüğü simgeliyor, özgür bir yaratıcılığı, ifade tarzını... Fakat sadece kendi istediğimiz jazz'ı yaparsak sadece kendi kendimizin hoşuna gitme gibi bir riskle karşılaşabiliriz. Dolayısıyla da hem kendi müziğinle yaşayabilme hem de yaratıcılığını paylaşabilmek zora girebilir. Bence gerçek sorun burada yatıyor. Nasıl yapmalı da bu çelişkinin içinden çıkmalı. Benim sınırım jazz olmayan müziği kabul etmemek...

Şimdiye kadar kendi adınıza iki CD çıkardınız? Başka CD'ler kaydetmiş miydiniz?
3 yıl önce lider olarak ilk albümü çıkartmıştım. "Söyle" adını taşıyan bu çalışmada davulda Jean-Marc Robin ve kontrbasta Jacques Vidal bana eşlik etmişti. Daha önce başka müzisyenlerle örneğin mükemmel bir saksafoncu, Laurent Gianez ile bir albüm çıkartmıştık. Herbert Stengele adlı bir Alman kontrbasçıyla Quartet olarak bir albüm yapmıştık. Mister Oz Big Band ile de bir plağım var. Lorrain bölgesinden yerel bir orkestraydı. İlk tecrübeler bunlar...

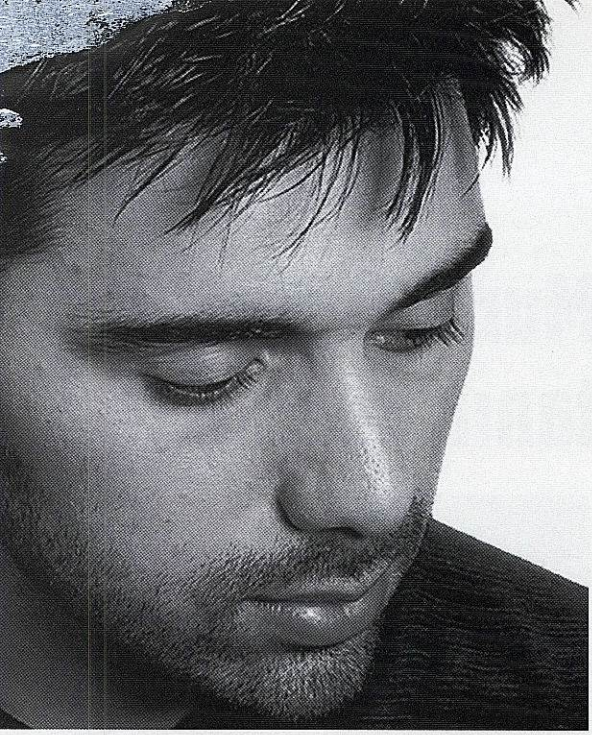

"Söyle"nin öyküsü nedir? Üstelik başlığı Türkçe. „Ö" harfiyle yazılmış imlâ bile tam olarak Türkçe. Niçin?

Belki de kendimi affettirmek için. Bugün için duyduğum en büyük pişmanlık Türk bir babaya rağmen Türkçe bilmemem. Çok pişmanım ve ancak bu sorunu halledebileceğimi sanıyorum. Her halükarda çok arzuluyorum. Türkiye beni hep cezbetti, Türkçe dil olarak, Türkiye tarih olarak... Atatürk'e hayranım... İşte bütün bunların onuruna ve kökenlerime saygı göstermek için, küçücük bir katkım olsun diye albümüme Türkçe bir başlık koydum. Çalışmanın adına, anlamına uygun olması için bir şeyler söylemek, bir şeyler ifade etmek, anlatmak istedim....

Peki "Söyle" adlı beste de mi aynı amacı güdüyor?

Evet bu parçanın adı, aslında albüme de adını verdi. Diğer parçalara göre çok daha çabuk bulduğum bu isim sanki başından beri varmış, belliymiş gibiydi. En azından benim için. Bu duygumu kanıtlamak için CD'ye de adını verdi...

İkincisi? "Candies"?

"Candies"i Belçikalı perküsyonist Dre Pallemaerts ve Fransız kontrbasçı Laurent Gauthier Laurent ile kaydettik. Yeni bir müzik diyemeyeceğim ama yeni bir formül.

Onda Türkçe başlıklar yok?

(Utanarak gülüyor) Bu defa maalesef yok. Ama umarım bu albüm Türkiye'de çalabilmeme olanak sağlar. Albüm daha çıkmadan bu dileği tutmuştum, şimdi yineliyorum. İşte bu da ikinci katkım olacak.

Ben de diliyorum. Peki müzisyen olarak günlük yaşam çabanız ve çalışmalarınızı, yeni projelerinizi ilerletme mücadeleniz nasıl sürüyor? Örneğin yapım ve dağıtımını nasıl başarıyorsunuz?

Kendi plaklarım için bir süre önce bir prodüksiyon şirketi kurdum. „Hemiola Musique» adını taşıyor. Fransa'nın en büyük bankalarından «BNP Paris-bas» Vakfından da son derece önemli mali destek alıyorum. Bu vakıf klasik olduğu kadar bir sürü jazz sanatçısına yardımda bulunuyor. Ayrıca «Musea Distribution» adlı bir dağıtımcıyla çalışıyoruz. Fransa ve kısmen de diğer ülkelerde iyi bir dağıtımcı. Genelde kendi plaklarımın yapımını üstlenmek hoşuma gidiyor.

Ayrıca bir de internet sitesi açmışsınız galiba?

Bu faaliyetlerimin bambaşka bir alanı. Müzisyen olarak jazz piyanistiyim ama yazmak, bestelemek benim için bir başka tutku. Üstelik her tür müzik için geçerli bu sadece jazz için de değil. Yeni kurduğum bu site çok kısa bir sürede faaliyete geçecek. Adı "www.chansonsfrancophones.com" olacak. Amaç Fransızca kullanan yazar, besteci ve müzisyenlere hizmet vermek. Fransa, Quebec, İsviçre ve Belçika gibi... Daha kolay iletişim kurulmasını, eserlerin daha kolay dolaşmasını hedefliyoruz. Umarım ilerde bir de Türkçe şarkı sitesi kurarız...

Geleneksel Fransız şarkılarına ilginiz nereden geliyor? Türkçe şarkılarla bir bağlantı düşünür müsünüz?

Daha önce de belirtmiştim. Genelde melodik olana, melodiye zaten bir sevgim var. Fransa bu alanda ciddi ve tarihi bir geleneğe sahip. Leo Ferré, Jacques Brel, Georges Brassens, Jean Ferrat, Claude Nougaro gibi daha çağdaş ve olağanüstü büyük, yakın geçmişe damgasını vurmuş, şimdiden klasikleşmiş sanatçıların eserleri hayatımızı hergün etkiliyor ve eskimiyor. Genç bazı Fransız yorumcular için besteler yapıyorum, şarkı sözleri hatta biraz iddialı gibi gelebilir ama şiirler yazıyorum. Benim sanat faaliyetimin ayrılmaz bir parçası bu. En büyük arzularımdan biri de Türk sanatçılara besteler yapabilmek. Örneğin Candan Erçetin gibi üstelik frankofon bir sanatçı bütün dünyaya bu yaklaşım içinde özgün eserler sunabilir. Yani yalnızca bir süre önce çıkarttığı Fransız klasiklerini tekrarlamak değil...

Günümüzde sanatçıların büyük bir çoğunluğu yaşama ve üretme mekanı olarak Paris'i tercih ediyorlar. Siz Meurthe-Moselle seçtiniz. Niçin?

Öğrenciyken 2 yıl kadar Paris'te yaşama deneyimim oldu. Ben daha çok kendi köşeme çekilmeyi seviyorum. Paris'in son derece aktif yaşamı bana göre değil , Metz civarı bana daha uygun, özlediğim sükunet ortamını sağlıyor. Paris'e sık sık geliyorum. Tabii ki Metz'de olmayan Paris'teki kültür yaşamına arada bir dalmak çok hoşuma gidiyor.

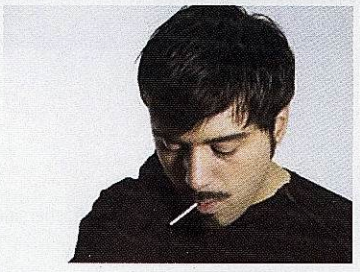

Müzisyenlerim zaten Paris'te yaşıyorlar. Onları görmek, birlikte prova yapmak için Paris'e gelmek zorundayım. Metz'de, inanır mısınız kendimi bir kaledeymiş gibi hissediyorum. Benim ana üssüm, merkezim, genel karargahım gibi. Orada sakin yaşayarak kendimi sadece işime verebiliyorum, Ancak dediğim gibi, düzenli bir şekilde Paris'e de gidip geliyorum.

Türk cazcıları tanıyor musunuz?

Evet. Fevkalade iyi bir piyanist olan Aydın Esen'le sürekli yazışıyoruz. Ahmet Gülbay, Tuna Ötenel var. Hatta „jam session"lar bile yaptık... Sonra örneğin, Okay Temiz'e bayılıyorum. Türkiye'deki müzisyenlerle, orada olup bitenlerle yetersiz görsem de çok ilgileniyorum.

Baba kültürünüzü daha yakından tanımak için ne gibi girişimlerde bulunmayı düşünüyorsunuz?

Varisi olduğum baba kültürüne tam anlamıyla sahip olabilmek için öncelikle dili öğrenmeye karar verdim. Giderek daha fazla Türk tanıyorum. Bizim bölgede, Nancy'deki „Ataturquie" derneğine gidiyorum. Kısa bir süre sonra Türkiye'ye gitmeyi düşünüyorum. Oradaki jazz dünyasını daha yakından tanımak istiyorum. Çok kaliteli jazz kulüpleri olduğunu biliyorum. En önemlisi orada konser verebilmeyi çok arzuluyorum. Böylece Türk dinleyicisini de tanımak benim için olağanüstü bir önem taşıyor.

Zaten müzik sayesinde evrensel bir dile sahipsiniz. Sadece Türklerle değil dünyadaki herkesle iletişim kurabilirsiniz. Hem de profesyonel müzisyenlerle değil tüm müzik sevenlerle... Özellikle de Türk jazz severlerle. Kolay gele, bol şans ve başarılar diliyorum.

Çok teşekkür ederim. Jazz Dergisi okurlarına özlem ve sevgilerimi iletin lütfen. Kısa zamanda kavuşmak dileğiyle...

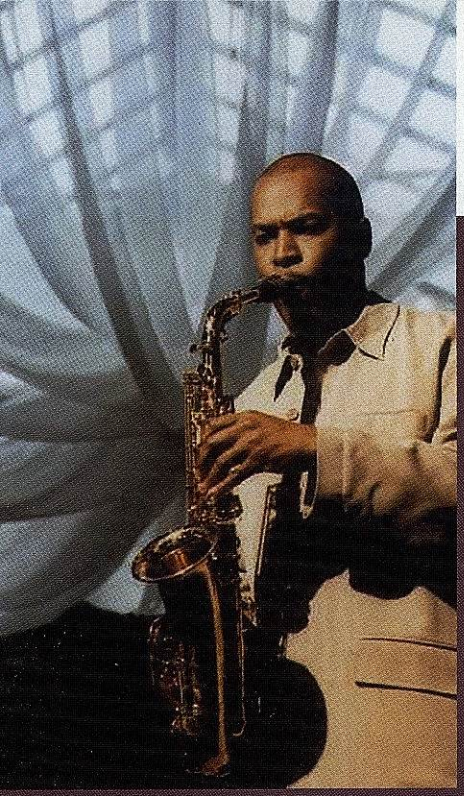

Zuhal Focan
focan@nardisjazz.com

AKSM Greg Osby ile baharı karşılıyor...

Akbank Kültür Sanat Merkezi etkinlikleri kapsamında saksofoncu Greg Osby jazz severlerle buluşuyor. Osby'ye davulda Tony Moreno, basta Hans Glawischnig, perdesiz gitarda Timuçin Şahin eşlik ediyor. AKSM'de 8 Nisan Cuma günü saat 20:00'de ve 9 Nisan Cumartesi günü saat 18:30'da sahneye çıkan Osby, 9 Nisan cumartesi günü saat 15:00'de bir de workshop gerçekleştirecek.

Saksofoncu, besteci, prodüktör ve eğitmen Greg Osby, 20 yıldan bu yana gerek kendi grupları gerekse de diğer gruplarla konuk sanatçı olarak yaptığı çalışmalarla çağdaş jazz müziğine çok önemli katkılarda bulundu.

Harward Üniversitesi'nde jazz okuyup, 1980'den 1983'e kadar Berleee College of Music'de öğrenim gören Osby, New York'a taşındıktan sonra Herbie Hancock, Dizzy Gillespie, Jack DeJohnette, ve yakından tanıdığımız, bildiğimiz pekçok müzisyen ile çalıştı.

Indigo'da jazz,

16 Nisan 2005, Cumartesi, Jason Moran - Bandwagon

6 yaşında piyano dersleri almaya başlayan, 1975 Texas doğumlu Jason Moran, asıl ilhamını Thelonious Monk ile tanışmasıyla almıştır. İlk profesyonel kaydını Greg Osby'nin 1997 tarihli Blue Note CD'si olan "Further Ado" ile yapmış; ve bu kayıt onu kısa zamanda kendi debut albümünü yapmasına olanak sağlamıştır. 1999 yılında Osby, Eric Harland, vibrafoncu Stefon Harris ve basçı Lonnie Plaxico ile birlikte çıkardığı "Soundtrack To Human Motion" isimli albüm, New York Times gazetesinde "yılın en iyi albümü" olarak nitelendirilmiştir.

Cassandra Wilson, Joe Lovano, Ravi Coltrane gibi isimlerle de çalışmalar yapan Moran, San Francisco Jazz Commission ve Chamber Music America tarafından ödüllendirilmiştir.

13 Mayıs 2005, Cuma, Dominic Miller

15 yaşında gitar çalmaya başlayan ve şu anda 45 yaşında olan Buenos Aires'li sanatçı Dominic Miller, 1989'da yapımcı Hugh Padgham'la tanıştıktan sonra Phil Collins'in "But Seriously" ve ardından 1990'da Sting'in "The Soul Cages" isimli albümlerinde çaldı.

Sting'in yıllardır birlikte çalıştığı ve "sağ ve sol elim" diye tasvir ettiği Miller, dünyanın en çok tercih edilen gitarcılarından biri olarak ayrıca The Pretenders, Paul Young, Level 42, Steve Winwood, Sheryl Crow, Peter Gabriel, Rick Wright, Rod Stewart ve Luciano Pavarotti gibi isimlerle de çalıştı. Miller aynı zamanda da basçı Pino Palladino ve davulcu Manu Katché'nin yer aldığı The Tweeters adlı proje topluluğunun da üyesi.

1995'te "First Touch", 1999'da "Second Nature", 2002'de "New Damn", 2003'te "Shapes", 2004'te "Third World" isimli solo çalışmalarını yayınlamiş; 2004 yılında şarkı listesi biraz değiştirilerek tüm dünyada yayınlanan "Shapes" albümü 100.000 gibi satış rakamlarına ulaşarak büyük başarı elde etmiştir. 2005 yılında Sting'le birlikte "Sacred Love" ve "Broken Music" turnelerine çıkacak olan "Miller, Ağustos ayında da Bath Gitar Festivalinde sahne alacak.

Dünyanın en ünlü yıldızı.
Üstelik sizinle aynı bara takılıyor.
O, bildiğiniz yıldızlara hiç benzemez.
İstediğiniz zaman onunla tanışabilir, ona dokunabilir,
birlikte dilediğiniz kadar eğlenebilirsiniz.
Artık Türkiye'de ve her zaman sizinle.

LAGER BEER
Heineken
PREMIUM QUALITY
THE ORIGINAL QUALITY
DIPLOME D'HONNEUR AMSTERDAM 1883
TRADE MARK
PARIS 1900
MEDAILLE D'OR PARIS 1875
GRAND PRIX PARIS 1889
HORS CONCOURS MEMBRE DU JURY
Heineken
meet you there

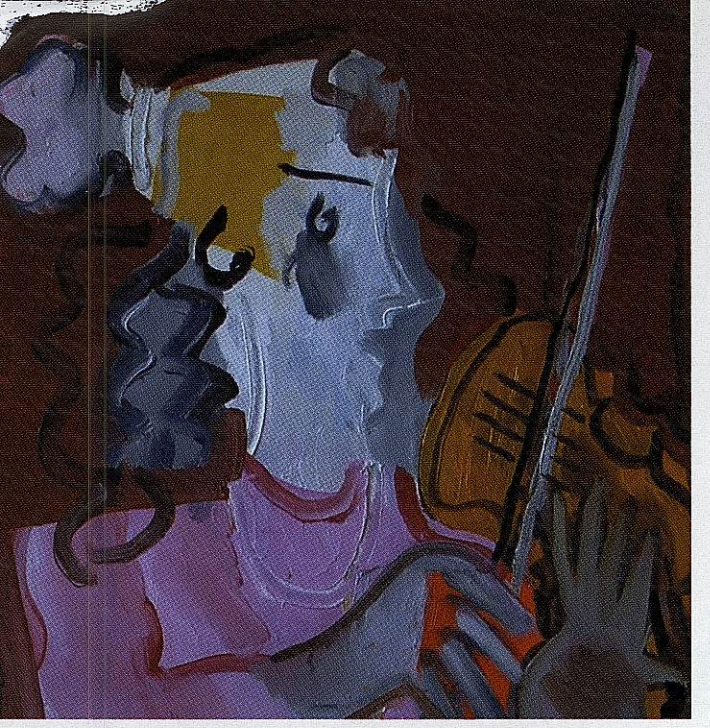

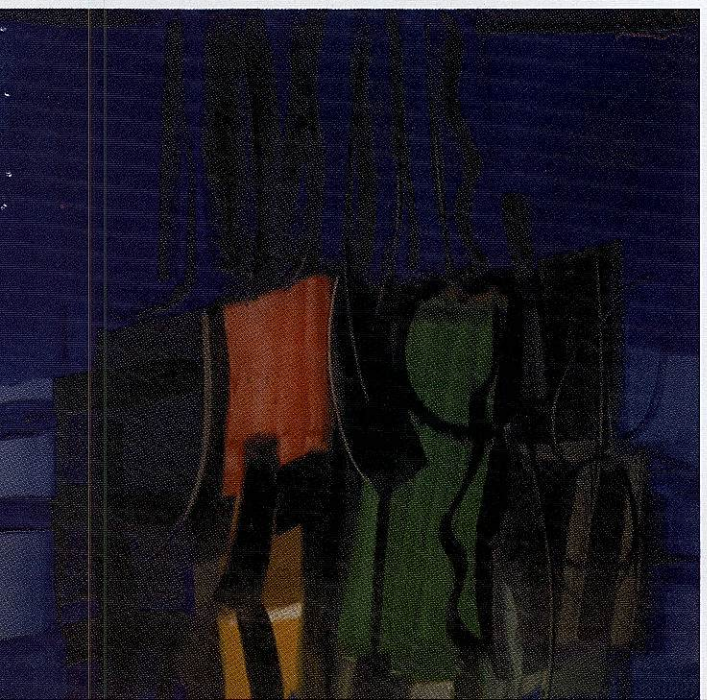

Adnan Turani'nin resimleri İş Sanat Kibele Galerisi'nde

Zaman içinde bilinmeyeni arayan ressam

İş Sanat Kibele Galerisi, soyut doğa resimleriyle tanınan Adnan Turani'nin retrospektif resim sergisini, 10 Mart – 22 Nisan tarihleri arasında sanatseverlerle buluşturuyor

Doğasal biçimi, kendine heyecan veren biçim haline getirmeyi görev edinen ve bunu yaparken her seferinde ayrı bir serüven, bir didinme ve araştırma içerisine giren Adnan Turani'nin yağlıboya resimleri, desenleri ve serigrafilerinden oluşan retrospektif resim sergisi İş Sanat Kibele Galerisi'nde sanatseverlerle buluşacak.

Resim sanatının bir biçimleme ve renk kültürüne dayandığını düşünen Turani, doğada olmayan etki biçimini araştırarak resimlerine yansıtma sürecini şöyle anlatıyor: "Çevremde gördüklerimden heyecanlanıyorum. Ama ilginç olan, doğa biçiminde bana heyecan veren biçim ve biçimlendirme dili olmaması. İşte bana düşen görev ya da benim kendime yüklediğim görev, doğasal biçimi bana heyecan veren biçim haline getirmek. Tabii bu heyecan verici biçimi bulmam, her seferinde bir serüveni, bir didinmeyi, bir araştırmayı yaşamamı gerektiriyor. Öyle bir serüven ki bunda doğa biçimi değil, resimsel boya biçimlenmesi, boyayı biçimlendirme; tasvir değil, iç yaşantı resmi; doğasal renkler değil, resimsel çarpıcılığın farklı renkleri sizin gönlünüzden çıkıyor. İtiraf etmem gerekiyor. Boyasal heyecan verici biçimin araştırılması sırasında insanı şaşırtan buluşlarla karşılaşabiliyorsunuz. Yaptığım, işte böyle bir şey."

Halen Güzel Sanatlar Fakülteleri'nde öğretim üyesi olarak çalışan ve birçok öğrencinin yetişmesinde katkısı olan Prof. Dr. Adnan Turani, Hacettepe ve Bilkent Üniversiteleri'ndeki Güzel Sanatlar Fakülteleri'nin kuruluşuna emeği geçmiş bir bilim adamı.

1925 yılında İstanbul'da doğan Turani, Ankara GEE Resim Bölümü'nü bitirdikten sonra bir süre öğretmenlik yaptı ve II. Dünya Savaşı sonrası 1416 sayılı kanunla resim dalında bir kişi için açılan Avrupa sınavını kazanarak Almanya'ya gönderildi. 1953-1959 yılları arasında Münih'te eğitim gören Turani, 1973 yılında "Modern Plastik Sanatları Yaratan Etkenler" adlı tezi ile Doktorasını verdi ve 1978'de "Resimde Geometri" adlı teziyle de Doçent Doktor oldu. 1986'da, o sıralar henüz kurulmakta olan Bilkent Üniversitesi Plastik Sanatlar Bölümü'nün başına getirildi ve burada 1990 yılına değin çalıştı. Bu tarihte kendi isteğiyle emekli olan Adnan Turani, kendi atölyesini kurarak çalışmalarını sürdürdü.

Plastik sanatlar, sanat felsefesi ve sanat tarihi üzerine yayımladığı kapsamlı eserleriyle de tanınan Turani, yurtiçi ve yurt dışında pek çok sergi açtı; Fransa, İtalya, Almanya, İspanya, Yugoslavya, Japonya, Hindistan, Mısır, İsrail ve İsviçre gibi ülkelerde birçok önemli bienal ve uluslararası sergide yer aldı.

Sanatçının eserleri Musée de L'art Moderne (Elisabeth Rubinstein) Tel Aviv; Amman Royal Museum of Fine Art Ürdün; Koopenhag Kraliyet Sarayı; Museum of Ben Gray Fondation Illinois USA; Carpi Museum of Xvlographie İtalya; Hacettepe Üniversitesi Konukevi Sanat Koleksiyonu; Eskişehir Anadolu Üniversitesi Sanat Koleksiyonu; Cumhurbaşkanlığı Köşkü Sanat Koleksiyonu; İş Bankası, Ziraat Bankası ve Merkez Bankası koleksiyonları; Kültür ve Turizm Bakanlığı koleksiyonları ile Ankara, İstanbul, İzmir gibi kentlerimizin yanı sıra Amerika, Almanya, Kanada, Japonya, İtalya ve İsrail gibi yabancı ülkelerin özel koleksiyonlarında yer alıyor.

İki kez Devlet Resim Ödülü'ne layık görülen sanatçının bugüne kadar kazandığı ödüller arasında Ankara Sanat Kurumu 1992 Yılın Sanatçısı Ödülü, 1993 Sedat Simavi Ödülüi 1996 Uluslar arası Plastik Sanatlar Derneği Onur Ödülü, 1997 Hacettepe Üniversitesi Sanat Ödülü, 1998 Anadolu Üniversitesi "Onursal Doktora Ödülü" ve 2000 Çağdaş Sanatlar Vakfı Ödülü sayılabilir.

İŞ SANAT KÜLTÜR MERKEZİ,
KİBELE SANAT GALERİSİ
Tel: (0212) 316 15 80
Sergi Pazar ve Pazartesi hariç, her gün 10:00-19:00 arasında izlenebilir.

Nisan ve Mayıs'da

Babylon

Global Percussion Night
PETE LOCKETT - FAHRETTİN YARKIN
Dünya müziği

7 Nisan Perşembe / 21:30

Peter Gabriel, Björk, Bill Bruford, David Torn, Jon Spencer Blues Explosion, Snead O'Connor, Zakir Hussain, Nitin Shawney, Pet Shop Boys, Beth Orton, Trans-Global Underground, Adrian Sherwood, Luke Vibert, Suga Babes, Londra Filarmoni Orkestrası ve daha niceleri...

Multi-perküsyonist Pete Lockett'in verimli ve kapsamlı çalışmalarını özetlemek için birlikte çalıştığı müzisyenlerin adlarını sıralamak bile yeterli olabilir.

Dünyanın her köşesinden enstrüman ve perküsyon çeşitlerine kendisini adayan Pete Lockett her tür müzikle kucaklaşan bir yetenek. Hint çalgıları, Ortadoğu ve Latin perküsyonlarında yeteneğini konuşturan Lockett, İrlanda, Nijerya, Batı Afrika ve Japonya'ya has enstrümanlarla da haşır neşir oluyor. Lockett'in geniş koleksiyonunda kendisinin özel olarak geliştirdiği vurmalı çalgılar ise ayrı bir yer tutuyor. Pop-rock, avangarde ve serbest caz, funk, etnik, folk, blues ve deneysel çalışmalarda etnik müzik aletlerini kendi kültürel ortamları dışında bambaşka müzikler içine eğreti şekilde değil mükemmel uyum içinde oturtması Pete Lockett'in başarısının sırrı. Stüdyo çalışmaları, albüm kayıtları, festivaller ve canlı konserler ile müziğin her alanında kendisini ispatladı.

Film müziklerine de el atan Lockett, Bond serilerinden Die Another Day, Tommorrow Never Dies, The World is not Enough için müzik yaptı. City of Angels, The Insider, The Bone Collector, Moulin Rouge, The Quiet American, Snatch ve birçok reklam müziği Pete Lockett'in yeteneğinden payını aldı. Londra'da The Royal Academy of Music'te ders veren Lockett, Rhythm dergisi tarafından en iyi perküsyoncular arasına seçildi. Lockett, Babylon konseri için ülkemizin en yetenekli perküsyoncularından biri olan Fahrettin Yarkın ile ortak bir çalışmada buluşuyor. Nefes kesecek performansta konuk yerli müzisyenler de Lockett ve Yarkın'a eşlik ediyor.

NICOLA CONTE

15 Nisan Cuma / 23:00
16 Nisan Cumartesi / 23:00

Nicola Conte'nin müziğinin izini sürdüğümüzde ritmik ve melodik altyapılarla özdeşleşen geç 50'ler ve erken 60'lar jazz'ına ulaşırız. Müzisyenin çok yönlülüğünü işaret eden diğer olgular ise Morricone ve Piccioni gibi film müziği bestecilerinde aldığı ilham, Afro-Amerikan müziğine olan düşkünlüğü ve dönemin acid-jazz hareketi, Müzik kariyerini 2000 yılında çıkardığı Jet Sounds albümüyle hızlandıran Conte, jazz, bossa nova ve psychedelia etrafında dönen film müzikleri ve tipik İtalyan müziği karışımından şık bir kombinasyon yarattı. Prodüktörlüğün yanısıra dünya çapında birçok kulüpte DJ'lik yapan Conte, besteci ve müzisyen kimliğini öne çıkaran single New Standards ile parlak geleceğine kesinlik kazandırdı.

Elektronik müzik etkisine sahip ancak gerçek enstrümanlardan elde edilen seslere yönelen Conte, tertemiz jazz ritimlerinin üstüste çalınarak hoş bir kulüp müziğine dönüşmesini sağladı. Trüby Trio, Koop, Five Corners Quartet, Hi-Five için yaptığı çalışmalar ve remikslerde elektronikleri ekleyerek farklı bir yeni nesil caz yorumuna ulaştı. Miles Davis, John Coltrane, Art Blakey gibi jazz'cıların plaklarını dinleyerek büyüyen Conte'nin albümü müzik marketlerde bu jazz'cıların albüleriyle aynı raflarda yeralıyor. Blue Note'dan çıkan Other Directions albümüyle Türkiye'de de çok tanınan sanatçı Babylon konserinde İtalyan müzisyenlerle birlikte modern jazz'ın yeni standardlarını beğenimize sunacak.

Nublu Records presents
ISTANBUL SESSIONS by İLHAN ERŞAHİN
nu jazz/funk/soul/hiphop

8 Nisan Cuma / 23:00

İlhan Erşahin, New York uçağından bu kez yalnız iniyor ve kendi plak şirketi Nublu Records'a Istanbul'da da start vermek üzere yeni bir proje yerine, müzisyen arkadaşlarından oluşan harika bir jam band topluyor.

Her biri enstrümanının ustası olan ve farklı dönemlerde Erşahin ile farklı projelerde yer alan bu geniş kadro doğaçlama yetenekleri ve müzikal ruhlarındaki ortak paydalar üzerine geliştirecekleri ve elektronikadan, jazz'a, dub'dan alaturka'ya kadar uzanacak geniş bir perspektifte neler yapabildiklerini gösterecek...

İlhan Erşahin - tuşlu çalgılar, saksofon; İmer Demirer - trompet; Aykut Sütoğlu - klarinet; İzzet Kızıl - perküsyon; Alp Ersönmez - bas; Mert Önal - davul; Smadj - elektronik altyapılar

SHERMAN ROBERTSON & BLUES MOVE

28 Nisan Perşembe / 21:30
27 Nisan Çarşamba / 21:30

Efes Pilsen Blues Nights bir blues efsanesini daha Babylon sahnesinde dinleme fırsatını sunuyor. Blues severlerin yakından tanıdığı gitarist, şarkıcı ve söz yazarı Sherman Robertson blues uğruna düştüğü yollar nihayet İstanbul'a varıyor. 'Dertlerinizi unutun, ben dans müziği çalıyorum' diyor Robertson. Zydeco müziğinin akordeon ustası Chenier tarafından genç yaşta keşfedilen Robertson, grupla çıktığı turnelerde seyircinin ruh halini okumayı Chenier'den öğrendiğini özellikle belirtiyor.

Sherman Robertson - gitar, vokal / Mike Hellier - davul/ Julian Grudgins - klavye/ John Molonay - bas

THE SPIRIT MUSIC JAMIA featuring MESHELLNDEGEOCELLO

21 Mayıs Cumartesi / 23:00
22 Mayıs Pazar / 21:30

Grammy'e defalarca aday gösterilen yetenekli basçı Meshell, Prince'ten Madonna'ya, Alanis Morrisette'ten Lenny Kravitz'e, Herbie Hancock'tan George Clinton'a kadar pek çok sanatçıyla birlikte çalıştı. Funk, soul, jazz, ve elektronik müziği sofistike şekilde birleştiren müzisyen son albümü Comfort Woman'da dub ve reggae ritimleri üstüne "soul" dolu bir sesle söylerken bir yandan da rock'la flört ediyor. Şarkı yazarlığı ve enstrüman kullanımı üzerine eleştirmenlerden sadece olumlu yorumlar alan Meshell, neo-soul'un annesi olarak anılıyor. Meshell aslen Swahili'li ve zor telaffuz edilen soyadı Ndegeocello ise Swahili dilinde 'bir kuş kadar özgür' anlamına geliyor. Funky beat'lerden vazgeçmeyerek kendi tanımıyla galaksiler arası psychedelic müziğinde sevgi üzerine yoğunlaşıyor. The Spirit Music Jamia projesiyle ilk defa İstanbul'da.

AŞKIN ARSUNAN

19 Nisan Salı / 21:30

İlk solo albümü One A Day in ardından John Scofield ve Sezen Aksu'nun da konuk olarak katıldığı İstanbul Jazz Festivali performansı ile birlikte bir dizi konser veren Aşkın Arsunan, Norveçli saksofoncu Bendik Hofseth'in de yer alacağı ikinci solo albümü Down To Earth Projectin hazırlıkları sürerken uzun bir aradan sonra tekrar Babylon'da. 'One A Day' ve 'Down To Earth Project'ten bestelerivle, jazz standartlarını kendine has aranjmanlarıyla seslendirecek olan Aşkın Arsunan'a bazı parçalarda da vokaliyle Duygu Tipigil eşlik edecek.

Aşkın Arsunan - piyano, Şenova Ülker - trompet, Yahya Dai - saksofon, Volkan Hürsever - kontrbas, Volkan Öktem - davul, Duygu Tipigil - vokal

MUVAFFAK "MAFFY" FALAY QUINTET"

10 Mayıs Salı / 21:30

75 yaşındaki Türk asıllı efsanevi trompetçi Muvaffak "Maffy" Falay Chet Baker, Dizzy Gillespie geleneğini devam ettiren müzisyen beşlisini 1985 senesinde kurdu. Muvaffak "Maffy" Falay Quintet kendi sofistike tarzlarında 50'li yılların hareketli jazz'ı be-bop ve swing'i yorumluyor. Maffy Falay ve Bernt Rosengren'ın özgün besteleri ve bee bop'un yanı sıra, grup, Charlie Parker blues'u, baladlar ve Mobley, Dorham, Horace Silver, Tina Brooks ve McCoy Tyner gibi dev cazcıların bestelerinden de oldukça zengin bir çeşni sunuyor. Muvaffak "Maffy" Falay - trompet, flugelhorn, Aka Johansson - piyano, Gunnar Bergsten - bariton saksofon, Markus Wikstrom - kontrbas, Mehmet İkiz - davul

Roxy High Jazz® geceleri
BUGGE WESSELTOFT
ile devam ediyor...

Norveç Nu-Jazz sahnesinin parlak yıldızı piyanist, besteci, prodüktör ve aynı zamanda Beady Belle gibi isimleri müzik dünyasına kazandıran Jazzland Records'ın sahibi Bugge Wesseltoft "New conception of Jazz" projesiyle 27 Nisan'da Roxy High Jazz Geceleri'nde Jim Beam desteğiyle sahne alıyor. Elektronika, kulüp ve jazz'ı harmanlayan müziği ile dikkat çeken ve hatırı sayılır bir hayran kitlesi edinen sanatçı ülkemizde en son 2003 yılında izlenmişti.

Bugge Wesseltoft, postmodern Nordik jazz geleneği sound'uyla başladığı müzik hayatını, Jan Garbarek ve Gilles Peterson gibi dev isimlerle yaptığı çalışmalarla sürdürdü. 1995'te kurduğu New Conception of Jazz grubuyla "geleceğin jazz'ı" olarak adlandırılan bir çığır açan Wesseltoft'un ismi günümüzde Miles Davis, Chick Corea ve Erik Satie ile birlikte anılıyor. Tüm dünyada DJ'ler tarafından da benimsenen sanatçının en çok çalınan parçaları arasında BBC'de Gilles Peterson'ın çaldığı "Feel Good" ve Café del Mar tarafından en iyi deep-house/chill parçası olarak albüme alınan "Existence" (Chilluminati) ilk akla gelen parçalar arasında yer alıyor.

Wesseltoft Jazzland' den çıkardığı ilk albüm olan "New Conception of Jazz"(1996) Norveç Grammy'si sayılan 'Spellemannprisen' ı aldı. Güncel modern jazz'da bir klasik haline gelen bu albüm deep house, tekno, ambient olduğu kadar deneysel jazz dünleyicilerine de yabancı gelmeyen dinamik bir sound olarak ortaya çıktı. Akustik jazz'ı tekno ile birleştiren "Sharing" (1999), "Jazzland Remixed" (2000, Jazzland),"Moving" (2001), "Out Here In There" (Jazzland, 2002) ve Wesseltoft'un en iyi canlı kayıtlarından seçkiler içeren "New Conception of Jazz Live" (2003, Jazzland) adlı albümlerinden sonra Bugge Wesseltoft bu yıl kaydettiği albümünün 1996'tan beri edindiği müzikal deneyimleri aktaran en iyi elektronik ve akustik jazz karışımı albüm olduğunu belirtiyor.

Deep house, tekno, ambienti geleneksel ve deneysel jazz formlarıyla karıştırarak yaptığı müziği ile yepyeni bir tür ortaya çıkartan Bugge Wesseltoft klavyesinin başında sahnedeki enerjisi ve synthesizer, pikaplar, saksofon ve davuldan çıkan büyüleyici ritm ve seslerle Roxy'de müzikseverlere eşsiz bir müzik ziyafeti sunacak.

Z.Emre Memecan
emre_memecan@hotmail.com

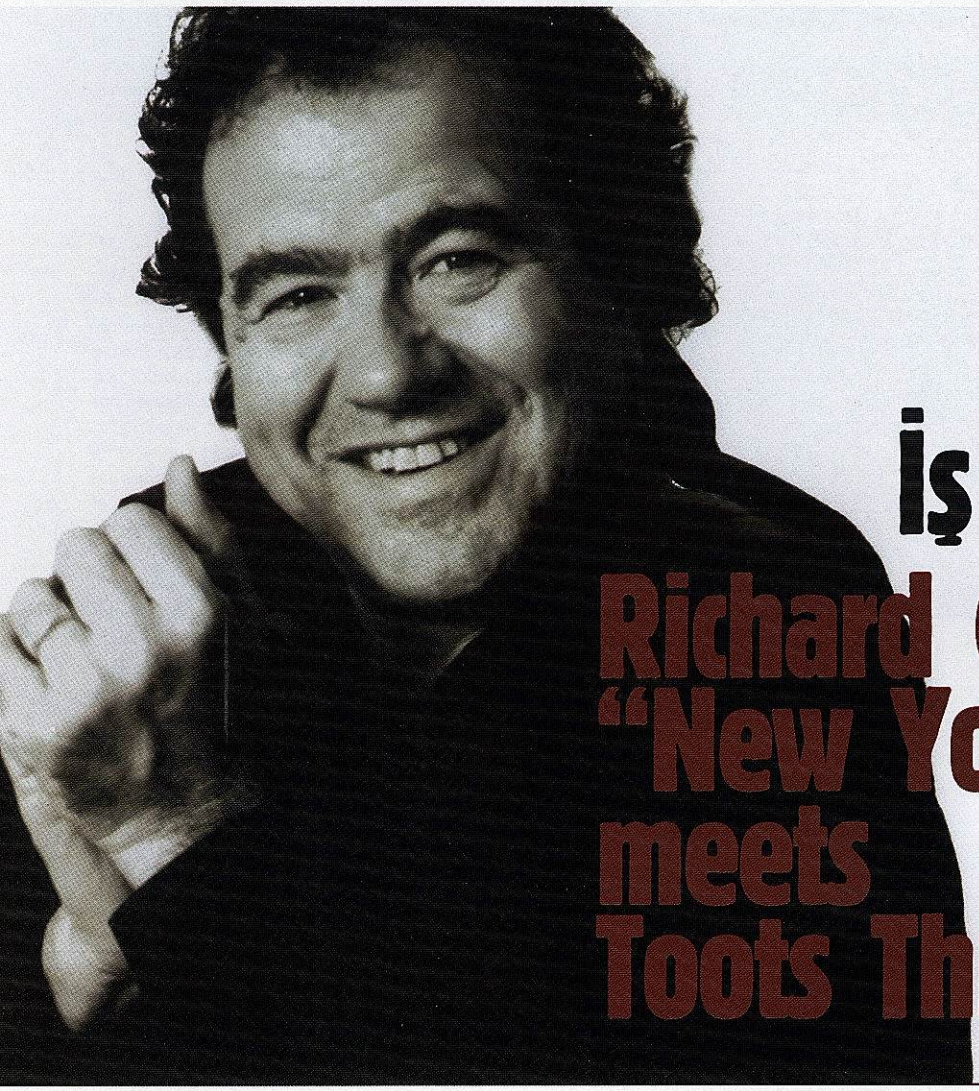

İş Sanat'da Richard Galliano "New York" Trio meets Toots Thielemans,

17 Mayıs 2005

Akordeon ve bandoneon ustası Richard Galliano İstanbul'u komşu kapısı yaptı. Bu kez sanatçı jazz'ın bir devi ile Toots Thielemans ile geliyor. Gerçekten bu konseri kaçırmayın!

Sanatçıyı dergimizin geçmiş sayılarında tanıtmış ve kendisi ile röportajlar yapmıştık. Bu kez sizlere konserin çok önemli müzisyeni, Toots Thielemans'ı tanıtmayı istiyoruz.

Küçük Bir Gülümseme İle Gözyaşı Arasında

Profesyonel kariyeri en üst düzeyde 60 yılı aşkın bir süredir devam eden bir sanatçı için ne denebilir ki? Biz fanilerden biri Toots Thielemans'ın müziği için "küçük bir gülümseme ile göz yaşı arasında" demiş bir vakitler. Sanatçının kendisi de müziğini en iyi tarif eden sözün bu olduğunu düşünüyor: "Aynen pastel renklerle resim yapar gibi, kırmızı veya siyah değil, aradaki tonlarda; minör ile majör, mutlu ile kederli arasında, işte bunlar benim çalmayı sevdiğim notalar.."

Armonika deyince bir çok kişinin aklına herhalde "Blues Brothers" filmindeki John Belushi ve Dan Ackroyd tipindeki müzisyenlere eşlik eden, oyuncaktan hallice bir enstrüman geliyordur. İlk olarak, sanatçının kullandığı enstrüman daha çok pop ve blues'da kullanılan basit, diatonik enstrümandan daha sofistike, kromatik armonika denilen, 12 yarım tonluk gama sahip olan bir enstrüman. Asıl önemlisi ise, Toots Thielemans bu enstrümanla be bop tarzının karmaşık dünyasında kimsenin hayal dahi edemeyeceği bir işi gerçekleştirerek, jazz'daki efsane isimler arasında yer almayı başarmış bir sanatçı. Ondan önce sadece folk ve blues müziğinde görülen armonika onun elinde başka bir şeye dönüşmüş. Jazz dünyasında genel olarak kabul edilen bir gerçek var ki o da Thielemans'ın armonikada ürettiği be bop başyapıtlarını başka birinin bir daha asla yapamayacağı ve diğer tüm denemelerin sadece ve sadece onun yaptıklarının tekrarından ibaret olduğu. Toots Thielemans biraz da espirili bir şekilde bunu şöyle anlatıyor: "Charlie Parker'ın çaldığı bir parçayı nota nota çalmayı deneyin bir kez, asla yapamazsınız; bu enstrümanla cümleler kurmak ve notaları birbirine bağlamak güçtür, notaların arasındaki boşlukları duyarsınız. Dolayısıyla parçanın tamamını, notaları bir bütün olarak hazmetmeniz, daha sonra da sıkarak bir armonika blenderinden geçirmeniz gerekir!" Formal bir müzik eğitimi almamış olan sanatçı, bir röportajında da "ben armonikada gamları çalışmayı bile hiç denemedim, sadece akor geçişlerini çalmaya uğraşırdım" diyor.

Asıl adı Jean Baptiste Thielemans olan sanatçıya "Toots" takma adı kariyerinin çok başlarında, 1946 yılında daha amatör olarak müzik yaptığı Le Jazz Hot grubundayken takılmış. Bu ismin pek de "cool" olmadığını düşünen gruptaki arkadaşları, o günlerde revaçta olan Toots Mondello (s, Benny Goodman orkestrası) ve Toots Camarata (aranjör) gibi müzisyenlerden esinlenerek Toots adını uygun görmüşler ve bu isim öylece üzerine yapışıp kalmış!

Toots Thielemans 1922 yılında Brüksel'de doğmuş. Çok küçük yaşlardan itibaren ailesinin işlettiği pubda vakit geçirmeye başlamış ve Pazar günleri oraya çalmaya gelen akordiyoncuyu ilgiyle izlemiş. Devamlı müşterilerden birinin ısrarıyla babası henüz üç yaşındayken ona bir akordiyon almış. Formal bir müzik eğitimi olmayan sanatçı, onyedi yaşındayken seyrettiği bir filmde oynayan ünlü Amerikalı müzisyen Larry Adler'den etkilenerek kendisine bir armonika satın almış ve kendi kendi-

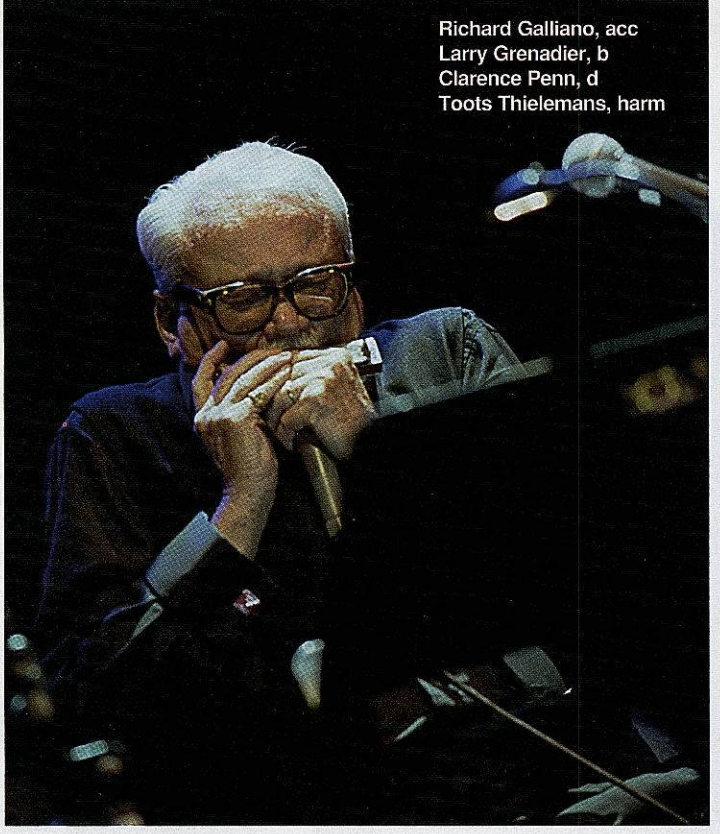
Richard Galliano, acc
Larry Grenadier, b
Clarence Penn, d
Toots Thielemans, harm

ne çalmayı öğrenmiş. Ancak, yine o yıllarda geçirdiği bir solunum yolları rahatsızlığından dolayı uzun süre yatağa bağlı kalınca, bu heves fazla da uzun sürememiş. Kendi tabiriyle "jazz virüsünü alması" da yine o yıllarda eline geçen 1930'larda yapılmış bir Louis Armstrong plağını dinlemesiyle olmuş.

2. Dünya Savaşı sırasında ailesiyle ilk önce Fransa'ya göçüp, tekrar geri geldikten sonra 1944'de Brüksel'de kulüplerde çalmaya başlamış. Beraber çaldığı müzisyenlerin ondaki yeteneği görüp ısrarla armonika yerine "doğru dürüst bir enstrüman" çalması gerektiğini söylemeleri üzerine, Django Reinhardt'tan etkilenerek gitar öğrenmeye girişmiş. Sadece üç saat gitar dersi alan sanatçı o yılları, "sürekli Django'nun plaklarını dinleyip, sololarını taklit etmeye çalışıyordum" diye anlatıyor. Yine de, gitarcı olarak tanınmasına rağmen, ilk kez bir Dizzy plağını dinleyerek başlayan be bop ile tanışıklığı onu ilk aşkına geri döndürür ve armonikada bu formu keşfetmeye uğraşır. Grubuyla çaldığı bir kulüpte ilk kez dinleyici karşısında bir Charlie Parker bestesini çalıp gördüğü ilgiden sonra da bir daha asla armonikasını bırakmaz. 1982 yılında felç geçirip sol tarafı önemli ölçüde tutmaz hale geldikten sonra dahi zamanla iyileşerek çalmayı sürdürür. O yıllarda yapılan bir röpörtajda, "artık eskisi gibi hızlı ve çok nota çalamıyorum ama hala iyi notaları çalabiliyorum" demiş!

Uluslararası düzeyde ilk çıkışını 1949 yılında Londra'da bir konser için katıldığı Benny Goodman orkestrasıyla ve 1950 yılında aynı grubun bunu takip eden Avrupa turnesiyle ile yapmış. Bu turneyi takiben aynı yılın sonunda bir konserde Charlie Parker ile sahneyi paylaşmış. 1952 yılında Amerika'ya giden Thielemans, Tony Scott'un (s) yardımıyla bir süre kulüplerde çalıp, Miles Davis ve Milt Jackson'un da bulunduğu Charlie Parker'ın grubunda bir kaç hafta süren bir çalışma ile dikkatleri üzerine çekerek, 1953 yılında armonika ve gitar çalmak üzere George Shearing'in beşlisine katılmış. Altı yıl devam eden bu beraberlik Thielemans'ın bir jazz müzisyeni olarak kendisini kabul ettirdiği ve profesyonel anlamda da bir nevi "rahatladığı" dönem olmuş. Ancak sıradışı bütün sanatçıların hikayelerinde bir benzeri olduğu gibi, Toots Thielemans da "Amerika'ya bütün hayatım boyunca eşlikçi olarak çalmak için gelmedim herhalde" diye düşünerek 1959 yılında gruptan ayrılmış.

Grupta çaldığı dönemde Thielemans ününe ün katan enteresan başka bir yönünü daha geliştirmiş. Gitarcı olarak tanınan, armonika ile ünlenen Thielemans ıslık çalarak bir efsane olmuş. Sanatçı her yerde, her fırsatta ıslık çalan biri olarak, basçı Slam Stewart'ın çalarken mırıldanarak kendi müziğine eşlik ediyor olmasını ilginç bulurmuş. George Shearing'in orkestrasında çalarken grubun basçısının ısrarları üzerine bir gün aynı şeyi kendisi de denemeye karar vermiş ve gitarla çaldığı melodiye bir oktav aralıkla ıslıkla eşlik etmeye başlamış. Zamanla sanatçının alamet-i farikası haline gelen gitar ve ıslık tarzı büyük ilgi görmüş ve özellikle de İsveç'de çok popüler olmuş. Bu şekilde yaptığı ilk kayıtlardan biri Shirley Horn'a eşlik ettiği "I am Beginning to See the Light". Bu özelliği aynı zamanda da sanatçıya daha sonraları ticari açıdan bir çok yeni kapılar açmış. Thielemans bir kulak problemi dolayısıyla ne yazık ki artık konserlerinde artık eskisi kadar ıslık çalmıyor.

Jazz müzisyenleri için hiç de kolay olmayan o yıllarda tekrar Avrupa'ya dönen sanatçı, bir süre İsveç'de yaşamış. İşte tam da o yıllarda başka bir olağanüstü olay gerçekleşmiş ve sanatçının "emeklilik sigortası" diye nitelendirdiği fenomen devreye girmiş! Sanatçının, blues akorlarıyla bezenmiş, vals temposunda bestelediği, oldukça basit bir melodisi olan "Bluesette" adlı parça, 1962 yılından beri dünyanın dört bir yanında en çok çaldığı, en iyi bilinen ve hala daha kendisine para kazandıran bir başarı öyküsü olmuş. Bu parçayı o kadar fazla sayıda müzisyen o kadar farklı yorumlarla çalmış, beste hala o kadar farklı yerlerde kullanılmaya devam ediyor ki, muhtemelen kendisinden sonra da mirasçılarının emeklilik sigortası olmaya devam edecek! Bu parçanın en enteresan yorumlarından biri de 1986 yılında yapılan ve konser kayıtlarından oluşan "Do Not Leave Me" adını taşıyan albümde yer alıyor: Thielemans'ın ıslıkla çaldığı bölümü hep birlikte izleyiciler çalıyorlar!

Bundan sonrasında Toots Thielemans'ın jazz dünyası dışında da inanılmaz ölçüde tanınmasını sağlayan enteresan olaylar var: Ünlü çocuk dizisi "Susam Sokağı" için besteleyip armonika ile çaldığı tema müziği, Old Spice markası için ıslıkla çaldığı reklam cıngılı, "Midnight Cowboy", "Sugarland Express" gibi filmler için yaptığı besteler bunların en iyi bilinen örnekleri. Sanatçı bir ropörtajında bu çalışmaları fazla da abartmamak gerektiğini belirtirken, aslında ne ifade ettiğini şöyle anlatmış: "Pek de fena bir yol değil, bir cıngıl için iki saat çalışıyorsun, sonra bir yıl kiranı ödüyor!".

Bu arada bütün yaptıkları bunlardan ibaret değil tabii ki. Sanatçı, Quincy Jones'un 1969 ile 1974 yılları arasında yaptığı big band çalışmalarının ve kayıtlarının tamamın önemli bir parçası. En önemlilerinin arasında "Smackwater Jack", "Walking in Space" gibi çalışmaların olduğu bu kayıtlarda, Jones'un aranjmanlarıyla Thielemans'ın hem melenkolik hem de funky tarafını dinlemek mümkün. 1978 yılında Bill Evans ile birlikte kaydettiği "Affinity", 1980 yılında Montreux Jazz Festivali'nde Dizzy Gillespie ve Oscar Peterson ile yaptığı kayıtlar ve yine aynı yıl Ella Fitzgerald'a eşlik ettiği "Ella Abraca Jobim", uzun bir turneden sonra Jaco Pastorius ile kaydettiği 1981 tarihli "Word of Mouth" sanatçının önemli çalışmaları arasında yer alıyor.

Yukarıda sayılanlardan başka, sanatçının 60 yılı aşkın kariyerinde neler yaptığı ile ilgili olarak biraz fikir sahibi olmak için sıralanabilecek albümler "Man Bites Harmonica" (Pepper Adams ve Kenny Drew ile), Live In The Netherlands (Joe Pass ile), Only Trust Your Heart (muhtemelen en iyi jazz albümlerinden biri), The Silver Collection, ve 1998 tarihli"Chez Toots"(Diana Krall, Shirley Horn, Dianne Reeves gibi misafir vokalistlerin yer aldığı, klasikleşmiş Fransız şarkılarının yorumlarından oluşan ve geleneksel jazz dinleyicisinin dışındaki kulaklara da hitap edebilecek bir çalışma) ve 2001 tarihli Toots Theielemans & Kenny Werner (ikilinin uzun yıllara dayanan müzikal geçmişlerinin nasıl bir noktaya geldiğini görmek açısından çok ilginç).

Bunlara sanatçının Brezilya müziği ile özel ilişkisini eklemeden olmayacak. Jazz dünyasında bir çok kişi Stan Getz'den sonra Brezilya müziğinin en iyi dostunun Toots Thielemans olduğunu düşünüyor. İlk kez 1972 yılında şarkıcı Elias Regina'ya eşlik etmek için giden Thielemans, Brezilya müziğinin armonik ve melodik yapısının ne kadar emprovizasyona açık ve bebop tarzı çalmaya uygun olduğunu bizzat yaşayarak tecrübe etmiş. Daha sonra 1990'lı yıllarda, besteci Miles Goodman ve özellikle de çeşitli ortamlarda birlikte çaldığı gitarcı Oscar Castro-Neves'in teşvikleri ve besteci İvan Lins, Gilberto Gilo, Luis Bonfa, Milton Nascimento, Edu Lobo, Eliane Elias gibi Breziyalı bir çok ünlü sanatçının işbirliği ile Brazil Project Vol. I-II isimli iki başarılı albüme imza atmış. Bunlara bir de sanatçının 75. doğumgünü dolayısıyla 1998 yılında Brüksel'de 8000 kişinin önünde yapılan ve jazz dünyasının bir çok ünlü isminin katıldığı konserin kaydını eklemek gerekir.

Toots Thielemans ilerlemiş yaşına rağmen hala çalışmalarını sürdürüyor. Oldukça yeni tarihli bir röpörtajında emekliliğin lafını bile duymak istemediğini belirterek "müzik benim içi nefes almak gibi, o olmazsa ben de yokum" demiş. Bu durumda siz de "küçük bir gülümseme ile gözyaşı arasında bir nefes almak için" 17 Mayıs tarihinde saat 20:00'de İş Sanat'da olursanız İstanbul'daki jazz severler için tarihi denilecek bir konseri kaçırmamış olursunuz.

09 Nisan Jullian Lloyd Weber (viyolonsel), Bossa Nova
21 Nisan Michel Camilo (piyano), "Solo"
17 Mayıs Richard Galliano, feat. Toots Thielemans

Hayal gibi...

BeoSound 9000
Altılı CD Çalar, Radyo

BeoLab 5
Hoparlör
(Mekanın akustiğine göre kendini kalibre eder.)

Gerçek: 24 ay taksitle.

BANG & OLUFSEN hayalini gerçekleştirmenizin tam zamanı. Mağazalarımızdan tek imzayla Garanti Bankası Tüketici Kredisi alın. Vade farksız 24 taksitle, dilediğiniz BANG & OLUFSEN'e sahip olun. Bu benzersiz ses ve görüntü keyfini bir an önce yaşamınıza katın.

İstinye Showroom	Tel: 0212 229 98 45
Caddebostan Showroom	Tel: 0216 467 71 00
Nişantaşı Showroom-Beymen	Tel: 0212 343 04 56
Ortaköy Corner-Mozaik	Tel: 0212 327 05 95
Ankara Showroom	Tel: 0312 427 51 73
İzmir Showroom	Tel: 0232 388 19 90

BANG & OLUFSEN

Efsane Müzik ve Görüntü Sistemleri A.Ş. Türkiye'de tek yetkili Bang & Olufsen distribütörüdür.
www.bang-olufsen.com

WUNDERMAN

Nardis Jazz Club, jazz severleri baharla ağırlıyor...

Nardis'te konserler, projeler, yepyeni isimler, çok kıymetli müzisyenler ile heyecanlı geceler yaşıyor.

Şubat ayında Nardis'te inılmaz Polonyalı piyanist Andrej Jagodzinski trio'suyla inanılmaz bir gece yaşattı. Sanatçıyı Chopin yorumuyla dinleyenler kulaklarına inanamadı.Mart ayında ise Deborah Davis (vo), Wes Anderson (as), Antinio Ciacca (p), Joris Teepe (b), Joe Farnsworth (d)'da dinleyenlerine çok keyifli geceler yaşattı. Önümüzdeki günlerde ise Nardis'te heyecanla beklenen Dave Kikoski, ABDli davulcu Brian Melvin ve Estonyalı bascı Toivo Unt ile geliyor.

12 Mayıs'ta ise Nardis'e bir başka isim piyanist Mark Isaacs geliyor.

Los Angeles Times'ın "muhteşem bir müzikal deha" olarak tanımladığı Avustralyalı piyanist, besteci Mark Isaacs Nardis'te... 1958 doğumlu sanatçı müzikal bir aileden geliyor. Stephane Grapelli, Duke Ellington ile birlikte konser ve kayıtlar da yer alan İngiliz gitar ustası Ike Isaacs sanatçının amcası olur. Diğer amca kemancı Kelly Isaacs klasikcilerin çok iyi tanıyacağı Menuhin ile birlikte çalmış bir başka sanatçı. Babası ise Petula Clark'ın gitarcısı, annesi piyanist ve caz şarkıcısı. Kökleri Irak Yahudilerine dayanıyor. Avustralya'ya göçtüklerinde Mark 4 yaşındadır.

5 yaşında piyanoya başladığında "perfect pitch" olduğu anlaşılır. 9 yaşında ise caz standartlarını çalmaya başlamıştır. 15 yaşında ilk solo piyano konçertosu TV'den verilir. Üniversiteyi Sydney'de klasik piyano üzerine okur. Aynı zamanda caz çalmaya da devam eder. New York ve Avrupa'da konserler turneler yaparken Rubin Academy of Music'de eğitimine devam eder. 1996'da ilk ödülünü alır, 1988'de Carnegie Hall konseri verir. Bunu Berlin, London, ABD, Amsterdam, Japonya, Hindistan, Çin konserleri izler.

2000'de Closer adlı CD'yi, Encounters adlı albümünü New York'da bascı Dave Holland ve davulcu Roy Haynes ile kaydeder. Daha sonraki çalışması solo piyanodur. The Elements ABC Music'den çıkar. Kanadalı trompetçi Kenny Wheeler ile uzun turneler yapar. 2002'de pekçok festivalde Jay Anderson (b) ve Adam Nussbaum (d) ile çalarlar. 2004'de aynı grupla "Live at Basement" adlı CD'yi kaydederler.

Sanatçı Romanya, Türkiye, İngiltere ve ABD'yi kaysayan turnesinin Türkiye ayağında Nardis'te sahne alacak. Turne dönüşü ise Erik Satie'yi konu alan bir kayıt için stüdyoya girecek.

nardis jazz club NİSAN AYI KONSERLERİ

Galata Kulesi Sokak No.14, Galata-Istanbul tlf. 0212-2446327

01 CUMA	**Melis Sökmen Band,** Melis Sökmen (vo), Aysun Sökmen (vo), Çağdaş Oruç (as), Burak Bedikyan (p), Ahmet Türkmenoğlu (b), Ediz Hafızoğlu (d), Tunç Çakır pe
02 CUMARTESİ	**Jelatin,** Ercüment Vural (keyb, vo), Serkan Özyılmaz (p), Alp Ersönmez (b), Turgut Alp Bekoğlu (d), Tunç Çakır (perc).
04 PAZARTESİ	**Yaz Baltacıgil & Orhan Topçuoğlu Trio** Önder Focan (g), Yaz Baltacıgil (b), Orhan Topçuoğlu (perc)
05 SALI	**Cihan Terlan "Jobim Projesi"** Cihan Terlan (g, vo), Murat Arkan (g), Kağan Yıldız (b), Müge Terlan per
06 ÇARŞAMBA	**Özge Pınar Group,** Özge Pınar (vo), Şenova Ülker (tp), Burak Bedikyan (p), Erdal Akyol feat. Şenova Ülker & Volkan Öktem(b), Volkan Öktem (d).
07 PERŞEMBE	**Deniz Dündar Trio** Serkan Özyılmaz (p), Erdal Akyol (b), Deniz Dündar (d).
08 CUMA	**CROSS VERVE GECESİ,** "Standard A La Turc" Project Önder Focan (g), Ercüment Vural (p), Şenova Ülker (tp), Erdal Akyol (b), Cem Aksel (d), Pete Lockett (perc). feat. Pete Lockett
09 CUMARTESİ	**Ebru Yazıcı & X-Groove** Ebru Yazıcı (vo), Can Çankaya (p), Alp Ersönmez (b), Mert Önal (d), Tunç Çakır (perc).
11 PAZARTESİ	**16 Telden Jazz** Önder Focan (g), Cem Tuncer (g), Kağan Yıldız (b).
12 SALI	**Janusz Szprot Quartet** Janusz Szprot (p), Sarp Maden (g), Kamil Erdem (b), Cem Aksel (d).
13 ÇARŞAMBA	**Tahsin Ünüvar Quartet** Tahsin Ünüvar (s), Selim Benba (p), Erdal Akyol (b), Deniz Dündar (d).
14 PERŞEMBE	**"AXESS TO JAZZ" Dave Kikoski & Brian Melvin Trio w/Toivo Unt** Dave Kikoski (p), Toivo Unt (b), Brian Melvin (d).
15 CUMA	**"AXESS TO JAZZ" Dave Kikoski & Brian Melvin Trio w/Toivo Unt** Dave Kikoski (p), Toivo Unt (b), Brian Melvin (d).
16 CUMARTESİ	**"AXESS TO JAZZ" Dave Kikoski & Brian Melvin Trio w/Toivo Unt** Dave Kikoski (p), Toivo Unt (b), Brian Melvin (d).
18 PAZARTESİ	**CROSS VERVE GECESİ Erkut Taçkın Band,** Erkut Taçkın (vo), Kamil Özler (g), Cem Nasuhoğlu (g), Turgay Çelik (b), Feyyaz Çakmak (d).
19 SALI	**A Capella Boğaziçi,** Seren Akyoldaş (vo), Fundagül Ince (vo), Ece Özbaylı (vo),Recep Gül (vo), H.İbrahim Halaçoğlu (vo), Ali Göktürk (vo).
20 ÇARŞAMBA	**Sezgi Olgaç Group** Sezgi Olgaç (vo), Burak Bedikyan (p), Önder Focan (g), Erdal Akyol (b), Cem Aksel (d).
21 PERŞEMBE	**Group Passiflora,** Levent Altındağ (s), Erdem Sökmen (g), Serkan Özyılmaz (p), Eylem Pelit (b), Volkan Öktem (d).
22 CUMA	**Sibel Köse & Quartet Muartet** Sibel Köse (vo), Sarp Maden (g), Genco Arı (p), Alp Ersönmez (b), Volkan Öktem (d).
23 CUMARTESİ	**23 Nisan Özel Konseri Vural & Focan "Kırmızıya Çalıyor" Projesi** Önder Focan (g), Ercüment Vural (p, vo), Alp Ersönmez (b), Erhan Seçkin (d), Tunç Çakır (perc). Konuklar; Efe Çakır (tp), Poyraz, Baltacıgil (b), İdil Meşe (g, vo), Beril Meşe (g, vo).
25 PAZARTESİ	**Çiğdem Erken Group** Çiğdem Erken (p), Cem Tuncer (g), Korhan Ogan (d), Efecan Tuncer b).
26 SALI	**Ersöz & Ersönmez & Önal Trio feat. Şenova Ülker** Serhat Ersöz (keyb), Şenova Ülker (tp), Alp Ersönmez (b), Mert Önal (d).
27 ÇARŞAMBA	**Atlas** Murat Arkan (g), Ercüment Orkut (p), Kağan Yıldız (b), Utku Ünal (d).
28 PERŞEMBE	**Quartet Muartet ,** Sarp Maden (g), Genco Arı (p), Alp Ersönmez (b), Volkan Öktem (d).
29 CUMA	**Sibel Köse Band ,** Sibel Köse (vo), İmer Demirer (tp), Serkan Özyılmaz (p), Kamil Erdem(b), Cem Aksel (d).
30 CUMARTESİ	**"Purple in Blue" Project ,** Şenova Ülker (tp), Çağdaş Oruç (as), Barış Ertürk (ts), Emre Kayhan (tb), Burak Bedikyan (p), Önder Focan (g), Alp Ersönmez (b), Erhan Seçkin (d), Ebru Yazıcı (vo).

Can Ergelmiş
canergel@hotmail.com

DAVE KIKOSKI

Dave Kikoski, Brian Melvin Trio'yla birlikte 14-15-16 Nisan tarihlerinde, "AXESS TO JAZZ" etkinlikleri çerçevesinde turnelerinin Türkiye ayağında Nardis'e konuk olacak. Dave Kikoski, 80'lerin ortalarından beri dünya jazz arenasında var olan, kendini fazlasıyla kanıtlamış bir piyanist. Her zaman deneyselliğe ve yeni yaklaşımlara açık olan Kikoski, dinleyicilerine sürprizlerle gelen, onları şaşırtmayı seven bir müzisyen.

Dave Kikoski, New Jersey'de dünyaya gelmiş. İlk derslerini, profesyonel bir müzisyen olan babasından almış; babasından aldığı derslerde hem Duke Ellington ve Count Basie gibi bestecilerin eserlerini incelermiş, hem de klasik müzik çalışırlarmış. New Brunswick Lisesi'nden mezun olduktan sonra Berklee School of Music'te öğrenim görmüş. Bu süreç içerisinde jazz haricinde birçok müzik türünde denemeler yapan müzisyen, açık görüşlülüğünü bu süreç içerisinde müziği bir olarak tanımlamasına bağlamakta.

1984'te Berklee School of Music'ten mezun olduktan sonra Boston'da kalmaya devam eden Kikoski, bu süre içinde Pat Metheny, Miroslav Vitous ve Roy Haynes gibi üstatları dinleme ve onları yakından tanıma şansını bulmuş. Berklee'de tanıştığı, kendisi de müzik olan Arjantin'li eşi Cecilia Tenoni'yle beraber bir süre Arjantin'de yaşayarak, Arjantin'in yerel müziklerini etüt etme etmiş. Fakat sonra, Manhattan'a taşınarak, dünyanın jazz merkezinde yeni projeler peşinde koşmaya başlamış. Burada Randy Brecker, Joe Henderson, Ron Carter, Al Foster'la çalan Kikoski, bu deneyiminin kendisi için olan önemini şu şekilde dile getirmiş: "Herbie, benim en çok sevdiğim piyanist, o benim idolüm. Onun için, Herbie'nin ve Miles'ın ritim seksiyonuyla çalmak benim için çok büyük bir onur".

Daha önce de belirttiğimiz gibi, Dave Kikoski yeniliklere açık, etrafındaki müziklere kulağını kabartan, değişik seslere saygı duyan bir müzisyen. Manhattan'a ilk taşındığı zaman da, çaldığı yerlerde müzik ayrımı yapmamış, ne çalması gerekiyorsa ona kendi ruhunu katarak çalmış ve bundan hiç şikayet etmemiştir. Genç bir müzisyen olmanın kendisi açısından en büyük zorluğunu da şu şekilde tanımlıyor:

"Jazz dünyasında genç bir müzisyen olarak yer almanın en kötü yanı, birçok farklı müzisyene ve müziğe maruz kalmanız. Bütün bunları kendi yönteminizle kullanmanız, sizden önce yapılanları ve sizin zamanınızdakileri dikkatlice dinlemeniz ve kişiselleştirmeniz gerekir. İstediğiniz gibi bir müzik üretmek için çok büyük bir çalışma gereklidir; bütün zorluk da buradadır".

Öğrt. Gör. Kaan Karahan
k_karahan@hotmail.com
Zonguldak Karaelmas Üniversitesi Devlet Konservatuarı Piyano Öğretim Görevlisi

ZONGULDAK'TA JAZZ GÜNLERİ

Ülkemizde yaklaşık 160 yıldır yüreği toprağın altında atan en kutsal kentlerimizden biridir Zonguldak, çünkü kömür madeninin zeminden 650 m. yeraltına inilerek dışarıya çıkarılmasını ve insanların yakıt ihtiyacı olarak kullanmasını sağlamak işi Zonguldaklılara kısmet olmuştur. Atatürk'ün 1924 de il yaptığı ilklerden olan Zonguldak'ta 13 yaşındaki genç üniversitenin adıdır, Zonguldak Karaelmas Üniversitesi.

Üniversiteyle kentlinin buluşmasını sağlayacak en önemli çalışmalar kültür, sanat ve spor faaliyetleridir. Geçen yıl (2004) ilki gerçekleştirilen "Güzel Sanatlar Günleri" ihtisaslaşmış ve bu yıl aynı tarihlerde "Uluslararası Jazz Günleri" düzenlenmiştir. Geçen yılki tüm etkinliklerde yaklaşık bin kadar sanatçıya ev sahipliği yapan üniversitemiz, edebiyat alanında Talip Apaydın, Yekta Güngör Özden, Dr. Mustafa Şerif Onaran, Sevgi Özel, Burhan Günel, resim alanında Prof. Dr. Hasan Pekmezci, Şükran Pekmezci, Doç. Dr. Güler Akalan, Gültekin Serbest, Nihal Ersöz Şimşek, Sinema ve Tiyatro alanında Tamer Levent, Erhan Gökgücü, Çetin Öner, müzik alanında Ahmet Say, Hasan Hüseyin Akbulut, Prof. Dr. Ali Uçan, Bnd. Alb. Haluk Erten, Durul Gence, Şefik Kahramankaptan, Remzi Buharalı, Aycan Sancar, Çağatay Akyol, Meriç Sümen, Ahmet Kanneci, Ekrem Öztan, Altan Kalmukoğlu, Savaşeri Kolat, Hasan Yükselir, Macar Farkas Ailesi, Romanya Devlet Gençlik Korosu, Japon Sanatçılar; Takashi Tezuka, Yoko Takaki, Fotoğraf Sanatı alanında, Ozan Sağdıç, Oğuz Sağdıç, Zeynep Özcan ilk akla gelenlerdir.

Üniversitemizde 6 ay önce kurulan konservatuarımız ve bu kuruma atanan konservatuar müdürümüz Yrd.Doç.Dr.A.Aydın İLİK'in ve bu alanda çağdaş ve atılımcı sanatsever rektörümüz Prof. Dr. Bektaş Açıkgöz'ün üniversite gençliğine ve Zonguldak halkına sunacakları daha pek çok sanat ve kültür hizmeti bulunmaktadır. Bu yıl gerçekleştirilecek olan büyük projelerden ilki ve Zonguldak'ta da ilk kez gerçekleştirilecek olan 80 kadar yerli ve yabancı jazz sanatçısının buluşturulmasıdır. Bunlar arasında; TRT Hafif Müzik ve Caz Orkestrası, Fransız Luc-Sur-Mer Big Band, Hava Kuvvetleri Komutanlığı Caz Orkestrası, Önder Focan Project, Kamil Erdem, Janusz Szprot (Polonya), Sibel Köze, Elvan Aracı, Durul Gence, Tuna Ötenel, Ali Aykaç Trio ve Demet İlik gibi bu alanın ustaları için tüm hazırlıklar devam etmektedir. Ankara Jazz Derneğine, Sevda – Cenap And Müzik Vakfına, Jazz Dergisine (Zuhal Focan'a), Hava Kuvvetleri Komutanlığına ve TRT Genel Müdürlüğüne şimdiden çok teşekkürler.

Üniversitelerin en büyük görevi, öğrenci yetiştirmek gibi görünse de, kentin yaşantısına kültür, sanat ve spor yoluyla rehberlik etmektedir. İnanıyorum ki, üniversitemiz projelendirdiği tüm faaliyetleri gerçekleştirir. Ancak bu tür etkinlikleri gerçekleştirmek üniversite bütçesiyle çok kolay olmayacaktır. Konuya ilgi duyanların destek olması kültür ve sanatımıza katkı anlamına gelmektedir. Tüm sanat severleri Zonguldak'taki etkinliklerimize bekliyoruz.

http://www.geocities.com/jazzgunleri

2. martfest ardından...

Özlem Oktar Varoğlu
oov@leo.com.tr
Ankara Caz Festivali ve martfest Yönetmeni

Ankara'nın güzel baharını yaşadığımız bugünlerde bir festivali "taze" bitirdik. Yorgunluğumuzu henüz atmadan neler yaşadığımızı biraz sizlerle paylaşmak istedik. Yoğunluktan Dergi'nin çıkmasına çok az kaldığını bile farkedemedik. Sağolsun Zuhal "martfestten haber yok mu" deyince, hemen oturdum klavyenin başına. Öncelikle klasik bir festival tanıtımı yapıp - zira insanın kendi yaptığı festivali tarafsızca eleştiremeyeceğini biliyorum ve bunu siz eleştirmenlere bırakıyorum - sonra da Anadolu ve Jazz üzerine biraz sohbet etmek istiyorum..

Ankara'nın en genç festivali martfestodtü, 1-24 Mart 2004 tarihleri arasında Ankaralı sanatseverleri buluşturdu. Yeni sanat akımlarına ve marjinal sanatlara da açık olan martfest, çok kaliteli yerli sanatçıların yanısıra Türkiye'ye gelmesi hiç de kolay olmayan sanatçılara evsahipliği yaptı. Çok ses getiren bu festival, Ankara'da gençler için yapılan öncü etkinlikler arasında yerini sağlamlaştırdı.

LEO Organizasyon tarafından düzenlenen Festivale ODTÜ evsahipliği yaptı. Festival, Ankara Caz Derneği, Avusturya Kültür Ofisi, Ankara İtalyan Kültür Merkezi, Yunanistan Büyükelçiliği ve Kültür Bakanlığı, Goethe Institut ve Fransız Kültür Merkezi destekleriyle Microsoft Türkiye ve AYESAŞ sponsorluğunda yapıldı. Basın sponsorları ise Cumhuriyet Radyo ODTÜ, Ankara Rehberi ve Gazete Ankara'ydı, teşekkür ediyoruz, siz olmadan olmazdı.

Aslında martfest, yavaş yavaş oturmaya başlayan "avant-garde" yapısına çok uygun birçok etkinliği içerdiyse de burada Dergi'mizin konusuna uygun olarak yanlızca müzikle ilgili olan etkinliklere değineceğim. Dileyen www.leo.com.tr adresinden detaylara bakabilir.

Festival, Mavi- Siyah Flemenko Topluluğu'nun verdiği çok hoş bir konserle başladı ve Nikos Touliatos ve Duo Faros konseriyle devam etti. İzmir Kültür Sanat Vakfı davetlisi olarak İzmir Caz Festivali'ne geldiğini haber alınca harekete geçtik, o da bizleri kırmadı, geldi. Nikos'un görselliği ve serbestliği ön plana çıkan, ve hepimizi çocukluğumuzda mutfak dolaplarındaki ses çıkaran herşeyi döküp "sanat" yaptığımız günlere taşıyan "vurmalı şöleni", konser sonrasında işkembe çorbası eşliğinde tatlı bir sohbet ile devam etti.

Festivalin 2 jazz konserinden biri olan Miklin Trio 13 Mart'ta Avusturya Kültür Ofisi'nin desteğiyle festivale konuk oldu. Jazz'ın ustaları, 27 yıllık sahne birikimlerini paylaştılar bizimle. Olağanüstü bir virtüöz olan piyanist Holger Mantey ise festivalin Alman konuğuydu. Goethe Institut tarafından davet edilen Mantey, 18 Mart akşamı müthiş bir piyano resitali verdi.

Festivalin ruhuna uygun bir başka etkinlik de Anna Maria Castelli ve grubunca yorumlanan, İtalyan müzik tarihinin artık bir parçası olan, yazarların ve nesillerin sıradışı hikayelerini biraraya getiren Cenova Şarkıları konseriydi. İtalyan Kültür Merkezi'nin katkılarıyla gerçekleşen geceye romantizm hakimdi.

Bence bütün festivallere davet edilmeyi hakeden Kaçkar Illusion, ilk kez sahneye çıkıp yıllardır kimseyle paylaşmadığı new-age müzik tasarımlarını bize sunan Hakan Yurdadoğan, ve yorucu bir yolculuğun sonunda sınav aralarında koşup gelen (ve kesinlikle çok etkilendiğimiz) A Capella Boğaziçi, martfest'in diğer konukları arasındaydı.

Kapanış konserimizde bize Türk Halk Müziği'nin nasıl da ustaca yorumlanabileceğini keşfettiren iki ustanın sesleri hala kulaklarımızda. Ömer Yılmaz ve Tuncer Tercan, şahsen pek yakınlaşmaya fırsat bulamadığım ve belki de bir "summertime" kadar bile bilmediğim Anadolu ezgilerini içimize işleyen yorumlarıyla sundular. İnsan sesi, ve toprağımızın türküleri bu kadar mı etkileyici olabilir? Yakında bu projenin albümünün hepimizin evinde baş köşede yerini alacağını düşünüyorum. Hepimizi de Anadolu'ya kulak vermeye çağırıyorum:

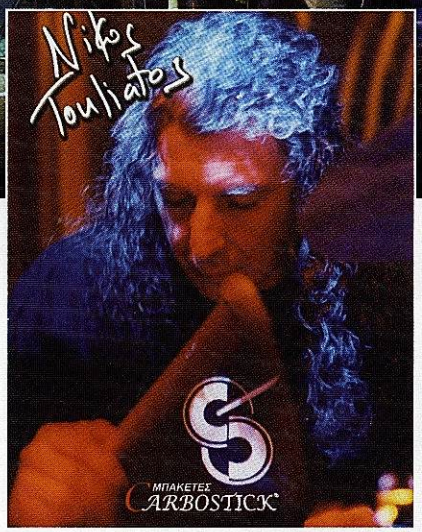

Anadolu'da Müziğin Jazz'la Evrimi

Yukarıdaki cümleyi Anadolu'ya bağlıyorum. Gördüğüm en içten organizasyonla hayat bulan Eskişehir 3. Amatör Cazcılar Festivali, üzerinde uzun uzun yazmayı, söyleşmeyi ve ülkemizin yetkin jazz adamlarının dikkatlerini çekmeyi hakeden bir etkinlik. Şu günlerde ilki gerçekleşecek olan Zonguldak Karaelmas Üniversitesi Caz Festivali, yaşadığı şehre jazz'ın renklerini taşıma cesaretinin bir ürünü.

Hoşgeldin diyorum ve devamını diliyorum. Aydın, İzmir, Hadigari-Bodrum Jazz Festivalleri de var. Yaklaşmakta olan Afyon Jazz Festivali 5. yaşına giriyor ve jazz'ın yanısıra hiçbirimizin cesaret edemediği eğitim konularına da dokunuyor. Ve elbette 10 yıllık deneyimiyle dünyanın her yerinden müzisyenlerin başvurduğu ama hala "ana sponsorunu arayan" Ankara Caz Festivali.

Ülkemizin tek jazz konusundaki sivil toplum kuruluşu ünvanı İzmir tarafından elinden alınan Ankara Caz Derneği, bu festivalleri desteklemekten gurur duyuyor. Ne dersiniz, artık Anadolu'da jazz'ın varlığından sözedebilir miyiz artık?

Bizler, bizlere öncülük yapan İstanbul'dan çok şey öğrendik. Şimdi de hepimizin adına yaptıklarımıza gelin, bakın, hatta elinizden gelirse destek verin diyoruz.

Sirel Ekşi
Basın Danışmanı
sirel@iksev.org

12. İzmir Avrupa Jazz Festivali Bitti

12. İzmir Avrupa Jazz Festivali, 14 Mart 2005 Pazartesi günü İtalyan "Lighea" grubunun konseri ile sona erdi. 1 Mart'ta Jazz Afiş Yarışması sergisi ve ödül töreniyle başlayan festivale ilgi bu yıl geçen yıllara oranla çok daha fazla oldu. Festival kapsamında yapılan 4 atölye çalışmasına 60 genç sanatçı katıldı. Jazz Band Atölyesi'ne katılan 20 sanatçı arasından seçilen Tamer Temel ve Tolga Bilgin, 24 Temmuz- 7 Ağustos tarihleri arasında yapılacak 35. Uluslararası Siena Jazz Yaz Workshop'una burs kazandı.

İzmir Kültür Sanat ve Eğitim Vakfı, 12. İzmir Avrupa Jazz Festivali kapsamında üç atölye çalışması düzenledi. Ancak Alman grup Thomas Wallisch ve Oli Bott da İzmirli genç sanatçılarla bir günlük bir atölye çalışması yapmak istedi. Ve bu çalışmalar Wallisch ve Bott ile başladı.

Yunanlı perküsyon sanatçısı Nikos Touliatos'un perküsyon atölyesi büyük ilgi gördü. 20 genç perküsyoncu üç gün süre ile Touliatos ile çalıştı. Çalışmanın son iki gününe Yunanlı sanatçıya konserde eşlik eden Faros grubu da (David Lynch ve Yiorgos Kaloudi) katıldı. 20 genç sanatçı 7 Mart Günü Nikos Touliatos & Faros ile birlikte sahne aldı, üç eseri birlikte çaldı. Konser sonrasında da sertifikalarını Nikos Touliatos'un elinden aldı.

2. Atölye çalışması fotoğraf konulu idi. İtalya'da 25 yıl La Scala Tiyatrosu'nun fotoğrafçılığını yapmış, dünyada özellikle sahne fotoğrafı konusunda önde gelen kişilerden biri olan Roberto Masotti, İzmir'de fotoğrafçılık eğitimi gören 18 genç sanatçıyla atölye çalışması yaptı. Uygulamalı çalışmalarını Nikos Tuoliatos & Faros konserinde yapan gençlerin çektiği fotoğraflar 2006 yılında 13. İzmir Avrupa Jazz Festivali açılışında sergilenecek.

İKSEV'in eğitim faaliyetleri arasında büyük önem verdiği ve ücretsiz olarak öğrenci kabul ettiği atölye çalışmalarının sonuncusunu İtalyan sanatçılar Mario Raja, Marvi La Spina ve Bruno Tomasso gerçekleştirdi. Jazz Band Atölyesi'ne katılan 20 genç sanatçı oluşturdukları "Sıradışı Orkestra" ile Rena Jazz&Bar'da konser verdi ve beğeni topladı. Bu çalışmalar sonunda Raja, Tomasso ve La Spina saksofoncu Tamer Temel ile trompetçi Tolga Bilgin'i 35. Uluslararası Siena Jazz Yaz workshop'una burslu olarak götürmeye karar verdi.

Müzik ve fotoğraf gibi sanatın farklı alanlarındaki gençleri, alanlarında önemli isimlerle buluşturmak ve birlikte çalışmalarını sağlamayı amaçlayan atölye çalışmalarının başarısı, 12. İzmir Avrupa Jazz Festivali'ni de çok daha başarılı ve anlamlı kıldı.

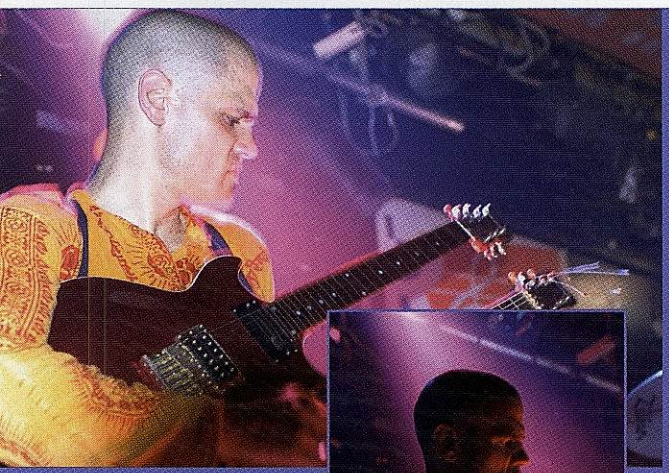

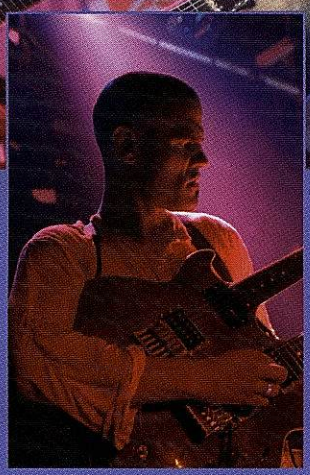

25 Mart Cuma, David Fiuczynski Indigo'daydı.

Fusion gitar efsanesi David Fiuczynski, jazz müziğinde modern ve elektro konseptleri örnekleyen Jazztronika kapsamında Indigo Music Hall'da sahne aldı.

Screaming Headless Torsos'un lideri olarak bilinen ve hiçbir sınıflandırmaya konulamayan yeni gitar efsanesi David "Fuze" Fiuczynski.

1994 yılında, klavyeci John Medeski ile birlikte yayınladıkları "Lunar Crush" isimli albüm, uyumakta olan jazz fusion tarzını tekrar uyandırmış ve Guitar Player dergisi tarafında son 30 yılın en ilham verici albümü olarak nitelendirilmişti. Fuze kayıtları, geleneksel ve modern ses ve ritinlerin kaynaşması, dünya müziği elemanları, funk-rock jazz, dub ve drum'n bass tarzlarının kendine özgü yazılımları üzerine inanılmaz gitar soloları olarak kısaca tanımlanabilir.

Amerika'da doğan ve Almanya'da büyüyen gitarcı, daha sonra tekrar ABD'ye dönmüş ve hala Boston'daki Berklee College of Music'te kendi geliştirdiği eğitim metodlarıyla eğitimci olarak görev yapmaktadır. Kendi kayıtlarını yayınlamak üzere kurduğu bağımsız plak şirketinden 1999'da "JazzPunk", daha sonra "Amandala" (Headless Torsos) albümlerini yayınlamıştır.

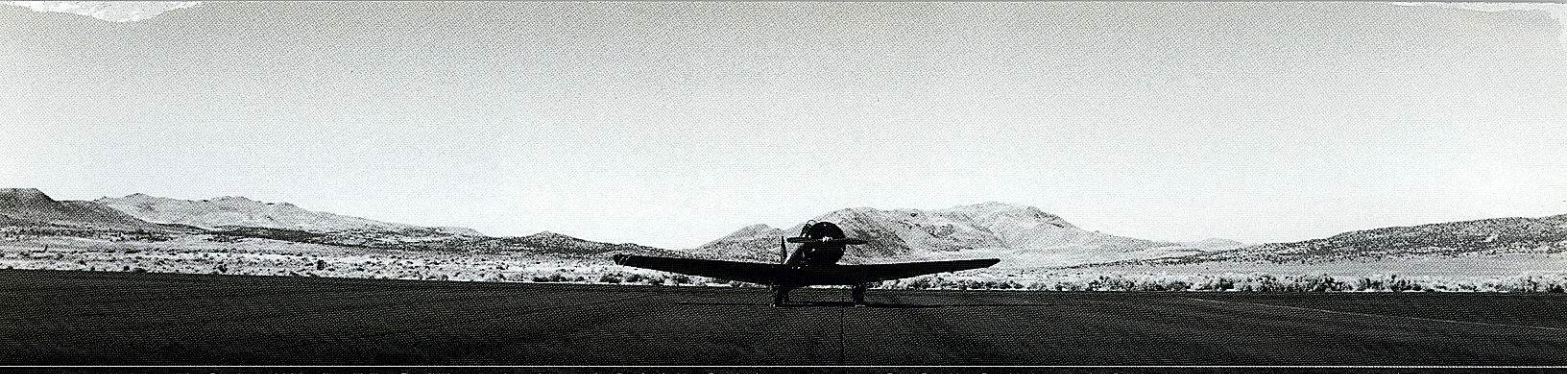

PERFORMANCE. PRESTIGE. PASSION FOR INNOVATION.

A beautiful plane is a plane that flies well. Here at BREITLING, we share the same philosophy. It is expressed through a single-minded commitment to building ultra-efficient wrist instruments for the most demanding professionals. Our chronographs meet the highest criteria of sturdiness and functionality, and we submit all our movements to the merciless tests of the Swiss Official Chronometer Testing Institute. One simply does not become an aviation supplier by chance.

www.breitling.com

CHRONOMAT EVOLUTION

ZİYNET
Saatçilik ve Aksesuar Tic. A.Ş.

Mim Kemal Öke Cad. No: 11/1 Nişantaşı 34367 İstanbul
Tel: 212-296 58 24 • 296 57 95 Fax: 212-225 27 63

BREITLING
1884

INSTRUMENTS FOR PROFESSIONALS™

Devrim Dikkaya
kublay@mynet.com

Amatör Jazz Müzisyenleri 3 Yıldır Bir Araya Geliyor

Jazza gönül veren müzisyenler her yıl Anadolu'nun orta yerinde, Eskişehir'de buluşuyor. Anadolu Üniversitesi'nin çatısı altında, sanatın her türüne destek veren bir kurumda 3 yıldır amatör jazz müzisyenleri, enstrümanlarına yansıyan duygularını jazzseverlerle paylaşmanın övüncünü yaşıyor.

Erzurum ve Gaziantep'ten katılan konuklarıyla Anadolu'da jazz'la uğraşan müzisyenleri ortaya çıkarma hedefine biraz daha yaklaşan festival, bu yılda zengin bir programı içerdi.

Şenol Küçüyıldırım'ın genç jazz'cılar ile deneyimlerini paylaştığı 3. Amatör Jazz Müzisyenleri Festivali, 16-19 Mart 2005 tarihleri arasında Anadolu Üniversitesi Yunusemre Kampüsünde gerçekleşti.

Ankara Caz Derneği'nin her yıl olduğu gibi bu senede verdiği kurumsal destek yanında Jazzpub, Murat Müzik, Eskişehir Pino, Stüdyo Dekor, Stroer Kentvizyon ve Ekol Reklam festivale sponsor desteği verdi.

Anadolu Üniversitesi 3. Amatör Jazz Müzisyenleri Festivali hakkında geniş bilgi için www.caz.anadolu.edu.tr sitesi ziyaret edilebilir.

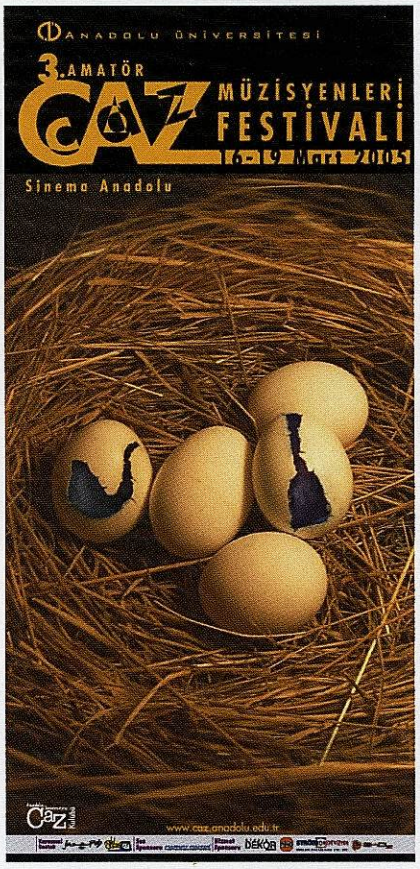

FESTİVALE KATILAN GRUPLAR

ŞENOL KÜÇÜKYILDIRIM DUO

Şenol Küçükyıldırım (d)

Onur Türkmen (g)

Cecil Taylor, Ivan Tchrepnin , John Cage gibi, avant-garde müziğin önde gelen üstadlarıyla çalışmış olan Şenol Küçükyıldırım, "sound-based" free emprovize müziğe yeni bir boyut getiriyor. Daha önce Inwards, Soundness ve mother tongue başlıklı konserleriyle sahne alan Şenol Küçükyıldırım, bu kez "Audio Fact" grubundan tanıdığımız gitarist Onur Türkmen ile birlikte seslerin sınırlarında gezinerek keşfedilmemiş olanın izini sürmeye devam ediyor.

TAMBURADA

Korhan Futacı (ts, ss, vo)

Feryin Kaya (b)

Özün Usta (tumba, konga, kinto)

Özlem Şimşek (vo)

Berke Can Özcan (d, Logdrum)

Burak Irmak (Crumar Toccata Organ)

Tansu Kaner (Elektronik Sesler)

Kemal Cankaya (Soundman)

Tamburada, 2001 yılının sonbaharında, Korhan Futacı ve Özün Usta tarafından, değişken yapılı bir müzik platformu olarak kuruldu. Yaratıcılıkta sınır tanımayan ve sürekli yenilenen Tamburada, kuruluşundan bu yana kendi seslerini ve parçalarını oluşturdu. Yaratılışının temelinde jazz tutkusu olsa da, hiçbir zaman hiçbir müzikal kalıba sığmadı. Kendine has ifadesinin içinde geleneksel unsurlar, minimal söylemler ve romantizmin yanı sıra yeni anlayışlar, yoğun bütünlük ve anarşizm barındırmakta.

PYTHİA

Ali Gedik (tb)

Ferhat Uçankuş (p)

Sertaç Baykan (b)

Adnan Fatin Kobazoğlu (d)

Festivale Erzurum'dan katılan Pythia, karasal iklim kuşağında yer almasına karşın repertuarlarında yer alan Bill Evans, Duke Ellington ustaların eserleriyle klasik jazz'ın tüm sıcaklığını müziğine yansıtmakta.

OEM

Ozan Erkan (g)

Ekin Cengizkan (d)

Murat Çopur (b)

Yıldız Teknik Üniversitesi Müzik Toplulukları Programı Jazz Bölümü öğrencileri tarafından kurulan OEM tematik besteler üzerine yoğunlaşmakta. Grubun müziği; Funk, Rock, Fusion, Jazz ve Drum'n Bass öğelerden etkilense de, sabit bir müzik tarzı oluşturma kaygısı gütmemektedir. Grup elemanları, bireysel doğaçlamanın yanı sıra eşsüremsel doğaçlamalara da yer vermeye özen göstermektedir. OEM çeşitli Jam Sessionlarda ve 11. Uluslar arası İstanbul Jazz Festival'inde Genç Jazz etkinliklerinde ve Eylül '04te Nardis Jazz Club'da sahne aldı.

UZUNYOL DÖRTLÜSÜ

R.Yiğit Özatalay (p)

Adem Tosunoğlu (bağlama)

Ahmet Türkmenoğlu (b)

M.Kemal Emirel (d)

Uzunyol Dörtlüsü "Anadolu Standartları" olarak adlandırdığı türküleri jazz formunda düzenlerken, Eskişehir'den Bolu'ya, Kerkük'ten Korkuteli'ye bu yurdun ezgilerini, cazın kişisel ve kollektif yaratıcı katkısı ile yorumlamakta. Konserinde kendi bestelerine de yer veren Uzunyol Dörtlüsü'nün üyeleri, İstanbul Bilgi Üniversitesi jazz bölümünde aldıkları eğitimin yanısıra stüdyo ve konser müzisyeni olarak farklı müzik türlerini de yorumlamakta.

CHROMATIC BAND

Erman Türkeli (keyb)

Hande Oker (keman)

Görkem Oker (b)

Metehan Köseoğlu (g)

Ömer Arslan (d)

Demir Asaad (perc)

Üyelerinin çoğunluğunu İstanbul Teknik Üniversitesi Devlet Konservatuarı öğrencilerinin oluşturduğu Chromatic Band, Türk ve Batı müziği etkisiyle oluşan sound'unu tüm bestelerine yansımakta.

TRİO TOPİA

Şinasi Celayiroğlu(g)

Koray Ergüna (g)

Can Dekak (d)

Trio Topia Kuzey Avrupa jazz'ı ve jazz-fusion tarzı içerisinde değerlendirilebilecek özgün besteleri ve enstrüman hakimiyetleri nedeniyle festivale yeniden davet edildi..

TÜTTRİO

Alperen Üşüdüm (g, bağlama)

Mehmet Kirazoğlu (b)

Uğur Karaman (d)

Gaziantep'in zengin müzik ortamı içerisinde doğan Tüttrio, üyelerinin farklı müzik deneyimleri ardından jazz'a dönük çalışmaları hedeflemesi üzerine kuruldu. Repertuarında çoğunlukla kendi bestelerine yer veren olan grup modern bir jazz sound'una sahip.

Festivale Neden Katıldılar?

Chromatic Band:

Genç amatör müzisyenlerin festival kapsamında performans sergileyecek fırsatları çok az, üstelik genç müzisyenler ve eğitimci müzik adamlarıyla böyle bir paylaşım içinde bulunmak nadiren karşılaşabilinecek bir durum. Dinleyici kitlesi ve müzisyenler bakımından çok az yüzdelere vuran böyle bir müzik tarzı, sizlerin yaptığı gibi bu tür festivallerle canlanıyor.

Pythia:

Erzurum'da bulamadığımız atmosferi ve ruhu yaşamak aynı zamanda birikimlerimizi paylaşıp eğlenmek için katılıyoruz.

Trio Topia:

II. Amatör Caz Müzisyenleri Festivaline farklı bir grup formatında katılmıştık. Burada geçirdiğimiz güzel zamanlar, festivalin sağladığı keyifli müzik ortamı, grubun yeni davulcusu ile yaşadığı müziksel değişikliği seyircilerle paylaşma isteği....

Tüttrio:

Bizler kendimizi şu an için amatör jazz müzisyeni olarak tanımlıyoruz ve kendimizi gösterebilmek için sizin festivalinizden daha iyi bir platform bulamazdık. Bu tecrübenin, bizim için profesyonel jazz müzisyeni olma yolunda çok önemli ve büyük bir adım olacağına inanıyoruz.

Uzunyol Dörtlüsü:

Öncelikle jazz'a karşı duyarlı bir insan olarak düzenlemekte olan Amatör Jazz Müzisyenleri Festivali'ni çok önemsediğimizi belirtmek isteriz. Bu festivalin Anadolu'nun göbeğinde gerçekleşmesi hem güzel hem de anlamlı.

Füsun Levet
jazzforever@caramail.com

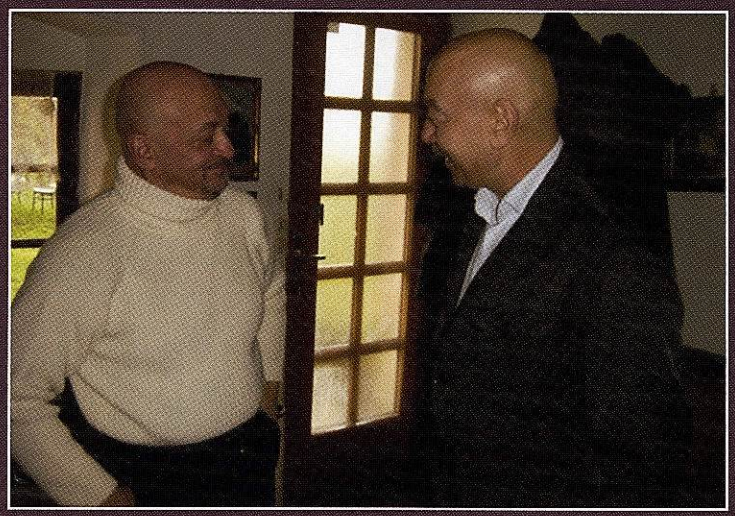

JANKO NILOVIC

Janko, 1941 yılında İstanbul'da doğdu. Babası Fransız Konsolosluğunda tercüman ve sekreter olarak çalışmaktaydı. Ailesinin Montenegro (Yugoslav) asıllı olması nedeniyle, Janko, Slav, Balkan ve Türk kültürünün etkisiyle büyüdü. Bir süre İstanbul Konservatuarı'nın obua ve perküsyon bölümüne devam etti ve özel piyano dersleri aldı. Ta ki Galatasaray Lisesi'nde yıllarca en yakın arkadaşı olacak Cem Bumin'e rastlayıncaya kadar.

Cem, gitar, flüt ve o zamanlar kontrabas çalıyordu. Aralarına yine okuldan arkadaşları, davulcu Melih Kıratlı'yı da alarak, rhythm'n blues ağırlıklı ilk gruplarını kurdular. Sonradan aralarına daha önceki yazımda bahsettiğim Hayati Kafe de katıldı.

Janko müzik yaşamını bana anlatırken, trio olarak verdikleri ilk konserde Blue Monday parçasında, yer yerinden oynadığını ve hatta balkonun sağlamlığından endişeye kapıldıklarını söylemeyi unutmadı.

Gruptakilerin hepsi genç ama en gençleri de Janko. 15 yaşında. Grubun profesyonel yaşamı da ciddi biçimde başlamış durumda. Club Reşat, Beyoğlu'ndaki Normandy, Maçka'daki Taşlık ve Yeşilköy'deki mini golf gibi zamanının en seçkin kulüplerinde çalıyorlar.

Cem Bumin'in askere gitmesi nedeniyle grup dağıldıysa da, Janko, Altan İrtel, Süheyl Denizci daha sonraları ise Faruk Akel'in orkestrasında perküsyon çalmaya başlıyor. Bu değerli müzisyenlerin, onun tecrübe edinmesinde rolleri büyük.

Yıl 1960, Janko Fransa yolcusu. Paris'te Julien Falk'la gördüğü öğrenim kariyerinde kompozitör ve aranjör gibi yeni sayfalar açacak nitelikte. Bir süre sonra, 25 müzisyenden oluşan bir jazz orkestrasının kurucusu ve şefi. JNB (Janko Nilovic Band). Birçok Avrupa ülkesinde çalıyorlar. Bu arada Paris –Balkan ismini verdiği triosu da Paris'te en iyi dinlenen gruplar arasında. 70'li yıllarda Balkan, Slav, Türk ve latin müziklerinden yaptığı kompozisyonlarıyla etnik jazz'ın en önemli öncülerinden biri oluyor. Müzik yaşamı çok yoğun. Bu denli yaratıcılığı olan bir müzisyenin küçük yaşlarda aldığı klasik müzik eğitimiyle, klasik kompozisyonlar yaratmaması mümkün mü?

Klasik ve jazz ile ilgili çoğu eserini Amerika, Japonya, Kanada ve bazı Avrupa ülkelerinde icra ediyor. Trombon için yazılmış çok sayıda kompozisyon beni çok şaşırtmıştı. Kendisine nedenini sorduğumda, Amerika'da çok ünlü tromboncularla çaldığını ve bu enstrümana karşı özel bir ilgisi olduğunu söyledi.

3 trombon için yazılmış ve Boston Senfoni'den Ronald Barron tarafından yönetilen Triple Concerto bunlardan biri. Kanada'da çıkan Rhapsody in Jazz 10 trombon için yazılmış. 1981 yılında "Dünyada Özgürlük ve Barış" kurumu tarafından istenen senfonik bir çalışma, ve daha niceleri... Özetlemeye kalkarsak çeşitli ülkelerdeki 9 editör tarafından yayınlanan 1000'e yakın eseri var. Bazıları New York, Los Angeles, Japonya ve Kanada'da çalınmış 100'e yakın oda müziği ve senfoni. Micel Portal, Albert Mangelsdorf, Daniel Humair, JF Jenny Clark için yazdığı onlarca parça. 3 adet film müziği, Black Mikado adlı müzikal komedi ve çalışmalarının önemli bir kısmını kapsayan 70'i aşan albüm.

2002 yılında büyük yankı uyandıran "Toutes les Musiques du Monde" piyano ve orkestra için yazılmış jazz ağırlıklı bir süit. 2003 yılında Slovenya Big Band ayrıca Dusko Gojkovic'in de çaldığı Cosmic Energy adlı albüm. Yine Beograad Big Band ile yaptığı D'ailleurs isimli bir başka jazz albümü.

Bu arada Janko'nun yazdığı bir müzik metodu da var. Dediğine göre, ıssız bir adada tek enstrümanla kalsanız her türlü müziği çalabilirsiniz bu metotla. Bir diğer metot ise davulla ilgili. Üç müzisyen olarak çalışıyorlar üzerinde. 16 Ocakta Paris'te düzenlediğim jam-session'da, İsveç'ten gelen Hayati Kafe ile karşılaştı. 45 yıldır ilk kez yüz yüze geldiler. Mutluluğa bakın? Janko 1996 yılında Kuşadası'ndaki kulübümde 1 ay çaldı. Kendisine şarkılarıyla çocukluk arkadaşı Cem Bumin eşlik ediyordu.

Janko şu sıralar trio olarak çalmaya devam ediyor. Zaman zaman tromboncu Raul de Sauza'yı davet ediyor grubuna. Okuyucular dikkat ediyorsa zaman zaman, Türkiye dışında yaşayan müzisyenleri siz okuyuculara tanıtmaya çalışıyorum.

Bunlardan ilki piyanist Ahmet Gülbay'dı. Kendisini tanıdığımda 30 yaşlarında ve öz vatanında çalmak isteyen bir müzisyendi. Kendisini bir çok kere kulübüme ve düzenlediğim festivallere davet ettim. Şükürler olsun geçtiğimiz aylarda Ahmet önce İstanbul'da Nardis'te ardından da Ankara'da festivalde çaldı. Sonraları son derece yetenekli yine Fransa'da yaşayan Murat Öztürk'ten ve Los Angeles'te ki Cengiz Yaltkaya'dan sözettim. Araştırmaya devam ediyorum.

Bütün bu "öz vatanında hiç çalmamış" müzisyenlerin, jazz kültürünün de, zenginliğimizin bir parçası olduklarını unutmamak gerekir. Türkiye'ye davet edilmelerinin bu denli zor olduğunu sanmıyorum. Umarım yakın bir zamanda yeniden "şükürler olsun" derim.

Fransa'dan haberlere gelince, Sunset ve Sunside kulübünde çıkan yangın sonucu konserler Chatelet-Victoria konser salonuna nakledildi. 7 Lézard jazz kulübü, yanıbaşındaki inşaatın gürültüsünden rahatsız olup, Kasım ayında kapanmış olan Au Franc Pinot'ya geçici olarak taşındı. Bilbauquet ve Le Petit Journal Montparnasse kulüplerinin kapanma fısıltıları geliyor kulağımıza.

Ama, çok sayıda kafeler jazz programı yapıyorlar. Pazar günleri öğleden sonraları hepsi dolu. Gelenler gençler. Bu tip konserlerin, kaşe yönünden, müzisyenlerin özverisiyle oldukları muhakkak. 2005 Brezilya yılı Fransa'da. Bazı albümler yeniden çıkıyor. Fotoğraf sergileri, filmler,

konserler, Brezilya üzerine söylenecek ne varsa hepsini izlemek mümkün. Gelecek sefere sizlere izlediğim konserleri anlatacağım. Bu arada, bahar geliyor mu acaba ne dersiniz?

Uğur Hüküm
ugur.hukum@paris.com

"PEMBE" KENT "MAVİ" SESİNİ YİTİRELİ BİR YIL GEÇTİ

Tam bir yıl önce Paris'ten yazdığımız mektubumuzu internet'in "kara deliklerine" kurban vermiştik. Sevgili Dergimizle haberleşmemiz de aksayınca o günlerde sizinle paylaşmak istediğimiz bir „acımız" da güme gitmişti. 4 Mart 2004'te Claude Nougaro'yu kaybetmiştik. Bu büyük müzik adamını Fransız kültürüyle haşır neşir olanların tanıma şansı yüksek. Ama tüm okurlarımızın Nougaro'nun jazz tutkusunu bildiğini sanmıyoruz. Her durumda ölümünün 1. yıldönümünde bu eşsiz sanatçıyı anmaya, hatırlatmaya, kısaca tanıtmaya karar verdik.

Claude Nougaro

"Ritim benim işkembelerime işlemiş. Ben de onu sözcüklere işledim". "Pembe Kent" Toulouse'un uslanmaz, asi çocuğu, nam-ı diğer "Küçük Boğası", **Claude Nougaro** müzik daha da özel olarak jazz ve şiire olan aşkını bu cümlelerle özetlemişti. Geleneksel Fransız müziği, "chanson" ile "jazz"ı bu kadar iyi bağdaştırmış bir ikinci Fransız şarkıcı-besteci ve şair, bir "Mavi Ses" yetişmemişti. 9 Eylül 1929'da ömür boyu tutkunu kalacağı Toulouse'da, kendi deyimiyle "Kathar (yöre ahalisinin ataları) bariton opera sanatçısı bir babayla, Sicilya aksanlı piyano öğretmeni İtalyan kökenli bir anneden" dünyaya geldi. Esasen hayata gözlerini "Boris Vian'ın kurduğu Duke Ellington Doğum Kliniği"'nde açtığını söyler. Kundakta Faure, Ravel ile emzirilen, ninnisini Pucchini, Verdi'den dinleyen, belini tutalı şarkı'ya tutkun, okuma-yazma öğreneli şiir'e düşkün, 12 yaşında radyoda ilk kez dinlediği Louis Armstrong ve Bessie Smith'den beri de jazz'a vurgundu. Sonradan bunlara bir de "yaşamımın esin kaynağı" diye nitelediği kadınlar eklenecekti.

Izninizle tümü bu satırlara sığmayacak bir anımızı özetleyerek aktaralım: 1991 veya 92 yılının ılık ilkbahar akşamlarından biriydi. Renkleri dışa vuran özel tuğla ve kiremitlerinin görüntüsü nedeniyle "Pembe Kent" diye ünlenen, yaşamasını seven insanlarının parlaklığıyla daha da güzelleşen Toulouse'un popüler restoran-jazz-barlarından birinde sadece içmekle iştigal eden Nougaro ile hoş bir rastlantı sonucu tanıştık. Türkiye'ye hiç gitmemisti ancak "Mehter müziğini" tanıyordu. Devirdiğimiz birkaç şişe pembe şarap (yörenin yaygın içkisi) keyfi süresince, omuzlarıma vura vura "Osmanlı kardeşim, yıllarca bize çektirdiniz, şimdi de siz çekeceksiniz (!) ama neme lazım Batı Avrupalı sizin sayenizde vurmalı çalgıların önemini kavradı" veya "korkulan, önceleri sayılan, sonraları horlanan 'Öteki'ni simgeleyip Hıristiyanların ufuklarını açtınız", gibi temalar çevresinde çakırkeyif, hoş bir sohbet etmiştik. 10 Mart 2004'te10 bin hayranının eşliğinde sevgili Toulouse'unda toprağa verilen, "Swingli Ozan", 50 yılı aşkın kariyerinin - başlangıç hariç - en zor dönemini 1988'de yaşamıştı. Fransız "Chanson" geleneğinin tüm büyüklerini üretmis Barclay yapım şirketi,

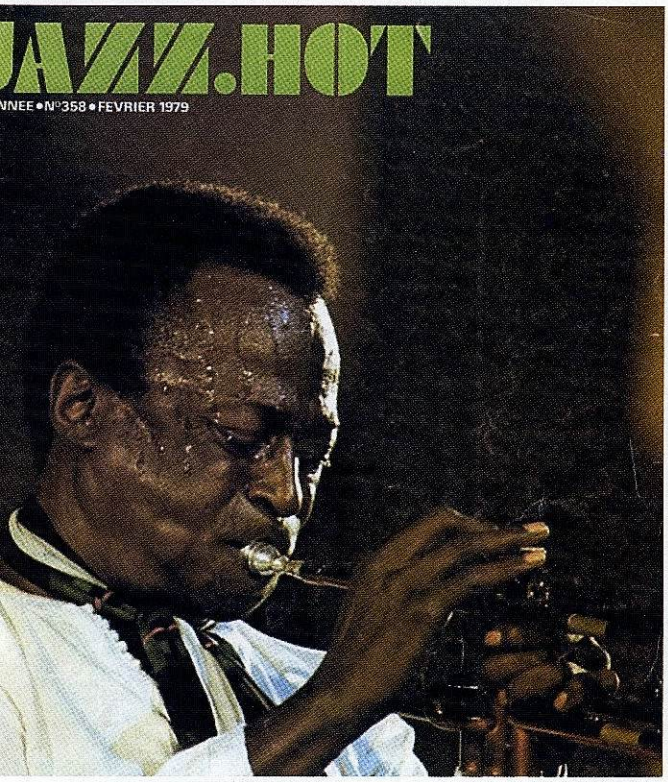

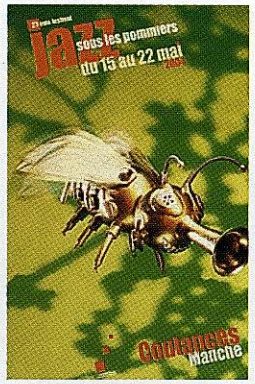

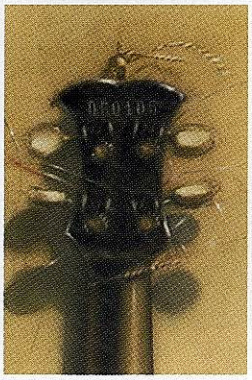

plakları yeterince satmadığı gerekçesiyle "Beyaz Zenci"den boşanmaya (!) karar vermişti. Zaten kafası bozuk "Mr. Java (*) / Dr. Jazz"a belki de hayatının en acı darbesini indirmişlerdi. Nougaro ihanetin (!) etkisinden kurtulabilmek için Paris'teki özel malikanesini elden çıkarıp New York'a gitti. Dönüşü muhteşem oldu. Bir yıl sonra bohçasında "Nougayork" ile geri geldi. Nougaro'nun mücadeleci ve yılmaz kişiliği kadar yaratıcı sanatçılığının simgesi albüm kısa sürede 1 milyon sattı. Nougaro, "Nougayork"'un ötesinde Fransa ve jazz dünyasına bazı başeserler bıraktı. Kızına ithaf ettiği "Cecile", toprağına yaktığı "Toulouse", özgünlüğünü en iyi tanımlayan "Le Jazz et la Java", "Tu verras", "Ami chemin", "Pacifique", "Bidonville", "Dansez sur moi", "Locomotive d'or", "Armstrong", vb... modern zamanların bu "Jazz'ın Trubadour'u – Fransız Halk Şairi - Aşığı"nın başezgilerinden bir kaç meşhur örnektir. Nougaro 4 Mart 2004 günü Paris'te hayatta tek yenilgisini kanserden aldı. Ama son dileğini de gerçekleştirdi. Ölümünden 6 ay sonra Blue Note firmasından, 6'sı orijinal beste 12 parçalı "La Note Bleue / Mavi Nota" albümü, 30. ve son çalışması da hayranlarına bir miras gibi kavuştu. Bir de buna 2004 sonu çıkan Eddy Louiss, Bernard Lubat, Luigi Trussardi ve Maurice Vander'in Nougaro'ya en güzel saygıları "O Toulouse" (Futur Accoustic) eklenince son bukette hedefine ulaşmış oldu. Eserleri ve yaşamı daha nice sanatçıya esin kaynağı olacağı gibi jazz ve müzikseverlere ebediyen keyif verecek www.nougaro.com ...

Festivallerden: Seneyi kış ve yaz veya çifte sömestr diye iki bölümde ayırırsak, yalnızca Paris'te değil Fransa çapında kış sömestrinin en büyük jazz olayı bu yıl 22 yaşına basan "Banlieues Bleues (BB) / Mavi Banliyöler Festivali" olduğunu görürüz www.banlieuesbleues.org . Paris'in endüstri bölgesi, "işçi sınıfı" yoğun ve en yoksul yöreleri diye bilinen Kuzey ve Doğu Banliyöleri, yıllarca Paris'i coğrafi ve siyasi anlamda çevreleyen "Kızıl Kemer/Çember"in merkezi addedilirdi. Zira çoğu Belediye yönetimi, kendisini proletaryanın, öncüsü gören Fransız Komünist Partisi'ne aitti. Bugün o eski "kızıl" beledi yelerden mübalağasız %95'i "pembe" veya "mavi" hatta "yeşil"leşirken o günlerin mücadelelerinden sağlam "sosyal" ve "kültürel" altyapılar kaldı. Eski belediyeler ve idealist yöneticilerin 2. Dünya savaşı sonrası açtığı her türlü okulu içeren eğitim kurumları, spor alanları, sağlık ve kültür merkezleri hem genç nesillerin olanaklarına oranla daha donanımlı yetişmelerine, hem de çok sayıda hoş sanat ve kültür yanı ağır basan geleneklerin yerleşmesine yol açtı. İşte "BB", bu geleneğin bir uzantısı olarak doğdu. Bugün "Büyük Paris"i oluşturan 8 bölgeden, Seine-Saint-Denis'ye bağlı 12 Belediye'nin desteği ve 17 kültür merkezi ve konser salonun katılımıyla düzenlenen "22. BB" 40'ın üstünde grup ağırlıyor. 30 konser ve özgün gösteri arasında açışı yapacak bir olay var ki, ne olay! Siz bilir miydiniz bilemem ancak biz bu vesileyle öğrendik. Rus edebiyatının kurucularından Alexandre Puşkin'in (1799 - 1837) dedesinin babası Abraham 'Hannibal' Petrovich Afrikalı bir köleymiş. Deli Çar, Büyük Petro'nun (1672-1725) azat etmesi üzerine askeri mimar olacak kadar yükselebilmiş bir kişilik. Jazz severlerin biraz daha yakından tanıdığı, bir başka Afro-amerikalı kişilik, saksofonist David Murray "BB"yi operayla müzikal komedi arası özel bir gösteriyle açacak. Eser, biz bu satırları yazarken başlamamış, siz bu satırları okurken ise bitmiş olacak. Fransız-Amerikan-Rus-Angola-Kamerun ortak yapımı "Pouchkine", 11-12 Mart'ta Bobigny'deki MC93 Kültür Merkezi konser salonunda sahnelenecek. Aralarında Avery Brooks, Bonga, Elena Frolova ve Sally Nyolo'nun da olduğu 9 müzisyen-şarkıcı-anlatıcı-oyuncu dışında, Craig Harris yönetiminde10 kişilik bir orkestra eşliğinde 5 perdelik "Pouchkine" yaratısı (Création), İngilizce, Rusça, Fransızca ve Afrika Bantu lehçesinde yorumlanırken Fransızca üst yazılarla izlenebilecek...

"BB"nin kişisel tercihlerimize göre en keyifli geçmesi beklenen konserleri Nana Vasconcelos-Antonello Salis-Peppe Consolmagno Trio, Andy Emler Le Mega Octet, McCoy Tyner, Paolo Angeli Solo, John Mayall & The Bluesbreakers, Electric Barbarian, Laurent Dehors & "Que Tal" Yaratısı, Yusef Lateef eşliğinde Belmondo Hymne Au Soleil Yaratısı, Rita Ray & Max Reinhardt İkilisi, Yamandu, Vinicius Cantuaria Quintet ve Fransa'daki 2005 Brezilya Yılı münasebetiyle iki Brezilya Yaratısı. Festival 16 Nisan'da Brezilyalı La Velha Guarda Da Portela konseri ve "Tom Zé" Brezilya Yaratısıyla sona erecek....

Bu sene "Bose" sponsorluğunda düzenlenen "Bose Blue Note Festival"i bu yıl Paris'in en güzel mekanlarında yer alacak. 5-16 Nisan tarihleri arasında New Morning, Trabendo, Cirque d'Hiver ve Drugstores Publicis salonları, Erik Truffaz gibi artık sizlerinde yakından tanıdığınız genç Fransız trompetçinin dışında 10 konserde Jason Moran Bandwagon Blues Project, Terence Blanchard Quintet, buralarda pek sevdiğimiz İtalyanlar, Paolo Fresu Italian Quintet, Stefano di Battista "Parker's Mood" Quartet gibi toplulukları ağırlayacak. Bir de Claude Nougaro'ya saygı gecesi var ki, eski yeni bir dizi sevilen jazz ve Fransız "Chanson"'u yorumcusu Pembe Kent'in Mavi Sesi'ni anacaklar. Kimler mi? Sınırlı örnek verelim: Michel Fugain, Sanseverino, Benabar, Art Mengo veya Michel Legrand, David Linx, Aldo Romano... (www.bosebluenotefestival.com) "

Kuzey Fransa'nın konyağı "Calvados"'u bilir misiniz? Normandiya'nın milli içkisidir ve elmadan üretilir. Baharda elma ağaçları çiçek açarken, bir jazz festivaline ne dersiniz? 30 Nisan – 7 mayıs "24. Elma Ağaçları Altında Jazz" (www.jazzsouslespommiers.com) Coutances Festivali, Bobby Mc Ferrin, Stacey Kent'ten Marcus Miller John Taylor'a; Marc Copland, Gary Peacock'tan Henri Texier, Jean-Philippe Viret'ye; (Senem Diyici'nin eşi) Alain Blessing, Camel Zekri'den Gilad Atzmon & Orient House Ensemble ve Seu Jorge'a 50'nin üstünde sanatçıya ev sahipliği yapacak. Elma ağacı deyip geçmeyin. Paris'e bir saat mesafede ve sudan ucuza Calvados ve Jazz...

Mekanlardan: Paris'in en sevimli ve verimli jazz kulüplerinden "Sunset/Sunside" (aynı giriş iki ayrı salon) kardeşler Aralık sonunda bizi korkuttu. 28'i 28'e bağlayan gece bir elektrik kontağı sonucu girişi yandı. Salonlara hiçbir şey olmamasına rağmen güvenlik ve tamir gerekçesiyle kulüp 3 aylığına kapatıldı. Ama kulübün sahibi, büyük jazz aşığı (dikkatinizi çekerim jazz kulübü geleneğini babasından devralmıştır) Stephane Portet durmadı. Birkaç gün sonra 100 metre ilerde boş duran bir mekanı, "Sunset/Sunside - Espace Chatelet Victoria"'yı faaliyete geçirdi. Böylelikle hem jazz'cılar hem jazz severler mutlu oldu. Birkaç gün sonra eski mekanına dönecek "Sunset/Sunside" aybaşında Chick Corea'nın kuytusunda tanıdığımız İsrailli genç kontrbasçı Avishai Cohen ve Üçlüsü'nü ağırlıyordu. Hemen söyleyelim aynı isimde bir trompetçi var. Sakın karıştırmayalım. ABD'de yaşayan Avishai'ın özellikle 5. şahsi albümü "Lyla" ile Fransa'da tanındı ve sevildi. Sıkı bir barış yanlısı genç sanatçının 6. CD'si "At Home" Fransız Nocturne'den piyasaya sürüldü. Henüz tanımıyorsanız, tanışmaktan zararlı çıkmayacaksınız...

Şu sıralar Paris'te büyücek bazı jazz kulüpleri nispeten sıkıntılı günler yaşarken, jazz konserlerini bedavadan sunan, karını sattıkları kahve ve biralardan sağlayan Konser-Café'leri mantar gibi bitmekte. Ne keyif ne keyif, üç kuruşluk esp-

reso kahveyi veya 4 kuruşluk presiyon birayı yudumlarken hiçte küçümsenmemesi gereken hem de jazz-idealisti gençler müzisyenleri izleyebiliyorsunuz. Hani yolunuz düşerse diye birkaç ipucu verelim: 5. bölgedeki "Le Café Universel", 10. daki "L'Atmosphere" ve "La Fontaine", 13.deki "Le Café du Commerce", 18.deki "Les Trois Freres" ve 20.deki "Les Trois Chapeaux". En taze moda mı? Galeri ve resim atölyeleri de jazz salonu olmaya başladı. Görmedik ama çok ilginçmiş. 11. bölgedeki "L'Atelier Tampon" ve "Le Marchand de Sable". İşin hoş yanı bazı geceler bu Café ve Atölyelere tanınmış sanatçılarda gelmeye başlamış. Zira hava bir başka "samimi" ve yaratıcı. Bir uyarı genellikle bu mekanlara bateri ve kuvvetli vurmalı çalgılar pek giremiyor...

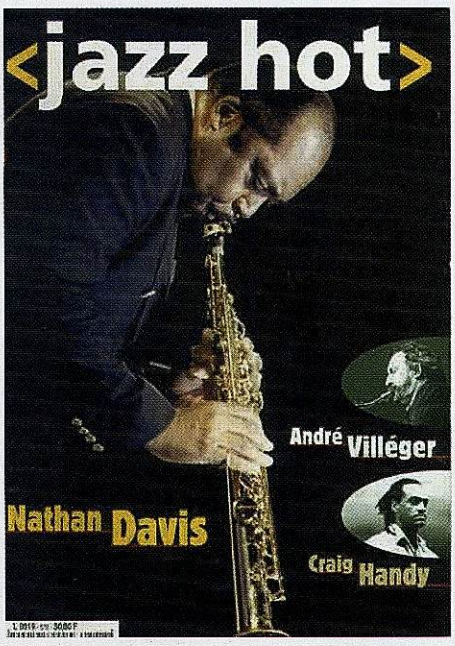

Yayınlardan: 618. sayısıyla Mart 2005'te 70 yaşına basan "Jazz Hot" dergisi ay süresince çeşitli jazz sanatçılarının katkılarıyla anma konserleri düzenliyor. Daha doğrusu dergi, Fransa'nın dört bir köşesinde önceden programlanmış ama kendi zevk ve anlayışına uygun bazı konserleri anma geceleri olarak seçmiş. Bu dizi konserlerin ilki, 3-4 Mart tarihlerinde Le Mans kentindeki Le Stan Jazz Kulübünde Ahmet Gülbay Üçlüsü oldu. Sevgili piyanist kardeşimizi kutluyoruz. Ayrıca derginin onuruna Michel Sardaby All Stars Trio Nisan boyu Fransa'nın 9 kentinde Jazz Hot konserleri verecek. Çok sayıda tanınmış tanınmamış jazz yorumcusuyla söyleşinin yer aldığı derginin kapak konuğu ise bir başka piyanist McCoy Tyner.

Diğer iki derginin kapakları, ana konuları, ilaveleri hep "Bird, Bird, Bird"... 12 mart (ne uğursuz tarihmiş şu 12 Mart!) 1955'te hem de 'yolun yarısında', 35 yaşında yitirdiğimiz **Charlie Parker**'a ayrılmış. Fransa'nın en önemli jazz yazarı ve radyo programcılarından Alain Gerber jazz'ın devlerine hasrettiği roman serisine Fayard yayınlarından Şubat ayında çıkarttığı "Charlie"'yi de ekledi. France-Culture radyosunda yıllardır "Jazz Bir Romandır" diye bir program yapan Gerber, Lester Young, Clifford Brown, Bill Evans üzerine deneme çalışmaları, Louis Armstrong ve Chet Baker üzerine de "Louis" ve "Chet" başlıklı da iki roman yazmıştı. Sevgili Fransızcacılar bu kitapları Türkçeye kazandırmak için bizim emekliliğimizi beklemeyin lütfen...! Enfes bir araştırma kitabı Folio cep dizisinden yeni baskı yapmış: Philippe Carles ve Jean-Louis Comolli'nin "Free Jazz - Black Power" gerçek bir referans... Peter Guralnick'in nihayet Fransızcaya çevrilen "Sweet Soul Music"i alt başlığından da anlaşılacağı üzere her dile gerek. "Ritm ve Blues ve Güneyli Özgürlük Rüyası" buralarda Allia yayınlarından basılmış.

Albümlerden: Sanırım Türkiye'ye en azından 2-3 defa gelmiş olan son yılların en yetenekli Fransız jazz piyanistlerinden, 1971 Lyon doğumlu **Franck Avitabile** kendi adına kaydettiği 6. albümü "Just Play"'de (Dreyfus Jazz) turnayı gözünden vurmuşa benzer. Zira son 2 CD'si ilklerinin ayarında da olmamıştı. (Kalemine, kulağına güvendiğimiz gerçek eleştirmenlere göre...) Solo albümün daha ilk parçasından nefesimiz kesildi...

"İstanbul'a Gidiş-Dönüş / İstanbul aller retour", akordeoncu Marc Perrone'nun RDC'den çıkan 21 orijinal besteli son albümü "Son Ephemere Passion"'nun 12.ci parçası. Jazz'la Java (*), Fransız Halk müziğiyle dünya müziği arasında uçuşan nağmelere takıldığınız zaman düşlerin kapısı açılmış demektir...

1952'de 10 yaşındayken ilk müzik aleti olarak eline akordeon alan Kanadalı (Kebekli) kontrbasçı Michel Donato Avrupalı daha doğrusu Alman, Fransız ve Polonyalı dostlarıyla stüdyonun yolunu tutunca ortaya "Michel Donato Et ses amis europeens / M.D. ve Avrupalı Arkadaşları" doğmuş. Hem de Kebekli yapımcı "Effendi"'den. Meraklılarına duyurulur...

Yine oralarda iyi tanıdığınız bir jazz'cı. Hem yine akordeoncu, Richard Galliano. O da dostlarıyla Amerika'nın pardon New York'un yolunu tutmuş. Bu defa da ortaya "Richard Galliano New York Trio – Ruby, My Dear" (Dreyfus Jazz) çıkmış. Galliano severler yaşadınız...

Bir reklam duyurusuyla bitirelim. Belki başka dergilerde de vardır, ancak biz Jazzman'nın geçtiğimiz Şubat sayısında gördük. Tam sayfa renkli bir ilan: "Yarışma Duyurusudur. Hava Kuvvetleri JAZZ Orkestrası kuruyor. 10 adet astsubay rütbesinde müzisyen alınacaktır. 3 trompet, 3 trombon, 3 saksofon ve 1 kontrbas için başvuru ve sınav tarihleri aşağıdadır... Temel koşullar: konservatuar veya dengi bir okuldan diploma, 30 yaşından büyük ve 1.65 metreden küçük olmamak." Başvurular 9 Mart'ta sona eriyordu...

Yanılmıyorsam evde bir köşede Türkiye'de yakın zamanlarda Jandarma Genel Komutanlığı Bandosu'nun bastığı hoşça bir albüm olacak. Armoni Mızıkası Moral Ekipleri gibilerini azıcık biliyoruz ama... Ama ilanla Ordu'ya, Fransız da olsa Jazz Orkestrası kurmak. Dünyada nice 12 Mart 12 Eylüller gördük. Bu günleri de görmek "kısmet"miş! Orduların dev "Big Band"lara dönüştüğü bir dünyada yaşayabilmek umuduyla bol jazz'lı ve esen kalın.....

(*) Java, İskoç ritim ve figürleri kadar, İtalyan mazurkaları, Çingene motifleri içeren, merkezinde akordeonun ışıldadığı, 19. yüzyılda Paris'ten çıkarak tüm Fransa'da yaygınlaşan bir halk müzik ve dansıdır. 20. yüzyıl Geleneksel Fransız müziğine damgasını vurmuş bir müzik türüdür.

Derleyen: Viktor Bensusan
vbensusan@yahoo.com

ARTIE SHAW

Jazz'ın ve swing'in, belki de geçen yüzyılın popüler müziğinin son devlerinden biri daha aramızdan ayrıldı. Klarnetçi ve orkestra şefi Artie Shaw 30 Aralık 2004 tarihinde 94 yaşında öldü.

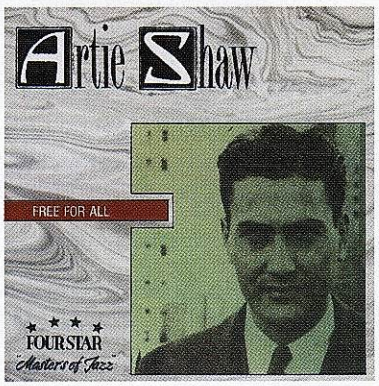

Aslında tam 50 yıldır aktif olarak müzik yapmıyordu ama 1930'lu yıllardaki orkestrası kitleleri dans ettirmiş, "Begin The Beguine" ve "Frenesi" gibi kayıtları ise jazz dünyasının en çok dinlenen şarkıları arasına girmiş bir müzik adamıydı. Shaw, dönemin Swing kralı Benny Goodman ile çoğu zaman tatlı bir rekabet içindeydi. Gene de kendini ondan daha üstün görmeyi ihmal etmezdi: "(Benny Goodman'ın) tekniğine lafım yok ama 'Star Dust'ı bir ondan bir de benden dinleyin, onun yalnızca swing, benim ise müzik yaptığımı fark edeceksiniz".

Artie Shaw, tüm akımlara mensup klarnetçileri etkilemişti. Duke Ellington Orkestrasında 14 yıl çalışan ve Dixieland çalan Barney Bigard'a göre Shaw dünyanın en büyük klarnetçisiydi. Bebop'çu Phil Woods'un alto saksofonda ilham kaynağı Charlie Parker olsa da klarnetteki modeli Shaw idi. Avant-garde jazz klarnetçisi John Carter, bu enstrümana Shaw sayesinde başladığını özellikle belirtmişti. 1983 yılında, Cleveland Orkestrasının başklarnetçisi Frankin Cohen Artie Shaw'un klarnet konçertosunu seslendirmeden önce büyük ustanın kendi kaydını dinledi ve ekledi: "Shaw hayatımda dinlediğim en büyük müzisyen, onun gibi çalmak çok zor. Orkestral stili ise şatafat yerine narin armonik detaylarla dolu".

Artie Shaw ve Benny Goodman bir yıl arayla dünyaya gelmişlerdi. Shaw, Arthur Arshawsky adıyla 1910'da, Goodman ise 1909'da doğdu. İkisinin de aileleri Yahudi göçmenleriydi. İkisi de büyük Amerikan şehirlerinin kenar mahallerinde büyüdüler; Shaw New York'un aşağı doğu yakasında, Goodman ise Chicago'nun batı yakasında. Ergenlik yıllarında profesyonel oldular ve 1926 yılına gelindiğinde her ikisi de doğdukları şehirlerin uzağında profesyonel hayata ilk adımlarını attılar; Goodman, Ben Pollack orkestrası ile California'da, Shaw, Austin Wylie topluluğu ile Ohio'daydı. 1929 ekonomik bunalımı sırasında New York'a yerleştiler ve müzik stüdyolarının en çok aranan tahta nefesli yorumcularından ikisi oldular. Çoğu zaman bu ticari topluluklarda yan yana çaldılar.

Gene de Artie Shaw, müziğin çıkmaz sokak olduğuna daha o tarihlerde karar vermiş ve yazar olmaya niyetlenmişti. Provalar sırasında nota sehpasında partisyonlarının yanında sürekli bir kitap bulunduruyor ve aralarda okuyordu. Fakat, 1935 Mayısında New York Imperial Theater'de bir konsere davet edilince müziğe olan ilgisini bir süre daha canlı tutmaya karar verdi. Bu bir swing konseri olacaktı ve Casa Loma, Tommy Dorsey ve Bob Crosby gibi dönemin yıldız toplulukları yer alacaktı. O günlerde fazla tanınmayan Artie Shaw'dan küçük bir topluluk oluşturması ve iki orkestra arası sahnedeki sandalye ve sehpalar yeniden düzenlenirken bir şeyler çalması istendi. Shaw bu teklifle ilgili "Klarnet, yaylı çalgılar dörtlüsü ve ritm seksiyonu için bir eser yazmayı düşündüm. Böyle bir şeyi şimdiye kadar kimse denememişti ve oda müziği tarzı jazz eğlenceli olabilirdi" demişti. Ve o gün geldi çattı, icra ettiği Si Bemol Majör Interlude salondaki dinleyicileri şaşkına çevirdi. Herkes ayakta alkışlıyor ve alkışlar durmak bilmiyordu. Shaw'un bu topluluk için hazırladığı başka bir materyel olmadığı için bis olarak eseri baştan sona tekrar seslendirdi.

Bu başarısının üstüne kendisinden bir topluluk kurması istendi. Başta çok hevesli değildi, ta ki bu işten altı ayda 25.000 dolar kazanacağını öğrenene kadar. Bu parayla yarım bıraktığı eğitimini tamamlayabilecekti. Kurduğu yeni toplulukta konserde çalan gruba ilaveten bir trompet ve bir saksofon bulunuyordu. Ama çalışmaya başlayacağı gece kulüplerindeki talep daha yüksek volümlü ve davulcuların kendinden geçercesine çaldığı swing orkestraları yönündeydi. Shaw da Goodman'inkine benzeyen yeni bir orkestra oluşturarak işe koyuldu. İlk başlarda özgün kompozisyonlarından oluşan repertuarını za-

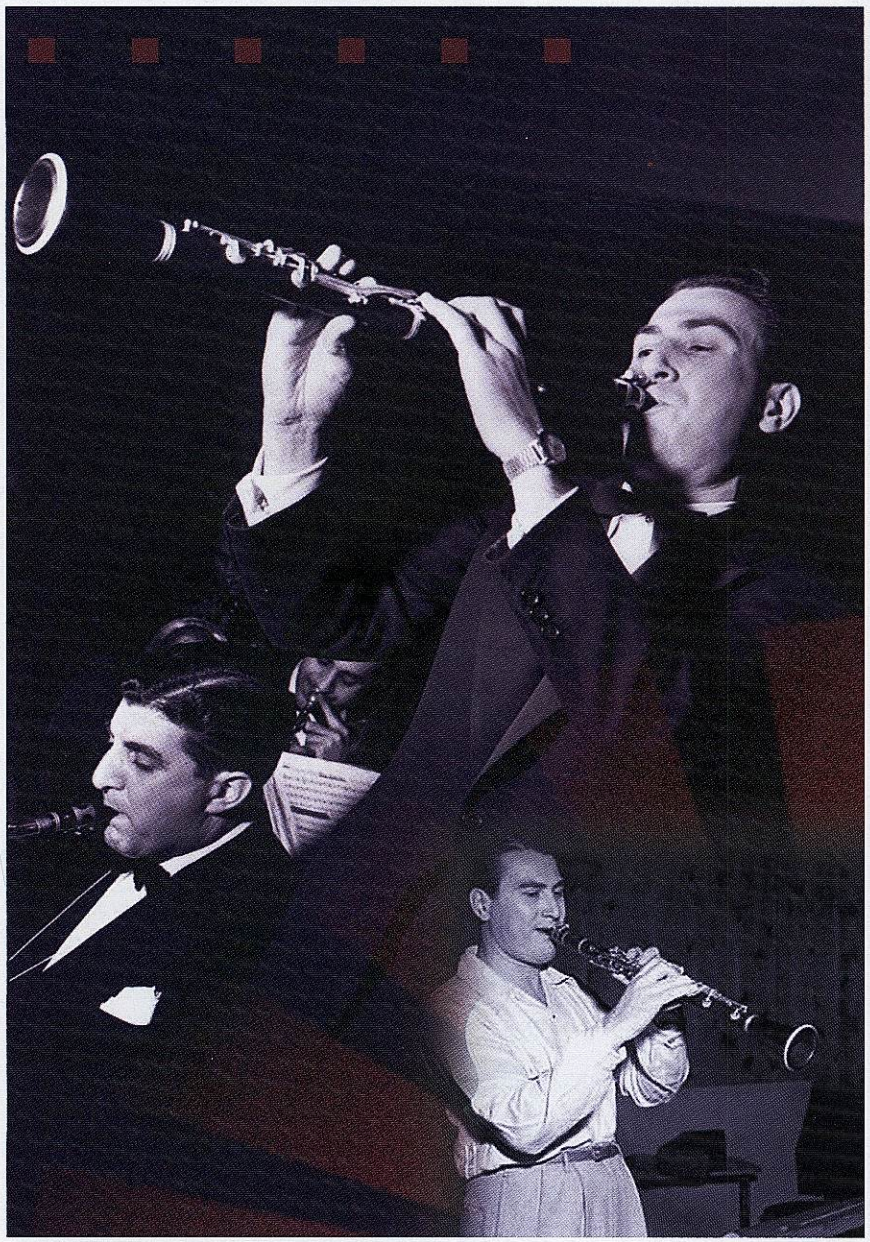

manla Jerome Kern, Cole Porter, Richard Rodgers ve Vincent Youmans gibi bestecilerin eserlerinin yumuşak dokulu swing yorumlarıyla doldurmaya başladı.

Yumuşak dokulu swing konseptinin Artie Shaw'u markalaştıran örneği ise kuşkusuz Cole Porter'in "Begin The Beguine" adlı şarkısına, Shaw'un ilk yaylı çalgılar dörtlüsünde yer alan kemancı Jerry Gray'in yaptığı düzenlemeydi. 1938 yılının sonbaharında yayınlanan bu kayıt ile Shaw yılın en iyi swing topluluğu seçilerek üç yıldır ünvanı elinde bulunduran Benny Goodman'ı ikinciliğe düşürmeyi başarmıştı. Lakin Shaw, hayranlarına ve onların taşkın davranışlarına karşı fikren ve ruhen hazırlıklı değildi. Genç kızlar, onu görür görmez çığlıklar atmaya ve bazıları da yanına gelip Shaw'un üzerindeki giysileri parçalamaya başlamışlardı bile. Bu durumdan hiç hazzetmeyen genç orkestra şefi hayranlarına "moronlar" diye hitap ediyor ve müziğin sınırlarını aşmayacağını açıkça ifade ediyordu. 1939 yılının Aralık ayında, New York'un Cafe Rouge kulübündeki performansı sevenleri tarafından istismar edilince sahneden indi ve bir süreliğine ortadan kayboldu.

Kayıplara karışması için Shaw daha sonra "Yalnızca müzikten değil dünyadan istifa etmek istedim. Başarılı olmanın artık tadı kaçmıştı. Para için herşey mübahtı. Ben dahil herkesin gözünü hırs bürümüştü. Ticari bir meta olduğumu fark edince kendimi çok sefil hissettim" demişti. Meksika, Acapulco'da küçük bir köyde gözlerden uzak kalmayı denedi. Bu durum üç ay sürdü; boğulmakta olan bir kadını kurtarması sonrasında köye gelen gazetecilerden biri onu tanıdı ve deşifre etti. Bunun üzerine Hollywood'a, evine döndü.

Sözleşmesine göre, RCA Victor plak şirketine 6 tane kayıt daha yapmak zorundaydı. 13 yaylı çalgının yer aldığı 31 kişilik bir orkestra oluşturdu ve kayıtlarını gerçekleştirdi. Kaydettiği parçalar arasında Acapulco sahillerindeki müzisyenlerin seslendirdiği bir melodi de vardı. Parçanın adı "Frenesi" idi ve "Begin The Beguine" gibi kariyerinde dönüm noktası olacaktı. Frenesi'nin başarısı üzerine yine turnelere çıkmaya ve değişik topluluklar kurmaya başladı. Aynı Benny Goodman gibi, Shaw da büyük orkestrasının yanında Gramercy Five adını verdiği ve Johnny Guarnieri'nin jazz klavseni çaldığı bir combo kurdu.

Artie Shaw 1941 yılının Aralık ayında besteci Jerome Kern'in kızı Elizabeth ile evlendi ve kısa bir süre sonra askere giderek deniz kuvvetlerine katıldı. Başlarda anonim kalmaya çalıştıysa da kimliği üstleri tarafından fark edildi ve rütbesi yükseltilerek kendisinden bir donanma orkestrası kurması istendi. Orkestrasına "atanan" müzisyenlerin isimlerini öğrenince Amerikan donanma bakanı ile görüşmek amacıyla firar etti. Bakana "ben savaşa katılmak istedim, ama benden orkestra kurmam talep edildi. Eğer orkestra yöneteceksem, bunun sivil yaşamımdaki gibi en iyilerden oluşması gerekir" dedi. Toplantı sonrasında bakan ona istediği kişilerden oluşan bir orkestra ile Pasifik Okyanusuna açılması iznini verdi. Aldığı müzisyenler arasında Claude Thornhill, Dave Tough, Sam Donahue ve Max Kaminsky gibi dönemin yıldızları da bulunuyordu. Orkestra Pasifik'teki küçük adalarda ve ormanlarda sürekli konserler vermekteydi. Bu yoğun tempo sonunda 1943 yılında orkestraya Yeni Zellanda'ya gitmesi ve orada bir süre dinlenmesi emri verildi. Topluluk bir yıl sonra dağıtıldı ve Shaw da tıbbi gerekçelerle terhis edildi.

Daha sonraki 10 yıl içinde, Artie Shaw kısa ömürlü birkaç topluluk daha kurdu. Bebop dönemine uygun eserleri seslendiren orkestrası, "Begin The Beguine" ve "Frenesi" tarzında melodiler dinlemeyi uman seyirciler tarafından ıslıklandı. 1954 yılının Mart ayında New York'un Embers jazz kulübündeki bir performansının sonunda 43 yaşında kendini emekliye ayırdığını seyircilere ve müzik dünyasına duyurdu. Bundan sonra bir daha müzik yapmadı. 1983 yılında eski aranjmanları ve yeni eserleri seslendirmek üzere Artie Shaw Orchestra'yı kurduysa da topluluğu klarnetçi-saksofoncu Dick Johnson yönetti. Shaw arada bir hiç bir enstrümana elini değdirmeden orkestranın şefi olaraka sahneye çıktı. Bir röportajında dediği gibi; "klarnetle yapılabilecek herşeyi yaptım, bundan ötesi olamazdı".

Artie Shaw 1952 yılında kitap eleştirmenlerinin beğenisini kazanan "The Trouble With Cindrella" (Külkedisi İle Olan Sorun) adlı otobiyografisini yayınladı. İlerki yıllarda, sekiz evliliği ile ilgili yazdığı "I Love You, I Hate You, Drop Dead: Variations on a Theme" (Seni Seviyorum, Senden Nefret Ediyorum, Öl: Bir Tema Üzerine Çeşitlemeler) ve "The Best of Intentions" (Niyetlerin En İyisi) adlı iki öykü kitabı da yayınlandı. Üzerinde 25 yıl harcadığı sorunlu bir trompetçi ile ilgili "The Education of Albie Snow" (Albie Snow'un Eğitimi) adlı 3 ciltlik, 100 bölümlük ve 1900 sayfalık otobiyografik romanını ise tamamlayıp bastırmayı başaramadı. Artie Shaw'un 1954 yılından sonraki mesleki kariyerine baktığımızda büyükbaş hayvancılıktan film dağıtımcılığına kadar değişik işkollarını görürüz. California'daki üniversitelerde de aşağıda belirtilen dört konu üzerine seminerler ve dersler verdi: "Maddiyatçı bir Toplumda Sanatçının Yeri", "Big Band Döneminin Swing Yıldızları", "Psikoterapi ve Yaratıcı Sanatçı" ve "Sürekli Monogami ve İdeal Boşanma". Bu son konudaki uzmanlığını ise Lana Turner ve Ava Gardner gibi "aşk tanrıçalarının eski kocası ve boşanma otoritesi" olmasına dayandırıyordu. 1940'lı yıllarda birkaç sinema filminde de yer alan Artie Shaw'un müzikleri 2004'ün Oscar adayı filmlerinden "The Aviator"da da kullanıldı.

Derleyen: Viktor Bensusan
vbensusan@yahoo.com

Bésame Mucho

Bésame Mucho'nın yaratıcısı Consuelo Velázquez...

1941 yılında yazılan bir şarkı hem bestecisini, hem söz yazarını, hem de yazıldığı mekanı ve dili gölgeleyecek ve kendine müzik tarihinde türler ve kültler üstü bir yer edinecekti. Bahsettiğimiz şarkı herkesin çok iyi bildiği Bésame Mucho. Yaratıcısı olan Meksikalı Consuelo Velázquez ise geçtiğimiz Ocak ayında 88 yaşında vefat etti.

Bésame Mucho'yu bir pop standardı olarak değil global bir fenomen olarak algılamak daha doğru olur. Yirmiye yakın dile çevrilmiş ve yüzlerce sanatçı tarafından yorumlanmış olan parça ilk başlarda yalnızca 2. Dünya Savaşı sırasında ayrılan sevgililerin şarkısı olmayı amaçladıysa da bugün artık İspanyol/Latin kimliğinin jingle'ı olarak da algılanmakta.

BMI müzik şirketinin verilerine göre "Bésame Mucho", Beatles'dan Mantovani orkestrasına kadar her türde yorumcu tarafından seslendirildi ve radyo ve televizyonlarda 2 milyondan fazla kere yayınlandı. 1944 yılında İngilizce sözleri Sunny Skylar tarafından yazılan şarkı, vokallerde Kitty Kallen ve Bob Eberly'nin yer aldığı Jimmy Dorsey orkestrası yorumuyla aynı yıl hit oldu.

Consuelo Velázquez 1916 yılında Meksika'nın Ciudad Guzmán şehrinde doğdu. Klasik piyano eğitimi gördü ve hedefi konser piyanisti olmaktı. "Beni çok öp" anlamına gelen ünlü şarkısının sözlerini 25 yaşında yazdı ve kendi anlattığına göre hayatı boyunca hiç öpülmedi. Şarkının çarpıcı melodisi ise İspanyol besteci Enrique Granados'un 1916 yılında yazdığı "Goyescas" operasının "Quejas, o la Maja y el Ruiseñor" (Şikayetler veya Genç Kız ve Bülbül) aryası üzerine bir çeşitlemeydi.

Velázquez'in sözleri olayın aciliyetini gayet yalın bir şekilde anlatıyordu:

Bésame, bésame mucho,

Como si fuera esta noche la última vez.

(Beni öp, beni çok öp,

Sanki bu gece son defa olacakmış gibi.)

İngilizce sözler bunların üzerine bir ölçü de duygusallık ilave etmişti:

Bésame, bésame mucho,

Each time I cling to your kiss,

I hear music divine.

(Beni öp, beni çok öp,

Öpücüğüne her kenetlendiğimde ilahi bir müzik duyuyorum.)

Jimmy Dorsey dışında Dave Brubeck, Bill Evans, Dexter Gordon, Harry James, Diana Krall, Art Pepper, Tito Puente ve Artie Shaw da bu şarkıya albümlerinde yer veren jazz müzisyenlerinden sadece birkaçı.

Consuelo Velázquez'in "Bésame Mucho"nun başarısının çok çok uzağında kalmasına rağmen gene de popüler olmuş diğer parçaları arasında "Amar y Vivir" (Sevmek ve Yaşamak) ve "Verdad Amarga" (Acı Gerçek) sayılabilir.

Jimmy Smith

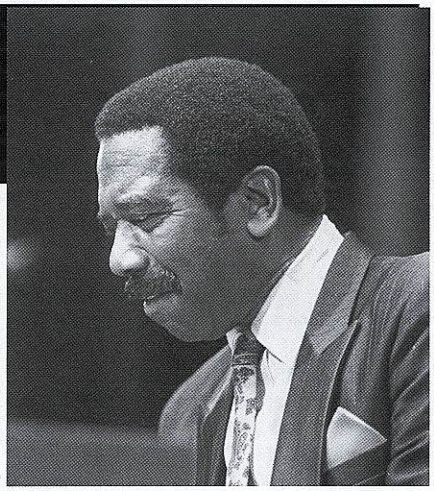

1950'lerden itibaren Hammond orgu jazz müziğinin popüler tınıları arasına sokmayı başaran Jimmy Smith geçtiğimiz Şubat ayında 76 yaşında yaşama veda etti. Kendisinden sonra gelen Jimmy McGriff, Jack McDuff, Larry Young, Shirley Scott, Al Kooper and Joey DeFrancesco gibi orgcuları da etkileyen Smith bundan iki yıl önce de Akbank Caz Festivali kapsamında ülkemize gelmişti. Hammond firmasının B-3 modeli orgunu piyasaya çıkardığı yıl olan 1955'te, bir trio kurarak yeni arayışlara giren Smith, "organ room" denilen blues, swing ve funk elementlerini içeren stili ile jazz ve blues dünyasında oldukça popüler olmuştu.

1928 yılında Pennsylvania eyaletinin Norristown kasabasında doğan James Oscar Smith'in ailesi benzer biyografilerde olduğu gibi müzikle oldukça ilgiliydi. Gündüz sıvacılık yapan babası geceleri kulüplerde piyano çalmaktaydı. Ergenlik çağına geldiğinde Jimmy de babasının topluluğunda stride piyano çalmakta ve dans etmekteydi. Smith, okulu bir daha dönmemek üzere 8. sınıfta terk etti ve 15 yaşındayken Deniz Kuvvetlerine katıldı. 1949 yılında terhis olduğunda artık profesyonel bir piyanistti, ayrıca ordu onun Ornstein müzik okulundaki iki yıllık eğitiminin masrafını da üstlenmişti.

1950'li yılların başında Jimmy Smith Philadelphia'da, Don Gardner'in Sonotones adlı topluluğunda R&B çalmaya başladı.1953 yılında org, gitar ve davuldan oluşan org üçlüsü kavramının öncüsü Wild Bill Davis ile tanıştı. Kendisine org öğrenmenin ne kadar zaman alacağını sordu. Davis, yalnızca pedalları kullanmayı öğrenmenin bile yıllar süreceğini söyleyerek Smith'in işinin çok zor olduğunu ima etti. Gece piyano çalıp, gündüz org öğrenmeye çalışan Smith, 3 ay içinde orgun "walking bass" akorlarını ayaklarıyla seslendirmeyi başardı. 1955 yılına gelindiğinde kendi org triosu ile jazz dünyasına kalıcı adımını atmaya hazırdı artık. Tüm büyük jazz müzisyenleri gibi o da ilham kaynaklarının org çalanlar olmayıp, diğer enstrümanların virtiyözleri olduğunu özellikle belirtiyordu: "Herkes orgu komple bir orkestra olarak algılarken, ben ona nefesli bir çalgıymış gibi yaklaşıyordum. Kendimi bildim bileli bir Charlie Parker hayranıyım ve orgda onun stilini yakalamaya çalıştım. Melodi kısmının bir trompet veya saksofondan çıkarcasına net olmasına gayret ediyordum." B-3'teki perküsyon özelliğini çok sık kullanan Smith o güne kadar din adamlarının tekelindeki bu çalgı ile, piyano çalar gibi net cümleler kurarak modern jazz'ın sabırsız dinleyicilerinin takdirlerini toplamıştı.

1956 yılında Blue Note ile sözleşme imzalayan Jimmy Smith, aynı yıl New York'un ünlü Cafe Bohemia kulübündeki performansı ile ismini ve tınısını jazz endüstrisinde duyurdu.

Önce Blue Note ardından Verve şirketleri için kaydettiği "Groovin' at Small's Paradise", "The Cat", "Walk On The Wild Side" ve "The Sermon" gibi parçalarla hard bop akımının kahramanlarından biri haline geldi.

1970'lerin başında Los Angeles'te karısı Lola ile Jimmy Smith's Jazz Supper Club adlı bir kulüp açan sanatçı gene de sabit kalmayıp turnelerini ölene kadar sürdürdü. Bir süre albümlerine rağbet edilmemesine rağmen 1989 yılında Chicago Jazz Festivalinde eski arkadaşları, gitarist Kenny Burrell ve saksofoncu Stanley Turrentine ile gerçekleştirdiği başarılı konserden sonra tekrar albüm ve konser teklifleri almaya başladı. 2000 yılında kaydettiği "Dot Com Blues" adlı albümünde B.B. King, Etta James, Keb' Mo', Taj Mahal, Phil Upchurch ve Dr. John gibi blues'un en önemli isimleriyle birlikte çaldı.

Jimmy Smith son günlerinde meslektaşı Joey De Francesco ile düet yaptığı ve Şubat ayının sonunda yayınlanan Legacy albümünün tanıtımı için turneye hazırlanmaktaydı.

Gökhan Bulut
bonzotr@hotmail.com

KUŞ DİLİ KONUŞMAK HALA ZOR

12 Mart 2005 Charlie Parker'ın ölümünün 50. yıldönümüydü. Sanatçının yaşam öyküsü filmlere konu oldu biliyorsunuz. Biz de hepinizin bir şekilde bildiği jazz dünyasının bu önemli kişiliğini saygıyla anıyoruz.

Lakabı: Bird... Hayat arkadaşı bir alto saksofon... 35 yıl süren dünyalılık... En çok vurgulanagelen meziyeti: eşine ender rastlanan olağanüstü bir çalış stili ve teknik kapasite... Ardında bıraktıkları: birbirinden değerli onca albüm; 299 bin dolar ederinde bir saksofon; insanların hala bi ucundan tutup çekiştirmeye bayıldıkları hayli sıradışı bir yaşam hikayesi ve hakkında üretilen sayısız rivayetler... O, jazz'ın akordunu değiştirip, bebop'u dölleyen adam. Adı; Charlie Christopher "Bird" Parker, Jr.

Charlie Parker 1920 yılında, Charles ve Addle Parker'ın tek çocuğu olarak dünyaya gelir. Henüz çok küçük yaşlardayken ailesi Kansas City'e taşınır. Parker ilk müzik eğitimini buradaki halk okullarında alır. Önceleri bariton çalarak işe başlar fakat kısa zaman içerisinde kendine yeni bir partner seçer. Artık yol arkadaşı bir alto saksafon olacaktır. Bu dönemde, jazz, gospel ve blues, Kansas City'de bölgeyi paylaşmak için kıran kırana mücadele vermektedir. Böylesi karma bir yapının parçası olarak işe başlamış olması aslında onun için büyük bir avantaj olmuştur. Zaten ilerleyen yıllar, bunun Parker kariyerinin en sağlam kirişlerinden biri olduğunu kanıtlayacaktır. Parker 1935-39 arası dönemi Kansas City'de lokal blues ve jazz gruplarıyla çalışarak geçirir. O da tıpkı zamane müzisyenleri gibi, pratiğe dayalı bir gelişim metodu izlemektedir. Bu yüzden Kansas City müzisyenleri arasında yaptığı mesaileri, onun gerçek anlamda ilk ciddi eğitimini aldığı bir okul olarak da nitelendirebiliriz. Zaten bir süre sonra devam etmekte olduğu halk okulunu da bırakıp, vaktini tamamen profesyonel bir müzisyen olmaya adayacaktır. Zaman kaybetmemelidir, eksik gidermek gerekmektedir. Bu sebeple sürekli kendinden önceki ustaların çaldıklarını dinler ve bunlardan klasik bi repertuar oluşturur. Müzik adına edindiği her yeni malzemeyi ise hırslı Kansas grupları arasında ve jam session'larda itile kakıla etüd eder.

19 yıllık Kansas formasyonunun ardından, Charlie için artık New York'a açılma zamanı gelmiştir. 1939'da New York'a taşınır. Burada hem profesyonel bir müzisyen olarak çalışacak, hem de jam session'lara katılma alışkanlığına devam edebilecektir. Hatta New York'a ilk yerleştiği zamanlarda, sırf Art Tatum'u dinleyebilmek için bulaşıkçılık yaptığı bile söylenir. Alışılmış kalıplardan sıyrılma isteği de onun içini yaklaşık olarak bu dönemlerde kemirmeye başlar. Eski olana sırtını dönmeyecektir, fakat bir takım revizyonlar yapmak gerektiğine inanmaktadır. Tamam müziğe dair bildiği tüm kelimeleri önceki ustalardan öğrenmiştir, ama artık bu kelimelerin yeni bir dilde, yepyeni telaffuzlara ihtiyacı vardır ona göre. Ne var ki kendi de bilmiyordur yapması gereken şeyi. Kafasınında henüz düşündüğünü anlatmaya elverişli alternatif bir fikir oluşturamamıştır.

" I could hear it sometimes, but I couldn't play it/ bazen onu duyuyordum, ama çalamıyordum"...

Gitarist Biddy Fleet, Charlie'nin teorik donanımının güçlenmesinde ona büyük yardımı dokunan önemli isimlerden biridir. İkili Cherokee'de bir jam session'da iken, Charlie birden yüksek aralıktaki akorları melodi zemini olarak kullanıp, bunları uygun bir takım geçişlerle desteklemenin o sürekli duyduğu 'şey' i tanımlamasına olanak verebileceğini keşfeder. Yalnız orada ilk kıvılcımını veren bu ritim ve anlatım konseptinin olgunlaşması, neredeyse 1944-45'li yıllara kadar tam olarak gerçekleşemeyecektir.

Charlie Parker isminin basında duyulmaya başlaması ise Jay McShann orkestrasına dahil ol-

masıyla gerçekleşir. 1940-1942 yılları arasında McShann ekibiyle turneye çıkar bir dolu yer gezer. Stilini ilk olarak 1941'de Dallas'ta kayda aldırma imkanı bulur. Bu sayede onun doğaçlama konusundaki yeteneği ve kendine özgü sistematiği, yavaş yavaş ilgili çevrelerce de fark edilmeye başlayacaktır.

1942 yılının Aralık ayında, daha sonradan Dizzy Gillespie gibi yenilikçi müzisyenleri de bünyesinde toplayacak olan, Earl Hines orkestrasına katılır. Mayıs 1944'te ise bu ikili birlikte Billy Eckstine ekibinin çekirdeğini oluşturacaktır. Bu yıllarda Charlie, Minton's Playhouse ve Monroe's Uptown house gibi mekanlarda jam session'lara katılma olanağı bulur. Böylesi özgürlükçü ortamlarda çalmak, onun hem stilinde ilerlemesine olanak vermiş hem de genel anlamda bebop'un filizlenmesine önemli katkılarda bulunmuştur. Fakat tam o dönemde patlak veren bir grev, plak endüstrisini sessizliğe boğmuştur. Müzik çalışmaları üretilmesi adına oldukça verimsiz bir ortam sağlayan grev süreci, ne yazık ki, Parker'ın bu en verimli döneminin de kayda geçmesine büyük ölçüde engel olmuştur.

Charlie Parker kariyerinin asıl dönüm noktası 1945 senesi olacaktır. Bu yıl içerisinde Parker kendi orkestrasını yönetme imkanı bulur. Yoğunlukla Dizzy ile birlikte küçük ensemble'lar da çalışır. İkili, müziklerini Hollywood'a da tanıtmak için yola çıkarlar. Burada bir süre çalışırlar. Charlie burada bir uyuşturucu ve alkol bunalımı yaşar. Bir süre Camarillo State Hospital'da tedavi görür. 1947 yılında tedavisi biter ve New York'a geri döner. Döner dönmez de Miles Davis, Duke Jordan, Tommy Potter ve Max Roach'dan oluşan bir ekip kurar. Bir çok ünlü parçasını da bu dönemde üretecektir. Baş döndürücü bir tempoyla koşuşturmaktadır; gece kulüpleri, konserler radyo ve de kayıt stüdyoları arasında devam eder müzikal kariyerine. Hemen hemen hiç bir işe hayır demez. Kendi ekibiyle olmadığı zamanlarda, küçük ensemble'lar afro- küban orkestraları ve de lokal müzisyenlerle konuk solocu olarak sürekli ordan oraya gezip durur. 1949 yılında Avrupa'yı ziyaret eder. Bu süre zarfında, arda kalan çalışmalarının neredeyse yarıya yakınını da kaydeder. Aynı zamanda çok önemli finansal başarılara da imza atacaktır. Fakat ne yazık ki, başı hala uyuşturucu ve alkol ile derttedir.

1951 yılında narkotik, artık haddinden fazla itibar görmeye başlayan bu uyuşturucu bağımlısının yan etkilerini kontrol altına almak ister. Bu yüzden çalışma lisansı iptal edilir. Lisansını geri alana kadar geçen süre ise (muhtemelen 1953) onun New York gece kulüplerinden dışlanmasına ve daha mobil bir yaşam sürmesine neden olur. Arasıra bir iki iş alır elbette ama, ciddi bir kriz dönemine girmekte ve hızla finansal bir çıkmazın içine sürüklenmektedir. Öte yandan hem ruhsal hem de fiziksel gücü günden güne azalmakta, ve o buna engel olamamaktadır. Böylesi bir irtifa kaybının onun üzerinde ne büyük bir psikolojik baskı yarattığı 1954'te iki kez intihara teşebbüs etmesiyle büsbütün açığa çıkacaktır. Bu intihar teşebbüsleri aynı zamanda trajik finalin ne kadar yakın olduğunun da habercisidir bir bakıma. Kendi isteğiyle New York' taki Bellevue hastanesine yatar. Fakat göstediği bu çaba, ondan defalarca kazık yemiş olan vücudu tarafından artık pek samimi bulunmaz ve de destek görmez. Müzikte sergilediği benzersiz zamanlama kabiliyetini kendi tedavisine başlamak konu-

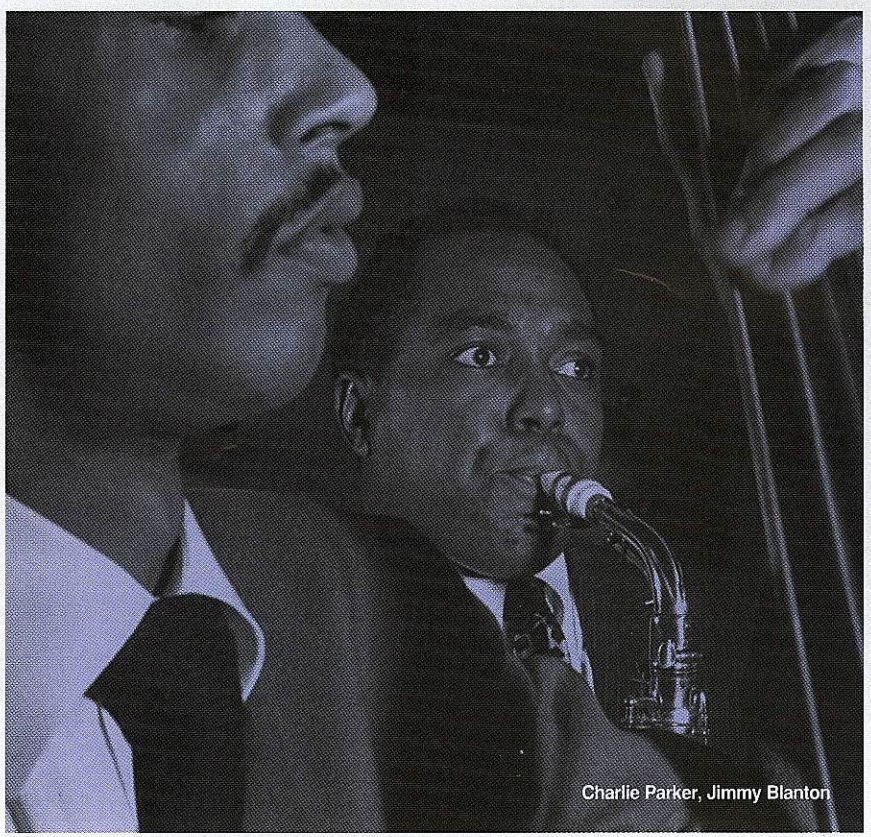

Charlie Parker, Jimmy Blanton

sunda uygulayamamıştır ne yazık ki; artık çok geç kalmıştır. Ölüm istisna yapmamaya devam etmektedir ve Charlie'ye de yapmaz. Sevenleriyle son randveusuna, adını kendisinden alan Birdland adlı bir gece kulübünde, 5 Mart 1955'te çıkar. Bundan tam yedi gün sonra kaçınılmaz olan son, arkadaşı Baroness Pannonica de Koenigswarter'in evinde gerçekleşir. Charlie Parker adındaki bu beden dünyadaki işlevini böylece tamamlamış olacaktır.

Kimileri için 35 yıl, bireyin varoluş ödevlerini yerine getirebilmesi için oldukça kısa bir yaşam süresidir. İstatistiksel olarak da bu doğrudur. Yalnız sözkonusu olan, çizgi dışı hüviyetlerse eğer, kalıplar pek bir anlam ifade etmiyor çoğunlukla. Çünkü zaman onlar için, bizim anladığımız biçimde akmıyor. Parker'ın yaşamına şöyle bir baktığımızda da bunu görüyoruz. O da içerisine doğduğu dünyanın alışılageldik ölçü birimlerine ve standartlarına hep burun kıvırmıştır. Adeta yeni olmak ve hep taze kalmak için dünyaya gelmiştir. Başkaları gibi bir yaşam sürmeyi kabul etmeyecek ve başkaları gibi düşünmeyecektir. Her zaman zirvede kalmasını sağlayacak formüller üretmek derdine düşecektir. Bunu büyük ölçüde başarır da. Ardında, her neslin beğenisini toplayacak ve kolay kolay demode olmayacak fikirler bırakmayı başarmıştır. Ölümünde yıllar sonra bile hayranlık uyandırmaya devam etmektedir. Bugüne kadar hiç bir müzisyen onu aşıp geçtiğini iddia etme cüretinde bulunmamış, ardılları her zaman onun müzisyen kimliğinden hayranlıkla söz etmiştir. Aslında o böyle hayranlık duyulmayı sonuna kadar hak etmiştir, çünkü asla çağdaşlarıyla aynı tarzda işler çıkartmak ve günü kurtarmak telaşına düşmemiştir. Yaptığı her işte kendisine özgü olmak zorundadır. Taklit edilmesi oldukça zor bir lisan geliştirmeye ahdetmiş ve bunu da başarmıştır. O güne kadar gelen emprovizasyon biçimlerini sorgulamış, kendi kurallarıyla yeniden biçimlendirmiştir. Belirlenmiş iki nokta arasında sınırsız alt - bölümler olduğunu savunarak yola çıkmış, sırf bu teoremi ispatlamak için, kısa zaman içerisinde davulcuları bile utandıracak süratte sololar atmaya başlamıştır.

" Bird'ün elleri ve beyni inanılmaz bir hızda çalışıyordu. Diğerleri iki tanesini bile değiştirmekte zorlanırken, o bir melodik kalıp içerisinde dörd akoru birden geçebiliyordu".

Böylece kısa süre içerisinde, deyim yerindeyse sahnelerin "eli görülemeyen" müzisyenleri listesindeki yerini almayı başarmıştır. Gerek kendi dönemindeki isimler gerekse sonradan gelenler, her fırsatta zamanlama harikası bu dehanın geçişlerini yakalayabilecek kadar süratli olmadıklarını dile getirmişlerdir ve bundan da asla gocunmamışlardır. Hatta Miles Davis'in ağzından aktarılan şu sözler Parker etiketinin müzik camiasında nasıl bir yeri olduğunu bize kavratmaya yetiyor da artıyor bile.

" bir keresinde onun ve Dizzy'nin sahnede yaptıklarına çok yaklaştığımı hissetim, ama onları asla yakalayamadım".

Ne var ki, böylesine doğurgan bir beyin, kimi zaman insanlar tarafından yanlış anlaşılmış, ya da kendisini yeterince iyi anlatmayı başaramamıştır. Yaşam tarzı; uyuşturucu kullanması, ülserli olan midesini kendi elleriyle sürekli muştulaması, öksürük nöbetlerini hiçe sayarak bedenini acımasızca yıpratması hep eleştirilmiştir. Sorumsuz bir ömür sürdüğü için eleştirilir. Ama gerçekte bu başıboş görünümün altında, işine titiz amacına sadık çalışkan bir birey yatmaktadır.

Charlie Parker, Harry Babison, Chet Baker, Helen Carr, Tiffany Club, Los Angeles, 1951

Aslında tüm sorun; Charlie'nin kişisel başarılarıyla süslediği uyuşturucu bağımlılığının, zaman içerisinde hevesli amatörlerin gözünü kamaştıran çekici bir vitrine dönüşmeye başlamasıdır. Bu elbette sorumluluk sahibi ebeveynleri tedirgin etmektedir. Haklı da sayılırlar. Belki de bir sürü genç yetenek, sırf Parker tadında işler çıkarabilmek için kafayı bulma yoluna başvurmuş, hiç bir şey elde edemeden de uyuşturucu batağında yok olup gitmiştir. Yarattığı bu etkinin savunulacak bir yanı yoktur elbet. Ne var ki, Parker külliyatı tartışılırken vurguyu salt onun kötü alışkanlıklarına yapmak fazlasıyla yanlış olacaktır. Onu achilles gibi topuğundan vurmaya çalışmak yerine, bu bağımlılığının kişiye özgü bir zaaf olduğunu kabullenip mahremiyetine saygı göstermek zorundayız biraz da. Belki de onun bu yanını farklı bir mercek altında başka türlü incelemeliyiz. Evet Charlie kimyasal maddelere düşkündü, ama bu maddeler onun bünyesinden insanları mutlu edecek tınılara dönüşüyordu. Belki de üstlendiği görev o kadar ağırdı ki bunu başarmak yolunda onun yükünü bir miktar hafifletiyordu bu maddeler.

Charlie müzik hakkında konuşmayı ve nota yazmayı bile sevmeyen bir müzisyendi. Bu yüzden üretimlerini paketleme görevini de, her zaman yakın dostu ve sahne arkadaşı olan Dizzy Gillespie'ye yıkmıştır. O sadece bildiği gibi yaşamayı ve bu yaşanmışlıktan kaynaklananları altosuyla ifade etmeyi tercih etmiştir. Hatta şöyle söylediği bilinmektedir;

" müzik sizin kişisel deneyiminizdir, ne yaşıyorsanız çaldığınız zaman da o duyulur".

Müzik dünyasına bir dolu yenilikler getirmiştir. Bebop gibi bir türün gelişmesini ve olgunlaşmasını sağlamıştır örneğin. Şöyle düşünün; acaba Parker azmettirmeseydi böyle bir cürmu bu kadar tereddütsüz işleyebilecek miydi o dönemdeki jazz?

Charlie'nin bir diğer özelliği ise insanları mutlu etmekten zevk almasıydı. Ama kendisi büyük çoğunlukla mutsuzdu. Jest yapmayı hep sevdi ve ölümünden sonra bile buna devam etti. Yaşamındaki en küçük virgül bile, sonradan sonraya birilerinin elinde koskoca cümlelermiş gibi ifade edildi. Sırf onun hayatını filme almak Clint Eastwood'a bir Oscar kazandırdı. Kendisi beş parasız öldü, fakat sağlığında sıkıştıkça rehine bıraktığı saksofonu bile ölümünden yıllar sonra binlerce dolara satıldı. En basitinden, kim kulakları " My Little Suede Shoes" veya "A Night In Tunusia" gibi şarkılarla tıka basa doluyken, Charlie'den hiç bir şekilde nasiplenmediğini söyleme nankörlüğünü gösterebilir?

Charlie Parker hakkında, onun 50. yıldönümünde birşeyler karalamak için kolları sıvıyoruz. Elbette böyle bir zamanda sırtınızı salt onun hakkındaki kronolojik verilere yaslayarak işin içinden çıkmak zor. Yeri geldiğinde çocuğunun davranışlarından sorumlu bir veli gibi onun adına bir özür dilemeniz gerekebiliyor, ya da bazen onun avukatlığına soyunup bir savunma metni hazırlamak durumunda da kalabiliyorsunuz. Tüm bunları yaparken, ister istemez zihniniz bulanıyor. Bir yandan işinizi yapmaya çalışıyor, diğer yandan da müvekkilinizi tanımaya çalışıyorsunuz. Benzer vakaları benzer isimleri aklınıza getiriyor onlarla karşılaştırmalar yapıyorsunuz. Analitik ve objektif düşünmek durumunda kalıyorsunuz. Acaba "nedir" oluyor kullandığınız ilk soru edatı. Bu devleri diğerleriyle aynı kıyafetleri giymekten alıkoyan ve ayrıksı davranmaları için güdüleyen etken nedir acaba diyorsunuz. Bunca adanmışlıklarını ve bunca koşturmalarının gerekçesini merak ediyorsunuz. Herkes yaşamını olabildiğince uzatmak derdindeyken Parker ve onun gibilerin uyuşturucuyla ve alkolle beslenip, bedenlerini çürütmeyi tercih edişlerini bir şekilde anlamlandırmaya çalışıyorsunuz. Adını bile ondan alan bir gece kulübünden, en sonunda tekme tokat atılmasını sağlayan psikolojik yapıyı anlama derdine düşüyorsunuz kimi zaman. Bu dev adamların kendilerini ifade etmek için kullandıkları terimlerin bile ne kadar farklı ve anlaşılmaz şeyler olduğunu fark ediyorsunuz ve asla tam olarak anlaşılmadıklarını görüyorsunuz.

"Ve kimi zaman ortaya saçtıkları neşenin bile sisifos'un kikirdeyişinden başka bir şey olmadığına tanık oluyorsunuz".

Bazen bu sarhoş görünümlerini, bir tür Tanrısal iletişim içerisinde olabilecekleri düşüncesiyle uzlaştırıyorsunuz. Bazen de açmazınızı götürüp "şartlı ölümsüzlük" gibi; yani sadece bu dünyada liderlik etmeyi başaranların ebediyen varolma hakkı kazanacaklarına dair eski bir inanışın kuyruğuna bağlıyorsunuz. O zaman şöyle bir sonuç çıkıyor ortaya; zaten ölümsüzlük, beden toprağa girer ama ruh yaşamaya devam eder savı değil midir? Öyleyse Charlie Parker ve onun gibiler, eserlerinin çalındığı ve adlarının anıldığı her mekanda nefes almaya devam ediyorlar, yani çoktan ebediyete intikal etmişler bile. Uyguladığınız bu diyalektiğin sonucunda bir de şunu görüyorsunuz: insanlık onları hem eleştiriyor, hem de başı sıkıştıkça kapılarını çalmaktan da hiç çekinmiyor.

Özetlemek gerekirse: Bundan tam 50 sene önce Charlie Parker gibi büyük bir üstadı kaybettik. Hakkında bugüne kadar çok şey yazıldı çizildi söylendi. Ardından onun gibi davranmaya çalışan bir sürü müzisyen geldi geçti ve eserleri binlerce kez tercüme edilmeye çalışıldı. O, eski köye daha hiç duyulmadık adetler getiren adamdı. Yakası açılmadık tekniğiyle jazz ateşini yangına çevirmişti. Emprovizasyonları, ritmik ve melodik anlayışıyla o zamanın dışından gelmiş gibiydi. En büyük doğaçlaması ise, hiç şüphesiz kendi yaşamı oldu. Ölümünün 50. yıldönümünde onu bir kez daha saygıyla anıyoruz...

Seda Binbaşgil
esintiler@tnn.net
www.esintiler.org

Eski Köye Yeni Adet

Amacım zaten oldukça kabarık olan mevcut arşive bir tane daha "eski çamlar bardak oldu" yazısı eklemek veya "nerede o eski bayramlar" havasında nostaljik takılmak değil.

Müzikle içli dışlı biri olarak müzik alışverişi alışkanlıkları açısından eski ve yeniyi karşılaştırmak istedim sadece. Daha doğrusu okuduğum bir yazı beni buna sevketti. Konuyu bu açıdan ele almak hem ilginç geldi, hem de kafamdakileri toparlayıp yazıya dökmenin fikirlerimi netleştirmesi açısından bana da yardımı olabileceğini düşündüm.

Karşılaştırdığım dönemler de esasen birbirinden çok uzak dönemler değil. Aralarında en fazla 6-7 sene olan iki dönemden bahsedeceğim bu yazımda. Böylece, okurlar da –yaşları ne olursa olsun- kendilerini bu konuya fazla yabancı hissetmeyeceklerdir, sanıyorum. Bir de şunu belirtmekte yarar var; yazacaklarım tamamen kişisel, kimsenin, piyasa trendlerini falan anlatmak için yola çıktığım gibi yanlış bir varsayıma kapılmasını istemem.

Son zamanlarda, gerek yerli gerek yabancı pek çok neşriyatta bu konunun işlendiğini görüyorum. Bunlar, genellikle müzik ve teknoloji yayınları da olsa, bakıyorum da zaman zaman daha genel konuları ele alan dergiler de mevzuya bir yerden bulaşıyor. Ne de olsa, ilginç ve de nispeten yeni bir ilgi alanı. Kimileri i-pod gibi yeni kuşak müzik dinleme araçlarını tanıtır ve bunların nimetlerinden bahsederken, diğerleri sanal müzik aleminin cazip alışveriş ortamından söz ediyor. Teknoloji yazarları, bu yeni trendleri keşfetmenin ve bizzat uygulamanın verdiği gizli bir gururla yazılarını klavyeye alırken, müzik yazarları ise genelde olaya daha başka bir açıdan -bence "analog"- yaklaşıyorlar ve eskiyi özleyen bir tutum içinde konuyu ele alıyorlar.

Ben teknolojiyi de müziği de yakından takip eden biri olarak açıkçası tam ne yazarı olduğumu bilemiyorum. Ama bu yazıyı Jazz Dergisi'nde yazmakta olduğuma göre, müzik yazarı kimliğim herhalde daha ağır basıyordur. "Müzikte yeni açılımları, teknolojik gelişmeleri nasıl karşılıyorum, eski durumlarla kıyaslayınca ortaya hüzünlü bir nostalji mi çıkıyor yoksa işimiz mi kolaylaştı" sorularının cevaplarını şu an ben de bilemiyorum. Dedim ya, bu yazı dağınık fikirlerimi derleyip toparlamakta bana da çok yardımcı olacak!

Eskiden yeni albümleri mahallenin tanıdık dükkanlarından alırdım. Özellikle, o zamanlar oturduğum Anadolu yakasında gittiğim bir iki yer vardı. O kadar sık ziyaret edince dükkan sahipleriyle doğal olarak ahbaplık da kurmuştum. İlgi alanıma giren yeni bir şey çıkar çıkmaz beni ararlardı. Yeni albümleri almadan önce dükkanda istediğim kadar dinleme lüksüm olurdu. Hatta alıp daha sonra beğenmezsem iade bile edebilirdim. Ellerinde olmayan albümleri sipariş ettiğimde de ne yapar eder, bunları en kısa zamanda tedarik ederler ve böylece kendi stoklarına da çeşitlilik getirmiş olurlardı. Kısacası, bu ziyaretler, her iki taraf için de hem verimli hem de faydalı olurdu.

Yurt dışına çıkabildiğimde ise kendimi ilk olarak attığım yerler Virgin Megastore veya Tower Records gibi hiper müzik marketleri olurdu. Sadece müzik albümleri değil, kitap, DVD, video da satan bu yerlerde oturup karnınızı doyurabileceğiniz bir cafe de olurdu genellikle. Böylece, sabah girip nerdeyse akşam çıktığım bu ziyaretler seyahatlerimin en hoş anılarını da oluştururdu.

Internette ticaretin yaygınlaşmasıyla birlikte bu bahsettiğim dükkanlardaki stoklar giderek azalmaya ve harcıalem bir seçkiden ibaret olmaya başladı. Seneler geçtikçe, sanal müzik ticareti dünyasında atılan her yeni adım adeta bu tarafta aynı oranda bir gerilemeyi karşılıyor olmuştu. Yurtdışına en son gittiğimde ise artık hiç bir mega müzik dükkanına gitme ihtiyacını duymamıştım. Stokları yarı yarıya azaltılmış, katları boşaltılmış ve pek kimse uğramadığı için cafesi bile kapatılmış bu gibi yerlere gitmek son zamanlarda bana iyice hüzün vermeye başlamıştı çünkü.

Öte yandan, bu kaçınılmaz son yaklaşmadan epey önce başlamıştı benim internet maceram. Tam 7 senedir- nerdeyse tüm müzik alışverişimi internet üzerinden (ağırlıklı olarak www.amazon.com) yapıyorum. İlginç bir ikili sanal ilişki bizimki! 7 sene içinde geldiğimiz noktaya bakıyorum da epey uyumlu bir çift oluşturmuşuz. İlişkimizin başlarında, ona nelerden hoşlandığımı söylemiş, ne tür müzikleri dinlediğimi işaretlemiş ve "şu müzisyenlerin yeni albümleri çıkarsa bana haber ver" demişim ve o da bu ricamı hiç atlamadan yerine getirmiş. Beraberliğimizin ilk yıllarının acemiliğini üzerimizden attığımızda ise bakıyorum da benim artık ona pek bir şey söylememe gerek bile kalmamış. Kah geçmişte yaptığım ve çetelesini tuttuğu alışverişlerime bakarak, kah sitesinde gezinirken ilgilendiğim sayfalara çerezler (cookie) yerleştirerek ilgili bir eş gibi zaman içinde beni, daha doğrusu tercihlerimi –sadece müzikte değil, kitap ve film konularında da- mükemmelen tanımış.

Bazen öyle yerinde tavsiyelerde bulunuyor ki şaşırıp kalıyorum. "Madem geçmişte bu albümleri aldın, şunları da sevebilirsin" veya "Senin aldığın bu albümleri alanlar bak bir de şunları aldılar" yollu tavsiyeler son zamanlarda hedefini pek şaşmıyor artık. Görüyorum ki gittiğim o eski dükkanlardaki dostlarımdan daha iyi tanıyor artık beni. İlk yılların komik acemiliğinden –örneğin, labrador retriever cinsi köpekler hakkında bir kitap alınca, bana günlerce Kanada'daki Labrador kentiyle ilgili önerdiği çeşitli turistik eşyaları hala gülümseyerek hatırlıyorum- hakikaten artık eser yok. Ee, ne de olsa 7 senelik, hemen her gün çok yoğun bir şekilde varlığını sürdürmüş bir ilişki bu, üstelik hiç kırgınlık da yaşanmamış.

Tabi ki öğreneceği çok şey de var bu sanal dostumun. Aldığım albümleri elektronik müzayedelerde satmayacağımı, hatta hayatta elden çıkaracağım en son şeyler olduğunu hala daha öğrenemediği belli. Çünkü siteye her girişimde bana böyle bir kazanç yolunun olduğunu hatırlatmaktan hiç usanmıyor!

Bu sanal alışverişte ben yine de tek bir yere bağlı kalmamayı yeğliyorum. Yerli ve yabancı jazz dergilerinin önerilerini de yakından takip ediyorum. Ama tabi bu öneriler Amazon veya benzeri sitelerdeki gibi şahsıma özel değil. Uzun listeleri elemek zorunda kalıyorum. Sırf dergiler değil tabi, müzikteki gelişmeleri www.allmusic.com gibi kapsamlı müzik sitelerinden de kontrol ediyorum.

Eski köye yeni adet belki ama ben galiba halimden epeyce memnunum. Yani bu analizden o çıkıyor! Benim gibi, kalabalıkların, zorlama ortamların adamı değilseniz, internetten alışverişin bir artısı daha var; tamamen kendi kendinizesiniz, karışanınız, edeniniz yok. İsterseniz, sabah üstünüzde pijama, elinizde kahve ile evinizden de sipariş yapabilirsiniz, işinizde üzerinde çalıştığınız bütçenin excel tablosunun yanına açtığınız küçük pencereden de. Ne derseniz deyin, bu lüks benim için son derece önemli ve değerli işte!

Eskiden dükkanda seçtiğiniz albümleri kasaya götürdüğünüz an heyecan biterdi. Halbuki internet siparişlerinde macera –seçtiğiniz teslim metoduna bağlı olarak- birkaç gün veya hafta devam ediyor. Bunun da tüm bu işleme ayrı bir heyecan kattığını söylemem lazım.

Bu arada, itiraz edenleriniz olacaktır. İnternet üzerinden tek alışveriş yolu bu mu diye? Elbette değil, pek çok siteden bedelli veya bedelsiz sıkıştırılmış formatta (mp3) parçalar indirmek mümkün. Bana gelince, ben bu konuda biraz tutucuyum sanırım. Elimde orijinal albüm olsun isterim. O nedenle pek zorda kalmadıkça bu yola başvurmam. Gerçi Apple firmasının kurduğu "i-tunes" isimli müzik alışveriş sitesi Türkiye'ye de açık olsa, belki oraya da zaman zaman takılırdım, ancak i-tunes, değil Türkiye, Avrupa'nın belli başlı 2-3 ülkesine bile daha yeni açtı kapılarını. I-tunes'un en çok ilgimi çeken tarafı, albümleri daha ucuza alma seçeneği sunmasından değil, daha çok katma değerinden. Mesela Brad Mehldau son albümü "Live in Tokyo" yu çıkardığında albüm –diyelim- Amazon'da 15 dolar civarında iken, i-tunes'dan satın aldığınızda sadece 4-5 dolar tasarruf etmekle kalmıyordunuz, üstelik albümde bulunmayan bir parçaya da sahip oluyordunuz. Bu i-tunes'a özel bir promosyondu ve o zaman bu siteye erişimi olan Amerikalı jazz-severlere gıpta ettiğimi hatırlıyorum.

Şimdi sadece bu tip ticari siteler değil, pek çok jazz müzisyeninin sitelerinden de mp3 parçalar indirilebiliyor, daha fazla müziksevere erişebilmek için giderek daha çok müzisyenin başvurduğu bir yol bu. Hatta www.digital-music-archives.com gibi bazı sitelerde tüm bir konseri bedelsiz olarak indirmek bile mümkün.

Gördüğünüz gibi, İnternette seçenekler sonsuz ama baştan anlaşmıştık sizinle, yazı benim tercihlerim üzerineJBenim tercihim de kendini belli etti zaten. Anlaşılan, aslında eskiyi pek de aramıyorum. Zaten çok darda kalsam, kaliteli servis veren, yaratıcı ve esnek bir seçim sunan müzik dükkanları hala mevcut elbette. Ama sanırım ben bulunduğum yerin rahatlığında sipariş vermeyi tercih ediyorum. Hatta bu seçeneğin öyle ağır basan avantajları ve insanı alışveriş yapmaya davet eden cazip yönleri var ki, zaman zaman, postadan gelen ve henüz açmaya bile fırsat bulamadığım için günlerdir odamda duran jelatin kaplı albüm tepeciklerine bakıp hayıflandığım da olmuyor değil!

Hakikaten bazen merak ediyorum, acaba artık hangisi daha fazla zevk veriyor, yeni gelen albümleri dinlemek mi? Yoksa internette çeşitli yollardan izlerini sürüp sipariş etmek mi?" Acaba zaman zaman araç –ya da bir şeyi elde etmenin hırsı- amacın önüne mi geçiyor, bizlerden "korkunç koleksiyoncular" mı yaratıyor? Açıkçası, bilemiyorum, ama keyfim yerinde, bilmek istediğimi de pek sanmıyorum!

Düzeltme:
Geçen sayıda "You're My Soul Sister" başlıklı yazımda belirttiğimin aksine
Chan Parker, kızını ve kocasını 24 saat içinde kaybetmedi. Bird, kızının
vefatından yaklaşık 1 yıl sonra vefat etti. Bu yanlışa dikkatimi çeken yazar arkadaşımız Füsun Levet'e teşekkür ediyorum. - Seda Binbaşgil"

Filiz Küçük
filizkucuk@yahoo.com

Türk jazz dünyasının tek kadın davulcusu; Canan Aykent...

Bu tarz bir söylemi sevmemekle birlikte dile getirmeliyim ki, müzik dünyası oldukça "erkeklerin dünyası" dır. Bunun içinde bir kadın olarak var olmanın yolunun nerden geçtiğini gerçekten pek de bilmiyorum.

Bu sayı davulcular serisini bitirip kadın müzisyenler serisine başlıyorum. Bu geçişte en uygun ismin Canan Aykent olduğunu düşündüm. Bu röportaj iki serinin karışımı olduğu için iki seriden de sorular içeriyor. Canan Aykent "Benim için müzikle ilgili hayaller birileri gibi çalmaktan çok, hayatı yaşarken müziğin benimle akmasına dairdir. Müzik, yaşama sürecimdeki hislerimin can yoldaşıdır ve aslında tüm hayalim bunu bu şekilde yaşayabilmektir" diyor. Müzik, sanat, kadınlar, hayat ve daha bir çok konudaki fikirlerini ilgiyle okuyacaksınız.

Türkiye'de istediğiniz müziği yapma olanağınız var mı?

Teorik olarak var gibi görünmekle beraber halka yönelik bir sunum ya da satış amacı varsa, yani pratikte, pek de var olduğunu düşünmüyorum. Hiç yok da değil ama çarklar istenildiği kadar yoğun dönmüyor. Tabii burada daha çok jazz müziği için konuşuyorum, eğer evde kendi kendinize veya arkadaşlar arasında çalmanın ötesinde kulüp, konser gibi başkaları için de çalmak söz konusuysa ister istemez arz - talep ilişkisi devreye giriyor. Bu durumda nerden bakarsak bakalım jazz için durum öyle çok da parlak değil.

Türkiye'de müziğin gidişatı hakkında neler düşünüyorsunuz?

Diğer ülkelerdeki eğilimlere benzer bir gidişat var. Bir yanda geniş ve yaygın popüler kültür, öte yandan sanat için yapılan müzikler. Bu her iki alanda da doğal olarak "Türk usülü" yaklaşımlar görülüyor. Belki popüler kültür öğesi olarak sunulan müziklerin söz ve müzik açısından içerikleri amiyane gelebilir ama bunların tüketim metaları olarak değerlendirilmesi gerekir. Klasik batı müziği ve jazz alanında ise batılı ülkelere oranla çok daha az etkinlikler gerçekleşiyor, aslında böyle bir kültürden gelmeyen bir millet için halihazırda gerçekleşen etkinlik miktarını normal kabul edebiliriz.

Müzik nasıl ve ne zaman hayatınızın bir parçası oldu?

Müzik hep hayatımın önemli bir parçası oldu ve oluyor sanırım. Evimizde hep müzik dinlenirdi, ben de bunları duyarak büyüdüm, hatta ilkokul öğretmenim anneme daha az müzik dinleyip da-

ha çok ders çalışmam gerektiğini söylemiş. Bence içine doğulan ortam ve yetişme yıllarında evde müzik dinlenmesi geleceği şekillendirmekte çok etkili oluyor. Çocukluk yıllarında duyulanlar müzikal beğenilerinizi şekillendiriyor ve onları sonradan da en azından hep gülümsemeyle hatırlıyor ve seviyorsunuz. Bu arada o dönemlerde evde, Frank Sinatra, Ella Fitzgerald, Billie Holiday, Wings, Gilbert O'Sullivan, Soul müzik vs dinlenirdi.

Türkiye'de kadın olmanın ya da kadın müzisyen olmanın zorlukları nelerdir?

Türkiye'de kadın müzisyen olmak açısından ele alayım; Şimdi aslında burada farklı durumlar söz konusu:

a Eğer herhangi bir kuruma (devletin toplulukları veya buna benzer özel topluluklar) bağlı bir kadın müzisyenseniz dirsek dirseğe çalıştığınız erkek meslektaşlarınızdan farklı bir konumda değilsiniz, şartlar aynıdır ve varolmak için bir erkek veya kadınla değil "iyi" olanla rekabet edersiniz (normal şartlar altında).

b Vokalist iseniz yine durum pek fena değildir, zaten toplumda kadın vokalist mehfumu yeterince kabul görmüş, aranılan, makbul bir durumdur. Sizinle çalan erkekler arkanızdan sizi çekiştirseler de sizsiz işe gitmezler.

c Saydığım şıkların dışındaki durum diğer ikisinden daha çetrefilli gibi geliyor bana. Bu tarz bir söylemi sevmemekle birlikte dile getirmeliyim ki, müzik dünyası oldukça "erkeklerin dünyası"dır. Bunun içinde bir kadın olarak var olmanın yolunun nereden geçtiğini gerçekten pek de bilmiyorum, çünkü bu konuda hem başka kadınlarla fikir alışverişi yapmadım hem de galiba iyi kötü herkesin kendi kişiliği ve müzikal seviyesi konumunu belirliyor diye düşünüyorum. Ayrıca gerçekten çok örnek de yok. Hele davul iyice marjinal. Önce bu enstrümanı çalanın bir kadın olması konusunda tedirginlikler olabiliyor, sonradan galiba alışıyorlar, ben bunu daha çok etnik müziklerin icra edildiği gruplar veya ortamlarda yaşadım. Jazz konusunda ise cinsiyetime dayalı herhangi bir tavır olmadı.

Canan Aykent kendini müzik piyasasına ya da camiasına kabul ettirmek için nasıl bir süreçten geçti?

Ben tembel bir müzisyen sayılırım, gelişmelerimin çoğu orkestra içinde çalarak olmuştur. Müzik piyasası, camiası içinde yer almak en azından belli bir standartta çalmak ve çokça da ortalıkta dolaşmaktan geçiyor. Ortalıkta dolaşma kısmını başarabildiğimi sanmıyorum, çünkü aslında gece hayatıyla nefes alan, bu tip ortamlarda yaşadığını hisseden biri değilim. Zaten alkol ve tütünü de zevk almakla birlikte çok içemem. Tüm bunlara rağmen bir şekilde son 10 yıldır pek kopmadan piyasada çalıyor olmam camia içinde varolmamı sağlamış olabilir. Süreç olarak baktığımızda bir sürü gece, bar, kulüp,konser salonu, başlayan biten işler yani başarılar ve başarısızlıklar silsilesi var.

Başarılı kadın müzisyen sayısı oldukça az. Sizce neden?

Bence bunun nedenini tarihte aramak gerekir. Meslek olarak müzisyenlik geleneksel yapıda hep erkekler tarafından icra edilmiş, kadının ev dışında çalışması zaten söz konusu olmamış. Zamanla kadınlara uygun görülen meslekler de annelik vasfıyla örtüşen öğretmenlik, hemşirelik gibi alanlar. Öte yandan ev içinde kadın hanende ve sazendeler yüzyıllardır var ola gelmiş. Kadının meslek olarak müzisyenliği seçmesi bizde ancak konservatuvarların kurulmasından sonra gelişiyor, dolayısıyla Klasik Batı Müziği alanında başarılı pek çok kadın sanatçı var. Bu korunaklı alanın dışına çıktığımızda mücadele, sanatsal olmanın yanında daha öncede bahsettiğim "erkek dünyası" içinde var olmayı da kapsamaya başlıyor. Bir yandan enstrümanla sabır isteyen, uzun zaman alan teknik çalışmalar, öte yandan "jungle" ortamı, kadınları daha kolay yaşayabilecekleri alanlara çekiyor. Toplumun geleneksel yapısında hala kadınlara biçilen meslekler belli tercihler içinde. Burada müziğin çoğunlukla gece saatlerinde yapılıyor olması da etkili olabilir. Yine aynı gelenek kadının gece evinden ayrılmasını henüz gönül rahatlığıyla hazmedebilmiş değil.

Türk kadınının hayattaki duruşu hakkında neler düşünüyorsunuz?

Kimi kadınlar çok güçlü, herşeye hakim görünüyor, kimileri de pasif ve zayıf, fakat ortak nokta genelde bilgi donanımlarının az olması. Kadınlarımız sahip oldukları fiziksel dayanıklılık kadar zihinsel becerilerini kullanmıyorlar. Türkiye'de kadın kendine dair "güzellik"in, dolayısıyla sanata ya da hayata dair de, ruhuna "güzel" görünenin peşinde, müzikal olarak düşünürsek "kulağa hoş gelen sesler"in ötesine geçebilenler az. Tüm bu söylediklerim Anadolu coğrafyasının geneli için, büyük şehirlerde elbette ki bunların ötesinde kadınlar var. Topyekun bakarsak gelişmiş ülkelere göre biz 100 yıl geriden geliyor gibiyiz.

Müzisyen olmaya ilk karar verdiğiniz yıllardaki hayalleriniz nelerdi? Bunlar gerçeğe dönüştü mü?

Aslında bilinçli bir tercih olarak müzisyen olmaya karar vermedim (ilk, erken, o yıllarda). Fakat o zamanlar çevremde beni etkileyen davulcular gibi çalmak hayalimdi diyebilirim, bugün o davulcular gibi çalacak seviyeye ulaştım gibi geliyor bana ve o zaman karizmatik olan çalışların öyle çok fazla büyütülecek bir şey olmadığını da anlıyor insan. Yıllar ilerleyip de yüzmeye çalıştığımız suyun okyanus olduğunu anlayınca hedefler de idolleri yakalamaya çalışmaktan çok üslup oluşturmaya yönelik oluyor (tabii kendi açımdan). Benim için müzikle ilgili hayaller birileri gibi çalmaktan çok, hayatı yaşarken müziğin benimle akmasına dairdir. Müzik, yaşama sürecimdeki hislerimin can yoldaşıdır ve aslında tüm hayalim bunu bu şekilde yaşayabilmektir.

Canan Aykent,Canan Aykent olmasaydı Canan Aykent'i dinler ve beğenir miydi?

Bazen evet bazen hayır. Yapılan kayıtları dinlediğimde kendimi teknik ve estetik açıdan değerlendiriyorum (başkalarını da bu şekilde dinliyorum). Her iki açıdan da kendimi beğendiğim ve beğenmediğim yanlarım var. Aslında bu sonsuz bir yol, daima hep daha iyisi var. Kendime tamamen dışarıdan bakmam çok zor ama, başka bir meslek seçip de bir yerde Canan Aykent'i dinleseydim etkilenirdim diye düşünüyorum. Çünkü herhalükarda alışılmadık bir durumla karşı karşıyasınız. Aslında insanların beni kadın bir davulcu diye değil, iyi bir davulcu olarak dinlemelerini ve ona göre değerlendirmelerini isterim. Benim için burda önemli olan kadınlığım değil davulculuğumdur.

Müziğinizi neler besliyor?

Öncelikle dinlediğim müzikler, dinlemediğim ama çaldığım diğer müzik türleri, görsel sanatların hissettirdikleri, insan ilişkileri (aşk, tutku, kızgınlık, nefret vs), okuduklarım...

Diğer sanat dallarıyla aranız nasıl?

Özellikle bu dönem neredeyse görsel sanatlarla müzikle olduğumdan daha çok ilgiliyim, çünkü Sanat Tarihi bölümünde doktora yapmaktayım. Vaktimin çoğunu resim, fotoğraf gibi alanlarda çeşitli ödevler hazırlamakla geçiriyorum ya da geçirmek zorunda kalıyorum. Üniversite yıllarımdan beri fotoğrafla uğraşıyorum. Özellikle görsel sanatlar beni daha çok etkiliyor, Gotik mimari, Rönesans resmi ve 20.yy sanatına ilgi duyuyorum. Ayrıca sanat alanındaki kuramları öğrenmek anlamak gibi bir kaygım var, bunun yapacağım müziklere de ışık tutabileceğini düşünüyorum. Yani benimki bir cins tümevarım-tümdengelim ilişkisi!

Müziğe bakışınızı etkileyen ya da değiştiren müzisyenler kimlerdir?

Bunun için verebileceğim en önemli isim yakınlarda İstanbul'a Nardis'e de gelmiş olan Polonyalı piyanist Andrzej Jagodzinski'dir. Onun düşünüş ve çalışındaki süreç, sonucun karşıtı, derinlik ve hüznün ince işçiliğinden çok etkileniyorum. Davulcular açısından bakarsak bu dönem Andre Ceccarelli en çok etkilendiğim davulcu. Tabii ki bunların dışında dönem dönem daha fazla etkili olan pek çok isim var.

Bildiklerinizi birileriyle paylaşma,aktarma isteği duyuyor musunuz? Bunun için neler yapıyorsunuz?

Elbette. Bilgiler paylaşıldıkça büyüyor, gelişiyor, insan bir düdüklü tencere değil ki, kendi kendine kaynasın dursun, mutlaka süpab açmak lazım. Bilgi paylaşımında size birşeyler aktaran birileri ve sizin birşeyler aktardığınız birileri oluyor. Tabii her zaman herkesten öğrenilecek şeyler vardır. Davul konusunda burada, Ankara, Zuhal Müzik'te çalışan davulcu arakadaşım Özgür'le zaman zaman sohbet ediyoruz. Aslında genellikle davulcu sohbetleri teknik ve ekipman üzerine yoğunlaşmış oluyor öte yandan pek çok müzisyen ya benmerkezci bir tavır içinde yaklaşıyor ya da hiç müzikten bahsetmiyor. Kendi bildiklerimi ise Ankara Devlet Konservetuvarı Müzikoloji Bölümü'nde okuttuğum derslerde, özel davul öğrecileriyle ve Figen Esmeray ve Hakan Çorbalı ile oluşturduğumuz 17.30 Percussion Trio ile paylaşmaya çalışıyorum.

Cem Tuncer
cemtuncer@yahoo.com

REHARMONISATION - I -

Selam!

Bu sayıda reharmonize teknikleri konusunda bazı örnekler var. Bana gelen mail'lerin çoğu reharmonize konusunda merak edilenlerdi, ben de bu konuyu basic ve advanced reharmonize teknikleri olarak 2 sayıda anlatmaya çalışacağım.

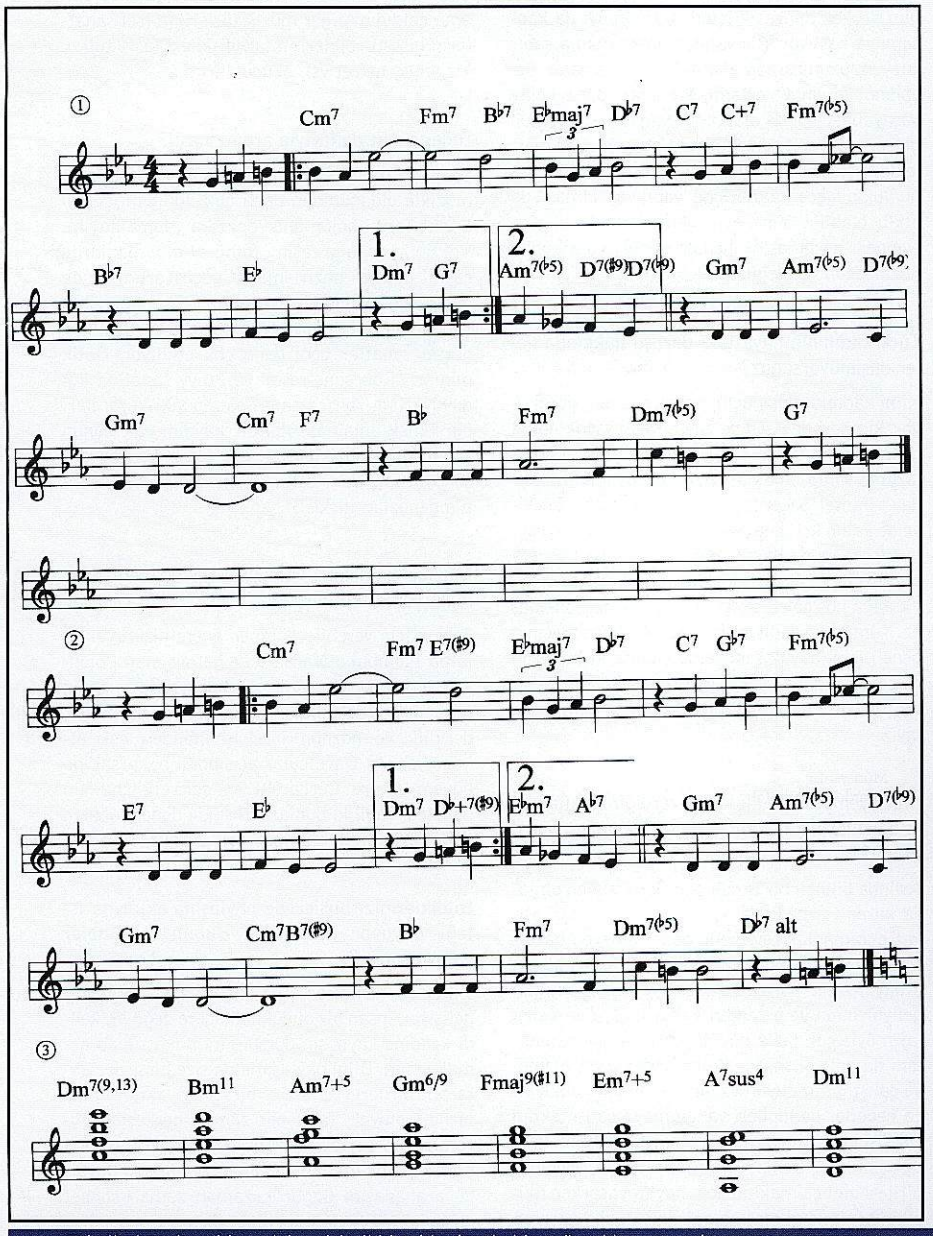

Yeniden armonize etme; çaldığımız parçaları müzikal tercihlerimize göre daha değişik bir hale getirmek için kullandığımız bir kompozisyon tekniğidir.

Bu tekniğin enteresan yanı, reharmonize anlayışının kişisel oluşudur. Yani aynı parça için birçok müzisyen farklı şeyler yapabilir. Bu tekniği öğrenmenin en iyi yolu bol bol çalıp dinlemektir. Sonuçta başvurulacak merci; kulaklarımızdır:)))

Bir parçayı armonik olarak tamamen değiştirebileceğimiz gibi, çok can alıcı bir akorla da bütün havayı değiştirebiliriz. Ya da solo çalarken armoni, solocunun tercihlerine göre bambaşka da çalınabilir. reharmonize konusuna teknik olarak girerken kullanılabilecek fikirleri şöyle sıralayabiliriz:

-Akorları altere etmek

-Parçanın akor sayısını azaltmak ya da çoğaltmak

-Substitute akorlar kullanmak vs...

Bu iki önemli başlık altında verdiğimiz örnekleri bir standard'da deneyelim.

1 numaralı I HEAR A RHAPSODY' yi önce orjinal akorları ile sonrada reharmonize edilmiş (2 numara) haliyle çalıp tınıları ve seçimleri değerlendirmek size kalıyor.

Son satırda verilen (3 numara) 8 ölçülük örnek ise impressions için yazılmış bir reharm. 8 ölçü Dm7 çalmak yerine her ölçü için böyle bir dizi akor çalınabilir.

Müzikal seçimler herkes için değişik olabilir. Bu başlıklar ve açıklamalar sadece reharmonize tekniği konusunda yardımcı olmak maksadıyla yazılmıştır.

Görüşmek üzere..

soru ve sorunlar için:))

cemtuncer@yahoo.com

Teknik detaylara biraz daha girip iki başlık altında biraz örnekleme yapalım.

1-DOM.7 Lİ AKORLARI, "RELATED II" LARI İLE ÇALMAK.

Bu ne demek? Örneğin parçanın içinde geçen bir V-I kadansını II-V-I haline getirmek dolayısıyla bir akor daha eklemek demek.

Derece: V I II V I

I Bb7 I Eb maj7 I yerine I Fmin7 Bb7 I Eb maj7 I

//// //// / / / / / / / /

Biraz daha uzun bir örnek yazalım

I E7 I A7 I D7 I G7 I C6 I Bütün dominantları "related II" ları ile yazalım...

ı Bm7 E7 I Em7 A7 I Am7 D7 I Dm7 G7 I C6 I

2-TRITONE SUBSTITUTION (daha önceki klinik notlarında anlatmıştım)

Aynı tritone' a sahip iki dominant 7'li akorunun biribirileri yerine kullanılması.

I Dm7 G7 I C Maj7 ı yerine

I Dm7 Db7 I C Maj7 ı ya da Db7 akorunu "related II" ile

ı Abm7 Db7 I C Maj7 ı ya da G7 akorunu sabit tutarak Db7'nin "related II" su ile

I Abm7 G7 I C Maj7 ı

ULUSLARARASI KULLANILAN KISALTMALAR

acc	akordiyon	**el db**	elektrik double-bas	picc	piccolo
afl	alto flüt	eh	english horn	prg	programming
arr	aranjör	elb	elektrik bas	**r**	reeds
as	alto saksofon	elg	elektrik gitar	**sax**	saksofon
b	bas	elp	elektrik piyano	si	sitar
bar	bariton saksofon	els	elektrik sitar	sou	sousaphone
bcl	bas klarinet	eu	euphonium	ss	soprano saksofon
bfl	bas flüt	**fl**	flüt	str	strings
bgo	bongo	flh	flügel horn	synth	synthesizer
bjo	banjo	frh	french horn	**ta**	tabla
btb	bas trombon	**g**	gitar	tam	tambourine
bs	bassoon	**h**	horn	tb	trombon
c	kornet	har	harpsichord	timb	timbales
cb	kontrabas	hca	harmonika	tp	trompet
cbs	kontrabassoon	ho	hammond org	ts	tenor saksofon
cel	keleste	hp	harp	tu	tuba
cga	konga	**keyb**	keyboards	**v**	violin
cl	klarinet	**man**	mandolin	va	viola
clav	klavinet	mell	mellafon	vb	vibrafon
co	kougar	mrb	marimba	vc	cello
comp	kompözitör	**o**	obua	vo	vokal
cond	kondaktör	orch	orkestra	vtb	valve trombon
cy	simbal	org	org	**wbd**	washboard
d	davul	**p**	piyano	wdwd	woodwinds
dir	direktör	perc	perküsyon	**xyl**	xylophone

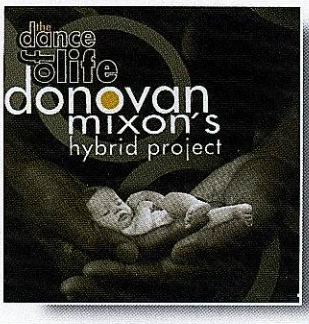

Donovan Mixon

Dance of Life
DMC 407052491 (2005)

Müzisyenler
Donovan Mixon (g),
Ayça Ergin (ney),
Serhan Erkol (as, bs),
Jeff McAulley (cello),
Caner Kaptan (b),
Ergin Gürkey (perc),
Ferit Odman (d)

Donovan Mixon New Jerseyli, Bilgi Üniversitesi'nde öğretmen biliyorsunuz, Hybrid Project onun grubunun adı. Kelime anlamı olarak "hybrid" sizlere birçok şey çağrıştırabilir, ama onun bu kelimeye yüklediği anlam daha çok müzikte varmaya çalıştığı üçüncü boyutu ifade ediyor. Bu müzik moda tabiri ile fusion değil, rock ve jazz karışımı değil.

Farklı bir boyut. Sanatçının bugüne kadar yapmış olduğu tüm müziklerden yola çıkarak varmış olduğu yeni bir boyut, esnek ve hoş görülü bir müzik.
Geniş formlar içeren, doğaçlamaya açık müzikler.

İşte bu müzik albüme dönüştü ve "The Dance of Life", yani Türkçesi ile "Hayatın Dansı" adı ile piyasaya çıktı. Albümle ilgili geniş bir yazı dergimizin 37. sayımızda Tunçel Gülsoy'un kaleminden yer almıştı. Albümde ayrıca konuk olarak Ercan Irmak (ney), Şenova Ülker (tp, flg) da çalıyorlar.

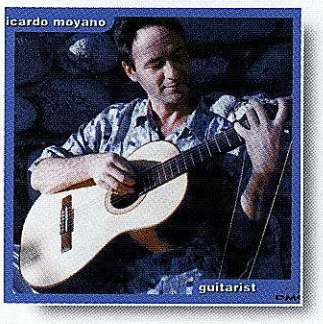

Ricardo Moyano

The Guitar
DMC 20134 (2005)

Müzisyenler
Ricardo Moyano (g)

Ricardo Moyano Arjantinli. Akademik çalışmalarını Madrid Kraliyet Konservatuarında "büyük onur ödülü" ile tamamladı. Arjantin, Fransa, Portekiz ve İspanya'da çeşitli ödüller aldı. Solistlik kariyerine paralel konserler verdi ve farklı ülkelerde birçok müzisyen ile kayıtlar yaptı. 2003-2004 yılları arasında Ankara Hacettepe, İstanbul İDSO ve Mersin MDOB senfoni orkestraları ile çaldı. Seminerler, dersler vermek üzere düzenli olarak Avrupa'ya davet edilmekte olup 2001 yılından beri İzmir San-Art ve İzmit Belediye Konservatuarındaki derslerine devam etmektedir. 1997'de Türkiye'de ilk kaydettiği "Marines" adlı CD'yi daha önce dergimizde tanıtmıştık. 15 parçanın kayıtlı olduğu "Guitarist" ise sanatçının solo çalışmalarını içeriyor, bunlardan son üçü ise Aşık Veysel'in Kara Toprak, Ali Rıza Bey'in Efem, anonim parça olan Üsküdar'ın yorumları.

Selen Gülün

Just About Jazz
DMC 20146 (2005)

Müzisyenler
Selen Gülün (p), Michael Wilkens (ts, ss)
Sarp Maden (g), Patrick Zambonin (eb)
Jörg Mikula (d)

Just About Jazz, Selen Gülün'ün Berklee Müzik Okulu'nda okurken Avrupalı ve ABD'li müzisyenlerden kurduğu grubunun adıdır aynı zamanda. Akademik kariyeri başarılarla dolu olan Gülün'ün albümü 1999-2001 yılları arasında İstanbul'daki çeşitli stüdyolarda ve artık tarih olmuş olan AFM Kerem Görsev Jazz Bar'da yorumladığı "live performans"lardan oluşuyor. Albümün prodüktörlüğünü de Kerem Görsev ile birlikte üstlenmiş. Sanatçı halen İstanbul Bilgi Üniversitesinde öğretim görevlisidir. Albümde çalan diğer müzisyenler arasında Jan Larsen (eg), Şenova Ülker (tp), Onur Türkmen (g), İlker Özalp (b), Cengiz Baysal (d) da yer almaktadır.

Maria Rita Epik

Aradan Uzun zaman Geçti
DMC 20123 (2005)

Müzisyenler
Maria Rita Epik (vo)
Yavuz Dandere (keyb, Ham.org)
Mert Ali İçelli (b)
Ayhan Öztoplu (d)

İzmirli şarkıcı, eğitimci Maria Rita Epik 1979 yılında "Seviyorum" adlı parça ile Eurovision Şarkı Yarışmasında yer almıştı. Yaşamını İzmir'de sürdüren sanatçı müzik severlere açtığı kurslarla eğitim alanında hizmet vermektedir. "Aradan Uzun Zaman Geçti" yine kendisi gibi İzmirli müzisyenler ile yapmış olduğu 10 parçanın yer aldığı bu çalışmada konuk olarak Kunt Yepyücel (g), Onur Puza (g), Sibel Köse (vo) ve Sibel Gürsoy (vo) yer alıyorlar.

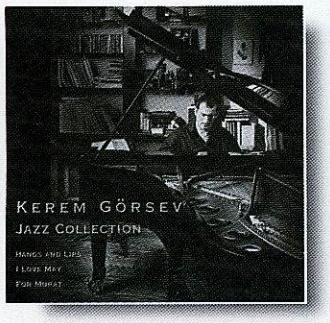

Kerem Görsev

Jazz Collection
DMC 201442/43/44 (2005)

DMC Jazz'ın başında bulunan Kerem Görsev ilk kez bir arşiv çalışması ile piyasada. 3 CD'den oluşan bu arşiv oldukça ekonomik olarak müzik severlere ulaşma hedeflenmiş. Hands and Lips (1994), I Love May (1996), For Murat (1997) sanatçının bu arşive giren çalışmaları.

Mehmet Okonşar

Tango
DMC 20115 (2005)

Piyanist Mehmet Okonşar'ın DMC'den çıkan 2. albümü olan "Tango", Astor Piazzola'nın bestelerinden oluşan solo çalışması. Albüm ve sanatçı ile ilgili geniş bilgiyi dergimizin 28 sayfasında Tunçel Gülsoy'un kaleminden okuyabilirsiniz.

Erol Erdinç

Solo Piano
DMC 20136 (2005)

Piyanist ve şef Erol Erdinç seçmiş olduğu 14 parçalık keyifli bir repertuarla müzik severlere sesleniyor. Bu repertuar arasında "Burası Huş'tur", "Ayrılık" gibi anonim parçaların yorumuna da yer vermiş.

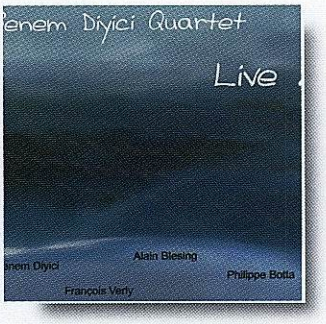

Senem Diyici

Live!
Buda Music 860112 (2005)

Müzisyenler
Senem Diyici (vo)
Alain Blessing (g)
Philippe Botta (ts, ss)
François Verly (d)
Frederic Roudet (tp)

4. albümü olan bu çalışmasıyla 12 yıldır sürdürdüğü müzikal yaşamını bir "serüven" olarak adlandıran sanatçımız yaşamını Fransa'da sürdürüyor. "Live" adından da anlaşıldığı üzere Senem Diyici'nin 2002-2004 yılları arasında çeşitli yerlerde verdiği konserlerinden toplama bir kayıt. Eğer albüme ulaşmak isterseniz contact@budamusic.com adresini tıklayınız.

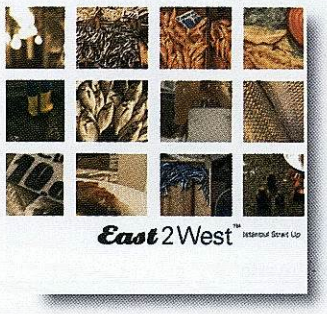

East 2 West

Istanbul Strait Up
Doublemoon 0025 (2005)

East2West serisinin 3. albümü "Istanbul Strait Up" Doublemoon'dan yeni bir toplama çalışma. Daha önceki Mercan Dede, Baba Zula, Orient Expressions, Burhan Öçal kayıtlarından seçilmiş parçalar. 13 parça yer alıyor ama aralarında daha önce basılmamış 5 parça daha bulacaksınız.

Paolo Fresu

Kosmopolites
Blue Note 875870 21 (2005)

Müzisyenler
Paolo Freasu (tp)
Tino Tracanna (ss)
Roberto Cipelli (p)
Attilio Zanchi (b)
Ettore Fioravanti (d)

Usta trompetçi Paolo Fresu ve grubu piyanist Roberto Cipelli'nin bestelerinden oluşan bir repertuarı çalıyorlar. 15 mainstream tarzı parçadan oluşan bu albümden tüm müzik severler hoşlanabilir.

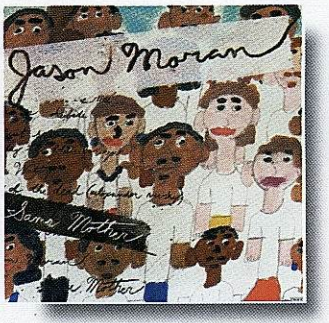

Jason Moran

Same Mother
Blue Note 71780 20 (2005)

Müzisyenler
Jason Moran (p)
Marvin Sewell (g)
Tarus Mateen (b)
Nasheet Waits (d)

Üretken müzisyen Jason Moran 10 parça ile karşınızda. 16 Nisan'da muhtemelen bu proje ile İstanbul'un yeni konser mekanlarından Indigo'ya geliyor. Gündeme geldiği 90'ların sonundan bu yana tekniği, repertuvarı, denemeleri, kompozisyonları ile jazz severleri şaşırtan ve heyecanlandıran Moran'a yeni çalışması 'Same Mother'da grubu Bandwagon ve Cassandra Wilson ile çalışmalarından tanınan gitarist Martin Sewell eşlik ediyor. Mart sonu itibariyle Avrupa'yı turlayacak sanatçının duraklarından biri de İstanbul olacak, ilgilenenlere...

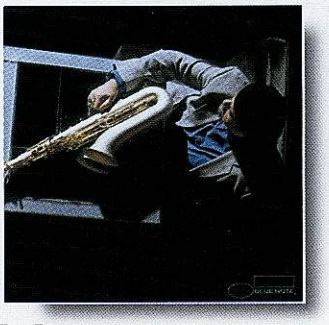

Joe Lovano

Joyous Encounter
Blue Note 63405 28 (2005)

Müzisyenler
Joe Lovano (ts, ss)
Hank Jones (p)
George Mraz (b)
Paul Motian (d)

Sanatçının Blue Note'dan 17. albümü bu stüdyo kaydı çalışması. 11 parçanın yer aldığı bu kayıtta 2004'de kaydettiği aynı dörtlü ile kaydettiği "I'm All For You: Ballad Songbook" adlı çalışmanın devamı niteliğinde. Eğer o kayıttan hoşlandıysanız bu rüya takımın yeni CD'si arşivinizi tamamlayacak.

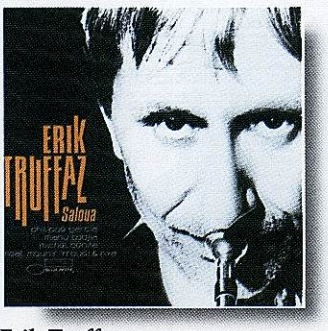

Erik Truffaz

Saloua
EMI 5635760 (2005)

Müzisyenler
Erik Truffaz (tp)
Michel Benita (b)
Philippe Pipon Garcia (d)
Manu Codjia (g)
Mounir Troudi (perc)
NYA (vo)

Mart ayı içinde albümünün tanıtımı için İstanbul'a gelen ve Don Cherry'ye benzetilen sanatçı 1991 yılında çıkardığı "The Mask" adlı albümüyle tanınmıştı. Bu çalışmasında da macera devam ediyor zira albümde Tunuslu perküsyoncu Mounir Troudi de yer alıyor. Arap ezgilerinin acid-jazz ile harmanlandığı bu çalışmayı bu türden hoşlananlara öneriyoruz.

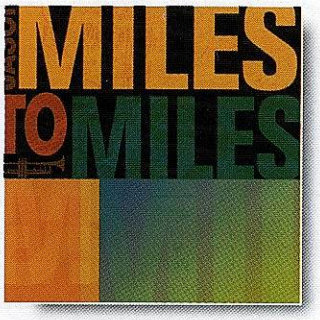

Jason Miles

Miles to Miles
EMI 6060128 (2005)

Müzisyenler
Jason Miles (keyb, prog), Michael Brecker (ss)
Gerald Albright (as), James Jenus (b)
Gene Lake (d)

Müziği döneminin hep bir ya da birkaç adım ötesinde olan Miles Davis'e arkadaşı Jason Miles'ın yaptığı bir albüm. Kapak notlarında ona adanmış bir çalışma değil, onun bugün ne yapacağına dair bir çalışma olduğunu söylüyor sanatçı Jason Miles. Albümde yukarıda adı sayılı olan müzisyenlerden başka Bob Berg (ts), Tom Harrell (tp), Dean Brown (g), Randy Brecker (tp), David Sanchez (ts), Nicholas Payton (tp), Marc Antoine (g), Keiko Matsui (p), Aaron Heike (as) ve pekçok başka sanatçının da yer aldığı bu ilginç çalışmayı seveceksiniz.

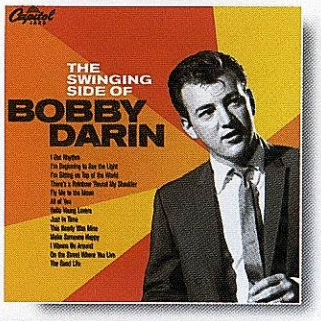

Bobby Darin

The Swingins Side Of
EMI 63883 2 (2005)

Bobby Darin Capitol Music'in sanatçılarından. Fakat maalesef dönemin değişen müzik zevki nedeniyle kayıtları 1962-65 gibi sadece 3 yılı kapsamaktadır. Yine döneminin moda akımıyla 13 Hollywood filmi yapmış olmasına karşın jazz'a giderek talebin azalmasıyla o da ortadan çekilmiş. Bu kayıtlar sanatçının büyük orkestralarla yapmış olduğu "hit"leri kapsamakta. Aranjmanlar ise Billy May, Bob Florence ve Gerald Wilson'a ait. 13 jazz standardının yer aldığı bu çok keyifli "vokal" albümünü herkes keyifle dinleyebilir.

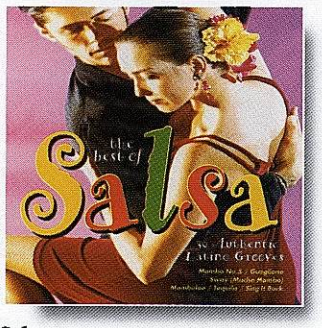

Salsa

The best of
EMI 2435635932 (2005)

Latin, salsa severler derhal alın bunu. 2 CD, tam 30 parça, tüm hit'ler, hepsi bu nefis toplamada.

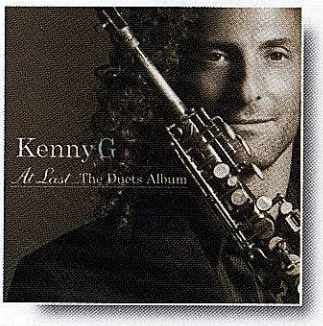

Kenny G

The Duets Album
Arista 62470 22 (2004)

Saksofoncu Kenny G'nin adından da anlaşıldığı gibi düetler çalışması. Kimler var derseniz, LeAnn Rimes (vo), David Benoit (p), Yolanda Adams (vo), Arturo Sandoval (tp), Chaka Khan (vo), David Sanborn (s), Brian McKnight (vo), Gladys Knight (vo), Daryl Hall (vo), Earth Wind & Fire, Richard Marx (vo), Burt Bacharach (p), Barbara Streisand (vo). Vokal albümlerinden hoşlananlar için öneriyoruz.

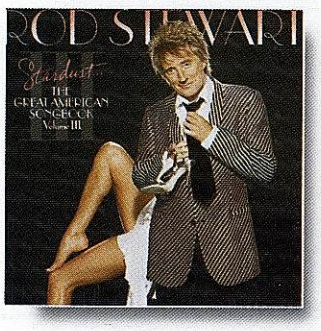

Rod Stewart

Great American Songbook 3
BMG 44992 1 (2005)

İngiliz pop şarkıcısı Rod Stewart'ın Amerikan pop şarkılarına büyük orkestra ile getirdiği yorumu tüm vokal severler sevecekler. Aslında albümdeki düetler çok anlamlı. Stevie Wonder, Eric Clapton, Bette Midler, Dolly Parton bu düetlere katılan sanatçılar. Kayıtta 14 parça yer alıyor. Orkestrayı Bob Mann yönetmiş.

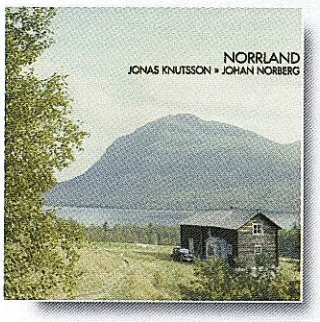

Jonas Knutsson & Johan Norberg

Norrland
ACT 9014-2 (2004)

Müzisyenler
Jonas Knutsson (s)
Johan Norberg (g)

İsveçli saksofoncu ve gitarist müzisyenlerin lirik birlikteliği... Zaman zaman etnik hislerin de duyulduğu çok keyifli bir çalışma.

Joel Harrison

So Long 2nd Street
ACT 9431-2 (2004)

Müzisyenler
Joel Harrison (vo, g), David Binney (s)
Gary Versace (acc, org), Stephan Crump (b)
Dan Weiss (d), Todd Isler (perc)

Oregonlu gitarist ve şarkıcı Joel Harrison'un çok ilginç ama ACT'dan bir CD'si. Albüm de çok ilginç hem jazz hem country? Nasıl olur demeyin dinleyin, ama öyle. Albümde 12 parça yer alıyor, konuk müzisyenler de var; Uri Caine (p), Rob Burger (org), Emilie Cardinaux (vo), Total Praise Gospel Choir. Saksofoncu David Binney'in katkısı çok fazla!

Wollny / Kruse / Schaefer

Call It (em)
ACT 9650-2 (2004)

Müzisyenler
Michael Wollny (p)
Eva Kruse (b)
Eric Schaefer (d)

Üçü de 30'un altında olan grup Alman. Jazz'ın bilinen yolundan uzak ama "groove-oriented" bir tarz çaldıklarını ifade ediyorlar. Birbirlerini dinleyerek, o anın müziğini çalan grup. Çok beğeneceksiniz.

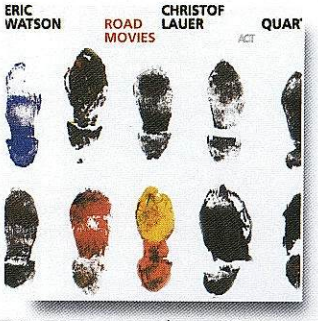

Eric Watson & Christof Lauer

Road Movies
ACT 9429-2 (2004)

Müzisyenler
Eric Watson (p)
Christof Lauer (ts, ss)
Claude Tchamitchian (b)
Christophe Marguet (d)

Kendi içlerinden gelen güçlü müzikal duyguları en iyi kullandığını ifade eden grup Coltrane'nin bebop patternlerinden, yürek eriten ballad'lara kadar geniş bir müzikal yapıya sahip. 78'den beri Paris'te yaşayan ABDli saksofoncu Eric Watson klasik müzikle de ilgili. Saksofoncu Christof Lauer'in ise ACT'dan daha önce çıkardığı Shadows in the Rain adlı çalışması bulunuyor. Albümde yer alan 7 parçanın da bestecisi Eric Watson.

Rigmor Gustafsson

Close to You
ACT 9703-2 (2004)

Müzisyenler
Rigmor Gustafsson (vo)
Jacky Terrasson (p)
Sean Smith (b)
Eric Harland (d)
Nils Landgren (tb)

Ağırlıklı olarak Burth Bacharach bestelerinden oluşan 14 parçalık bir repertuar ve nefis bir band ile Dionne Warwick'e adanmış bir çalışma. Vokal severler kaçırmasın!

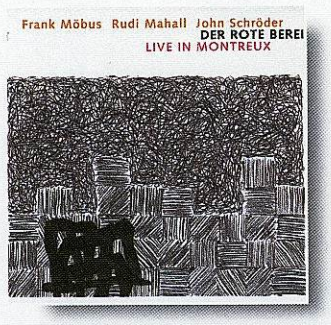

Frank Möbus & Rudi Mahall & John Schröder

Der Rote Bereich
ACT 9434-2 (2004)
Müzisyenler
Frank Möbus (g)
Rudi Mahall (bclt)
John Schröder (d)

Berlinli grubun Montreux Jazz Festivalin'den canlı performansının kaydı. 11 orijinal çalışma yer alıyor.

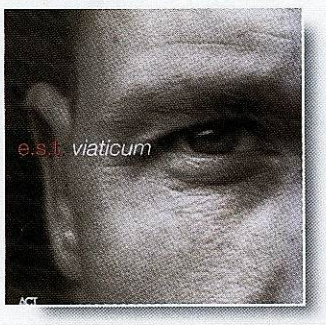

e.s.t.

Viaticum
ACT 9015-2 (2005)

Müzisyenler
Esbjörn Svensson (p)
Dan Berglund (b)
Magnus Öström (d)

10 yıldır müzik sahnesinde olan trio'nun bu albümde çaldıkları müziği piyanist Esbjörn şöyle özetliyor, "Jam yapmaktan daha çok yazılı çizili çaldık". Melodiler ve aranjmanlarda ise Chopin ve J.S.Bach'ın etkileri oldukça hissedilir vaziyette. 9 orijinal parçanın yer aldığı kaydı seveceksiniz.

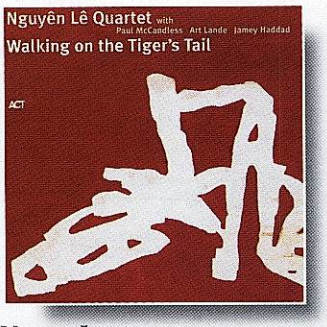

Nguyen Le

Walking on the Tiger's Tail
ACT 9432-2 (2005)

Müzisyenler
Nguyen Le (g)
Art Lande (p)
Paul McCandless (ts, ss, obua, clt)
Jamey Haddad (d, perc)

Her ne kadar sanatçı yaşamının karışık bir döneminde yazdığını ifade etse de inanılmaz keyifli bir çalışma kotarılmış. Birliktelikleri uzun zamandır süren Paul McCandless'ın albüme çok katkısı çok olmuş tabi. 11 parçanın yer aldığı albümde tüm besteler Nguyen Le'ye ait.

Viktoria Tolstoy

My Swedish Heart
ACT 9705-2 (2005)

Müzisyenler
Viktoria Tolstoy (vo)
Jacob Karlzon (p)
Lars Danielsson (b, cello)
Peter Danemo (d)
Ulf Wakenius (g),
Nils Landgren (vo, tb),

"Shining on You" ile yaptığı çalışmayla tanınan İsveçli sanatçının özel projesi "My Swedish Heart". Albüm İsveç jazz'ının gelişmesine büyük katkılar sağlayan, 1968'de bir konserine giderken trafik kazasında ölen Jan Johansson'a ithaf edilmiş. Aranjmanlar onun müziğinden çok etkilenen Ale Möller ve Lars Danielsson tarafından yapılmış. Albümdeki konuk sanatçılar; Ale Möller (flt), Christian Spering (b), Wolfang Haffner (d), Bohuslan Bigband.

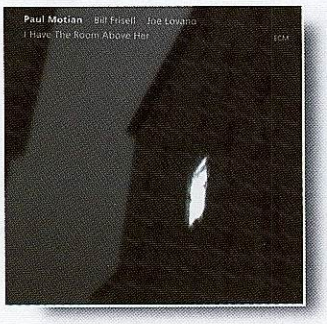

Paul Motian Trio

I Have the Room Above Her
ECM 1902 (2005)

Müzisyenler
Bill Frisell (g)
Joe Lovano (ts)
Paul Motian (d)

74 yaşındaki ADBli Ermeni davulcu Paul Motian'ın ECM'e dönüş albümü "I Have the Room Above Her". İlginç bir birliktelik bassız, piyanosuz tabiki. Bill Frisell duyulması gereken herşeyi yapınca böyle riskli bir projeye Paul Motian gibi melodik davulcu liderlik edebilirdi. Arşivlik bir çalışma.

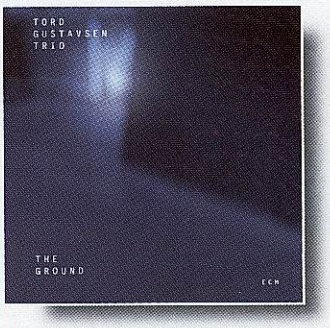

Tord Gustavsen Trio

The Ground
ECM 1892 (2005)

Müzisyenler
Tord Gustavsen (p)
Harald Johnsen (b)
Jarle Vespestad (d)

Norveçli piyanist Tord Gustavsen'in kendi adına kaydettiği ilk çalışma. Daha önce sanatçıyı vokalist Silje Nergaard'ın albümünde dinlemiştik. Çok keyifli ve melodik olan bu albümü jazz severlere öneriyoruz.

Michel Camilo

Solo
ECM (2005)

Albümle ve sanatçı ile ilgili geniş röportajımız dergimizin 30 ve 31. sayfalarında yer almaktadır.

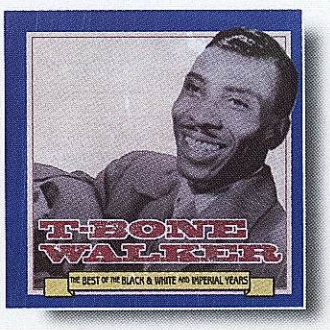

T-Bone Walker

The Best of the Black & White
EMI 64716 28 (2005)

Blues'un önde gelen isimlerinden T-Bone Walker'ın toplama albümü. 1940-1953 yılları arasında kaydedilmiş parçalar arasından Billy Vera tarafından seçilenlerden oluşmuş. 14 parça yer alıyor. Blues severlere...

Güher & Süher Pekinel

J.S.Bach
Warner Classics 19502 2 (2004)

Uluslararası klasik müzik çevrelerinde iftiharla konuşulan sanatçılarımız Güher ve Süher Pekinel'in Howard Griffits'in yönetimindeki Zürih Oda Orkestrası ile yaptığı bu çalışma J.S.Bach'ın 1685-1750 yılları arasındaki Bach'ın ikili piyano konçertolarını içeriyor. Klasik severlere...

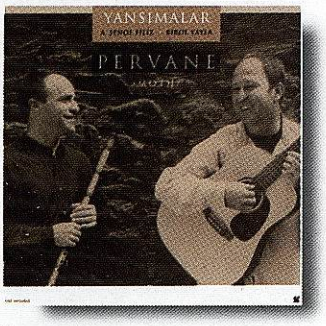

Yansımalar

Pervane
Kalan Müzik 331 (2005)

Müzisyenler
Şenol Filiz (ney)
Birol Yayla (g, tanbur)
Engin Gürkey (perc)
Nezih Yeşilnil (b)
Erkan Oğur (g)
Samim Karaca (ud)
Taner Sayacıoğlu (kanun)
Pınar Duruk (vi)
Mehmet Kemiksiz (vo)
Fahrettin & Ferruh Yarkın (bendir, daire)
Ümit Kuzer (sound ped)

Yansımalar (1991), Bab-ı Esrar (1995), Serzeniş (2000), Vuslat (2001) ve şimdi de Pervane ile Türk müziğinden jazz'a ve dünya müziğine yayılan geniş müzikal perspektifleriyle, bu kez daha büyük bir kadro ve yepyeni çalışmalarıyla Yansımalar...

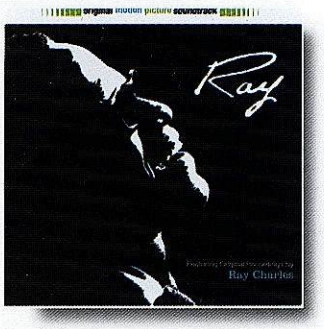

Ray Charles

Ray
Atlantic 8122-76540-2 (2005)

12 kez Grammy Ödülü alan Ray Charles 10 Haziran'da 73 yaşında ölümünün ardından kendi yaşamını konu alan Ray filminin sound-track'i gündemde. 17 Ray Charles parçasının yer aldığı albümde I've Got A Woman, Georgia On My Mind, Hit The Road Jack, Let The Good Times Roll gibi hit parçalar da yer alıyor.

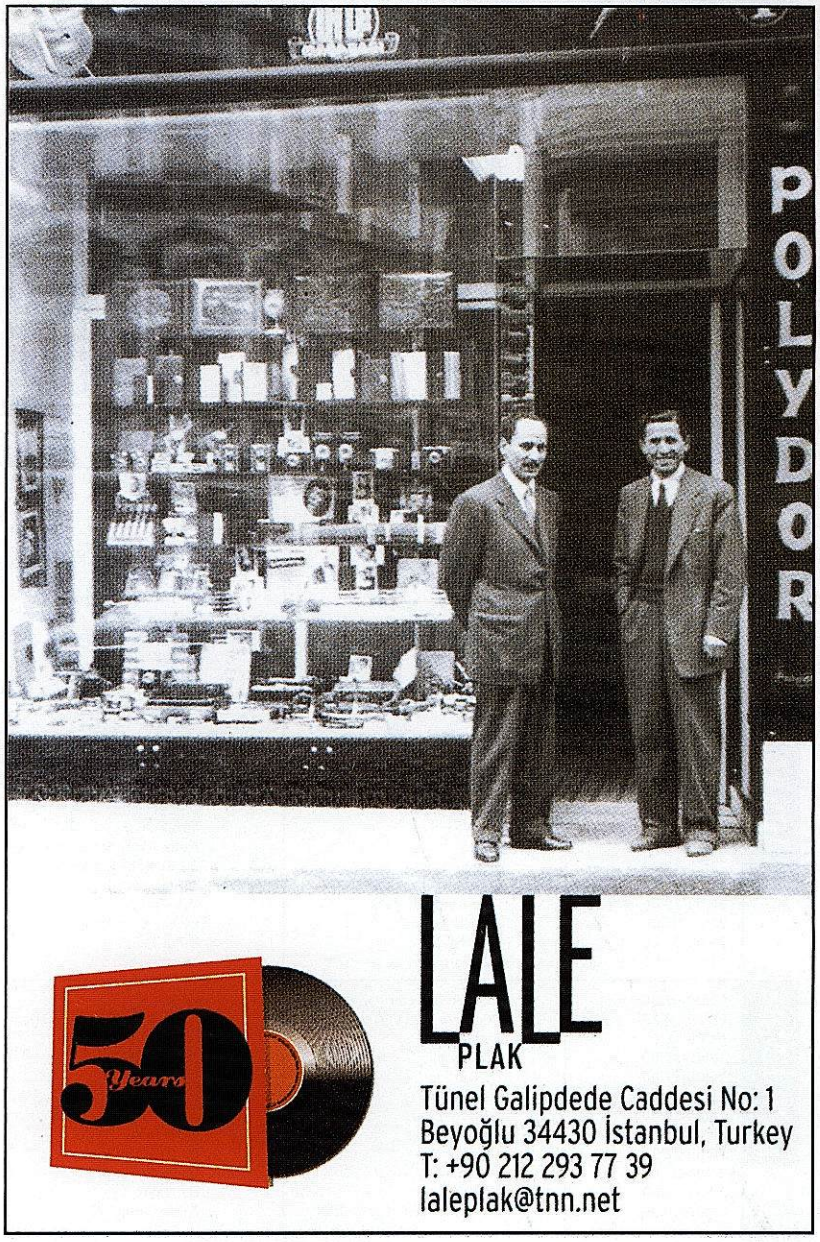

Filiz Küçük
filizkucuk@yahoo.com

RADYO OXİ-GEN 95.9 NTV RADYO 102.8 AÇIK RADYO 94.9 TRT RADYO-3 88.2 RADYO ÜNİVERSİTE 91.5 ANKARA FM-RADYO VİZYON 93.0

	PROGRAM SAATİ	PROGRAMIN ADI	HAZIRLAYAN SUNAN	RADYO ADI
PAZARTESİ	01:00-07:00	Oxi-Gen Selector		Radyo Oxi-Gen
	01:00-02:00	Caz Basamakları	Umut Pelit	TRT Radyo-3
	04:00-05:00	Cazın Şarkısı	Renin Batıgün	TRT Radyo-3
	12:00-13:00	Öğlen Açık	Deniz Koloğlu	Açık Radyo
	15:00-17:00	DJ Barthez	DJ Barthez	Radyo Oxi-Gen
	16:00-17:00	Caz Panoraması	Ahmet Berker	TRT Radyo-3
	17:05-18:00	Dünyanın Cazı	Atilla Aksoy,Jak Kohen,Ozan Ertürk	Açık Radyo
	18:00-19:00		DJ Yakuza	Radyo Oxi-Gen
	20:00-22:00	Nightgrooves	DJ Rick the Reeder	Radyo Oxi-Gen
	23:00-00:00	Eclipse	Yavuz Baydar	Radyo Oxi-Gen
	23:00-00:00	Caz Kulübü	Hamdi Ünlü	TRT Radyo-3
SALI	01:00-07:00	Oxi-Gen Selector		Radyo Oxi-Gen
	01:00-02:00	Genç Cazcılarımız	Hakan Çorbalı	TRT Radyo-3
	03:30-04:30	Dünyanın Cazı (Tekrar)	Atilla Aksoy,Jak Kohen,Ozan Ertürk	Açık Radyo
	04:00-05:00	Caz Panoraması	Ahmet Berker	TRT Radyo-3
	12:00-13:00	Öğlen Açık	Deniz Koloğlu	Açık Radyo
	15:00-17:00	DJ Barthez	DJ Barthez	Radyo Oxi-Gen
	16:00-17:00	Yirmiyedinci Boylam	Ünal Gökaydın	TRT Radyo-3
	17:05-18:00	Dünyanın Cazı	Atilla Aksoy,Jak Kohen,Ozan Ertürk	Açık Radyo
	18:00-19:00		DJ Yakuza	Radyo Oxi-Gen
	20:00-22:00	Nightgrooves	DJ Rick the Reeder	Radyo Oxi-Gen
	21:00-22:00	Gitaresk	Jak Kohen	Açık Radyo
	22:00-23:00	Esintiler	Seda Binbaşıgil	Açık Radyo
	23:00-00:00	Blue Random	DJ Ngt	Radyo Oxi-Gen
	23:00-00:00	Gece ve Caz	Hülya Tunçağ	TRT Radyo-3
ÇARŞAMBA	01:00-02:00	Blues'un Tonları		TRT Radyo-3
	01:00-07:00	Oxi-Gen Selector		Radyo Oxi-Gen
	03:30-04:30	Dünyanın Cazı (Tekrar)	Atilla Aksoy,Jak Kohen,Ozan Ertürk	Açık Radyo
	04:00-05:00	Yirmiyedinci Boylam	Ünal Gökaydın	TRT Radyo-3
	12:00-13:00	Öğlen Açık	Deniz Koloğlu	Açık Radyo
	15:00-17:00	DJ Barthez	DJ Barthez	Radyo Oxi-Gen
	16:00-17:00	Pop Caz	Faruk Onur	TRT Radyo-3
	17:05-18:00	Dünyanın Cazı	Atilla Aksoy,Jak Kohen,Ozan Ertürk	Açık Radyo
	20:00-22:00	Nightgrooves	DJ Rick the Reeder	Radyo Oxi-Gen
	21:00-22:00	Blues Mobil	Turgay Yıldızlı	Açık Radyo
	22:00-23:00	Ayın Karanlık Yüzü	Yosi Falay	Açık Radyo
	22:00-00:00	Roundmidnight	Levent Ekmekçioğlu-M.Numan İnal	Ankara FM 93.0 Radyo Vizyon
	23:00-00:00	Caz Ustaları	Umut Pelit	TRT Radyo-3
	23:00-00:00	Caz Portreleri	Mustafa Aykın	Açık Radyo
PERŞEMBE	01:00-07:00	Oxi-Gen Selector		Radyo Oxi-Gen
	03:30-04:30	Dünyanın Cazı (Tekrar)	Atilla Aksoy,Jak Kohen,Ozan Ertürk	Açık Radyo
	04:00-15:00	Pop Caz	Faruk Onur	TRT Radyo-3
	12:00-13:00	Öğlen Açık	Deniz Koloğlu	Açık Radyo
	15:00-17:00	DJ Barthez	DJ Barthez	Radyo Oxi-Gen
	16:00-17:00	Yaşayan Caz	Hülya Tunçağ	TRT Radyo-3
	17:05-18:00	Dünyanın Cazı	Atilla Aksoy,Jak Kohen,Ozan Ertürk	Açık Radyo
	20:00-21:00	Yaşayan Blues	Eyüp İblağ	Açık Radyo
	20:00-22:00	Nightgrooves	DJ Rick the Reeder	Radyo Oxi-Gen
	22:00-23:00	Terennüm	Önder Focan, Ercüment Vural	Açık Radyo
	23:00-00:00	Nightflight	DJ Naki	Radyo Oxi-Gen
	23:00-00.00	Dünden Bugüne Caz Müziği	F.FilizÇıragül Akkök	TRT Radyo-3
CUMA	03:30-04:30	Dünyanın Cazı (Tekrar)	Atilla Aksoy,Jak Kohen,Ozan Ertürk	Açık Radyo
	04:00-05:00	Yaşayan Caz	Hülya Tunçağ	TRT Radyo-3
	12:00-13:00	Öğlen Açık	Deniz Koloğlu	Açık Radyo
	15:00-17:00	DJ Barthez	DJ Barthez	Radyo Oxi-Gen
	16:00-17:00	Caz Panoraması	Ahmet Berker	TRT Radyo-3
	17:15-18:00	TRT İstanbul Hafif Müzik ve Caz Orkestrası	Caner Beklim	TRT Radyo-3
	17:05-18:00	Dünyanın Cazı	Atilla Aksoy,Jak Kohen,Ozan Ertürk	Açık Radyo
	23:00-00:00	Şu Caz Dedikleri	Ali Sönmez	TRT Radyo-3
CUMARTESİ	03:30-04:30	Dünyanın Cazı (Tekrar)	Atilla Aksoy,Jak Kohen,Ozan Ertürk	Açık Radyo
	04:00-05:00	Caz Panoraması	Ahmet Berker	TRT Radyo-3
	13:05-14:00	Evde Çalamadıklarım	Tuncel Gülsoy	NTV Radyo
	16:00-17:00	Sesler ve Düşler	Ünal Gökaydın	TRT Radyo-3
	17:00-18:00	Mavi Nota	Cengiz Işılay	Açık Radyo
	18:00-19:00	Kulüp Kayıtları		Açık Radyo
	19:00-20:00	Elektro-akustik	Groove Zone	Açık Radyo
	19:00-20:00	Latino Time	Ayhan Sicimoğlu	Radyo Oxi-Gen
	22:00-00:00	Gilles Peterson Worldwide	Gilles Peterson	Radyo Oxi-Gen
	23:00-00:00	Günümüzde Caz	Hülya Tunçağ	TRT Radyo-3
PAZAR	01:00-07:00	Oxi-Gen Selector		Radyo Oxi-Gen
	04:00-05:00	Sesler ve Düşler	Ünal Gökaydın	TRT Radyo-3
	12:00-13:00	Mavi Tren	Güven İlter	Açık Radyo
	15:05-16:00	Caz'ın Ustalarından	Sevin Okyay	NTV Radyo
	16:00-17:00	Cazın Şarkısı	Renin Batıgün	TRT Radyo-3
	17:05-18:00	İyi Kayıtlar,Unutulmaz Yorumlar	Kenan Onuk	NTV Radyo
	17:15-18:00	Kırık Çerçeve	Hamdi Ünlü	TRT Radyo-3
	17:30-20:00	Fuji Sunday	Mehmet C.Garan	Radyo Oxi-Gen
	20:00-22:00	Gilles Peterson Worldwide	Gilles Peterson	Radyo Oxi-Gen
	21:00-00:00	Jazzmatass	İ.Can Sezgin-Tuna Baycan	Radyo Üniversite
	23:00-00:00	Gece Yarısı Güneşi	S.Teoman Baber	TRT Radyo-3

Serdar Karabatı
skarabati@bilgi.edu.tr

Tevfik Akbaşlı

Okuduğunuz Körleme'yi Mart ayı sonunda müzisyenin evinde, bir saat içinde gerçekleştirdik.

Vibes
Vibes | Knitting Factory 1998
Margarida (Ware)
Bill Ware (vib), Brad Jones (b), EJ Rodriguez (d)

Başçı süper. Çalışı tertemiz. (Vibrafon solosunun ortalarına doğru) Şimdi karmakarışık oldum; cümle yapısı Hutcherson-Harris geleneğinden ama daha bol akorlu bir yapı. Gerçi çok fazla motif tekrarı var burada Harris'e göre. (Solonun sonlarına doğru) Mike Mainieri bile olabilir yani. Başta dört malletle girdi, sonra sanırım ikisini kenara bırakıp ikiye geçti. Stefon Harris de olabilir ama Harris'teki çekincem onu dört mallet tutarken hiç görmemiş, duymamış olmam.

(Albüm kitapçığını veriyorum)

Aslında Bill Ware'i bilmem gerekirdi. Dikkatimi çeken bir kayıt oldu. Ateşi, içtenliği... Müzisyen hangi müziği hangi stilde çalıyor olursa olsun dinleyicisine, "kendisini bir pilot gibi havalandırıp sonra da güvenle yere indirebileceği" hissini verebilmeli. Yapılan işin ne kadar deneysel, sivri, uçuk olduğunun hiç önemi yok. Bu, müzisyenin kafasının ne kadar berrak olduğuyla ilgili. Karşımdaki sanatçının kendi problemiyle uğraştığını hissedersem dinleyici olarak güvenimi kaybederim. Bu vibrafoncu bu işi kesinlikle halletmiş. Mainieri ile Harris arasında dolaşıyor bazen ama ne olursa olsun parçada mükemmel bir teknik, bir içgörü var. Daha önce dinlememiştim albümü, çok, çok beğendim.

Stefon Harris
A Cloud of Red Dust | Blue Note 1998
For You Mom & Dad (Hutcherson)
Stefon Harris (vib), Mulgrew Miller (p), Steve Wilson (as), Kaoru Watanabe (fl), Dwayne Burno (b), Alvester Garnett (d), Kimati Dinizulu (perc)

(Solonun başlarında) Bobby Hutcherson mı? Piyanist bir ara McCoy Tyner gibi bir şey bastı, ama biraz daha dinlemem lazım. Yok, bu Stefon Harris galiba. Gerçi o ise bu parçada Hutcherson'ı ima eden bir still var, tamamıyla aynı teknik. Yoksa tribute albümü mü? Hutcherson'ın davul etüdlerini vibrafona uyarladığı cümlelerini hatırlatıyor. Eğer Harris ise, vibrafonun motor devir ayarını bile aynen Hutcherson'a benzetmiş!

(Bestenin Hutcherson'a ait olduğunu söyleyerek albüm kitapçığını veriyorum)

Bu albümü bir arkadaşım hediye etti yakınlarda, henüz dinleyememiştim. (Gülerek) Bu soru iyice tuzak oldu, Hutcherson parçasını tıpkı Hutcherson gibi çalmış çünkü!

Eldad Tarmu-Cengiz Yaltkaya
Visits | Fever Pitch 2003
Visits (Yaltkaya)
Eldad Tarmu (vib), Cengiz Yaltkaya (p)

Daha önce dinlediğim biri değil. Armoniler modern gibi ama cümle yapısı Lionel Hampton'vari, yani eskileri andırıyor. Bir ara Steve Nelson'ı hatırlattı ama o da değil. Daha uzun bir solo olsaydı belki daha kolay olurdu tahmin etmek. Dinlemeyi tercih ettiğim bir çalış tarzı değil bu, melez bir çalış çünkü. O da değil bu da değil. Biraz ondan, biraz bundan. Kalbini açmıyor, samimiyetsiz demeyeyim ama çekingen çalıyor sanki. Başka bir deyişle, vibrafoncu söylediklerinin arkasında yeterince sağlam durmuyor gibi. Piyanisti ise beğendim.

(Albüm kitapçığını veriyorum)

Dediğim gibi, daha önce dinlememiştim. Bilebileceğim biri değil.

Milt Jackson-Joe Pass-Ray Brown
The Big 3 | Pablo 1976
Nuages (Reinhardt)
Milt Jackson (vib), Joe Pass (g), Ray Brown (b)

(Parça girer girmez) Milt Jackson. Gamları böyle kolayca, parçanın üzerine adeta tatlı şurubu gibi damlatan başka bir adam daha yok! Cümle anlayışı, ifade biçimi tanrısal boyutta. Bugün dinlediğimiz istisnasız tüm vibrafoncular aslında Jackson'ın blues temelli bu cümle yapısından etkilenmiştir bence. Milt Jackson'ın cümlelerindeki lezzet, sadece jazz değil, klasik müzik kategorisinde de değerlendirilebilir. Diğer özelliği de şu: dinlemesi çok kolay, büyük keyif veriyor ama asla sıradanlaşmadan yapıyor bunu. İnsanların kalbine bu kadar doğrudan seslenebilmiş başka bir vibrafoncu henüz gelmedi. Gary Burton'ın en popüler olduğu dönemlerde bile Milt Jackson, Down Beat gibi dergilerde hep yılın vibrafoncusu seçiliyordu. Bu arada, başçı da Ray Brown olmalı. Sihir bu dinlediğimiz, söylenecek başka bir şey yok. Gitarist ise Joe Pass sanırım. Bu üçlünün yaptığı bir albüm vardı, Blue Bossa'yı çaldıkları albüm. Yetmişlerde çıkmıştı galiba.

Serdar Karabatı
skarabati@bilgi.edu.tr

Bu sayıdaki bulmacayı doğru olarak yanıtlayanlara CD! İsim, adres ve telefonlarınızı yazmayı e-maillarınızı u n u t m a y ı n !

Jazz/Bulmaca
Matbaacılar Sitesi
No. 115 Bağcılar
34560 / İstanbul

Bulmacamızı doğru olarak cevaplayan aşağıda isimleri olan okurlarımız CD kazanmışlardır.

Yasemin Ünlü
ANTALYA
Gözde Tıknaz
Üsküdar/İSTANBUL

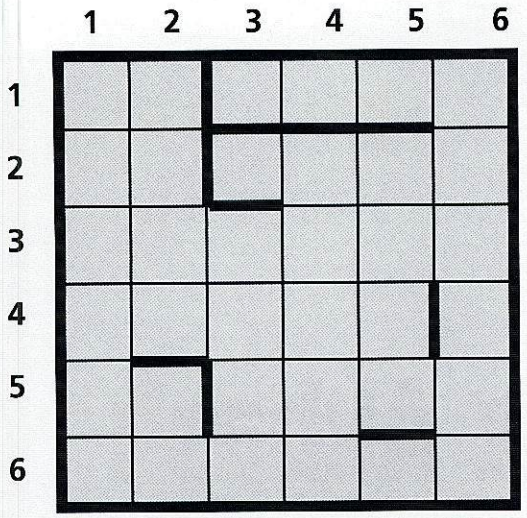

Soldan sağa:

1-Modern jazzın kilometre taşı albümlerindendir: Mingus _____ Um/Efsanevi gitaristlerden: _____ Hendrix (tersi)

2-Klasik bir parça: _____ Time Goes By/Piyanist Jason Moran'ın kendisi için kullandığı kısaltma.

3-Herbie Hancock'ın Dis is Da Drum albümünde bir parça: _____ Soul.

4-Bir tromboncu: _____ Hampton/Re notasının harf karşılığı.

5-Notada durak/Tanınmış bir Suzanne Vega parçasıdır.

6-Kuzeydoğu Avrupa'da bir jazz festivali.

Yukarıdan aşağıya:

1-Yakınlarda İstanbul'da da çalmış bir gitaristin soyadı.

2-Bir Billy Strayhorn standardı: _____ Life (tersi)/Vurmalıcı Adam Rudolph'un 12 Arrows albümünde bir bölüm.

3-_____ Can't Get Started/Bir Wynton Marsalis albümü: _____ Mood/Bir davulcu: _____ Stewart.

4-Bir jazz akımı: _____-Base/Julius Hemphill, Arthur Blythe, James Newton gibi isimlerle çalmış bir çellist: _____ Wadud.

5-Bir Weather Report albümü: _____ Sing the Body Electric/Yakınlarda İstanbul ve Ankara'da da çalmış olan Dave Weckl grubundaki saksofoncunun soyadı. Jeff Lorber gibi pop-jazzcılarla da birçok kayıt yapmıştır/Bir standard: _____ Thought about You (Jimmy van Heusen).

6-Jazzdaki şöhreti kısa sürmüş bir flütçü: Kent _____.

GEÇEN SAYININ DOĞRU CEVABI

	1	2	3	4	5	6
1	S	O	L	O	B	E
2	E	N	E	R	G	Y
3	L	E	A	G	U	E
4	M	O	V	I	N	G
5	E	N	E	G	S	O
6	R	A	N	D	O	M

Uluslararası NARDIS JAZZ CLUB Genç Caz Vokal Yarışması

Genç Vokaller, Demolarınızı Bekliyoruz!
Nardis Jazz Club, tüm Türkiye çapında ilgilenen tüm vokalistleri 6 Mayıs Cuma gecesi finali yapılacak olan **Nardis Genç Vokal Yarışması**'nda yer almaya çağırıyor. Yarışmanın birincisi 12 Haziran 2005'te Estonya'da 5.si yapılacak NommeJazz Uluslararası Genç Jazz Şarkıcıları Yarışması'na (*NommeJazz International Young Jazzsingers Contest* www.nommejazz.ee) katılmaya hak kazanacak.
Katılımcıların başvurularını 24 Nisan'a kadar yapmaları gerekiyor.
Seçmelere katılmak için adaylarda aranan şartlar; seçmelerin ne şekilde gerçekleştirileceği aşağıda belirtilmiştir.
Şartname Nardis Jazz Club'dan (Kuledibi Sokak No:14 Galata) temin edilebilir.

NARDIS Genç Caz Vokal Yarışması Seçmeleri

Katılma Koşulları

AMAÇ VE KONU
Nardis Genç Caz Vokal Yarışması'nın amacı, Türkiye'de amatör veya profesyonel olarak müzikle uğraşan genç vokalistlerin seslerini yurt içinde olduğu kadar yurt dışında da duyurmalarına destek olmaktır. AB sürecinde bulunduğu bu dönemde ülkemizin renkli kimliğini sanatçılarıyla festivallerde yansıttığı gibi, genç yetenekler aracılığıyla yarışmalarda sergilemesine önem veriyoruz. Tüm sanat dallarında olduğu gibi müzikte de gerçek anlamda bir yarışmanın olmadığına inanıyoruz. Yarışmalarda derece alanlar bu işi en *iyi* yapanlar olmadığı gibi, diğerleri de *kötü* olarak nitelendirilemez. Ancak bazı durumlarda bir kişinin diğerlerini de temsil etmek üzere seçilmesi gerekir. Onun için NARDIS olarak bu organizasyona "yarışma" adını istemeyerek veriyoruz. Bu organizasyonun sonunda "birinci" seçilmeyecek, sadece Estonya'ya gidecek vokalist seçilecektir. Bu nedenle 2. veya 3. gibi dereceler olmayacaktır. Bu yarışmada en başarılı bulunan vokal Estonya'da yarışma hakkı kazanacak, diğerleri Nardis Jazz Club programında yer alıp konser verebilecektir.

SEÇİM ve YÖNTEM
Katılımcıların demo kayıtlarını 24 Nisan 2005 tarihine kadar Nardis Jazz Club'a ulaştırması gerekmektedir.
- 3 Mayıs'tan itibaren demo kayıtlarının birer kopyası Seçici Kurul üyelerine ulaştırılacaktır.

6 Mayıs'ta Nardis'teki canlı performanslarla değerlendirilek Final elemelerinde değerlendirmeyi yapacak Seçici Kurul üyeleri:

Seçici Kurul Üyeleri:

- Ayşe Gencer *Müzisyen*
- Cem Erciyes *Radikal Gazetesi*
- Emin Fındıkoğlu *Müzisyen*
- Hülya Tunçağ *TRT İstanbul Radyosu, Jazz Dergisi*
- İmer Demirer *Müzisyen*
- Kamil Erdem *Müzisyen*
- Neşet Ruacan *Müzisyen*
- Önder Focan *Müzisyen*
- Randy Esen *Müzisyen*
- Ricky Ford *Müzisyen*
- Sedat Ergin *Milliyet Gazetesi*
- Sibel Köse *Müzisyen*

- 6 Mayıs tarihinde Seçici Kurul, Nardis'te düzenlenecek özel gecede eleme sonrası yarışmaya hak kazananları canlı grup eşliğinde dinleyip son seçmeyi yapmak üzere biraraya gelecek ve aritmetik puanlama sistemiyle kayıtları değerlendirecektir.
- Değerlendirme sonucu en fazla aritmetik puanı toplayan "bir" aday 12 Haziran 2005'de Estonya'da 5.si yapılacak uluslararası www.nommejazz.ee NommeJazz International Young Jazzsingers Contest'e gönderilecek; katılım, yol ve geceleme masrafları Nardis Jazz Club tarafından karşılanacaktır.

SEÇMELERE KATILIM KOŞULLARI
- Adayların 1 Ocak 2005 tarihi itibari ile 35 yaşından gün almamaları gerekmektedir.
- Adayların teslim edecekleri başvuru dosyasında;
- CD formatında bir adet demo

Demolarda seslendirilecek repertuarın 3 değişik stilde [medium swing, up tempo, ballad, blues, funky, bossa nova veya latin gibi] seçilmesi gerekmektedir. Demoların değerlendirilmesinde kayıt kalitesi bir kriter olmadığı için profesyonel bir stüdyoda yapılması şart değildir. Çalınan eserlerin ve bir müzisyenin çaldığı enstrümanın anlaşılabilir seviyede duyulması yeterli olacaktır.
- Kısa bir özgeçmiş bulunması gerekmektedir.
- Demo gönderen tüm adaylar, bu şartnamedeki hükümleri bütünüyle kabul etmiş sayılırlar.
- Gönderilen başvuru dosyaları ve demo kayıtları istenirse Nardis'ten geri alınabilecektir.

DEĞERLENDİRME
Seçici Kurul tarafından belirlenen ve Nardis Genç Vokal Yarışmasında birinci olan kişi 6 Mayıs gecesi dinleyiciler huzurunda ilan edilecektir. Yarışmanın birincisi 12 Haziran'da Estonya'nın başkenti Talinn'de 5.si yapılacak uluslararası www.nommejazz.ee NommeJazz International Young Jazzsingers Contest'de Türkiye'yi temsil etmeye hak kazanacaktır.

TEKNİK İHTİYAÇLAR
Nardis'teki seçmeler için gereken grup ve prova gereksinimleri karşılanacaktır.
Şehir dışından katılacak vokalistler, ulaşım ve konaklama masraflarından kendileri sorumludurlar.

BAŞVURU
Başvurularınızı doğrudan Nardis Jazz Club'a yapabileceğiniz gibi aşağıdaki e-posta adresleriyle iletişime geçebilirsiniz.
focan@nardisjazz.com
ofocan@prizma.net.tr

Ayda sadece
9.95 YTL x 24 ay.
Abone olun! Hediyeleri ile Kolay PC evinize gelsin.
Ailede herkes süper bilgisayar kullanmaya başlasın!

oku kullan KOLAY PC

Avrupa Birliği Ülkeleriyle Eş zamanlı

BOYUT YAYIN GRUBU

Microsoft işbirliğiyle

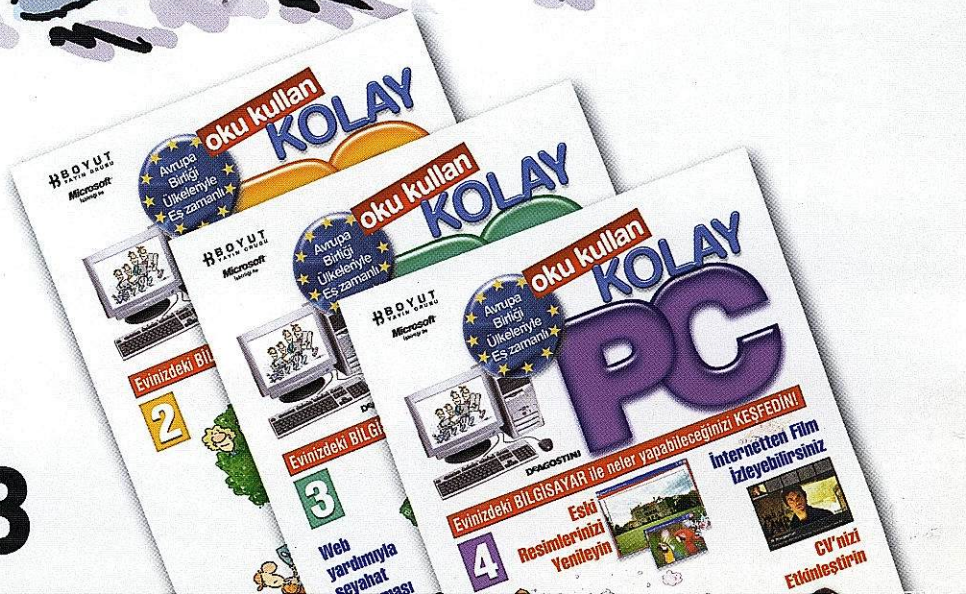

Tıkla, ABONE OL!
okukullankolaypc.com

Hemen Ara, ABONE OL

0212 444 53 53

Size yol var.

En yakın Arçelik yetkili satıcısında buluşmak üzere.

telve

Türk Kahvesi Makinesi

444 0 888 www.arcelik.com